ASEAD 10. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
EJSER 10th INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL SCIENCES
19-21 Kasım / November 2022 TÜRKİYE/TURKEY

BİLDİRİ ÖZET KİTABI
ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

AVRASYA SOSYAL VE EKONOMİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ (ASEAD)
EURASIAN JOURNAL OF SOCIAL AND ECONOMIC RESEARCH (EJSER)

ASEAD 10. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU
EJSER 10th INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL SCIENCES
19-21 Kasım / November 2022 TÜRKİYE/TURKEY

Sempozyum Onursal Başkanı:

Prof. Dr. Rabiyyat ASLANOVA
Bakü Devlet Üniversitesi

Editör:

Doç. Dr. İrfan TÜRKOĞLU

ISBN:
978-625-8045-83-3

Bu kitap sempozyumda sunulmuş olan bildirilerin özetlerini kapsar. Yazıların yasal ve etik sorumluluğu yazarına aittir. Kaynak göstermek kaydıyla alıntı yapılabilir.

30 Kasım 2022
Ankara

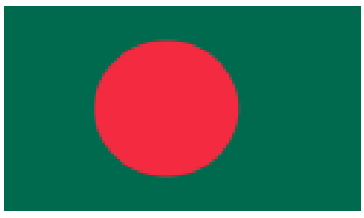
Pegasus İletişim

27 Haziran 2018'de yayımlanan Akademik Teşvik Yönetmeliği Madde 7/9 da belirtildiği üzere *"Tebliğlerin sunulduğu etkinliğin uluslararası olarak nitelendirebilmesi için en az beş farklı ülkeden konuşmacının katılım sağlaması esastır."* Bu kapsamda 19-21 Kasım 2022 tarihleri arasında Türkiye'de Online olarak düzenlemiş olduğumuz ASEAD 10. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu akademik yükselme kriterlerini sağlamaktadır.

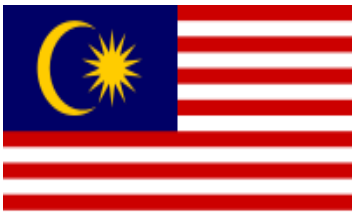

DÜZENLEME KURULU / ORGANIZATION COMMITTEE

Prof. Dr. Rabiyyat ASLANOVA Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Dilek BARLAS Koç Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Burhan BALTACI Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ferit İZCİ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Necati KAYHAN Karabük Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Erlan BAKİEV American University of Central Asia, Kırgızistan
Doç. Dr. Ferihan POLAT Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gadir BAYRAMLI Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Gulhan ABEDALAZIZ MOH'D JALAL AL TURK Ankara Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. H. Burçin HENDEN ŞOLT Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. İrfan TÜRKOĞLU ASEAD, Türkiye
Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN Mersin Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nil Esra DAL Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nurdan KUŞAT Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Armağan GÜNEŞ Harran Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Aydın ÜNAL Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Burcu GEZER ŞEN Fırat Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi İsmail GÖKDAYI Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa FİDAN Yozgat Bozok Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Nurhodja AKBULAEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Dr. Öğr. Üyesi Onur Başar ÖZBOZKURT Tarsus Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Senem ALTAN Doğuş Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yağmur KARA Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Giuli ALASANIA University of Georgia, Gürcistan
Prof. Dr. Kemal KARPAT University of Wisconsin, ABD
Prof. Dr. Rifat ŠKRİJELJ University of Sarajevo, Bosna Hersek
Prof. Dr. İrfan MORİNA University of Pristina, Kosova
Prof.Dr. Abdilbaet MAMASIDIKOV Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Prof. Dr. Ali TOMAK Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Burhan BALTACI Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Dilek BARLAS Koç Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Emine KOCA Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ertuğ ÖNER Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Feda REHİMOV Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Ferit İZCİ Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Georgi GAGANİDZE Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Gürcistan
Prof. Dr. Gülser ÖZTUNALI KAYIR Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Hasret Elçin KÜRŞAT ÇOŞKUN Yeditepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İrfan KALAYCI İnönü Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Kamile AKGÜL Haliç Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Kakhaber KORDZAİA Caucasus International University, Gürcistan
Prof. Dr. M. Asıf YOLDAŞ Hitit Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Merdan HEKİMOĞLU Uluslararası Final Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Metin IŞIK Sakarya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Muradov Reşad ŞAHBAZOĞLU Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Nasriddin Sadriddinov TALBAKOVİCH Kurgan Tube State University, Tacikistan
Prof. Dr. Necati KAYHAN Karabük Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Nihat BATMAZ Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Olga Nosova VALENTYNOVNA Kharkiv National University, Ukrayna
Prof. Dr. Rabiyyat ASLANOVA Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Rajabov Rajab KUCHAKOVİCH Tajik State University of Commerce, Tacikistan
Prof. Dr. Rovshan ALİYEV Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Sabahat BAYRAK KÖK Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Seçkin GÖNEN Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Simon GELASHVİLİ Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Gürcistan
Prof. Dr. Süphan NASIR İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Svetlana Tyutyunnykova VLADİMİROVNA Kharkiv National University, Ukrayna
Prof. Dr. Tamara Merkulova VYKTOROVNA Kharkiv National University, Ukrayna
Prof. Dr. Teimuraz BERİDZE Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Gürcistan
Prof. Dr. Tofiq ABDÜLHESENLİ Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Prof. Dr. Tologon OMOSHEV Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Prof. Dr. Turgut ÖZKAN Beykent Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. A. Buğra HAMŞIOĞLU Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Adem BAYAR Amasya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Adem PEKER Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet Cem ERKMAN Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet ÜSTÜN Amasya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ainur NOGAYEVA Avrasya Milli Üniversitesi, Kazakistan
Doç. Dr. Ali CİN Akdeniz Üniveristesi, Türkiye
Doç. Dr. Aripov Abdugani ABDUHAMİDOVİCH Tajikistan State University, Tacikistan
Doç. Dr. Arzu YİĞİT Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Asiman GULİYEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Aslı YENİPAZARLI Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ayfer UZ Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Aykut EKİYOR Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Barış Tolga EKİNCİ Beykent Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Cırgalbek İSMANOV Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Davran YOLDAŞEV Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Elnare SAMEDOVA Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Erlan BAKIEV American University of Central Asia, Kırgızistan
Doç. Dr. Fahrettin GEÇEN İnönü Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Fariz AHMADOV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Ferhunde HAYIRSEVER TOPÇU Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ferihan POLAT Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Firdaus NOROV Kurgan Tube State University, Tacikistan
Doç. Dr. Funda ÇONDUR Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gadir BAYRAMLI Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Gaini MUKHANOVA T.Rıskulov Kazak İktisat Üniversitesi, Kazakistan
Doç. Dr. Geray MUSAYEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Gulhan ABEDALAZIZ MOH'D JALAL AL TURK Ankara Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Gulnara RZAYEVA Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Gülhanım ÜNSAL Marmara Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. H. Burçin HENDEN ŞOLT Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Hilale CAFEROVA AMEA İdare Etme Sistemleri Enstitüsü, Azerbaycan
Doç. Dr. İrfan TÜRKOĞLU ASEAD, Türkiye
Doç. Dr. Kadir DABBAĞOĞLU Arel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Kemal EROL Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Kurbonov Abdukarim RAKHİMOVİCH Tajik State University of Commerce, Tacikistan
Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN Mersin Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mariya KOCHKORBAEVA Kırgızistan İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi, Kırgızistan
Doç. Dr. Mehmet Turgut BERBERCAN Çankırı Karatekin Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mihai VODA Dimitrie Cantemir University, Romanya
Doç. Dr. Murat AKKAYA İstanbul Arel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mustafa KOCAOĞLU Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Mutahayira MADZHNUNOVA Kurgan Tube State University, Tacikistan
Doç. Dr. Natiq QURBANOV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan

Doç. Dr. Necmiye CÖMERTLER Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nil Esra DAL Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nurbiye UZ Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nurdan KUŞAT Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nurgün TOPALLI Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Nüsrət QURBANOV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Onur Başar ÖZBOZKURT Tarsus Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Ömer Kürşad TÜFEKCİ Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Rahmatullo AMİNOV Kurgan Tube State University, Tacikistan
Doç. Dr. Rovshan ALİYEV Bakü Devlet Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Rustamov Shavkat RAKHİMOVİCH Tajik State University, Tacikistan
Doç. Dr. Saadet GANDİLOVA Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Salih KALAYCI Bursa Teknik Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Samir HAMİDOV Azerbaycan Devlet Diller Üniversitesi, Azerbaycan
Doç. Dr. Senem GÜNGÖR Başkent Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Seniha ÜNAY SELÇUK Düzce Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Sharifdzhon Tojiboev GAYBULLOEVİCH Khujand State University, Tacikistan
Doç. Dr. Yeliz MOHAN BURSALI Pamukkale Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Yeliz SELVİ Harran Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Yonca KÖKSAL Koç Üniversitesi, Türkiye
Doç. Dr. Zekai ÖZTÜRK Gazi Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman EREN, Mustafa Kemal Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR Kastamonu Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Armağan GÜNEŞ Harran Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Aydın ÜNAL Kırklareli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Bahar AŞCI Karabük Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Burcu GEZER ŞEN Fırat Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ekrem ÇELİKİZ İbn Haldun Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Erdoğan BOZKURT Amasya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Gizay DAVER Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Hatice BAYSAL Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Hüsniye AKILLI Nuh Naci Yüksel Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Okan AKKIN Ardahan Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi İsmail GÖKDAYI Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye
Yrd. Doç. Dr. Kamil KANIPEK Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Dr. Öğr. Üyesi Murat YORULMAZ Yalova Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa FİDAN Yozgat Bozok Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Mübeyyen TEPE KÜÇÜKOĞLU Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Nuray Hilal TUĞAN Hacıbayram Veli Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Nurhodja AKBULAEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Dr. Öğr. Üyesi Nuri YAZICI Bahçeşehir Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Senem ALTAN Doğuş Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Vahdet ÖZKOÇAK Hitit Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yağmur KARA Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Zişan KORKMAZ ÖZCAN Süleyman Demirel Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ekin KAYNAK ILTAR Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Dr. Lazlo MARACZ Universiteit van Amsterdam, Hollanda
Dr. Mark FELSHEIM Milwaukee Area Technical College, USA
Dr. Oktay GULİYEV Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Azerbaycan
Dr. Zakir ÇOTAEV Manas Üniversitesi, Kırgızistan

DERGİ HAKKINDA

Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)(***Eurasian Journal of Social and Economic Research (EJSER)*** 2013 yılında kurularak, 2014 yılında Türkçe ve İngilizce dilinde yayınlanmaya başlayan ulusal hakemli elektronik bir dergidir.

2017 yılından itibaren Aylık olarak yayınlanmaya, 2022 yılından itibaren ise senede en az dört defa yayınlanmaya başlayan **ASEAD** (Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi) TÜBİTAK-ULAKBİM tarafından veri tabanında taranmakta, Doçentlik ve Teşvik başvurularında kabul görmektedir.

ASEAD akademisyenlerin bireysel veya disiplinler arası ortak çalışmalar yapmasına aracılık etmek, genç akademisyenlere yeni ufuklar kazandırarak teşvik etmek, akademisyenlere ortak çalışmalar yapabilecekleri yeni konular hakkında fikir ortamı oluşturmak, yeni kültür ve coğrafyalarla tanışmalarına imkan sağlamak amacıyla sosyal bilimler alanında sempozyumlar düzenleyerek akademik anlamda katkılar sağlamaktadır.

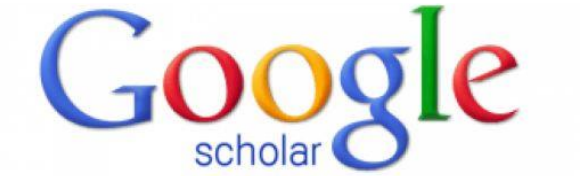
Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi'nde yayınlanan eserlerdeki görüşler ve sorumluluk yazarına aittir. Yayın hakları saklı olup izinsiz hiçbir şekilde çoğaltılamaz.

Uluslararası hakemli ve alan indekslerinde taranan bir dergi olan Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi'nin tarandığı indexler:

ASEAD Dergisi ULAKBİM DERGİ PARK Linki :
http://dergipark.ulakbim.gov.tr/asead/user

TÜBİTAK ULAKBİM

İSAM Türkiye Diyanet Vakfı İSLÂM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Google
scholar

asos
akademia
sosyal bilimler indeksi

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

ROOTINDEXING
JOURNAL ABSTRACTING AND INDEXING SERVICE

ESJI
www.ESJIndex.org
Eurasian
Scientific
Journal
Index

JIF
GLOBAL SOCIETY FOR SCIENTIFIC RESEARCH
JIFACTOR

Academic
Resource
Index
ResearchBib

İletişim Adresi / Contact Info

e-mail: aseadeditor1@gmail.com

Web: http://dergipark.gov.tr/asead

www.aseaddergi.com

(ISSN: 2148-9963)

İÇİNDEKİLER

DEDE KORKUT KİTABI'NDAKİ FİİLLERİN ÇATI ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE
Dr. Öğr. Üyesi Adiye ŞİMŞEK **1**

ОБРАЗ ОЛЕНЯ В МИФОЛОГИИ ТЮРКСКИХ И СЛАВЯНСКИХ НАРОДОВ
Doç. Dr. Duygu ÖZAKIN **3**

ELİAS CANETTİ'NİN 'KÖRLEŞME' ADLI ESERİNİN KAYNAKLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME
Doç. Dr. Şahbender ÇORAKLI Dr. Burcu GÜRER **5**

EDEBİYATIN SOSYOLOJİK İMKANI: ESİR ŞEHİR ÜÇLEMESİ
Öğr. Gör. Can ÇELİKTAŞ **6**

IN THE WAKE OF SPACE MINING, HOW GREEN IS MY VALLEY?
Assist. Prof. Dr. Leman GİRESUNLU **7**

TÜRKÜN SESİ: BAHTİYAR VAHABZADE
Güneş QULİYEVA **8**

KLASİK AZERBAYCAN EDEBİYATINDA TÜRK EPOS GELENEĞİ
Dr. Ülker BAHŞİYEVA **9**

THE PROHIBITION IN UZBEK FOLK-TALES AND ITS ROLE IN FORMING THE TRAVEL MOTIF
Prof. Salima MIRZAYEVA Gulsanam MASHRAPOVA **11**

BAĞIMSIZLIK DÖNEMİ ÖZBEK ŞİİRİNDE KARAKTER LİRİK
Dr. Gulnoza ORIPOVA **12**

SOFTWARE APPLICATION "100 UZBEK LINGUISTS"
Shaknoza ZIYAMUXAMEDOVA **13**

PHRASEOLOGISMS OF THE AKSY DIALECT
G.S. DOOLOTBEKOVA Elmira Gaidarovna KHURİBAEVA **14**

NAMES OF AGRICULTURAL TOOLS IN THE KYRGYZ LANGUAGE
Elmira Gaidarovna KHURİBAEVA G.S. DOOLOTBEKOVA **15**

EXPRESSION OF FUTURE IMPACT VERBS
Ayjamal Abylkasımovna SULTANOVA **16**

TIFLIS CITY IN THE 70S AND 80S OF THE XIX CENTURY AS ONE OF CENTERS OF THE EMERGING RUSSSIAN-SPEAKING TURKMEN STUDIES
Prof. Dr. Myratgeldi SOYEGOV **17**

С КАКОЙ ЦЕЛЬЮ ПОБЫВАЛИ ЗАКАСПИЙСКИЕ ТУРКМЕНЫ В БАТУМИ (АДЖАРИЯ) В КОНЦЕ XIX ВЕКА И ПЕРВЫЕ ДЕСЯТИЛЕТИЯ XX ВЕКА
Мурадгелди СОЕГОВ **18**

О НОГАЙСКО-ТАТАРСКОЙ ВЕРСИИ СКАЗАНИЯ О ЕДИГЕЕ (К 170-ЛЕТИЮ ПУБЛИКАЦИИ ЕЕ ФРАНЦУЗСКОГО ПЕРЕВОДА)
Шамухаммет ЧАРЫЕВ **19**

KÜRESELLEŞMENİN MİLLİ KİMLİK ÜZERİNE ETKİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Raheb MOHAMMADİ GHANBARLOU **20**

ARE PRE-SERVICE LANGUAGE TEACHERS FLUENT FOOLS?
Dr. S. Aslıhan İLERİ **21**

ARE LANGUAGE TEACHERS ASSESSING SPEAKING SKILL IN TURKEY? IF YES, HOW? IF NO, WHY?
Dr. S. Aslıhan İLERİ Assoc. Prof. Dr. Sıla AY **22**

TANZİMAT DÖNEMİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA BATILILAŞMA HAREKETLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Şengül BÜYÜKBOYACI **23**

KIRSAL KESİMDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN YAŞADIKLARI SORUNLARA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ
Tuğba ÇAYDAŞ Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih ALKAN **24**

ARİSTOTELES'İN PRATİK BAĞLAMDA FELSEFEYİ MEŞRULAŞTIRMASI
Prof. Dr. Hasan AYDIN Bora ASLAN **25**

FEN ÇEMBERİ: EĞİTSEL BİR OYUN GELİŞTİRME SÜRECİ
Rukiye Esra ÇOKSÖYLER Prof. Dr. Murat KURT **26**

HAYAT BOYU ÖĞRENMENİN YAYGINLAŞTIRILMASI BAĞLAMINDA BİLİM KAFE UYGULAMALARININ ETKİLİLİĞİ
Nurullah SEYİDOĞLU Emel ZENGİN Çiğdem ALTUN **28**

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÖDEVE YÖNELİK VELİ VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Suna ÖZCAN **30**

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISINDA YAŞLILIK GÖRÜNÜMLERİ
Dr. Gülbaşak DİKTAŞ YERLİ **31**

DİJİTAL VATANDAŞLIK BAĞLAMINDA BİR İNSAN HAKKI OLARAK UNUTULMA HAKKININ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YER ALMASI
Dr. Ömer Faruk YELKENCİ **33**

İNEGÖL (BURSA) JEOTERMAL ENERJİ POTANSİYELİ VE KULLANIM ALANLARI
Gamze SARGIN Doç. Dr. Erol KAPLUHAN **35**

COĞRAFYA DERS KİTAPLARININ KÜLTÜREL MİRAS OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
Ali ŞİMŞEK Halil Mesut BAYLAK Abdullah KÜÇÜKKILIÇ **37**

SANAL SINIF KONUSUNDA YAPILAN TEZLERİN BİBLİYOGRAFİK DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Nesrin HARK SÖYLEMEZ **39**

GİLLES DELEUZE: MİNÖR EDEBİYAT VE YARATMA KAVRAMI
Doç. Dr. Gül TURANLI **40**

KARL MARX: POLİ-TEKNİK EĞİTİM
Doç. Dr. Gül TURANLI **41**

THE IMPACT OF WOMEN'S EDUCATIONAL LEVEL ON THE DEMOGRAPHIC TRANSFORMATION: THE CASE OF ALGERIA
Assist. Prof. Dr. Salim AZİZ Aissa GUERGAB **43**

COVID-19'UN TÜRKİYE'DE TURİZM EKONOMİSİNE ETKİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Salim AZİZ Fikriye GÜL UYGUN **44**

AB'DE VE TÜRKİYE'DE EĞİTİM ALANINDA BEŞERÎ SERMAYE
Seyhan PULLUKÇU **46**

EĞİTİM KURUMLARINDA SANAT TERAPİSİ UYGULAMALARI VE ÖĞRETMEN EĞİTİMİ
Elmira İSKENDEROVA BAŞ **48**

DARÜLMUALLİMAT VE EĞİTİM VERDİĞİ BİNALAR
Öğr. Gör. İrem CERAN Prof. Dr. Nuran Kara PİLEHVARİAN **50**

DIFFCULTIES IN ASSIMILATION BY STUDENTS OF LINGUISTIC MEANS PRESENTED IN PROCEDURAL DOCUMENTS
Umida PULATOVA **52**

MY HOMELAND IS KYRGYZSTAN - A MOUNTAIN COUNTRY - IN MATHS CLASS
T.T. OMOSHEV J. KUVAKOV D.K. SÜLEYMANOVA **53**

THE SPECIFICS OF THE EDUCATION SYSTEM IN TURKESTAN: ISSUES OF SECULAR AND CONFESSIONAL ANALYSIS OF THE SECTION UNDER STUDY
T.T. TASHKENBAEV **54**

PROFESSIONALLY ORIENTED RUSSIAN LANGUAGE TRAINING FOR LAW STUDENTS IN THE LINGUODIDACTIC ASPECT
Rashid Bekimbetovich MATENOV **55**

GÖÇMENLERİN SAĞLIK HAKKININ ULUSAL VE ULUSLARARASI SAĞLIK HUKUKU AÇISINDAN İNCELENMESİ
Dr. Hakife Aktaş BELEK **56**

ÖTANAZİYE TÜRKİYEDE VE DÜNYADA YASAL YAKLAŞIM
Dr. Hakife Aktaş BELEK **58**

GENEL KAMU HUKUKUNUN SORUNLARININ NEDENİ OLARAK İNSAN HAKLARI HUKUKU
Dr. Önder PERÇİN **59**

ULUSLARARASI DENİZ HUKUKU BAĞLAMINDA FRONTEX'İN ARAMA KURTARMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE BU YÜKÜMLÜLÜĞÜN İHLALİNDE AB'NİN SORUMLULUĞU
Doç. Dr. Süleyman DOST Arş. Gör. Ayşegül DURSUN **61**

KADIN HAKLARINDA DÖNÜM NOKTASI: BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KADINLARA KARŞI HER TÜRLÜ AYRIMCILIĞIN ÖNLENMESİ SÖZLEŞMESİ
Doç. Dr. Süleyman DOST Muazzez Eda ŞENEL **63**

KÜRESEL SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE ULUSLARARASI HUKUK: SALGIN HASTALIK VE ULUSLARARASI HUKUK
Dr. Öğr. Üyesi Abdülkadir AKIL **65**

1163 SAYILI KOOPERATİFLER KANUNUNDA YAPILAN DENETİME İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER
Dr. Öğr. Üyesi Seniha DAL **66**

ANTALYA İLİ KUMLUCA İLÇESİNDEKİ ÖRTÜ ALTI DOMATES ÜRETİCİLERİNİN PAZARLAMA SORUNLARI
Arzu KARAKÖSE Arş. Gör. Muhammed Furkan TAŞCI Doç. Dr. Nil Esra DAL **68**

UKRAYNA-RUSYA SAVAŞININ AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ENERJİ POLİTİKALARINA YANSIMALARI VE ETKİLERİ
Arş. Gör. Dr. Tolga ERDEM **70**

REEL DÖVİZ KURUNUN İHRACATA ASİMETRİK ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ
Çağlayan ASLAN **71**

SİMON LUDVİGOVİCH FRANK VE KÖTÜLÜĞÜN TEMELSİZLEŞTİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa İLBOĞA **73**

TÜRKİYE-AZERBAYCAN DIŞ TİCARETİNDE YENİ BİR FIRSAT: ZENGEZUR KORİDORU
Fatma KILIÇ **75**

PERFORMANCE EVALUATION THROUGH CLUSTERING ANALYSIS BASED ON LOGISTICS PERFORMANCE INDEX AND TRANSPORT EMISSIONS: AN EMPIRICAL ANALYSIS
Nesrin ÖZCAN AKDAĞ Assoc. Prof. Meltem KARAATLI Prof. Dr. Mustafa Zihni TUNCA **77**

TÜRKİYE'DE DIŞ GÖÇÜN BELEDİYE BÜTÇESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Arş. Gör. Dr. Neslihan BURGAZ **79**

ABD DOLAR ENDEKSİNİN BRICS ÜLKELERİNİN SERMAYE PİYASALARINA ETKİSİ: YAPISAL VAR MODELİ YAKLAŞIMI
Dr. Öğr. Üyesi Özge DEMİRKALE **81**

MİKRO-SOSYAL GİRİŞİMCİ KADINLAR
Dr. Öğr. Üysi Esra Bal KÜLAHİ Doç. Dr Bülent DEMİR Volkan YÜCEL **83**

HAREKETLİ ORTALAMA YÖNTEMİ İLE TALEP TAHMİNLEME: KİMYA SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA
Prof. Dr. Fatma DEMİRCİ OREL Gülşah ŞİŞMAN **85**

YENİ SANAYİLEŞEN ÜLKELERDE ÇEVRESEL KUZNETS EĞRİSİ YAKLAŞIMININ GEÇERLİLİĞİ: 1980-2020 DÖNEMİ
Ezgi KOPUK **87**

ATIL TARIM ARAZİLERİNİN ÜRETİME KAZANDIRILMASI: ULUSLARARASI UYGULAMALAR VE FİNANSMAN MODELİ ÖNERİSİ
Doç. Dr. Necla İLTER KÜÇÜKÇOLAK İrem YANIK **89**

UNCONCEPTUALIZED JUSTICE IN MAJID KHADDURI: THE SIYASATNAMAH TYPE
Assist. Prof. Hulusi Ertuğrul UMUDUM **91**

FENOMENLERİN VERGİLENDİRİLMESİ
Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ Doç. Dr. Işıl F. O. ŞAHİN **93**

İHTİSAS SERBEST BÖLGELERİNE SAĞLANAN TEŞVİKLERİN İRDELENMESİ
Doç. Dr. Işıl F. O. ŞAHİN **95**

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ TARIM ANLAŞMASI VE TÜRKİYE: DS334, DS256 VE DS237 NUMARALI UYUŞMAZLIKLAR
Dr. Erdem BULUT **96**

İSLAM İŞ BİRLİĞİ TEŞKİLATI'NIN DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ YERİ
Prof. Dr. Adem DOĞAN **98**

İSLAM DEVLETİ HORASAN EYALETİ (ISKP) VE ORTA ASYA GÜVENLİĞİ
Doç. Dr. Demet Şefika MANGIR Ediliia ABDYKADYROVA **100**

RUS MİLLİYETÇİLİĞİ BAĞLAMINDA RUSYA'NIN AZINLIK POLİTİKALARININ TARİHİ PERSPEKTİFTEN İNCELENMESİ
Dr. Tolga OTABATMAZ **102**

DEMOKRATİK LİDERLİĞİN İŞE GÖMÜLMÜŞLÜĞE ETKİSİNDE İŞ TATMİNİNİN ARACILIK ROLÜ
Öğr. Gör. Dr. Ali DOĞANTEKİN **103**

YÖNETİŞİM ANLAYIŞI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DE SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA (SYD) VAKIFLARI: AKŞEHİR SYD VAKFI ÖRNEĞİ
Dr. Mehmet ÖZEL **104**

Z KUŞAĞININ "SİYASET" KAVRAMINA DAİR METAFORİK ALGILARININ ÖLÇÜLMESİ
Prof. Dr. Mustafa GÖRÜN Öğr. Gör. Gamze KARA Naile ERDEM **106**

İŞ-YAŞAM DENGESİ, VERİMLİLİK, GÜVEN VE ESNEKLİK BAĞLAMINDA UZAKTAN ÇALIŞMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Gör. Meri Taksi DEVECİYAN Dr. Öğr. Üyesi Hazal KORAY ALAY **108**

FİNANSAL OKURYAZARLIK KAVRAMININ ÖNEMİ VE KAVRAMIN İŞLEYİŞİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA
Öğr. Gör. Dr. Batuhan MEDETOĞLU **110**

MAĞDURUN İSTEĞİ ÜZERİNE ÖLDÜRME FİİLİNDE TARAFLARIN HAKİMİYETİNİN ROLÜ
Dr. iur. Öğr. Üyesi Özdem ÖZAYDIN **112**

THE RELATIONSHIP BETWEEN ELECTRIC POWER CONSUMPTION, CO2 EMISSIONS, FOREIGN DIRECT INVESTMENT AND FOREIGN TRADE IN OECD COUNTRIES FOR THE PERIOD 1991-2018 WITH TIME SERIES ANALYSIS
Assist. Prof. Dr. Zeynep ÇOLAK **114**

TÜRKİYE'DE PAMUK ÜRETİMİNE YÖNELİK PRİM (FARK ÖDEMESİ) DESTEĞİ VE GİRDİ (GÜBRE VE MAZOT) DESTEĞİ UYGULAMASININ ETKİNLİĞİ
Mohammad Yunus KHALİLİ Arş. Gör. Muhammed Ali PALABIÇAK Doç. Dr. Mehmet Reşit SEVİNÇ **116**

BANKA KREDİLERİNİN VE DÖVİZ KURUNUN ENFLASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Dr. Zaim Reha YAŞAR **118**

ALGILANAN ÖRGÜTSEL ADALET: BİR ALAN ARAŞTIRMASI
Derya EFE DİKER Prof. Dr. Sabahat BAYRAK KÖK Arş. Gör. Dr. Esvet MERT **119**

SERMAYE PİYASASI VE İSTİHDAM ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİNİN AMPİRİK ANALİZİ: BORSA İSTANBUL ÜZERİNE BİR UYGULAMA
Dr. Öğr. Üyesi Aslı ÖZEN ATABEY **120**

ENDÜSTRİ 4.0'A DOĞRU ERP UYGULAMALARI
Doç. Dr. İbrahim AKSEL Ecenur DAĞ Elif Esra ŞENER Nurdan SÜMER **121**

ENDÜSTRİ 4.0 PERFORMANS DÜZEYİNİN İŞSİZLİK ÜZERİNE ETKİSİ: AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI ARAŞTIRMA
Doç. Dr. İbrahim AKSEL Eren ÜNLÜ **123**

KARABAĞ'DA KARANLIK TURİZM
Gahraman YUSUPOV **124**

SOCIO-ECONOMIC STATE OF KAZAKH SOCIETY BY 1920
Tuyakbai Zeitovich RYSBEKOV Saltanat Tuyakbayevna RYSBEKOVA Bayan Gabbasovna SHINTIMIROVA **125**

THE ROLE AND PLACE OF THE GLACIERS OF KYRGYZSTAN IN THE SOCIO-ECONOMIC LIFE OF THE CENTRAL ASIAN COUNTRIES
G.N. ABSAMATOVA B.A. KHASANOVA **126**

THE EFFECT OF TECHNOLOGICAL LITERACY ON THE PURCHASE OF ELECTRONIC PRODUCTS IN KYRGYZSTAN
Assoc. Prof. Dr. Davran YULDASHEV **127**

ABOUT THE SOURCES OF INFLUENCE OF ASQAD MUKHTAR CREATIVITY
Okilakhon AKHMADJONOVA **128**

THE QUESTION OF "CRITICAL" IN CRITICAL HUMAN SECURITY AND CRITICAL SECURITY STUDIES AND THE CHANGE OF INSTITUTIONAL APPROACH
Faruk HADŽİĆ **129**

CAR LEASING MARKET IN GEORGIA: A QUANTITATIVE APPROACH
Prof. Avtandil GAGNIDZE Maksim IAVICH **130**

NATO'NUN GENİŞLEMESİ HİNT-PASİFİK EKSENİNDE STRATEJİK ORTAKLIK
Doç. Dr. Demet Şefika MANGIR Fatma Meray Özdemir AYATA **131**

GÜNÜMÜZDE OSMANLI FETVÂ YAYINCILIĞI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
Doç. Dr. Pehlul DÜZENLİ **133**

SEKÜLERİZMİN KAVRAM KRİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Selim SÖZER Feyza ÖZYURT **134**

PLATON'UN ALKİBİADES-I DİYALOĞUNUN MANTIK KURALLARI AÇISINDAN ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre AKBAY Rabia GÜN **136**

İLAHİYAT FAKÜLTELERİNDE STAJ SORUNU
Dr. Esra YILMAZ **137**

NİYAZÎ-İ MISRÎ'NİN EŞRATUS-SAAT ADLI RİSALESİNDE KIYAMET ALAMETLERİNİN YORUMU
Sabahat SAYLIK **139**

PARMAK İZİNE DİKKAT ÇEKEN KIYÂMET SURESİ 4. ÂYETİN KLASİK VE MODERN TEFSİRLERDEKİ YORUMLANMASI ÜZERİNE
Öğr. Gör. Dr. Yahya ARSLAN **141**

KUR'ÂN-I KERÎM VE MÛSİKÎ EĞİTİMİNDE UYGULANAN METOTLAR: TALİM VE MEŞK USÛLÜ
Dr. Esra YILMAZ **143**

TÂHİRÜ'L-MEVLEVÎ'NİN "MESNEVÎ ŞERHİ" BAĞLAMINDA AHLAKİ ERDEMLER
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet VURAL **144**

LİSANSÜSTÜ TEZLERDE DİN EĞİTİMİ ALANINDA HERHANGİ BİR ENGELİ OLAN BİREYLERE YÖNELİK YAPILAN NİTEL ÇALIŞMALAR: SİSTEMATİK İNCELEME
Ahmet Yusuf GIYNAŞ Prof. Dr. Saadettin ÖZDEMİR **146**

ÖZEL EĞİTİM SINIFINDA DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ TUTUMLARINDAN HAREKETLE İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME YÖNTEMİ
Prof. Dr. Saadettin ÖZDEMİR Mehmet YILDIRIM **147**

FAHRETTİN ER-RÂZÎ'NİN KIRÂAT ANLAYIŞI
Orhan KAYA **149**

SEHAVÎ'NİN UMDETÜ'L-MECÎD İSİMLİ ESERİNİN TECVİD İLMİNDEKİ YERİ
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ULUDAŞ Mehmet Akif YILMAZER **150**

İSLAM CEZA HUKUKUNDA TAZİR SUÇ VE CEZALARINDA KANUNİLİK İLKESİ
Arş. Gör. Dr. Abdulmuid AYKUL **151**

EBÜSSU'ÛD EFENDİ'NİN HUKUKÎ DÜZENLEMELERİ
Doç. Dr. Hilal ÖZAY **152**

"RİSALE-İ NAKLÜ'Ş-ŞEHÂDE" İSİMLİ ESERİN İNCELENMESİ
Doç. Dr. Hilal ÖZAY **153**

MOLLA FENÂRÎ'DE TARİF TEORİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Adem EVMEŞ Halim USTA **154**

TIBBI NEBEVÎ KAPSAMINDA UYKUDAN UYANINCA ELLERLE YÜZÜ YIKAMANIN VE BURNU TEMİZLEMENİN HİKMETLERİ
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim HANEK **156**

BAZI TARİHSELCİLERİN USÜL BAĞLAMINDA İMAM ŞAFİ'YE YÖNELTTİKLERİ BİR KISIM ELEŞTİRİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Hidayet ZERTÜRK **158**

MAKDİSÎ'NİN TELHÎSU'L-İBÂRA ADLI ESERİ BAĞLAMINDA ARAPÇA DİLBİLGİSİ KURALLARININ BÂTINÎ YORUMLARA ETKİSİ
Öğr. Gör. Fatih YAVAŞ **160**

KAYNAĞI, KASITLI OLUP OLMAMASI VE BATIL OLMASI BAKIMINDAN TELFİK
Sayit TAHİR **162**

BİR ZAMANLAR ÇUKUROVA DİZİSİNİN MİLLİ, MANEVİ VE KÜLTÜREL DEĞERLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
Doç. Dr. Hilmi BENGİ **164**

SİBER ZORBALIĞIN ÖNLENMESİNE YÖNELİK UYGULAMALAR ÜZERİNE HALKLA İLİŞKİLER ODAKLI BİR İNCELEME: BULLY HUNTERS (CS: GO) ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk ZARARSIZ Dr. Öğr. Üyesi Emrah AYAŞLIOĞLU **166**

SİNEMATİK MEKÂN TASARIMI VE KAHRAMAN KONUMUNDAKİ ÖZNENİN BENLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
Doç. Dr. Burak MEDİN Hayati DEMİR **168**

PANOPTİKON METAFORUNUN FİLM İÇERİĞİNE VE BİÇİMİNE YANSIMASI: PANOPTİK KAMERAYLA İNŞA EDİLEN THE DAYEREH (DAİRE) FİLMİ
Doç. Dr. Burak MEDİN Esra KANDEMİR **170**

KAMU DİPLOMASİSİNDE HABER MEDYASININ ROLÜ
Öğr. Gör. Dr. Serhan KOYUNCU **171**

İLLÜSTRASYONUN MEKANIN GÖRSEL İLETİŞİMİNE KATKISI
Yrd. Doç. Dr. Elif ATAMAZ **173**

GRAFİK TASARIMIN VİDEO OYUN TASARIMINDA ROLÜ VE ÖNEMİ
Dr. Raif KIZIL Yrd. Doç. Dr. Mine OKUR Yrd. Doç. Dr. Elif ATAMAZ **174**

HOLLYWOOD SİNEMASINDA ÖTEKİNİN SUNUMU: HAİN "TRAİTOR" FİLMİNİN GÖRSEL RETORİK ANALİZİ
Öğr. Gör. Dr. Ahmet Selman SEYHAN **175**

HASAN RIZA "ERKEK PORTRESİ" RESTORASYONU VE İMZANIN ORTAYA ÇIKMASI
Arş. Gör. Elis AKAY ÖZAKDAĞ **177**

MODA VE TÜKETİM KÜLTÜRÜ
Dr. Öğr. Üyesi Büşra ÖZÜDOĞRU **179**

ÇAĞDAŞ BATI SANATINDA SOYUTLAMA BAĞLAMINDA BİZANS SANATININ ETKİSİ
Arş. Gör. Fulya Asyalı BÜYÜKERMAN **180**

ÇOCUKLARA YÖNELİK GIDA AMBALAJ TASARIMLARINDA İLLÜSTRASYONUN ROLÜ
Dr. Öğr. Üyesi Selin GENÇTÜRK Dr. Öğr. Üyesi E. Nilüfer ÜSTÜNDAĞ **182**

FAMILY COMMUNICATION AS THE KEY TO SOLVING FAMILY CONFLICTS: A SOCIO-RELIGIOUS PERSPECTIVE
Hysni SKURA **183**

EMPLOYMENT CHALLENGES AND ONLINE BASED MICRO ENTREPRENEURSHIPS: POSSIBILITIES IN BANGLADESH
Manzuma AHSAN **184**

MULTICULTURALITY AND THE USA EXAMPLE FROM THE OTTOMAN TO PRESENT
Ayse Sule GULSEN **185**

BRECHT'İN İDEAL "TARAFTARLARI"
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Talha KALKAN **186**

THE ANNEXATION OF THE CRIMEA: AN ANALYSIS FROM RUSSIAN STRATEGIC CULTURE'S PERSPECTİVE
Aslı Şevval ABDİK **187**

RELATIONS OF MUHAMMAD ALI PASHA WITH THE HIGH GATE IN THE FIRST YEARS OF EGYPT'S RULE
Samir AHMETI **188**

SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN OPTİMAL PERFORMANS DUYGU DURUMLARININ İNCELENMESİ
Yeliz AY YILDIZ Sedat KAHYA Oğuzhan ÇALI **189**

YÜZÜCÜLERİN ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİNİN VE BESLENME DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
Canan Asal ULUS Bahtınur TAŞÇI Deniz Özge YÜCELOĞLU KESKİN Levent BAYRAM **190**

KAFKASYA'DA BİR RUS KALESİ: VLADİKAFKAS (1784-1860)
Dr. Öğr. Üyesi Didem ÇATALKILIÇ **192**

THE GERMAN ORIENTALIST FRANZ ERDMANN AT KAZAN UNIVERSITY AND HIS LEGACY (1818–1845)
R. M. VALEEV R. Z. VALEEVA N. M. BERTUOL **193**

THE MAIN TRENDS OF ANGLO-AMERICAN STUDIES ON THE RELIGIOUS ISSUE IN TURKESTAN IN THE WORKS OF WESTERN RESEARCHERS OF THE TWENTIETH CENTURY
D.A. TASHKENBAYEVA **194**

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE SANATTA FRİG BAŞLIĞI
Dr. Öğr. Üyesi Özlem ORAL PATACI **195**

II. MEŞRUTİYET DEVRİNDE ARNAVUTLUK'TA KULÜPLER VE CEMİYETLER (1908-1912)
Dr. Sc. Gentrit SMAKAJ **196**

DOĞU ANADOLU HIRİSTİYAN DİNİ MİMARİSİ PLASTİK BEZEMELERİNDE TÜRK–İSLAM ÖĞELERİ
Dr. Öğr. Üyesi Emel YILDIZ **198**

TARİHİ DOKULARIN SOKAK SAĞLIKLAŞTIRMA YÖNTEMİYLE KORUNMASI: ADAPAZARI UZUN ÇARŞI
Şennur FIÇICIOĞLU Prof. Dr. Hicran Hanım HALAÇ **200**

"VATANSEVERLİK" KÖK DEĞERİ ÇERÇEVESİNDE İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER VE T.C İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA MAVİ VATAN
Mücahit POYRAZ **202**

T.C İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNDE TARİHSEL ÇİZGİ ROMAN KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ
Mücahit POYRAZ **204**

TARİH DERSİNDE MATERYAL OLARAK ÇİZGİ ROMAN: TRABLUSGARP SAVAŞI ÖRNEĞİ
Mücahit POYRAZ **206**

THE INFLUENCE OF POLITICAL PROCESSES ON THE DYNAMICS OF TOURISM GROWTH IN GEORGIA
PhD. Roland SHARASHIDZE PhD. Giorgi GOGITIDZE **208**

UNESCO ANMA VE KUTLAMA PROGRAMLARININ İNANÇ TURİZMİ VE KÜLTÜRLERARASI İLİŞKİLERİN GELİŞTİRİLMESİNE ETKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Muharrem AVCI Dr. Öğr. Üyesi Hakkı ÇILGINOĞLU Yavuz Selim DENİZ **209**

KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA TÜRK DESTANLARI
Doç. Dr. Engin DERMAN **211**

ÖZEL İLGİ TURİZMİ KAPSAMINDA UZAY TURİZMİ
Doç. Dr. Engin DERMAN **212**

GOLF SAHALARINA YÖNELİK ÇEVRİMİÇİ YORUMLARIN DUYGU ANALİZİ YÖNTEMİ İLE İNCELENMESİ: ANTALYA BÖLGESİ ÖRNEĞİ
Arş. Gör. Egemen Güneş TÜKENMEZ **213**

CAR SANITISING SYSTEM FOR PUBLIC TRANSPORT
Muhammad Irsyad Bin Fithri AZİZ Nadiah Binti DİN Ilya Binti ISMAIL **214**

ULTRASONIC RAKAAH COUNTER
Muhammad Ammar Bin SAİPULLAH Nadiah Binti DİN Ilya Binti ISMAIL **216**

RFID CAR PARKING WITH PLATE NUMBER RECOGNITION SYSTEM
Zulhariz Iman Bin MAHİZUL Nadiah Binti DİN Ilya Binti ISMAIL **218**

DEVELOPMENT OF THE UV LIGHT FOR ENHANCED HYGIENE OF THE KITCHEN
Muhammad Ammar Bahri BİNAZHAR Nadiah Binti DİN Ilya Binti ISMAIL **220**

THE DEVELOPMENT OF STRESS METER MİNOR WİTH THE TREATMENT VERSİON
Nurin Batrisyia Binti ABDUL RAHİM Ilya Binti ISMAIL Nadiah Binti DİN **222**

CHARACTER DESIGN ASSETS BASED ON FOLKLORE OF REOG PONOROGO FOR SOCIAL CULTURE IN INDONESIA
Jazuli Abdin MUNIB Devanda Febrian MAHARDIKA **224**

THIRD EYE FOR BLINDS
Zetty Rohaiza Binti Mohd Sahak ISHAK Yi Wen WONG Soo Sun WONG Yee Sun WONG **225**

REDAIC: RESEARCH DATA ANALYSIS INDICATOR CHART USING ADDIE MODEL
Imaan Nissa Binti SAHRİN Aishah Umairah Binti AZHAR Aisyah Al-Humaira Binti Mohd FAUZİ
Noor Alissa Binti Ab RAZAK Murugadas Ramdas CHELAMUTHU **226**

POSTURE SENSING SMART CHAIR WITH SITTING SENSOR
Muhammad Amir Firdaus Bin AZMAN Nurul Huda Mohamad SALLEH **227**

PROPOSAL OF ELECTRONIC HANDGRIP REHABILITATION FORCE MEASURING BY USING DYNAMOMETER FOR STROKE PATIENTS
Nur Aina Afifah Mohd DASUKI Dr. Wan Rosemehah Wan OMAR **228**

DEVELOPMENT OF ELECTRICAL MUSCLE STIMULATOR WITH MONITORING SYSTEM FOR KNEE OSTEOARTHRITIS
Nur Iffah Binti Mohd ASRI Nurul Huda Mohamad SALEH **229**

AN INNOVATION OF ANKLE PASSIVE MOTION DIGITAL COUNTER FOR INJURY PATIENT USING IOT: REVIEW
M. N. AISHA Z. MOHAMAD **230**

PROPOSAL ON INTELLIGENT SPEECH RECOGNITION SYSTEM FOR ASSISTED LIVING IN MALAY DIALECT USING MACHINE LEARNING
Nur Sarah Nabilah Binti SHAHRUL AMIN Dr Siti Anizah MUHAMED **231**

MASSAGE AND HEAT PAD BELT TREATMENT FOR MENSTRUAL CRAMPS
Ku Nurin Aqilah Binti Ku RUZAINI Dr. Hajah Wan Rosemehah Binti Wan OMAR **232**

DEVELOPMENT OF PRESSURE ULCER MONITORING SYSTEM FOR COMATOSE PATIENT: REVIEW
H. Y. TAN Z. MOHAMAD **233**

DEVELOPMENT OF HAND GLOVE FOR MUTE USING NANO FLEX SENSOR: REVIEW
M. S. N. AFIQAH Z. MOHAMAD **234**

BİLDİRİ ÖZET KİTABI
ABSTRACT PROCEEDINGS BOOK

DEDE KORKUT KİTABI'NDAKİ FİİLLERİN ÇATI ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE

Dr. Öğr. Üyesi Adiye ŞİMŞEK
Avrasya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi
Trabzon, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4215-3131
adiye.simsek@avrasya.edu.tr

ÖZET

Dilin hem gramer hem de anlam alanlarıyla ilgili olan fiilde çatı konusu, farklı şekillerde yorumlanabilme özelliğine sahiptir. Çatı eklerinin neler olduğu dil bilgisi kaynaklarında belirlenmiştir. Konuyu gramer ve anlam boyutuyla ele alan pek çok kaynak da bulunmaktadır. Bu kaynaklar oluşturulurken tarihî metinlerden de faydalanılmış ve konuya açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Dilin kurallarıyla ilgili; varsa sorunları açıklamada, o dile ait eserlerin art zamanlı ve eş zamanlı yorumlanması önemlidir.

Dede Korkut Kitabı, bulunan son nüshasıyla birlikte Türk dilinin en önemli hazinelerinden biridir. Halk bilimi ile ilgili kaynaklara konu olan bu eser, Türk dilinin grameriyle ilgili olarak da zengin malzeme sunmaktadır. Eserdeki fiillerin yapısı daha önce farklı açılardan ele alınmış olmakla birlikte "çatı" bakımından incelemeler sınırlıdır.

Bu çalışmada; tarihî metinlerimizden Dede Korkut Kitabı'ndaki fiillere getirilen çatı ekleri diyakronik ve senkronik bakış açısıyla ve karşılaştırmalı yöntemle incelenmiştir. Fiillere getirilen çatı ekleriyle ilgili daha önce yapılmış olan izahların ışığında, Dede Korkut hikâyelerinde çatı eklerinin kullanım şekilleri ve özellikleri açıklanmaya çalışılmıştır. Metinde geçen *"yığışdursun, dürişdürsün, atışdılar, dögişelüm, kılıçlaşdılar, erişdürdi, sarındılar "* gibi örnekler çalışma için çıkış noktası olmuştur. Örneklerdeki ekler, gramer kuralları açısından incelenmiş ve bağlamsal boyutta yorumlanmıştır. Yorumlar yapılırken günümüz Türkçesi ve tarihî lehçelerdeki örneklerle karşılaştırmalar yapılmıştır. Benzerlikler ve farklılıklar vurgulanmıştır. Sonuç olarak da çatı eklerinin Dede Korkut hikâyelerindeki kullanım sıklığı ve bu eklerin eserin üslûbunu oluşturmadaki etkisiyle ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fiil, Çatı Ekleri, Dede Korkut Kitabı, Karşılaştırmalı Dilbilim.

ON THE PROPERTIES OF THE VERBS IN THE BOOK OF DEDE KORKUT

Assist. Prof. Dr. Adiye SİMSEK

ABSTRACT

The subject of “voice of verb”, which is concerned with both grammar and semantics fields of linguistics, has the quality of interpretability differently. The voice suffixes are determined in linguistic sources. There are also many sources that handle the subject in terms of grammar and semantics. These sources are created with the help of historical texts and the issue has been tried to be clarified.

With the last copy found, The Book of Dede Korkut is one of the most important treasures of Turkish Literature. This work, which is the subject of resources related to folklore, also offers rich material about the grammar of the Turkish language. Although the structure of the verbs in the work has been discussed from different perspectives, the studies on "voice" are limited.

In this study, the voice suffixes of verbs in one of our historical texts The Book of Dede Korkut is analyzed from a diachronic and synchronic perspective and with the comparative method. In the light of previous explanations on voice suffixes of verbs, it has been attemped to explain the usage and properties of voice suffixes in The Book of Dede Korkut. Examples in the text such as *“yığışdursun, dürişdürsün, atışdılar, dögişelüm, kılıçlaşdılar, erişdürdi, sarındılar”* have been the starting point for the study. The suffixes of the examples have been analyzed in terms of grammar rules and interpreted in a contextual dimension. While making comments, comparisons were made with examples in today's Turkish and historical dialects. Similarities and differences are emphasized. In conclusion, evaluations were made about the frequency of use of suffixes in Dede Korkut stories and the effect of these suffixes on forming the style of the work.

Keywords : Verb, Voice Suffixes, The Book of Dede Korkut, Comparative Linguistics.

ОБРАЗ ОЛЕНЯ В МИФОЛОГИИ ТЮРКСКИХ И СЛАВЯНСКИХ НАРОДОВ

Doç. Dr. Duygu ÖZAKIN
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi
Nevşehir, Türkiye
duyguozakin@nevsehir.edu.tr
ORCID: 0000-0003-0927-1926

РЕЗЮМЕ

Цель настоящего доклада заключается в сравнительном анализе роли образа оленя в мировоззрении, культуре и мифологии тюркских и славянских народов. Образ оленя играет важную роль особенно в духовной жизни и обычаях коренных обитателей Севера, поскольку в этом регионе в значительной степени сохраняется традиционный образ жизни, несмотря на то что современный мир стремительно развивается. Одна из наиболее важных причин данного феномена заключается в том, что северный регион малонаселенный и труднодоступный из-за природно-климатических условий, поэтому народам, проживающим там легче сохранить свои традиции. Хотя в разные периоды истории был сделан ряд попыток изменить их образ жизни, за подобным естественным барьером продолжает свое существование в первоначальном виде культурное наследие и древних и современных сообществ. В этих сообществах олень является как источником средств к существованию и передвижению, так и неотъемлемой частью повседневного рациона. Однако не следует забывать, что олень представляет собой священный зооморфный образ и считается важным не только в материальном плане, но и в духовном. В данной работе, кроме основных источников мифологии, используются исследования, посвященные функциям образа оленя в жизни северных народов. Сходные черты рассматриваемых функций определяются с помощью сравнительного метода. По итогу исследования, вниманию читателей представлены выводы, свидетельствующие о том, что сакральные символы оленя и древа жизни переплетаются в мировосприятии обоих народов.

Ключевые слова: олень, древо (дерево) жизни, сравнительная мифология, тюрки, славяне

TÜRK VE SLAV HALKLARININ MİTOLOJİLERİNDE GEYİK İMGESİ

Doç. Dr. Duygu ÖZAKIN

ÖZET

Bu bildirinin amacı, Türk ve Slav halklarının dünya görüşleri, kültürleri ve mitolojilerinde geyik imgesinin karşılaştırmalı bir çözümlemesini sunmaktır. Geyik imgesi, bilhassa yerli kuzey nüfusunun manevi yaşamında ve geleneklerinde önemli bir rol oynar zira modern dünyanın hızlı gelişimine karşın bu bölgede, geleneksel yaşam tarzı büyük ölçüde korunur. Bu olgunun en önemli nedenlerinden biri, kuzey bölgesinin iklim koşulları nedeniyle seyrek nüfuslu ve zor ulaşılır olması, dolayısıyla bölge sakinlerinin geleneklerini korumalarının bir ölçüde kolaylaşmasıdır. Tarihin farklı dönemlerinde söz konusu toplulukların yaşam biçimlerini değiştirmek için girişimlerde bulunulmasına rağmen, böylesine doğal bir bariyerin ardında hem kadim hem de çağdaş toplulukların kültürel mirası, el değmeden varlığını korur. Bu topluluklarda geyik bir geçim kaynağı ve ulaşım aracı olduğu kadar günlük beslenmenin de ayrılmaz bir parçasıdır. Bununla birlikte, geyiğin kutsal anlamlar taşıyan zoomorfik bir imge olduğu ve sadece maddi bakımdan değil manevi bakımdan da önem arz ettiği hatırlanmalıdır. Bu çalışmada, temel mitoloji kaynaklarının yanı sıra, kuzey halklarının yaşamında geyiğin ve geyik imgesinin işlevleri üzerine hazırlanan çalışmalardan yararlanılır ve söz konusu işlevlerin benzeşen yönleri karşılaştırmalı yöntemle incelenir. Çalışmada, her iki halkın dünya kavrayışında kutsal sayılan geyik ve hayat ağacı sembolleri arasında yakın bağlar kurulduğu ortaya konulur.

Anahtar kelimeler: Geyik, hayat ağacı, karşılaştırmalı mitoloji, Türkler, Slavlar

ELİAS CANETTİ'NİN 'KÖRLEŞME' ADLI ESERİNİN KAYNAKLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç. Dr. Şahbender ÇORAKLI
Namık Kemal Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi
Tekirdağ, Türkiye
ORCID:0000-0002-4416-2437
scorakli@nku.edu.tr
Dr. Burcu GÜRER
ORCID: 0000-0003-0279-7490
bu-ce77@hotmail.com

ÖZET

Edebiyatta kaynak terimi, yazarın işlediği konunun nereden geldiğine, yazarın eserini ele alırken hangi unsurlardan beslendiğine işaret eder. Kaynak araştırması ise ele alınan eserde ya da yazarda karşılaşılan konuların, düşüncelerin, izleklerin, anlatım biçimlerinin ne şekilde yani nelerden ve kimlerden etkilenerek ortaya çıktığını belirlemeyi amaçlayan bir araştırma biçimidir. Bu çalışmada, Elias Canetti'nin aile hayatı, eğitimi, sosyal çevresi ve ilgi alanları, yazarın otobiyografisi temel alınarak değerlendirilmiş ve Körleşme adlı eseri besleyen kaynakların esere nasıl yansıdığına yer verilmiştir. Yapılan araştırma sırasında, eserin oluşum aşamasına kadar bibliyomanlığın sınırlarında dolaşan yazarın, eserini tamamladıktan sonra uzunca bir süre Körleşme'nin etkisinde kalarak onu var eden kitaplardan uzak durduğu görülmüştür. Canetti'nin *cennetim* diye adlandırdığı öğrenmeyle dolu geçen yıllarının meyvesi olan Körleşme, yazarın cennetini *çöle* dönüştürmüştür.

Yaratma gücünü kendi elinde bulunduran bir yazarın kendisini çöle mahkûm etmesinin ardında yatan unsurların araştırıldığı çalışmamızda, Körleşme adlı eserin okurlarına karşı üstlendiği sorumluluk bilincinin açığa çıkarılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: kaynak araştırması, etki, tesir, körleşme, Elias Canetti

EDEBİYATIN SOSYOLOJİK İMKANI: ESİR ŞEHİR ÜÇLEMESİ

Öğr. Gör. Can ÇELİKTAŞ
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, SHMYO
Osmaniye, Türkiye
ORCID: 0000-0002-7357-5740
canceliktas@korkutata.edu.tr

ÖZET

Toplum meselelerini ve toplumsal değişim/dönüşümü anlama ve açıklamada edebiyat ve sosyolojinin disiplinler arası işbirliği, edebiyat sosyolojisine hayat vermektedir. Özellikle edebi bir tür olarak romanın gelişimi, sosyolojiyi edebiyatla yakından ilgilenmeye yönlendirmektedir. Bu çalışmada da edebiyatın sosyolojik imkânı, Türk romanının önemli bir ismi olan Kemal Tahir'in Esir Şehir Üçlemesi örnekliğinde incelenmektedir. Kemal Tahir'in romancılığının yanı sıra toplum meseleleriyle de yakından ilgilenmiş olması ve Türk sosyolojisini bu anlamıyla etkilemesi, örneklik seçiminin temel gerekçesidir. Nihayet bu çalışmada edebiyat sosyolojisi bağlamında edebi ürünün sosyolojik incelemeye nesne olabileceği tezi üzerinden dönemin sosyologlarını da oldukça meşgul eden aydın kimliği meselesinin Kemal Tahir'in Esir Şehir Üçlemesi'nde nasıl kayıtlandığını ortaya koymak amaçlanmaktadır. Cumhuriyet dönemi romanları Türk edebiyatında geniş yer tutmakta ve bu dönemi inceleyen romanlar genelde bir olgu çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu romanlarda işlenen en belirgin olgulardan birisi de aydın olgusudur. Çalışmada ele alınan Kemal Tahir'in Esir Şehir Üçlemesi de aydın olgusu çerçevesinde gelişmektedir ve bu romanlarda kurtuluş mücadelesi yıllarında drama düşen aydın karakterler üzerinden toplumsal dram anlatılmaya çalışılmaktadır. Bu üçleme aracılığıyla Tahir, insanına yabancılaşmış, milleti ile bağları kopmuş pasif bir aydının, sorumlu ve yerli bir aydına dönüşümünü ele almış ve bu aydın tipini idealleştirmiştir. Bu anlamıyla Tahir, Esir Şehir Serisi'nde Türk aydınının nasıl olmaması ve nasıl olması gerektiğini okuyucusuna iletmiş ve bunu da Doğu-Batı, Batılaşma ve Yerlilik temaları üzerinden işlemiştir.

Anahtar Sözcükler: Edebiyat Sosyolojisi, Kemal Tahir, Roman, Aydın, Yabancılaşma.

*Bu çalışma Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yürütülen "Edebiyat Sosyolojisi Bağlamında Kemal Tahir'de Aydın Kimliği: Esir Şehir Üçlemesi" adlı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

IN THE WAKE OF SPACE MINING, HOW GREEN IS MY VALLEY?

Assist. Prof. Dr. Leman GIRESUNLU
Dokuz Eylul University
Izmir, Turkey
ORCID: 0000-0002-1352-1361
Lmng2@yahoo.com
leman.giresunlu@deu.edu.tr

ABSTRACT

Sophisticated technologies such as drones, mini robots, exoskeletons and many others facilitate human accomplishments. Despite catastrophes, jobs such as coal mining, continue benefiting profit driven industries with fossil fuels. Various thinkers, scientists, literary critics and politicians had their say in theoretical grounds, ever since the industrial revolution. Over the years, human body has also been prioritized, with protective technologies of its musculoskeletal, and mental health with various supports. Recently, space agencies gearing up for "space mining" with state of the art technology, are in search for alternative energy supplies. Meanwhile, unimaginable human wastefulness has also reached human consciousness, as a wakeup call.

With Mary Shelly's *Frankenstein*, technological experimentation had always been demonized; naturalism had hereditary defects as well as environmental circumstances legitimatized; since the 80s, Cyberpunk's evil contender has been the "corporate" entity. Netflix's *Love Death and Robots* (Tv series 2019-), *Black Mirror* (Tv series 2011-2019), novels, short stories and movies undertake similar dilemmas; where house cleaning robots, or smart houses may turn into more than technical nuisance.

Therefore in an era where "data mining" has already left its indomitable trace over the internet, space mining via robotic technology promises to be humanity's next best choice for a sustainable future on this planet. Thus living in black mines, with pitch-black lungs, should be nobody's destiny, as "Intelligent Unmanned Mining on Earth: Recent Study" (2022) in China reveals. Just as Richard Llewellyn's *How Green Was My Valley*, adapted to cinema by John Ford in 1941, and recently New York Times Best Selling author Tawni O'Dell's ***Coal Run*** **(2004)**, depicting her home-town in a Western Pennsylvania coal-mining region have brought into perspective the value bestowed upon human lives; contemporary literary and popular content producers, as well as critical thinkers need to compete with science and technology's rapid momentum, for more meaningful conversations.

Keywords: Science Fiction, Coal, Space Mining, Naturalism, Popular Culture

TÜRKÜN SƏSİ: BƏXTİYARVAHABZADƏ

Güneş QULİYEVA
Bakü Devlet Üniversitesi Filologya Fkültesi
Bakü, Azerbaycan
akademiktarivedusunce@gmail.com

ÖZET

XX əsrin poeziya hərəkatının görkəmli nümayəndəsi, xalq şairi, akademik Bəxtiyar Vahabzadə çoxəsrlik ədəbiyyat tariximizin mütəfəkkir simasıdır. O zəngin və çoxcəhətli poetik-fəlsəfi yaradıcılığa malikdir.Bəxtiyar Vahabzadə lirik poeziya, poemalar, dramaturgiya, publisistika kimi ədəbi növlərin kamil nümunələri iləədəbiyyat tarixinə daxil olmuş, bədii fəlsəfi irs yaratmışdır. Bəxtiyar Vahabzadə poeziyası kök etibarilə klassik türk şeirinə bağlı olduğu kimi yarandığı dövrdə də müasir türk ədəbiyyatı şeiri ilə əlaqəli olmuşdur. O ədəbiyyat tariximizə XX əsrin II yarısında 60-cı illərin ədəbi intibahını hazırlayan şairi kimi gəlmişdir. 60-cı illərdə fəlsəfi-intellektual poeziya təmayülünün yaranması xalq şairi Rəsul Rzanın və Bəxtiyar Vahabzadənin adları ilə bağlıdır. O həm də akademik, mütəfəkkir ədəbiyyatşünas alim idi. Erdal Karaman yazır : "*Təxminən bir əsrə yaxın ömür sürən Bəxtiyar Vahabzadənin həyatını bir-birindən fərqlənən üç mərhələyə ayırmaq olar.*"*Sovet hakimiyyətinin qurulmasının ən kəskin dövrünə təsadüf edən uşaqlıq illəri;Gözəl əsərlərin müəllifi kimi tanınan həyatı, hadisələri daha dərindən dərk dövrü;Şairin bir sənətkar kimi püxtələşdiyi və Sovetlərin darmadağın etdiyi ölkələr kimi Azərbaycanın da müstəqilliyinə qovuşduğu illər* [90, s.12-13].

Bəxtiyar Vahabzadə, Əlibəy Hüseynzadə, Yusif Akçura, İsmayıl bəy Qaspiralı, Əlimərdan bəy Topçubaşov, Əhmədbəy Ağaoğlu, Ziya Göyalp, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə kimi böyük şəxsiyyətlərin türkçülüklə bağlı fikirlərini hər zaman təlqin etmiş, bütün yaradıcılığını türk tarixini, soykökünü,dinin, dilimizin qorunmasına, tanınmasına həsr etmişdir.B. Gündoğdu yazır: "*Milli kimliyin dərk edilməsi türklük, türk dünyası milli dəyərlərə sahib çıxmaq Bəxtiyar Vahabzadənin ədəbi şəxsiyyətini müəyyənləşdirir.Bəxtiyar Vahabzadə təkcə Azərbaycanın deyil, bütün türk dünyasının şairidir."*[19, s.43].

Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığının bütün parametrləri ilə beynəlxalq, türkçülük kontekstində araşdırılması onun geniş, çoxcəhətli yaradıcılığının ədəbi müstəvidə tamlığını əhatə etmək, B.Vahabzadənin fəlsəfi şeirinin gücünü göstərmək, eyni zamanda dünya ədəbiyyatında Azərbaycan ədəbiyyatının yerini müəyyənləşdirmək baxımından olduqca əhəmiyyətlidir. Belə ki,Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığına Türkiyə və Azərbaycan romantizminin təsiri: XIX əsrin sonunda bütün Qafqaz arealına daxil olan ədəbiyyatlara Türkiyə romantizmi – Tofiq Fikrət, Namiq Kamal, Rza Tofiq, Mehmet Ərsoy güclü təsir göstərmişdir. B. Vahabzadənin Türkiyədə eləcə də digər türk respublikalarında tanınması, onunla bağlı yazılan ədəbi-tənqidi, ədəbiyyatşünaslıq əsərlərinin araşdırılmış, bu yaradıcılığın Türkiyədə 1972-ci ildən etibarən tanındığı, şeirlərinin, Türkiyədə nəşr edildiyi qeyd olunur.[114, s.3]. Bu baxımdan Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığı türk ruhu, türk mənşəli və türk tarixi, çağdaş türk ədəbi mühiti ilə sıx bağlı olan fenomenal hadisədir.

Açar Sözlər:BəxtiyarVahabzadə, Türk Dünyası, Poeziya, Türk Şeiri, Türkçülük.

KLASSİK AZERBAYCAN EDEBİYATINDA TÜRK EPOS GELENEĞİ

Dr. Ülker BAHŞİYEVA
ADPU-nun Filologiya fakültesinin
Edebiyyatın Tedrisi Teknolojisi Bölümü
Bakü, Azerbaycan
ORCID: 0000-0002-5994-2356
ulker.baxsiyeva@mail.ru

ÖZET

N. Gencevi'nin yaratıcılığının türk folkloru ile geniş bir bağlantısı vardır Nizami folkloru halk bilgeliği ve milli değerlerin kaynağı olarak ele almıştır. Nizami dehası milli değerlere bağlı olduğu için mayasına ve ruhuna millete ait hümanist değerler karışmıştır.Şairin milli kimliğinin oluşmasında Gence'nin edebi ortamının ve Azerbaycan-Türk folklor ortamının büyük rolü olmuştur. Sanatçı, folklorda Türk-milli değerlerin yaşadığını ve korunduğunu derinden anladığı ve bildiği için, Türkçülük fikirlerinin somutlaşması sırasında bütün eserlerinde Türk folklor geleneğinden yaratıcı bir şekilde yararlanmıştır.Dahi Nizami, Türk folklorunun fikirlerini yazılı edebi düşünce döngüsüne dahil etmiş, onları felsefi bir bağlamda cilalamış, dünya sanat ve şiir felsefesinin incileri haline getirmiştir. Bu nedenle Nizami'nin eserinde Türk folklor geleneklerinin sorunlarından bahsetmek, geniş anlamda Türklüğün milli-estetik değerlerinden bahsetmek için daha uygundur. Nizami, Türkçülüğün poetik felsefesinin ana "terimlerini" eserlerine yansıtmıştır.Şaire göre "Türk adaleti"nin ünü tüm dünyaya yayılmış ve dünya halkları bu özelliklerinden dolayı Türkleri her zaman kucaklamıştır. Çünkü kendi idareleri altındaki ülkeler, "Türk adaleti" denilen ilke ile yönetildikleri için hep ilerlemişlerdir. Bu noktalar şairin "Sırların Hazinesi" şiirine yansır. Bu nedenle, Nizami'nin hükümdarın halk için bakımı ve adaleti temasının sanatsal düzenlemesinde Sultan Sencer ve karıdan bahsetmesi tesadüf değildir. Burada sanatçının konuya maksatlı yaklaşımı iki amaca hizmet ediyor:

Öncelikle Türklük ideolojisi ve Türk adaleti temelinde "yönetici ve halk" ilişkileri modelini okuyuculara sunmak;

İkinci olarak, Türk folklor geleneklerinde yaşayan motifleri "hükümdar ve halk" sorununun sanatsal temsilinde somutlaştırmak.

Nizami'ye göre Türklük, insan sevgisi ve ilahi adalet üzerine kuruludur.Bu eserde Yaşlı karı Sultan Senceri zalim bir hükümdar olduğu için Türk saymamıştır.Bu nedenle şair, karının diliyle Türk uyruklu olan Sultan Senceri, sosyo-kültürel yapısında "Türkizm" felsefesinden uzaklaştığı için Türk değil, zulmü ve zulmüyle ünlenen Hintli bir eşkıya olarak değerlendirir.

Anahtar Kelimeler: Nizami, Folklor, Şiir, Türk, Gelenek

TURKISH EPIC TRADITION IN CLASSICAL AZERBAIJAN LITERATURE

Dr. Ülker BAHSIYEVA

ABSTRACT

N. Ganjavi's creativity has a wide connection with folklore. Nizami approached folklore as a source of folk wisdom and national values. Because the genius Nizami was attached to national values, his yeast and soul were mixed with humanist values belonging to the people.The literary environment of Ganja and the Azerbaijani-Turkish folklore environment had a great role in the formation of the poet's national identity. As the artist deeply understands and knows that Turkish-national values live and are protected in folklore, he creatively benefited from the Turkish folklore tradition in all works during the embodiment of his ideas of Turkism.The genius Nizami included the ideas of Turkish folklore in the written literary thought cycle, polishing them in a philosophical context, turning them into pearls of the world's artistic and poetic philosophy. The essence of Nizami Ganjavi's attachment to the Turkish folklore tradition is his attitude to the problem from an ethnic-philosophical point of view. Therefore, talking about the problems of Turkish folklore traditions in Nizami's work is more suitable for talking about national-aesthetic values of Turkishness in a broad sense.Nizami reflected the main "terms" of the poetic philosophy of Turkism in his work. According to the poet, the fame of "Turkish justice" has spread all over the world, and the peoples of the world have always welcomed the Turks because of these characteristics. Because the countries under their rule have always progressed because they are governed by the principle called "Turkish justice".People lived in spiritual, social, political and cultural prosperity. These points are reflected in the poet's poem "Sirler xezinesi". Thus, it is no coincidence that Nizami mentions Sultan Sanjar and his wife in the artistic embodiment of the theme of the ruler's care and justice for the people. Here, the artist's purposeful approach to the subject serves two purposes:

First, to present to the readers the model of "ruler and people" relations based on the ideology of Turkishness and Turkish justice.

Secondly, to embody the motifs living in Turkish folklore traditions in the artistic representation of the "ruler and people" problem.

According to Nizami, Turkishness is based on human love and divine justice. In the work, Old Sultan Sanjar was not considered a Turk because he was a tyrant as a ruler. Therefore, the poet considers Sultan Sanjari, who is a Turk by his wife's language, to be an Indian bandit who became famous for his cruelty and oppression, not a Turk because he distanced himself from the philosophy of "Turkism" in his socio-political administration.

Keywords: Nizami, Folklore, Poetry, Turkish, Tradition

THE PROHIBITION IN UZBEK FOLK-TALES AND ITS ROLE IN FORMING THE TRAVEL MOTIF

Salima MIRZAYEVA
professor of Andijan State University
Гулsanam MASHRAPOVA
PhD student of FarDU
mashrapova83@mail.ru

ANNOTATION

In folklore studies, it is a proven scientific fact that the subject of epic works is formed by the interaction of motives. In the study of each motif, other motifs related to that it will undoubtedly be mentioned. In particular, the study of the essence of the travel motive begins with the issues of connection with the factors that creates it. This article talks about the role of prohibition in the fairy tale and its importance in organizing the hero's journey..

Keywords: journey, prohibition, epic subject, epic work, motive

BAĞIMSIZLIK DÖNEMİ ÖZBEK ŞİİRİNDE KARAKTER LİRİK

Dr. Gulnoza ORIPOVA
Fergana Devlet Üniversitesi
Özbekistan
ORCID: 0000-0003-3403-5706
gulnoza_oripova81@mail.ru

ÖZET

Makalede, güftelerin kendine has özelliklerini belirlemeye hizmet eden bağımsızlık dönemi Özbek güftelerinde gazel tecrübesinin konusu ve nesnesi bakımından karakter güftelerinin sınıflandırılması incelenmiştir. Karakteristik şarkı sözleri gösterilir. Karakter sözlerinde başka bir kişinin şiirin öznelerinden biri haline geldiği ve onun dilinde ifade edilen lirik deneyimin (düşünce, duygu) bağımsız bir ideolojik ve sanatsal değer kazandığı analiz temelinde gösterilir.

Anahtar kelimeler: lirik, lirik deneyim, lirik özne, karakterli lirik, diyalojik özellik, lirik karakter

CHARACTER LYRIC IN UZBEK POETRY OF THE INDEPENDENCE PERIOD

Dr. Gulnoza ORIPOVA

ANNOTATION

In the article, the classification of character poems in terms of the subject and object of the gazelle experience in Uzbek poems of the independence period, which serves to determine the unique characteristics of poems, is studied. Featured lyrics are displayed. It is shown on the basis of analysis that in character lyrics, another person becomes one of the subjects of the poem, and the lyrical experience (thought, feeling) expressed in his language acquires an independent ideological and artistic value

Keywords and Phrases: Lyric, Lyrical Experience, Lyrical Subject, Characterful Lyric, Dialogic Feature, Lyrical character.

SOFTWARE APPLICATION "100 UZBEK LINGUISTS"

Shaknoza ZIYAMUXAMEDOVA
Senior Teacher of Tashkent State University of Law
Ozbekistan
shahnozaziyo@mail.ru

ANNOTATION

This article talks, firstly, about the importance of having a literate written speech and an example is the veb-site “Yozmanutq.uz”, which serves for literate writing, creative thinking, the formation of skills for expressing thoughts in written forms in accordance with the conditions of speech. Secondly, the software application "100 Uzbek linguists", created as a rubric of this site, also helps those who want to get complete information about our Uzbek linguists and get acquainted with their scientific works. The service of this program project is great in familiarizing the general public with the achievements of Uzbek linguists, developing speech literacy skills among the population, and introducing our people to the rich world of linguistics.

Keywords and expressions: software application, literate written speech, website, reference book about Uzbek linguists, scientist's web page.

ПРОГРАММНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ «100 УЗБЕКСКИЕ ЯЗЫКОВЕДЫ»

Зиямухамедова Шахноза

АННОТАЦИЯ

В этой статье говорится во-первых, о важности иметь грамотную письменную речь и примером можно привести сайт «Yozmanutq.uz», который служит для грамотного письма, творческого мышления, формирования навыков выражения мысли в письменных формах в соответствии с условиями речи. Во-вторых, программное приложение «100 узбекские языковеды», созданное в виде рубрики этого сайта, также помогает тем, кто хочет получить полную информацию о наших узбекских лингвистах и ознакомиться с их научными трудами. Услуга этого программного проекта велика в ознакомлении широкой общественности с достижениями узбекских языковедов, формировании у населения навыков речевой грамотности, приобщении нашего народа к богатому миру языкознания.

Ключевые слова и выражения: программное приложение, грамотная письменная речь, веб-сайт, справочник об узбекских лингвистах, веб-страница ученого.

PHRASEOLOGISMS OF THE AKSY DIALECT

G.S. DOOLOTBEKOVA
Teacher of the International University named after K.Sh.Toktomamatov
Jalal-Abad city, Kyrgyz Republic
doolotbekova.guljamal1981@mail.ru
Khuribaeva Elmira GAIDAROVNA
Candidate of philological sciences, Professor
International University named after K.Sh.Toktomamatov
Jalal-Abad, Kyrgyzstan
kanbanutum@mail.ru

ANNOTATION

The article examines the features and differences in the use of set phrases at the colloquial level, which is a branch of lexicology that colorfully and figuratively reflects our language. In the Kyrgyz dialect, attention is paid to the common meanings of phraseological units that are part of the southeastern dialect of the southwestern group in the Aksy region, by dividing them into thematic groups.

Keywords: Dialect Phraseological Units, Literary Norm, Variability, Unit, Expressiveness, Region, Local Specifics.

АКСЫ ГОВОРУНДАГЫ ФРАЗЕОЛОГИЯЛЫК ДИАЛЕКТИЗМДЕР

Дөөлөтбекова Гүлжамал Султанбековна
Хурибаева Элмира Гайдаровна

АННОТАЦИЯ

Макалада кебибизди боёктуу, образдуу чагылдырган лексикологиянын бир бөлүмү болгон туруктуу сөз айкаштарынын говордук деңгээлде колнолуш өзгөчөлүктөрү жана адабий тилден айырмачылыктары изилденди. Кыргыз тилинин диалектисинда бөлүнгөндөй түштүк-чыгыш диалектисинин, түштүк-батыш тобуна кирген Аксы аймагындагы фразеологиялык бирдиктерди тематикалык топторго бөлүү менен алардын колдонулуш маанилерине көңүл бөлдүк.

Ачкыч сөздөр: диалект, говор, туруктуу сөз айкашы, адабий норма, вариативдүүлүк, бирдик, экспрессивдүүлүк, регион, жергиликтүү специфика

NAMES OF AGRICULTURAL TOOLS IN THE KYRGYZ LANGUAGE

Elmira Gaidarovna KHURİBAEVA
Candidate of philological sciences, Professor
International University named after K.Sh.Toktomamatov
Jalal-Abad, Kyrgyzstan
kanbanutum@mail.ru
G.S. DOOLOTBEKOVA
Teacher of the International University named after K.Sh.Toktomamatov

Jalal-Abad city, Kyrgyz Republic
doolotbekova.guljamal1981@mail.ru

ANNOTATION

Before the scientific and technological revolution of the twentieth century, agriculture was cultivated by hand, the land was plowed by hand, horses and oxen were prepared by hand, and harvested by hand. Consequently, farmers have always used the tools they need for manual labor.

In Soviet times, agriculture was completely collectivized, large farms arose, grain was grown on collective farms and state farms, and not on private land. Collective farms and state farms cultivated large areas of land. The use of tractors and other agricultural machinery, which arose as an achievement of the scientific and technological revolution of the twentieth century, was very convenient for these collective farms and state farms. Low-labor, low-intensity sowing and harvesting machines have been developed.

Keywords: Agriculture, Machinery, Shovel, Bunker, Varoha, Pitchfork.

ДЫЙКАНЧЫЛЫКТАГЫ ЭМГЕК КУРАЛДАРЫНЫН КЫРГЫЗ ТИЛИНДЕ БЕРИЛИШИ

Хурибаева Элмира Гайдаровна
Дөөлөтбекова Гүлжамал Султанбековна

АННОТАЦИЯ

XX кылымдагы илимий-техникалык революцияга чейин дыйканчылык жалаң кол менен эгилип, жер кол менен, ат, өгүз менен айдалып даярдалып, кол менен азыктандырылып, түшүм кол менен терилип иш жүргөн. Демек, дайыма дыйкандардын кол эмгегине керектүү болгон эмгек куралдары колдонулуп келген.

Советтер Союзунун учурунда анын айыл чарбасы туташ коллективдештирилип, ири чарбалар пайда болуп, эгин менчик жерлерде өстүрүлбөстөн, колхоздордо, совхоздордо өстүрүлгөн. Ал эми жер аянты көп колхоз-совхоздор кеңири аянттарга эгин өстүрүшкөн. XX кылымдагы илимий-техникалык революциянын жетишкендиктери катары пайда болгон тракторлор менен башка айыл-чарба машиналарын пайдалануу ошол колхоз-совхоздор үчүн абдан ыңгайлуу болгон. Адам күчүн аз сарптап, атайын эгин эгүүчү, жыйноочу машиналар чыгарылган.

Ачкыч сөздөр: дыйканчылык, техника, күрөк, бүнкүр, варака, бешилик.

БУЙРУК ЫҢГАЙДА КЕЛЕР ЧАК МААНИЛЕРИНИН ТУЮНДУРУЛУШУ

Султанова Айжамал Абылкасымовна
К.Ш. Токтомаматов атындагы Эл аралык университет
доценттин милдетин аткаруучу
Кыргыз Республикасы, Жалал-Абад шаары
aujash@mail.ru

АННОТАЦИЯ

Кыргыз тилинин морфологиясында этиш сөздөр кандайдыр бир грамматикалык каражаттардын жардамысыз эле келер чактагы талап кылуу, буюруу, өтүнүү сыяктуу маанилерди туюндура берет. Этиш сөздөр кандайдыр бир мүчөнү кабыл албай келер чактагы буюруу маанилерин туюндура берет. Муну биз мисалдар менен талдап чыгабыз.

Грамматикалык буюруу, талап кылуу маанилери, буйрук ыңгайдын маанилери адатта экинчи жана үчүнчү жактарга карата айтылат. Ошон үчүн уңгу же негиз түрүндө туруп эле мындай маанилердин дээрлик көпчүлүгү экинчи жакка карата айтылат. Анткени кыргыз тилиндеги, деги эле бардык түрк тилдериндеги этиш уңгулардын табиятында эле талап кылуу, буюруу, өтүнүү сыяктуу көбүнчө пикир алышуучуга, экинчи жакка карата айтылат.

Тиешелүү учурларда келер чактагы буюруу, талап кылуу маанилери ар кандай бийиктиктеги интонациялар менен ишке ашып туюндурулат.

Түйүндүү сөздөр: грамматика, морфология, этиш, келер чак, буйрук ыңгай, грамматикалык каражаттар.

EXPRESSION OF FUTURE IMPACT VERBS

Ayjamal Abylkasımovna SULTANOVA

ANNOTATION

In the morphology of the Kyrgyz language, future tense imperative verbs have such meanings as demand, order, request and are used without any grammatical means. Future tense verbs can convey commands without the use of particles. We will look at this with examples.

The meanings of orders, demands, commands, and the formation of the imperative are usually expressed in the second and third person. Therefore, almost all of these values are expressed in the form of the basis. Because in the Kyrgyz language, and in general in all Turkic languages, by its nature. Such basics as a demand, an order, a request are often addressed to the interlocutor, to another person.

In appropriate cases, the meanings of future tense verbs of the imperative mood, expressing an order, a demand, a request, are pronounced in intonations of different heights.

Keywords: Grammar, Morphology, Verb, Future Tense, Grammatical Means, Imperative.

TIFLIS CITY IN THE 70S AND 80S OF XIX CENTURY AS ONE OF CENTERS OF THE EMERGING RUSSSIAN-SPEAKING TURKMEN STUDIES

Ord. Prof. Dr. Myratgeldi SOYEGOV
The Academy of Sciences of Turkmenistan
Ashgabat, Turkmenistan
msoyegov@gmail.com

ABSTRACT

Tiflis city (modern Tbilisi - the capital of Georgia), being the administrative center of the Caucasian vicegerency (governor general, region) of the Russian Empire, along with the capital St. Petersburg, as well as some provincial cities (for example, in the city of Astrakhan I.V. Dobrovolsky back in 1818 in his "Asian Musical Journal" he published a musical notation of one Turkmen folk song in his own presentation), in the last decades of the 19th century he began to act as one of the centers of the emerging Russian-speaking Turkmen studies. This was facilitated by the fact that in February 1870, the administration of the Mangyshlak Peninsula, where, along with the Kazakhs (according to the old terminology: Kirghiz), a large number of the Turkmen population lived, moved from the Orenburg province to the Caucasian governorship. The appearance of Turkmen studies in Tiflis, the central city of the governorship, was mainly associated with the name and activities of General Alexander Vissarionovich Komarov (1830–1904), who in September 1870 was appointed head of the Mangyshlak detachment, and a year before, in 1869, his sent to the Trans-Caspian region, to the Turkmens, for the establishment of civil administration there.

General A.V. Komarov during his stay among the Turkmens, in addition to performing his direct official duties, was keenly interested in the folklore and literature of the local population. So, in 1871, in the Mangyshlak peninsula, he recorded eight large folk tales from the lips of one Turkmen storyteller, and the Turkmen singer Nuri has several of his poems and one poem from another Turkmen author. He published the collected materials in his own translation into Russian as supplements to the seventh and eighth editions of the Collections of Information on the Caucasian Highlanders, published respectively in 1873 and 1875 in the city of Tiflis. General A.V. Komarov June 11, 1882, at a meeting of the Caucasian Society of History and Archeology (functioning in Tiflis since 1873), spoke about the archaeological site of Nisa (Nusai), the ruins of which were located 12 versts from the administrative center of the Trans-Caspian region, Askhabad (modern Ashgabat - the capital of Turkmenistan).

From March 1883 to March 1890, General A.V. Komarov served as head of the Trans-Caspian region, which was created in May 1881 and was part of the Caucasian governorship almost until the end of the century. In this regard, one should separately point out the fact that in the city of Tiflis in 1848–1917 the newspaper "Kavkaz" was published, on the pages of which articles by General N.G. Petrusevich and Russian translations of the English journalist Edmund O'Donovan appeared: "Turkmens" (Kavkaz, 1880, June 6, 7, 13, 14, 18, Nos. 152, 153, 157, 158, 162), "Merv and its inhabitants" (Kavkaz, 1881, November 6, No. 244), "Letters from an Englishman about Merv" (Kavkaz, 1881, December 10, No. 279).

С КАКОЙ ЦЕЛЬЮ ПОБЫВАЛИ ЗАКАСПИЙСКИЕ ТУРКМЕНЫ В БАТУМИ (АДЖАРИЯ) В КОНЦЕ XIX ВЕКА И ПЕРВЫЕ ДЕСЯТИЛЕТИЯ XX ВЕКА

Мурадгелди СОЕГОВ
Академик Академии наук, доктор
филологических наукп профессор
Ашхабад, Туркменистана,
msoyegov@gmail.com

ТЕЗИСЫ

После присоединения основных земель туркмен к Российской империи в начале 80-х годов XX века и образования Закаспийской области (охватывала современные Ахалский, Балканский и Марыйский вилайеты Туркменистана) туркмены-паломники наряду со старыми небезопасными наземными маршрутами стали пользоваться более надежным железнодорожно-морским маршрутом, проходящем: Красноводск – Баку – Тбилиси – Батуми – Стамбул – Мекка и обратно. Если они сначала до Красноводска и потом с Баку до Батуми через Тбилиси ехали на уютных железнодорожных вагонах, то по Каспийскому (до Баку) и Черному (до Стамбула) морям пли, находясь на каютах пассажирских пароходов. К паломникам из Закаспийской области части присоединялась группа паломников-туркмен Бухарского эмирата. Паломники иногда вынуждены были оставаться в Батуми неделями, пока не приплыл ожидаемый пароход из Стамбула.

Одним из других закаспийских туркмен, находившим в Батуми в 1918–1919 гг. в эмиграции (был реабилитирован в 1920 г. и вторично репрессирован в 1932 г.), является Бекги Эмирович Бердиев (1898–1970) – питомец Петербургского университета, бывший министр продовольствия первого быстротечного Туркменского Правительства, созданного летом 1918 года в Безмеине (пригород Ашхабада). Он в своих воспоминаниях, в частности, писал, что работал в Батуми у коммерсанта, торгующего часами, по поручениям которого с коммерческой целью побывал в Турции, Иране и Афганистане и там встретился с туркменскими эмигрантами, хорошо знавшими его отца Эмир-хаджи Бердиева, неоднократно совершившего паломничество в святые места мусульман, проделывая далекий путь именно по морскому маршруту. В одном из своих паломничеств закаспийский туркмен Эмир-хаджи Бердиев удостоился величайшего приема в Стамбуле у Мехмеда VI Вахидеддина – последнего султана Османской империи, 101-го халифа всех мусульман мира.

О НОГАЙСКО-ТАТАРСКОЙ ВЕРСИИ СКАЗАНИЯ О ЕДИГЕЕ (К 170-ЛЕТИЮ ПУБЛИКАЦИИ ЕЕ ФРАНЦУЗСКОГО ПЕРЕВОДА)

Шамухаммет ЧАРЫЕВ
Туркменский государственный университет имени Махтумкули, г. Ашхабад
guvix95@gmail.com

ТЕЗИСЫ

Если переводом на французский язык эпоса «Кероглы» с его английского перевода, осуществленного Александром Ходзько (Aleksader Chodzko, 1804 – 1891) и изданного в 1842 году в Лондоне, занимались французские деятели в лице знаменитой писательницы Жорж Санд (George Sand, 1804–1876), Клода Габриэля Симона (Claude-Gabriel Simon, 1799–1860) и Адольфа Брюлъе (Adolphe Breulieur, 1825 –?). последний из которых перевел на свой родной язык с английского перевода еще стихи туркменских поэтов-классиков Махтумкули, Кемине и Караджаоглана, то тот же Адольф Бюлъе занимался также переводом ногайской версии сказания о Едигее на французский язык, используя уже указанную лондонскую книгу переводов того же Александра Ходзько «Specimen of the popular poetry of Persia»(«Образцы народной поэзия Персии»).

Француз А. Брюлье, в отличие от А. Ходзько, который называл этот раздел своей книги, как “Astrahan Tatar Songs” (‘Песни астраханских татар’), почему-то, решил несколько иначе именовать свои переводы: “Tolgaws ou Chants populaires des Tatars D’Astrakan” (‘Толгавы, или Народные песни астраханских татар’). И тут же в подстрочном примечании термин tolgaws объясняет следующими словами: Ce mot, qul n’a plus de derives en tatar, se reirouve encore dans le russe. Dans cette derniere langue, le mot *tolkowali* signifle discourir, raconteur (‘Это слово, уже не имеющее производных в татарском языке, до сих пор встречается в русском языке. В последнем языке слово «толковали» означает «рассуждать», «рассказчик»’). Из соответствующей части книги А. Ходзько вытекает вывод о том, что tolgaws – это не только “народные песни астраханских татар”, а он означает все ‘татарские народные песни’ героического содержания.

Французский перевод А. Брюлье сказания о Едигее занимает всего 11 страниц (с 208 по 218 стр.) майского выпуска (том 2) журнала “Revue Orientale et Algérienne” за 1852 год. Он в целом соответствует изданию А. Ходзько, на основе которого был осуществлен перевод.

KÜRESELLEŞMENİN MİLLİ KİMLİK ÜZERİNE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Raheb MOHAMMADİ GHANBARLOU
İstanbul Gelişim Üniversitesi, İİSBF
İstanbul, Türkiye
rmohammadi@gelisim.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın ana amacı milli kimliğe yönelik küreselleşmenin olumlu ve olumsuz yönlerine yer vererek bütünleşme kuramları çerçevesinde incelemektir. Küreselleşmenin milli kimliğe yönelik olumlu etkileri arasında iş birliğinin, etkileşimin, değiş tokuşun, hoşgörünün, esnekliğin, kapasitenin, çoğulculuğun, insan bilincinin yeniden üretilmesinin ve arabuluculuk olanaklarının teşvik edilmesinin artırılması düşünülmektedir. Ayrıca milli kimliğin zayıflamasına neden olan küreselleşmenin olumsuz etkileri arasında yapısal çatışmalar ve kimlik ikiliği, kültürel asimilasyon ve merkezkaç eğilimlerin güçlenmesi gibi hususlar düşünülmektedir. Sonunda, değişim yönetimi ile zorlukları fırsata dönüştürmek için çözümler sunulacaktır. Çalışmada nitel yöntem çatısı altında literatür çalışması yapılacak, temalar oluşturulacak ve derlenen veriler analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Milli Kimlik, Milliyetçilik, Asimilasyon, Etnik.

ARE PRE-SERVICE LANGUAGE TEACHERS FLUENT FOOLS?

Dr. S. Aslıhan İLERİ
Ankara Yıldırım Beyazıt University
Ankara, Turkey
ORCID: 0000-0002-8699-2623
asilhansevilmis@gmail.com

ABSTRACT

Since the 60s culture has been defined in different contexts in language education and beginning from the 80s several studies have focused on the use of culture and contextualizing the language in language classes. While different perceptions came to the fore, one of the most outstanding comments on the use of culture arose with the term *fluent fool*. The term fluent fool is explained as someone who speaks a foreign language well but does not understand the social or the philosophical content of that language. That`s why it is defended that so as not to be fluent fools, language learners should also learn about the culture of the target language because culture is an indispensable part of a language. In this regard the aim of this study is to learn about ELT students` knowledge level about British culture. To this end a qualitative study was conducted with the help of 78 sophomore students at a private university in Turkey. Students explained what they know about some basic cultural components (like cuisine, clothing, popular sports, literature, idioms etc. in England) in focus group meetings. Findings of the study showed that urgent precautions should be taken not to graduate fluent fools because a great number of the pre-service students declared their ignorance on the given topics.

Keywords: Culture, Language Teaching, Pre-Service Education, Teacher Training

ARE LANGUAGE TEACHERS ASSESSING SPEAKING SKILL IN TURKEY? IF YES, HOW? IF NO, WHY?

Dr. S. Aslıhan İLERİ
Ankara Yıldırım Beyazıt University
Ankara, Turkey
ORCID: 0000-0002-8699-2623
asilhansevilmis@gmail.com
Assoc. Prof. Dr. Sıla AY
Ankara University
Ankara, Turkey
ORCID: 0000-0002-8773-5522
ay@ankara.edu.tr

ABSTRACT

Teaching and testing go hand in hand, and both are equally significant in language teaching. Thus, the aim of this study is to diagnose language teachers' implementation in the field of testing speaking skill and specify their needs. To this end, as an integrated method, a questionnaire was used for 505 teachers and a semi-structured interview was conducted with the participation of 14 teachers. In total 519 volunteer English language teachers who were graduated from 41 different universities and have been working in 69 different cities at different levels took place in the study. Findings of the research presented surprising results at some points. It became apparent that although interaction and communication are the main aims of language teaching and learning, many teachers declared not grading speaking skill for different reasons. Next, data showed that instead of following a unified system in assessment, teachers act according to their personal preferences which brings a great diversity in the methods that teachers use in grading. Moreover, results clearly revealed that teachers are confused and have misconceptions on testing speaking skill and they are in a great need of an in-service training in this field.

Keywords: Testing Speaking Skill, Teacher Training, In-Service Training, Assessment

TANZİMAT DÖNEMİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA BATILILAŞMA HAREKETLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Şengül BÜYÜKBOYACI
SDÜ, Eğitim Fakültesi
İsparta, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1683-294X
sengulbuyukboyaci@sdu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada Osmanlı Devletinde, Tanzimat Dönemi (1839-1908) Batılılaşma hareketlerinin beden eğitimi ve spor alanına etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada verilerin toplanması amacıyla "alan yazın taraması" yapılmıştır. Bu döneme ilişkin kaynaklar taranmış ve elde edilen veriler çalışmada kullanılmıştır.

Osmanlı Devleti son dönemlerine doğru, hem eski gücünün giderek azalması hem de Balkanlarda otoritesinin zayıflaması sonucu toprak kaybetmeye başlamıştır. Bu hızlı gerilemeyi önlemek amacıyla yüzünü Batıya çeviren Osmanlı Devleti, askeri, idari ve eğitim alanlarında modernleşme çabalarına girişerek yeni bir siyasal-toplumsal örgütlenmenin ilk adımlarını atmıştır. Bu yenileşme hareketlerinin en önemlisi kuşkusuz Sultan Abdülmecit döneminde 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'dır. Bu ferman, ülke çapında yenilikleri dile getirirken, özellikle eğitim alanındaki değişimlere de vurgu yapmıştır. Eğitim alanındaki bu değişimlerden biriside, özellikle o dönem Avrupa'da çok ilgi duyulan spor derslerinin, Osmanlıda da yaygın bir biçimde okullarda okutulmaya başlamasıdır.

Ülkemizde geleneksel sporların haricinde Batılı anlamda sporun tarihsel bakımdan başlangıç noktasını Mekteb-i Harbiye'de jimnastik etkinliklerinin "Riyazat-ı bedeniye" ismiyle ders programına dâhil edilmesi oluşturmaktadır. Mekteb-i Harbiye haricinde Kuleli İdadisi, Mektebi Bahriye gibi askeri okullarda ve bir Tanzimat okulu olan Galatasaray Lisesinde jimnastik derslerinin verildiği bilinmektedir.

1862 yılına gelindiğinde beden eğitimi dersleri, yalnızca jimnastik dersleriyle sınırlı kalmamış özellikle askeri okullara, meç ve eskrim dersleri konulmuştur. 1869 yılında yayınlanan Maarif-i Umumiye Nizamnamesi kapsamında Erkek Rüştiyelerinde, Mekteb-i Tıbbiye'de ve İdadilerde jimnastik ve eskrim dersleri verilmiştir. 1873 yılında Darüşşafaka'da Türkiye'de ilk defa beden eğitimi ve askerlik dersi, ders programlarında yer almış ve ders kitapları bastırılmıştır. Ayrıca Darülmuallimatların Usul-i Tedris ders programlarında çocuk oyunları ve riyazet-i bedeniye dersleri yer almıştır.

Tanzimat'tan başlayarak Cumhuriyete giden sürecin Türk sporunda mühim bir yeri olduğunu söylemek yanlış olmaz. Çağdaş beden eğitimi ve spor uygulamaları ilk defa bu dönemde (1839-1908) karşımıza çıkmaktadır. Bu dönemde; ilk defa beden eğitimi dersleri okul programlarında yer almış, Batıdan beden eğitimi öğretmenleri getirtilmiş ve yetiştirilmiş, beden eğitimine yönelik ilk kitap yazılmış, ilk spor kulüpleri kurulmuş, ilk defa futbol ligi meydana getirilmiş ve ilk defa birçok spor branşı uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tanzimat Dönemi, Batılılaşma Hareketleri, Beden Eğitimi, Spor.

KIRSAL KESİMDE GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN YAŞADIKLARI SORUNLARA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Tuğba ÇAYDAŞ
Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye
ORCID: 0000-0001-8528-3131
tugba_caydas_01@hotmail.com
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Fatih ALKAN
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türkiye
ORCID: 0000-0002-5600-0160
mfatihalkan@hotmail.com

ÖZET

Kırsal kesim genellikle tarım ve hayvancılıkla uğraşanların yaşadığı, bazen toplu bazen dağınık yerleşmeye sahip bölgelere verilen isimdir. Şehir merkezleri ile kıyaslandığında çeşitli açılardan kısıtlı imkanlar bu bölgelerin özellikleri arasındadır. Bu kısıtlı imkanlarla kırsal bölgelerde yer alan okullar da yüzleşmektedir. Bu bölgelerde görev yapan öğretmenler eğitim-öğretim sürecinde üzerlerine düşen görevleri yerine getirmeye çalışırken bu süreçte birtakım sorunlarla karşılaşabilmektedirler. Öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecinde karşılaştıkları sorunların belirlenmesi, bu sorunların çözümü için gereklidir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin yaşadıkları sorunları ortaya çıkarmaktır. Bu amaca ulaşmak için nitel desenle tasarlanan araştırmada 15 katılımcının deneyimlerine dayalı görüşlerinden faydalanılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan ve beş maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanmıştır. Ortalama 30 dakika süren görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Toplanan veriler deşifre edilmiş ve incelenerek kodlara ulaşılmıştır. Bu kodlar, araştırma sorularında önceden belirlenen temalar içerisinde konumlandırılmıştır. Bu temalar, öğrenci, veli, okulun fiziki durumu, çevre ve özlük haklarına ilişkin sorunları kapsamaktadır. Araştırma sonucunda kırsal kesimdeki öğretmenlerin ciddi sorunlarla karşılaştığı, eğitimde olan eşitsizliğin bir türlü aşılamadığı, okullarda hala bir altyapı eksikliğinin olduğunu ve bunun bir türlü iyileştirilemediği, yaşanılan bu sorunların öğretmenlerin motivasyonlarını düşürdüğü ve velilerin öğretmene destek olmadığı gibi bulgular elde edilmiştir. Bu kapsamda okulların fiziki altyapılarından barınma sorunlarına kadar bir dizi başlık altında öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Köy Okulları, Kırsal Kesim, Öğretmen Sorunları.

ARİSTOTELES'İN PRATİK BAĞLAMDA FELSEFEYİ MEŞRULAŞTIRMASI

Prof. Dr. Hasan AYDIN
Ondokuzmayıs Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fak.
Samsun, Türkiye
ORCID: 0000-0002-0692-3725
haydin@omu.edu.tr
Bora ASLAN
Ondokuzmayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enst.
ORCID: 0000-0003-2190-2532
aslanbora555@gmail.com

ÖZET

Antik Yunan'da ortaya çıkan felsefi düşünce, ortaya çıktığı andan itibaren mitoloji, siyaset ve edebiyat karşısında meşruiyet krizi yaşamıştır. Anaksagoras ve Protagoras gibi filozoflar düşünceleri nedeniyle yargılanmış, Sokrates ise yargılanarak ölüme mahkum edilmiştir. Bu durum, hem Platon'un hem de Aristoteles'in felsefe etkinliğini meşrulaştırmak için büyük çabalar harcamalarına yol açmıştır. Aynı zamanda felsefenin meşruluğu sorunu birbirleriyle yakından ilişkili olan neden felsefe yapmalıyız, felsefe yapmak ne işimize yarar, kimler felsefe yapabilir, gibi soruları ve yanıtlarını kapsar. Aristoteles felsefenin meşruiyeti sorununa eğildiği gibi felsefenin meşruiyetini özel olarak irdeleyen Protreptikos adlı bir eserde kaleme almıştır. Bu eserde felsefe karşıtı argümanlarla hesaplaşır ve felsefeyi teorik ve pratik gerekçelerle temellendirmeye yönelir. Bu bildirinin amacı ise Aristoteles'in felsefeyi pratik anlamda nasıl meşrulaştırdığı ve bu konuda ne tür argümanlar geliştirdiğini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Meşruiyet, Pratik, Protreptikos, Aporia, Praksis

ARISTOTLE'S LEGITIMATION OF PHILOSOPHY IN A PRACTICAL CONTEXT

Prof. Dr. Hasan AYDIN
Bora ASLAN

ABSTRACT

Philosophical thought that emerged in Ancient Greece has endured a legitimization crisis against mythology, politics and literature from the moment it emerged. Philosophers, such as Anaxagoras and Protagoras were judged due to their thoughts. Socrates was trialed to a death sentence. This led Plato and Aristotle to put great effort into legitimizing philosophical inquiry. This declaration's aim is to portray how Aristotle legitimized philosophy and what kind of arguments he produced in this matter. At the same time, the declaration includes questions and their answers such as; "Why should we philosophize?", "What is the use of philosophy, "Who can philosophize", which are altogether related to the problem of legitimization of philosophy. As Aristotle emphasized on the problem of legitimization of philosophy; he also authored a book named Protreptikos, in which the sole focus is on the legitimization of philosophy. In this book, he settles against arguments that oppose philosophy and he proceeds to set a groundwork of philosophy based on theoretical and practical reasoning. The aim of this declaration is to put forth how Aristotle legitimizes philosophy and what arguments he produces in this regard.

Keywords: Legitimacy, Practice, Protreptikos, Aporia, Praksis

FEN ÇEMBERİ: EĞİTSEL BİR OYUN GELİŞTİRME SÜRECİ

Rukiye Esra ÇOKSÖYLER
Amasya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
Amasya, Türkiye
ORCID: 0000-0002-9504-0392,
esrafidan90@hotmail.com
Prof. Dr. Murat KURT
Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Amasya, Türkiye
ORCID: 0000-0003-1155-9339
murat.kurt@amasya.edu.tr

ÖZET

Eğitsel oyunlar eğitimde kalıcılığın sağlanması adına öğretmenler tarafından sıklıkla tercih edilmektedir. Özellikle temel eğitim kurumlarında her derste eğitsel oyunlara yer verilmektedir. Derslerde kullanılabilecek oyunlar için çeşitli kaynaklar kullanılmaktadır. Günümüzde öğretmenler sıklıkla içerik temin edebilmek için internet kaynaklarını kullanmaktadır. İnternette paylaşılan her içerik uzmanlar tarafından geliştirilmemiş olup, isteyen her kullanıcı internet ortamında içerik paylaşabilmektedir. Bu durum içeriklerin öğrenciye uygunluğu yönünden çeşitli sorunları beraberinde getirmektedir. Eğitsel amaçla tasarlandığı düşünülen bir oyunun her ne kadar öğretime katkısı olsa da öğrenciye psikolojik yönden uygun olmayabilir.

Bu çalışmada; ortaokul yedinci sınıf fen bilimleri dersi hücre ve bölünmeler konusunun öğretimi için kullanılmak üzere eğitsel bir oyun tasarlamak amaçlanmıştır. Oyun geliştirme süreci tamamlandıktan sonra öğrencilerle birlikte oyuna "Fen Çemberi" ismi verilmiştir. Fen çemberi oyunu geliştirme süreci öncesinde; araştırma konusuyla ilgili alanyazında yer alan oyunlar, devamında internet kaynaklarında yer alan oyunlar incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda konunun öğretimine uygun olarak tasarlanmış herhangi bir oyuna rastlanmamıştır. Oyunun kullanılabileceği kazanımlar belirlendikten sonra oyunun kullanım amacı belirlenmiş ve oyun için kullanılabilecek materyaller seçilmiştir. Materyal seçiminde kolay ulaşılabilir olması, öğrenci sağlığını olumsuz etkileyebilecek özellikler içermemesi, maliyet açısından uygun olması gibi özelliklere bakılmıştır. Oyunun geliştirme süresi yaklaşık olarak iki hafta sürmüştür. Oyun tasarlandıktan sonra, alanında uzman bir akademisyenin görüşü alınmış ve bir grup öğrenci ile pilot çalışması yapılmıştır. Pilot çalışması sonrası bazı düzenlemeler yapılarak oyuna son şekli verilmiştir. Hücre ve bölünmeler konusu öğretimi için öğretmenlere örnek bir öğrenme nesnesi olarak tavsiye edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Temel Eğitim, Eğitsel oyun, Fen Çemberi Oyunu.

*Bu çalışma Rukiye Esra ÇOKSÖYLER'in Amasya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde Doç. Dr. Murat KURT danışmanlığında hazırladığı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

SCIENCE CIRCLE: DEVELOPMENT PERIOD OF AN EDUCATIONAL GAME

Rukiye Esra ÇOKSÖYLER
Prof. Dr. Murat KURT

ABSTRACT

Educational games are often preferred by the teachers in order to ensure permanence in education. Educational games are included in every lesson especially in the basic training institutions. Today's teachers are often use internet sources for providing content. Lots of the contents shared on the internet weren't developed by the experts. All willing users can share contents on the internet. This situation brings various problems by the aspect of content suitability for students. The games which were thought designed for educational purposes can contribute to teaching but they can't be appropriate to students psychology.

It was aimed that to design an educational game for using in teaching of cells and divisions subject at secondary schools 7th grade in science lessons. The game was named "Science Circle" with the students after completing the game development process. Before developing science circle process related research topic sources and games on internet resources were analyzed. It wasn't found a game designed in accordance with the teaching of the topic as a result of the examinations made. The purpose of the game usage was determined after defining the gains of the game and materials to be used for the gamewere selected. It was considered some features in the selection of materials such as, being easily accessible, not including qualities that may adversely affect student health and being conveinence in terms of cost. The game development period took approximately two weeks. An opinıon of an academician who is expert in his field was taken and pilot study was performed with a group of students. Some arrangements were made after pilot study and final shape of the game was established. It is advised as a sample learning object for teaching the subject of cell and divisions to the teachers.

Keywords: Basic Training, Educational Game, Science Circle Game

HAYAT BOYU ÖĞRENMENİN YAYGINLAŞTIRILMASI BAĞLAMINDA BİLİM KAFE UYGULAMALARININ ETKİLİLİĞİ

Nurullah SEYİDOĞLU
Odunpazarı MEM
Eskişehir, Türkiye
ORCID: 0000-0003-0068-4687
nurisey@gmail.com
Emel ZENGİN,
Odunpazarı MEM
Eskişehir, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4625-0027
emelzenginn@gmail.com
Çiğdem ALTUN
Odunpazarı MEM
Eskişehir, Türkiye
ORCID: 0000-0002-3197-5199
cigdemaltun26@hotmail.com

ÖZET

Araştırmacının amacı, hayat boyu öğrenmenin yaygınlaştırması bağlamında bilim kafe yaklaşımının etkililiğini ortaya koymaktır. Çalışma nitel araştırma yöntemi fenomenolojik araştırma desenine göre yapılandırılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Erasmus+ programı kapsamında yetişkin eğitimi alanında Odunpazarı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülen '2020-1-TR01-KA204-093158 numaralı Science Cafe For Adults' projesi kapsamında düzenlenen bilim kafe etkinliklerine katılmış olan on yetişkin oluşturmaktadır. Veriler, yarı-yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir.

Araştırma sonucunda katılımcıların bilim kafe etkinlikleri kapsamında bilgi, beceri, değer ve tutumlarının geliştiği ortaya konulmuştur. Bu bağlamda katılımcıların sağlık, çevre ve bilişim teknolojileri bilgisi artmıştır. Dijital yeterlik, politik yeterlik, medya okuryazarlığı gibi becerileri gelişmiştir. Çevre duyarlılığı, özdenetim, çevre bilinci ve sağlık bilinci gibi değer ve tutumları gelişmiştir. Bilim kafe etkinlikleri çalışmalarında fenomenolojik çalışmaların arttırılması ve hayat boyu öğrenme kurumlarında bilim kafe modüllerinin tanımlanması ve bilim kafe etkinliklerinin yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yetişkin Eğitimi, Hayat Boyu Öğrenme, Yaygın Eğitim, Bilim Kafe, Erasmus+.

*Bu çalışma Nurullah Seyidoğlu, Emel ZENGİN, Çiğdem ALTUN tarafından Science Café For Adults Erasmus+ proje çalışması kapsamında oluşturulmuştur.

THE EFFECTIVENESS OF SCIENCE CAFE PRACTICES IN THE CONTEXT OF EXPANDING LIFE LONG LEARNING

Nurullah SEYIDOGLU
Emel ZENGIN
Cigdem ALTUN

ABSTRACT

The aim of the researcher is to reveal the effectiveness of the science cafe approach in the context of disseminating lifelong learning. The study was structured according to the qualitative research phenomenological research design.

The study group of the research consists of ten adults who participated in the science cafe activities organized within the scope of the 'Science Cafe for Adults' project numbered '2020-1-TR01-KA204-093158' carried out in the field of adult education within the scope of Erasmus+ coordinated by Odunpazarı District Directorate of National Education. Data were collected through a semi-structured interview form. The data were analyzed by content analysis technique.

As a result of the research, it was revealed that the knowledge, skills, values and attitudes of the participants developed within the scope of science cafe activities. In this context, participants' knowledge of health, environment and information technologies has increased. Skills such as digital competence, political competence, media literacy have developed. Values and attitudes such as environmental awareness, self-control, environmental awareness and health awareness have developed. It is recommended to increase phenomenological studies in science cafe activities, to define science cafe modules and to disseminate science cafe events in lifelong learning institutions.

Keywords: Adult Education, Life-Long Learning, Non-Formal Education, Science Cafe, Erasmus+.

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÖDEVE YÖNELİK VELİ VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Suna ÖZCAN
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fak.
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0001-9461-5732
sozcan@29mayis.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda yaşanan küresel değişimlerle birlikte Türkiye'ye yapılan göçler hız kazanmaya başlamıştır. Bu göçler önceleri ağırlıklı olarak yetişkin göçü şeklindeyken sosyal, siyasi ve ekonomik nedenlerle birlikte çocuk göçleri de bu göçlere eklenmiştir. Bu değişimlerle birlikte Türkiye'ye göç eden çocukların eğitim sistemine entegrasyonları, toplumsal yaşamda daha rahat kendilerini ifade edebilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından politikalar geliştirilmiştir. Bunların başında Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi (PİKTES) gelmektedir. Avrupa Birliği iş birliğiyle yapılan bu proje çerçevesinde başta Suriyeli çocuklar olmak üzere farklı milletlerden çocukların eğitimine yönelik hizmetler verilmektedir. Bu araştırmada da Türkçenin bu çocuklara yabancı dil olarak öğretimi sürecinde verilen ödevlerin çocuklara olan katkılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Amaç doğrultusunda PİKTES kapsamında uyum sınıflarında eğitim görmekte olan 10 çocuk ve 10 velinin ödevlere ve ödevlerin Türkçenin öğretimine olan katkılarına dair görüşleri alınmıştır. Elde edilen sonuçlara göre ödevler öğrencilerin Türkçeyi daha hızlı ve iyi öğrenmelerine katkı sağlarken ailenin Türkçeyi iyi bilmemesi ve araştırmalar için yeterli teknolojik donanıma sahip olmamaları, Türklerle yeterli iletişim sağlayamamaları gibi nedenlerden dolayı ödevlerden beklenen verimi alamamaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: PİKTES, Yabancılara Türkçe Öğretimi, Ödev

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİK YAPISINDA YAŞLILIK GÖRÜNÜMLERİ

Dr. Gülbaşak DİKTAŞ YERLİ
Sakarya Üniversitesi
Sakarya, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1170-8907
gbasakdiktas@gmail.com

ÖZET

Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri fark etmeksizin dünya nüfusunun yaşlandığı görülmektedir. Demografik dönüşüm toplum yapısını direk etkilemekte, toplumsal kurumları şekillendirmektedir. Nüfusun yaşlanması toplumların iktisadi ve sosyal yapılarında değişime yol açmakta, farklı boyutlarda düzenleme ve ihtiyaçları beraberinde getirmektedir. Aile yapısında, ekonomik yapıyı doğrudan etkileyen çalışma yaşamında değişimleri beraberinde getiren nüfusun yaşlanması olgusu, sosyal devlet anlayışını da kaçınılmaz kılmaktadır. Yaşlanan nüfusla karşı karşıya kalan ülkelerin, sosyal hizmet, sosyal güvenlik ve sosyal yardım çalışmaları doğrultusunda gerçekleştirdikleri uygulamalarında yeni yapılandırmalara gitmeleri gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Ülkelerde demografik değişimle oluşacak, sosyal ve ekonomik problemlere yönelik müdahalelerin başarısının temel belirleyeni ise öncesinde hazırlanan politikalar ve kurumlardır. Yaşlı nüfusun hızlanarak arttığı Dünyada, toplumların yapısal özellikleri de dikkate alınarak biçimlendirilen, her yeni durum için tekrar yapılandırılan ekonomik ve sosyal düzenlemelerin gerekliliği bu süreçte önem arz etmektedir. Yaşlanan nüfusla ortaya çıkacak toplumsal sorunlara hazır oluşa neden olan en önemli faktör ise demografik değişime yönelik farkındalığın sağlanmasıdır.

Bu çalışma, hızla yaşlanan nüfus nedeniyle toplumsal yapı içerisinde ortaya çıkacak değişim ve sorunları tartışmayı hedeflemekte ve Türkiye'nin demografik yapısındaki değişimlerle birlikte artan yaşlı nüfusun görünümlerine dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nüfus, Yaşlanma, Demografik Yapı, Yaşlılık Görünümleri

OLD AGE OUTLOOKS IN TURKEY'S DEMOGRAPHIC STRUCTURE

Dr. Gulbasak DIKTAS YERLI

ABSTRACT

Regardless of the development levels of the countries, it is seen that the world population is aging. Demographic transformation directly affects the social structure and shapes social institutions. The aging of the population leads to changes in the economic and social structures of societies and brings with it regulations and needs in different dimensions. The phenomenon of aging of the population, which brings about changes in the family structure and working life that directly affects the economic structure, makes the understanding of the social state inevitable. It is emerging that countries facing an aging population need to restructure their social service, social security and social assistance practices. The main determinant of the success of the interventions for the social and economic problems that will occur with the demographic change in the countries are the policies and institutions prepared beforehand. In the world where the elderly population is increasing rapidly, the necessity of economic and social regulations that are shaped by taking into account the structural characteristics of societies and restructured for each new situation is important in this process. The most important factor that causes readiness for social problems that may arise with the aging population is to raise awareness about demographic change.

This study aims to discuss the changes and problems that will arise in the social structure due to the rapidly aging population and draws attention to the appearance of the elderly population increasing with the changes in the demographic structure of Turkey.

Keywords: Population, Aging, Demographic Structure, Old Age Outlooks

DİJİTAL VATANDAŞLIK BAĞLAMINDA BİR İNSAN HAKKI OLARAK UNUTULMA HAKKININ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YER ALMASI

Dr. Ömer Faruk YELKENCİ
Özel Birikim Okulları, Türkiye
ORCID: 0000-0002-8251-6064
farukyelkenci@birikim.k12.tr

ÖZET

Tarihsel süreçte yurttaşlık kavramının ortaya çıkması ile beraber yurttaşın hak ve ödevleri de belirmiştir. Yurttaşı bir birey olarak ele alan yaklaşımın gelişmesiyle, onun sahip olduğu haklar da tartışılmaya başlanmış, belirlenmeye çalışılmıştır. Bu haklar ister doğuştan gelen, isterse yaşanan gelişmelere bağlı olarak sonradan kazanılmış olsun, insanla bir bütün olarak düşünülmüştür. Böylece modern dünyada yerini alan insan haklarının eğitimi meselesi, benzer şekilde ulus devletle daha da belirginleşen yurttaşlık bilgisinin eğitimi gibi eğitim alanında yerini almıştır. Her ne kadar bu kavram ve olguların eğitimiyle ilgili uygulama sorunları olsa da insan hakları ve yurttaşlık meseleleri ve bunların eğitimi ile ilgili konular giderek daha çok gündem olmakta gerek düşüncede gerekse uygulamada sürekli gelişme göstermektedir.

Yurttaşlık ve insan hakları kavramlarının oluşumu ve gelişimi ve bunların görünür olması ile ortaya çıkan yurttaşlık bilgisi ve insan hakları eğitimi ihtiyacının dünyanın değişik ülkelerinde kendilerine özgü bir şekilde karşılanmaktadır. 21. yüzyılın ilk çeyreğinin tamamlanmak üzere olduğu bugünlerde ise sözü edilen konulara dair çerçeve, dijital teknoloji alanındaki gelişmelerin, devletin yurttaşla ilişkilerine yansımalarının sonucu olarak artık dijital vatandaşlık ve dijital vatandaşlık eğitimi şeklinde belirmektedir. Dijital teknoloji kullanılarak üretilen sosyal medya türevleri ve internet gazeteleri bu noktada dikkate alınması gereken dijital ortamlar olarak belirmektedir. Pek tabii olarak sürekli inşa edilen bir alan olan yurttaşlık eğitiminin daha da genişlemesine yol açan dijital yansımalardan ilgili öğretim programları da etkilenmektedir. Bu bağlamda dijital vatandaşın bir hakkı olarak yeni düzenlenen unutulma hakkının öğretim programlarında yer alması gerekliliğini ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden belge tarama yöntemi ile yürütülmüştür. Araştırma yürütülürken kitap, makale, rapor ve dijital ortamda ulaşılan diğer yayın ve dokümanlardan istifade edilmiştir.

Anahtar kelimeler: İnsan Hakları, İnsan Hakları Eğitimi, Yurttaşlık Eğitimi, Dijital Vatandaşlık, Unutulma Hakkı.

INCLUSION OF THE RIGHT TO BE FORGOTTEN AS A HUMAN RIGHT IN THE CONTEXT OF DIGITAL CITIZENSHIP IN CURRICULUM

Dr. Omer Faruk YELKENCI

ABSTRACT

With the emergence of the citizenship concept in the historical process, the rights and duties of the citizen have also emerged. With the development of the approach that considers the citizen as an individual, the rights of the citizen have also been discussed and tried to be determined. Whether these rights are congenital or acquired later depending on the developments experienced, they are considered as a whole with the human being. Thus, the issue of education of human rights, which has taken its place in the modern world, has taken its place in the field of education, like the education of civic knowledge, which has become more evident with the nation-state. Although there are practical problems related to the education of these concepts and phenomena, the issues related to human rights and citizenship issues and their education are increasingly on the agenda, and they are constantly developing both in thought and in practice.

The need for civic knowledge and human rights education, which arises with the formation and development of the concepts of citizenship and human rights, and their visibility, is met in a unique way in different countries of the world. Nowadays, when the first quarter of the 21st century is about to be completed, the framework for the mentioned issues now appears as digital citizenship and digital citizenship education as a result of the reflections of the developments in the field of digital technology on the relations of the state with citizens. Social media derivatives and internet newspapers produced using digital technology appear as digital environments that should be taken into account at this point. Naturally, related curricula are also affected by the digital reflections that lead to the further expansion of citizenship education, which is an area that is constantly being built. In this context, this study, which was carried out in order to reveal the necessity of reflecting the newly regulated right to be forgotten as a right of the digital citizen in the curriculum, was carried out with the document scanning method, which is one of the qualitative research methods. While conducting the research, books, articles, reports and other publications and documents accessed in the digital environment were used.

Keywords: Human Rights, Human Rights Education, Citizenship Education, Digital Citizenship, Right to be Forgotten

İNEGÖL (BURSA) JEOTERMAL ENERJİ POTANSİYELİ VE KULLANIM ALANLARI

Gamze SARGIN
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Burdur, Türkiye
ORCID: 0000-0002-3605-8322
gamze166165@gmail.com
Doç. Dr. Erol KAPLUHAN
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Burdur, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2500-1259
ekapluhan@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Jeotermal enerjiyi, yerkabuğunun derinliklerinden kaynağını almış olan temelinde ısı birikimi ve bu ısı ile oluşmuş, içerisinde çeşitli kimyasal maddeleri barındıran sıcak su, gazlar ve buhardan yararlanmak olarak tanımlayabiliriz. Çevresel risk boyutu olarak ele aldığımızda diğer enerji kaynaklarına oranla daha temiz, tükenmeyen bir enerji kaynağı olduğu için tercih edilebilirliği yüksektir. Türkiye, mevcut coğrafi konumu ve jeolojik altyapısı itibariyle tektonizma faaliyetinin aktif olduğu bir ülke olması sebebiyle, jeotermal enerji potansiyeli açısından zengin olan bir ülke olarak ele alınmaktadır. Ülkemizde jeotermal enerjinin kullanımı ısı (sera ve konutların ısıtılmasında) ve elektrik üretimi, termal oteller ve sağlık alanında tedavi amaçlı(kaplıca) vb. çeşitli alanlarda kendini göstermektedir. Bu çalışmanın odak noktasını oluşturan Bursa ili sıcak su kaynağının etüt alanları ise üç yerde toplanmıştır: Çekirge, Kaynarca, İnegöl. Bu çalışmada konu, mekân itibariyle İnegöl ilçesi ile sınırlandırılmış, Bursa ili İnegöl ilçesindeki jeotermal enerjinin mevcutiyeti ele alınarak bu enerji varlığının hangi alanlarda kullanıldığı araştırılmış ve ilçenin jeotermal enerjinin genel kullanım alanları noktasında eksiklikleri sorgulanmıştır. Bölgedeki çalışmaların eksik yönleri tespit edilmiş ve bu eksikliklerin giderilmesi noktasında öneriler sunulmuştur. Araştırmada gözlem yöntemi kullanılarak, bölgedeki konu ile ilgili literatür taraması yapılmış olup, bu doğrultuda elde edilen verilerin analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Jeotermal, Jeotermal Enerji, Jeotermal Enerjinin Kullanım Alanları, Bursa, İnegöl.

* Bu çalışmada, yüksek lisans tez çalışması için yapılan araştırmalar ve elde edilen bulgulardan da yararlanılmıştır

INEGOL (BURSA) GEOTHERMAL ENERGY POTENTIAL AND USAGE AREAS

Gamze SARGIN
Assoc. Prof. Dr. Erol KAPLUHAN

ABSTRACT

We can define geothermal energy as the accumulation of heat on its basis, which has originated from the depths of the earth's crust, and the use of hot water, gases and steam consisting of various chemicals formed by this heat. When we consider it as an environmental risk dimension, it is highly preferable because it is a cleaner, inexhaustible energy source compared to other energy sources. Due to the fact that Turkey is a country where tectonism activity is active due to its current geographical location and geological infrastructure, it is considered as a country rich in geothermal energy potential. In our country, the use of geothermal energy manifests itself in various areas such as heat (heating of greenhouses and houses) and electricity generation, thermal hotels and health treatment (spas) etc. The study areas of the hot water source of Bursa, which constitutes the focus of this study, were collected in three places: Çekirge, Kaynarca, İnegöl. In this study, the subject was limited to İnegöl district in terms of location, the availability of geothermal energy in İnegöl district of Bursa province was examined and the areas in which this energy asset was used were investigated and the deficiencies of the district in terms of general usage areas of geothermal energy were questioned. The deficiencies of the studies in the region were identified and suggestions were presented to eliminate these deficiencies. In the research, by using the observation method, the literature review related to the subject in the region was made and the data obtained in this direction were analyzed.

Keywords: Geothermal, Geothermal Energy, Usage Areas of Geothermal Energy, Bursa, İnegöl.

COĞRAFYA DERS KİTAPLARININ KÜLTÜREL MİRAS OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Ali ŞİMŞEK
Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretmen
Konya, Türkiye
mehter1453@gmail.com,
Halil Mesut BAYLAK
Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretmen
Konya, Türkiye
hmesutb79@gmail.com,
Abdullah KÜÇÜKKILIÇ
Milli Eğitim Bakanlığı, Öğretmen
Konya, Türkiye
kucukkilic58@mail.com

ÖZET

Eğitim-öğretim faaliyetlerinin en somut göstergelerinden birisi de ders kitaplarıdır. Yazıldıkları dönemin eğitim-öğretim faaliyetlerinin değerlendirilebilmesine imkân verir. Osmanlıca yazılmış ve o dönemin eğitim ve öğretim faaliyetlerinin bir göstergesi olan ders kitaplarının merak edilmesi ve ilgi duyulması ile günümüz şartlarıyla değerlendirilmesinin yapılması bilim kültür mirası açısından önemlidir. Bu sebeple somut olmayan kültürel miras içerisinde değerlendirilen bu kitaplar Türk kültürünün temsili açısından değerlidir. Osmanlıca yazılmış kitapların öğrenilmesi ve okunması konusunda, merakı olan bireyler olarak yetişmesini sağlamak eğitimin önemli amaçlarındandır. Döneme ait coğrafya ders kitapları Osmanlı devletinin Coğrafya biliminin öğretilmesinde ortaya koyduğu birikime yönelik farkındalığın artırılmasında bir etken olarak değerlendirilebilir.

Bu çalışma ile Osmanlıca yazılmış ve Osmanlı bilim kültürünün mirası üzerinde kullanılmış olan dönemin Coğrafya ders kitaplarına karşı bir değerlendirme ve yaklaşım belirleme amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda II. Abdülhamit Han döneminde ders müfredatı olarak eğitim sistemine giren Coğrafya ders kitaplarının genel bir değerlendirilmesi yapılarak kültürel zenginliğimizden yararlanma, Coğrafya ve medeniyet bilincini oluşturmada farkındalık yaratmak asıl hedefi oluşturmaktadır. Bu kapsamda çağımız öğrencilerinin, Coğrafya bilimi ve Coğrafya ders kitaplarına karşı farkındalık durumları ihtiyaç-analiz anketi ile ortaya konulmuştur. Sonuçları itibariyle geçmiş dönem Coğrafya ders kitaplarına karşı olan farkındalık, ilgi ve merakı; bilimin ortak miras olduğu noktasından hareketle yapılan kıyaslama ve yorumlamalardan yola çıkılarak, bu duruma karşı olan bakış açısı geliştirilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın ana materyalini dönemin Osmanlıca yazılmış coğrafya ders kitapları oluşturmaktadır. Coğrafya bilim tarihinin gelişimi açısından yazıldığı dönemi değerlendiren çalışmalar (tez, makale, bildiri vs.) ile kıyaslama yapılmıştır. Ankete dayalı ihtiyaç analizi ile günümüz Coğrafya ders kitapları ile dönemin ders kitaplarına karşı ilgi, merak ve farkındalık düzeyleri araştırılmıştır. Literatür taraması ile elde edilmiş bilgilerden de faydalanılarak geçmiş dönem Coğrafya ders kitaplarına karşı olan farkındalık, ilgi ve merakı; bilimin ortak miras olduğu noktasından hareketle yapılan kıyaslama ve yorumlamalardan yola çıkılarak, bu duruma karşı olan bakış açısı geliştirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Coğrafya Ders Kitabı, Miras Coğrafya, Bilim Kültürü.

EVALUATION OF GEOGRAPHY TEXTBOOKS AS CULTURAL HERITAGE

Ali SIMSEK
Halil Mesut BAYLAK
Abdullah KUCUKKILIC

ABSTRACT

One of the most concrete indicators of educational activities is textbooks. It allows the evaluation of the educational activities of the period in which they are written. It is important in terms of scientific cultural heritage to be curious and interested in the textbooks written in Ottoman and which are an indicator of the education and training activities of that period and to evaluate them with today's conditions. For this reason, these books, which are considered as intangible cultural heritage, are valuable in terms of representing Turkish culture. It is one of the important aims of education to raise individuals who are curious about learning and reading books written in Ottoman Turkish. Geography textbooks belonging to the period can be considered as a factor in raising awareness of the accumulation of the Ottoman state in the teaching of geography.

With this study, it is aimed to determine an evaluation and approach towards the Geography textbooks of the period, which were written in Ottoman and used on the legacy of the Ottoman scientific culture. For this purpose, II. The main goal is to benefit from our cultural richness by making a general evaluation of the Geography textbooks, which entered the education system as the curriculum during the reign of Abdülhamit Han, and to raise awareness in raising the awareness of geography and civilization. In this context, the awareness of contemporary students towards Geography science and Geography textbooks was revealed with a need-analysis questionnaire. As a result, his awareness, interest and curiosity towards the previous Geography textbooks; Based on the comparisons and interpretations made from the point of view that science is a common heritage, it has been tried to develop a perspective against this situation. The main material of the study is geography textbooks written in Ottoman Turkish. In terms of the development of the history of geography, a comparison has been made with the studies (thesis, article, paper, etc.) evaluating the period in which it was written. With the needs analysis based on the questionnaire, the level of interest, curiosity and awareness towards today's Geography textbooks and the textbooks of the period were investigated. Awareness, interest and curiosity about the previous Geography textbooks by making use of the information obtained through the literature review; Based on the comparisons and interpretations made from the point of view that science is a common heritage, it has been tried to develop a perspective against this situation.

Keywords: Cultural Heritage, Geography Textbook, Heritage Geography, Science Culture.

SANAL SINIF KONUSUNDA YAPILAN TEZLERİN BİBLİYOGRAFİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nesrin HARK SÖYLEMEZ
Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi
Diyarbakır, Türkiye
ORCID: 0000-0002-6306-5595
nesrin_hark@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de sanal sınıf konusunda yapılan tezlerin incelenmesidir. Bu araştırma nitel araştırma yöntemi benimsenerek desenlenmiştir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden doküman inceleme kullanılmıştır. Araştırma kapsamında incelenen çalışmalar ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Bu araştırma kapsamında incelenen çalışmaların belirlenmesinde temel alınan ölçüt ise ulaşılan çalışmaların sanal sınıf ile ilgili olmasıdır. Tez başlığında "sanal sınıf" anahtar kelimesi aranarak ulaşılan 10 tane yüksek lisans ve 7 tane doktora düzeyinde gerçekleştirilmiş 17 çalışma değerlendirilmeye alınmıştır. Çalışma verileri betimsel içerik analizi ile incelenmiştir. Araştırmada yer alan bazı sonuçlar şu şekildedir: İlgili konuda yapılan ilk tez 2002 yılına aittir. Araştırmada sanal sınıfla ilgili yapılan çalışmaların en fazla eğitim bilimleri enstitüsünde gerçekleştirildiği, çalışmalarda en fazla sanal sınıf uygulaması gerçekleştirmenin amaçlandığı, çalışmaların önemli bir çoğunluğunda araştırmanın yönteminin belirtilmediği tespit edilmiştir. Ayrıca yapılan çalışmalarda örneklem olarak en fazla üniversite öğrencilerinin, veri toplama aracı olarak en fazla görüşmenin, veri analiz yöntemi olarak en fazla betimsel istatistiğin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmanın sanal sınıf konusunda araştırmacılara ve uygulayıcılara yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanal sınıf, Doküman inceleme, İçerik analizi

BIBLIOGRAPHIC EVALUATION OF THESES MADE ON THE VIRTUAL CLASSROOM

Assist Prof. Nesrin HARK SOYLEMEZ

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the theses about the virtual classroom in Turkey. The qualitative research method was used to design the study. We used document analysis, one of the qualitative research designs. The studies examined within the scope of the research were chosen using criterion sampling. The studies were chosen based on their relevance to the virtual classroom. Under the thesis title, search is conducted with the term "virtual classroom", and a total of 17 studies were reviewed, with 10 being master's and 7 being doctorate. We conducted descriptive content analysis on the gathered data. Some of the results of the research are as follows: The first thesis on the related subject belongs to 2002, most of the studies on virtual classrooms were carried out in educational sciences institutes, most of the studies were aimed at realizing virtual classroom applications, and majority of the studies did not specified a a research method. In addition, university students were most used sample, interviews was the most used data collection tool, and descriptive statistics was the most used data analysis method within the studies. We believe that this research will guide researchers and practitioners about virtual classroom.

Keywords: Virtual Classroom, Document Review, Content Analysis

GILLES DELEUZE: MINOR EDEBIYAT VE YARATMA KAVRAMI

Doç. Dr. Gül TURANLI
Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Mersin, Türkiye
ORCID: 0000-0003-1955-7549
gulturanli@mersin.edu.tr

ÖZET

Yazar dil içinde yeni bir dil, adeta yabancı bir dil icat eder. Yazma meselesi Deleuze için tam da Kritik ve Klinik'teki bu tanım cümlesiyle özetlenebilir. Felsefe, sanat ve bilim gibi düşüncenin formları aralarındaki tüm farklılıklara, koşutluklara, kesişmelere ragmen yazma söz konusu olduğunda düşüncenin homojenleştirilmiş yapısından kaçan bir tür yeni dil icat eder. Burada "icat etme" kavramı, Deleuze'ün felsefe-edebiyat bağlamında belli bir takım sorulara aradığı cevapların temel noktasında durmaktadır. Felsefe Nedir'de Deleuze, felsefe ve edebiyat arasındaki ilişkiyi kavramsal bir bağlamsallıkta ve sanatla olan bağlantısallığında ele alırken icat etmeyi, "üretme" ve "yaratma gücü" olarak nitelendirir. Bu saptama esasında Deleuze'ün felsefe ve sanatın yönelimlerini değerlendirmesine olanak tanır. Deleuze kariyerinin en başından itibaren felsefe ve genel anlamda sanatın özel anlamda edebiyatın yönelimlerini haritalandırmak için felsefe ve edebiyat tarihinden seçtiği isimler üzerinden okuma edimleri gerçekleştirir. Yazarların manipüle ettikleri sözcükleri, açtığı yeni girişlerle ilişkilendirerek patchwork motiflerinin göstergeler rejimini kavramsal kişilikler üzerinden okur. Bu çalışmada amaç, Deleuzeyen bir bakış açısıyla dilin varyasyonlarının içkin çizgileri, sözdizimsel ve anlamsal unsurlardan, ifade-içerik düzenliliklerinden, geçerek kısıtlı ve kontrollü bir alanda kendini nasıl temsil ettiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat, Felsefe**,** Minör-Edebiyat, Aşkınlştırıcı Yaratma, Yazma Edimi, Dil.

GILLES DELEUZE: MINOR LITERATURE AND THE CONSEPT OF CREATION

Assoc. Prof. Dr. Gul TURANLI

ABSTRACT

The author invents a new, almost, a foreign language within the language. The issue of writing can be summed up by this definition sentence in *Critical* and *Clinical* for Deleuze. He invents a kind of new language that escapes from the homogenized structure of thought when it comes to writing, despite all the differences, parallels, and intersections between the forms of thought such as philosophy, art, and science. Here, the concept of "inventing" stands at the basic point of Deleuze's answers to certain questions in the context of philosophy-literature. In *What is Philosophy*, Deleuze dwells upon the relationship between philosophy and literature in a conceptual contextuality and connectivity with art while describing inventing as "the power to produce" and "to create". This determination basically allows Deleuze to evaluate the tendencies of philosophy and art. From the very beginning of his career, Deleuze performs reading acts based on the names he chooses from the history of philosophy and literature in order to map the tendencies of philosophy and art in general and literature in particular. By associating the words manipulated by the authors with the new entries he opened, he reads the sign regime of patchwork motifs through conceptual personalities. The aim of this study is to suggest how the variations of the language, from a Deleuzian point of view, represent themselves by passing the immanent lines through the syntactic and semantic elements and expression-content regularities in a limited and controlled space.

Keywords: Literature, Philosophy, Minor-Litarature, Writing, Language.

KARL MARX: POLİ-TEKNİK EĞİTİM

Doç. Dr. Gül TURANLI
Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Mersin, Türkiye
ORCID: 0000-0003-1955-7549
gulturanli@mersin.edu.tr

ÖZET

Gerçeklik ile olması gereken arasındaki tipik idealist karşıtlığı son derece sınırlandırıcı bulan Karl Marx, ideal ile edimsel arasındaki çelişkiyi birey ve toplumun sentezinden doğan aklın diyalektik üstünlüğüyle aşmaya çalışan Hegel'in görüşlerini iradenin safında yer alarak diyalektik materyalist bir yaklaşımla tersine çevirir. Sadece soyut bir akıl anlayışından ayrılarak felsefe sahnesindeki akıl-irade ikiliğini hakikatin iki farklı görünümü olarak yeniden aklın üstünlüğünü kutsayacak şekilde ele alan Hegelci sistemin aksine Marks, determinist bir bakış açısıyla var oluşsal şartları aklın önüne geçirerek irade gücünden taraf olur. Böylece evrenselle tikeli, teorikle pratiği birleştiren sentezci diyalektik eğitim anlayışının yerine teknikten, iradeden başlayan eğitimin maddi üretim süreciyle birleştirildiği politeknik bir anlayış geliştirir ki toplumun kafa ve kol emekçileri olarak bölünmesi ortadan kaldırılabilsin.

Kafa emeğinin egemen sınıfların elinde ayrıcalıklı bir hal aldığı bu bölünme, makineleşme ve otomatikleşme çoğu zaman ise işçinin üretimdeki rolünün azalmasıyla sonuçlanan kapitalist düzenin bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ne var ki sosyalist toplumda işçi makineleşmiş bir düzende tekniğin hizmetkârı değil; onun yaratıcısı olarak insanın genel ve mesleki eğitimine önem veren bir düzenin habercisidir. Bu yüzden Marx için eğitim, insanın kültürel ve politik gelişiminin temelidir. Modern üretimin bilimsel öğeleriyle iş araçlarını çalıştırma yöntemlerinin birleştirilmesi yani politeknik eğitim fikri, Marksist bakış açısının sosyalizmde eğitimin nasıl bir nitelik kazanması gerektiğinin en temel belirlenimidir. Bir toplumun ekonomik koşullarının, yine o toplumun diğer koşullarını belirlediğini iddia eden Marx, eğitimin örgütlenmesi kısmında tüm Sovyet okullarında eğitimle üretimi birbirine yaklaştırarak bir özdeşlik mantığından ziyade karşılıklı olarak belirlenen sınıf ilişkilerini politeknik eğitimin geliştirilmesinde kullanır. Çünkü eğitimle üretimin sıkı birliği beraberinde işinde uzmanlaşmış işçilerin yetiştirilmesini gerektirir. Bu makalede Marx tarafından ekonomik ilişkileri cisimleştiren ve aynı zamanda maddi üretime katılan "alet yapan hayvan" olarak tanımlanan insanın, ekonomideki gelişmenin ihtiyaçlarının gereklerine bağlı olarak praxis'e uygun kooperasyon ile bütünleşmiş ve kendisini aşması gereken ve nihayetinde devrimsel bir nitelikle karakterize olan eğitimi irdelenecektir.

Anahtar kelimeler: Marx, Eğitim, Sosyalizm-Kapitalizm, Politeknik, Diyalektik Materyalizm.

KARL MARX: POLY-TECHNIC EDUCATION

Assoc. Prof. Dr. Gul TURANLI

ABSTRACT

Karl Marx, who finds the typical idealist opposition between reality and what should be extremely restrictive, reverses Hegel's views, which tries to overcome the contradiction between the ideal and the actual with the dialectical superiority of reason arising from the synthesis of the individual and society, by taking the side of the will, with a dialectical materialist approach. Contrary to the Hegelian system, which separates only from an abstract understanding of reason and treats the reason-will duality in the philosophy scene in a way that celebrates the superiority of reason as two different aspects of truth, Marx, with a determinist point of view, favors the will power by putting the existential conditions ahead of the mind. Thus, instead of the synthesizing dialectical understanding of education that combines the universal with the particular, the theory and the practice, it develops a polytechnic understanding in which the education starting from technique and will is combined with the material production process, so that the division of society into mind and body laborers can be eliminated.

This division, mechanization and automation, in which mental labor becomes privileged in the hands of the ruling classes, often appears as a result of the capitalist order, which results in the reduction of the role of the worker in production. However, in a socialist environment the worker is not a servant of technique in a mechanized order; as its creator, he is the harbinger of an order that gives importance to the general and vocational education of human beings. Thus, for Marx, education is the foundation of human cultural and political development. Combining the scientific elements of modern production with the methods of operating work tools, that is, the idea of polytechnic education, is the most basic determination of what kind of qualification education should gain in socialism from the Marxist point of view. Claiming that the economic conditions of a society determine the other conditions of that society, Marx uses the mutually determined class relations in the development of polytechnic education, rather than a logic of identity, by bringing education and production closer together in the organization of education in all Soviet schools. For the close union of education and production requires the training of specialized workers. In this article, the education of man, who is defined by Marx as a “tool-making animal” who embodies economic relations and also participates in material production, is integrated with cooperation in accordance with praxis depending on the needs of the development in the economy and must surpass himself and ultimately characterized by a revolutionary quality.

Keywords: Marx, Education, Socialism-Capitalism, Polytechnic, Dialectical Materialism.

أثر المستوى التعليمي للمرأة على التحول الديموغرافي:

الجزائر نموذجاً

Dr. Öğr. Üyesi Salim AZİZ
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Çanakkkale, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4220-295X
salimaziz@comu.edu.tr
Aissa GUERGAB
University Kasdi Merbah Ouargla, Algeria

ملخص:

خلصت عدة دراسات في مجال السكان و العائلة الى تفسر وجود علاقة بين التعليم والمسائل السكانية، اذ يعد التعليم من العوامل التي تسهم بشكل كبير في التغيير الاجتماعي، في دراستنا هذه نسلط الضوء على مدى تأثير المستوى التعليمي للمرأة الجزائرية على الخصوبة والنمو السكاني،حيث عرفت نظرية التحول الديموغرافي في الجزائر مسارها الصحيح في المرحلتين أوليتين، إلا أنها عرفت تذبذبا في مسارها وذلك راجع الى المرحلة التي مرت بها الجزائر في نهاية الثمانيات القرن الماضي وأثناء التسعينيات بداية بالأحداث الاقتصادية مروراً بالأزمة المأساوية التي أوقعت خلل في مسار النظرية، وبعد خروج الجزائر من الأزمات الأمنية والاقتصادية عرف عودة ارتفاع معدل المواليد والخصوبة بزيادة عدد الزيجات سنة بعد سنة مما أدى الى ارتفاع معدل الخام للولادات بزيادة طردية ملحوظة في معدل الخام للوفيات .

الكلمات المفتاحية : المستوى التعليمي المرأة ؛ التحول الديموغرافي ؛معدل الولادات ؛معدل الوفيات ؛ المعدل التركيبي للخصوبة .

THE IMPACT OF WOMEN'S EDUCATIONAL LEVEL ON THE DEMOGRAPHIC TRANSFORMATION: THE CASE OF ALGERIA

Assist. Prof. Dr. Salim AZIZ
Aissa GUERGAB

ABSTRACT

Several studies in the field of population and family have concluded to explain the existence of a relationship between education and population issues, since education is one of the factors that contribute significantly to social change, in this study we highlight the extent of the impact of the educational level of Algerian women on fertility and population growth, where the theory of demographic transition in Algeria The return of the high birth rate and fertility is known to increase the number of marriages year after year, which led to a rise in the raw rate of births with a marked steady increase in the raw rate of deaths.

Keywords: Educational Level Of Women; Demographic Transition; Birth Rate; Mortality Rate; Synthetic Fertility Rate.

COVID-19'UN TÜRKİYE'DE TURİZM EKONOMİSİNE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Salim AZİZ
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Çanakkkale, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4220-295X
salimaziz@comu.edu.tr
Fikriye Gül UYGUN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Çanakkale, Türkiye
fgul@comu.edu.tr

ÖZET

Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de COVİD-19 turizm sektörü üzerinde büyük bir etki bırakmıştır. Bölgeler ve iller bazında bakıldığında salgının turizm sektörüne etkisi her bölge ve ilde farklı boyutlarda yaşanmıştır ve yoksulluk oranlarına önemli ölçüde yansımıştır. 2020 yılında Turizm faaliyetleri neredeyse durma noktasına gelmiştir ve turizm sektörünün diğer diğer sektörlere göre daha fazla etkilendiği görülmüştür.

Turizmin, ekonomik öneminden ve büyümeye sağladığı itici gücünden dolayı dünya genelinde bütün ekonomik ve sosyal dinamikleri etkilemiş olduğu ve yatırımların yeniden değerlendirilmesine neden olduğu görülmektedir. Bunların yanı sıra Türkiye'nin bulunduğu konjonktür göz önünde bulundurulduğunda, turizm sektöründe meydana gelen durgunluktan daha fazla etkilendiği görülmüştür. Ayrıca bu süreç dünya ekonomisini ülkeler bazında farklı seviyelerde etkileyerek yoksulluk oranlarında ülkeden ülkeye farklı oranlarda artışa neden olmuştur. Türkiye'de de benzer şekilde iller bazında yoksulluk oranlarında farklı ölçüde artışlar söz konusu olmuştur. Bu çalışmanın amacı, pandemiyle birlikte Türkiye turizminde yaşanan durgunluğun ekonomik etkilerinin coğrafi dağılımının ortaya konulması ve bu dağılıştaki farklılıkların nedenlerinin açıklanmasıdır. Çalışmanın veri kaynakları, Uluslararası istatistik çalışmaları, TÜİK, Kültür ve Turizm Bakanlığı turizmin istatistikleri ve konu hakkında yapılmış akademik çalışmalardır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Turizm, Türkiye, Ekonomik, Yoksulluk.

EFFECTS OF COVID-19 ON TOURISM ECONOMY IN TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Salim AZIZ
Fikriye Gul UYGUN

ABSTRACT

As in the rest of the world, COVID-19 has left a great impact on tourism sector in our country as well. The effect of the epidemic on tourism sector upon provincial and regional basis has been experienced in different dimensions in each region and province and has had a significant influence on poverty rates. In 2020, it was noted that tourism activities have almost come to a standstill, and that the industry suffered a loss and Tourism was affected more than other sectors.

It is noteworthy that tourism, due to its economic importance and the driving force it provides to growth, has affected all economic and social dynamics throughout the world and has caused investments to be re-evaluated. Besides, considering the conjuncture in which Turkey locates, the recession in the tourism sector has been highly observed. In addition, this process has affected the world economy at different levels on the basis of countries, causing an increase in poverty rates at different rates from country to another. Similarly, there have been different increases in poverty rates on the provincial basis in Turkey. The aim of this study is to reveal the geographical distribution of the economic effects of the stagnation in tourism in Turkey with the pandemic and to explain the reasons for the differences in this distribution. The data sources of the study are International statistical studies, TUIK, the Ministry of Culture and Tourism, tourism statistics and academic studies on the subject.

Keywords: COVID-19, Tourism, Türkiye, Economic, Poverty.

AB'DE VE TÜRKİYE'DE EĞİTİM ALANINDA BEŞERÎ SERMAYE

Seyhan PULLUKÇU
Fatih İslam Seçen Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID: 0000-0001-6149-5906
seyhan.pullukcu43@gmail.com

ÖZET

Beşerî sermaye ile ilgili olarak yapılan çeşitli tanımlara bakılacak olursa; bireylerin sahip oldukları donanımlarıyla işgücü piyasasındaki değerlerini arttırmak yani daha yüksek gelir elde edebilecek düzeye ulaşabilmek için kazandıkları donanıma beşerî sermaye olarak ifade edilir Beşeri sermaye kavramı, geniş anlamda bireylerin üretkenliğinizi arttıracak tüm nitelikleri ekonomik faaliyetlerle ilgili olarak bireylerin sahip olduğu bilgi, beceri ve diğer nitelikleri kapsamaktadır.

Sermaye ve doğal kaynaklar gibi üretim faktörlerinin daha etkin bir şekilde kullanılmasını sağlayarak hem verimliliği hem de ekonomik büyümeyi olumlu şekilde etkileyen beşeri sermaye bireylerin sahip olduğu bilgi, beceri, deneyim gibi donanımlarının tamamını kapsamaktadır.

Eğitim ve sağlık alanlarındaki harcamalar sermaye yatırımı olarak düşünülebilir.Bu harcamalar sadece beşeri sermayeyi geliştirir. Bu ise bireylerin bilgi, beceri, sağlık ve diğer değerleriyle birlikte, diğer bireylere göre sahip olduğu bilgi birikim ve donanımlarıyla ayrılmalarını sağlayarak onlara göre kendisine bir üstünlük sağlamasına neden olur.

Sermaye denildiği zaman aklımıza fiziksel sermaye gelmektedir. Ancak 1960' lı yıllarda beşeri sermaye ön plana çıkmaktadır. Beşerî sermaye eğitimle sağlanır. Uzun bir süreçtir beşeri sermayenin nitelikli olması. Okul öncesi, ilkokul, ortaöğretim ve yükseköğretim, mesleki eğitimle ilerleme kaydedilebilir. Uzun vadeli bir sermaye yatırımdır. Dar anlamda bireysel geniş anlamda ulusal bir yatırımdır. Bu çalışmamda AB' inde Eğitimde nitelikli Beşerî Sermaye konusunu 2010-2020 yılları arasındaki dönemi Türkiye ile karşılaştırmalı inceledim. Metod olarak Literatür taraması yapıp ve Eurostat verilerinin analizini gerçekleştirdim. Bulgularım ise AB"nin Eğitim hedeflerine ulaştığı ve Beşeri Sermayenin oluşturmada başarılı olmuştur.

Beşeri sermaye harcamaları konusunda AB ülkelerinden farklılıklar tespit ettim GSYİH yüksek olan birlik ilkelerinin eğitim kurumlarına yaptıkları harcamalar yüksektir. Almanya Fransa İsveç Norveç Lüksemburg gibi. Avrupa Birliği içinde GSYİH düşük olan Bulgaristan ve Romanya öğrencilere finansal harcamaları daha fazladır. Türkiye ise eğitim harcamalarında AB ülkelerinin en son sıralamasında yer alan ülkelerle aynı sıralarda olduğu tespit ediliyor. AB' nin Eğitim politikaları ile AB beşeri sermayesini doğru orantılı değerlendirmemiz gerekiyor. Eğitime yapılan harcamalar büyük önem taşıyor.

Anahtar Kelimeler. Beşeri Sermaye, Ekonomi, Eğitim, Avrupa Birliği, Türkiye

HUMAN CAPITAL IN EDUCATION IN THE EU AND TURKEY

Seyhan PULLUKCU

ABSTRACT

If we look at the various definitions of human capital; The concept of human capital, in a broad sense, includes all the qualities of individuals that will increase your productivity, knowledge, skills and other qualities that individuals have in relation to economic activities.

Human capital, which positively affects both productivity and economic growth by enabling the use of production factors such as capital and natural resources more effectively, covers all the knowledge, skills and experience of individuals.

Expenditure on education and health can be considered as capital investment. These expenditures only improve human capital. This causes individuals to be superior to other individuals by providing them with their knowledge, skills, health and other values, as well as their knowledge and equipment compared to other individuals.

When we say capital, physical capital comes to our minds. However, human capital comes to the forefront in the 1960s. Human capital is provided through education. Qualification of human capital is a long process. Preschool, primary school, secondary education and higher education can be progressed with vocational education. It is a long-term capital investment. It is an individual investment in a narrow sense and a national investment in a broad sense. In this study, I examined the issue of qualified Human Capital in Education in the EU in comparison with Turkey between the years 2010-2020. As a method, I searched the literature and analyzed the Eurostat data. My findings have been successful in achieving the EU's Education goals and in creating Human Capital.

I have identified differences from EU countries in terms of human capital expenditures. Union principles with high GDP have higher expenditures on educational institutions. Like Germany France Sweden Norway Luxembourg. Bulgaria and Romania, which have low GDP in the European Union, have more financial expenditures on students. Turkey, on the other hand, is found to be in the same ranks as the countries in the last ranking of EU countries in education expenditures. We need to evaluate the EU's education policies in direct proportion to the EU's human capital. Expenditure on education is of great importance.

Keywords: Human Capital, Economy, Education, European Union, Turkey

EĞİTİM KURUMLARINDA SANAT TERAPİSİ UYGULAMALARI VE ÖĞRETMEN EĞİTİMİ

Elmira İSKENDEROVA BAŞ
Psikolog, Psikodramatist, Sanat Terapisi Uygulayıcısı, Rehber Öğretmen
psikolog.elmiraiskenderovabas@gmail.com

ÖZET

Dünyayı hazırlıksız yakalayan COVID – 19 salgın döneminde insanlar, hayatta sağlıklı kalma ve işlerini uzaktan yürütebilme kaygılarını yaşadılar. Eğitim sistemindeki devamlılık bu süreçte olmazsa olmazlardan idi. Bu çalışmada, Eğitim Kurumlarında Sanat Terapisi çerçevesinde üç biri birini takip eden çalışma ele alınmıştır. İlki, 2017-2020 yılları arasında eğitim kurumlarındaki dezavantajlı öğrencilere okul rehberlik servisi tarafından sunulan Sanat Terapisi hizmetleridir. 2017–2020 yılları arasındaki eğitim-öğretim dönemleri boyunca haftada iki ders olarak gerçekleştirilmiş çalışmaya sınıf ve branş öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda dezavantajlı durumda olan öğrenciler katılmıştır. Akademik yönden ve sosyal ilişkiler konusunda sorun yaşayan öğrenciler tespit edilerek çalışmaya dahil edilmiş, alışılmışlığın dışına çıkılarak sanat terapisi yöntemleri ile sorunların üstesinden gelinmeye çalışılmıştır. 2020 Mart ayından sonra, COVID-19 salgınının başlamasıyla eğitimdeki diğer uygulamalar gibi, bu çalışma da dijitalleştirilerek, öğrencilere çevrimiçi olarak sunulmuştur. Her akademik yılın sonunda öğrencilerin değerlendirmeleri konusunda veliler, sınıf ve branş öğretmenlerinden bilgi ve görüşleri alınmış olup; öğrencilerin teneffüslerde arkadaşlarıyla oynarken olumsuz ve şiddet içeren davranışlarda bulunmadıkları, daha düzenli ödev yaptıkları, derslere daha aktif katılım sağladıkları, derslerde dikkat dağıtıcı davranışlarda bulunmadıkları, söz hakkı almada daha istekli oldukları belirtilmiştir. Sanat terapisi yöntemleri ile öğrencilerde, kendini tanıma, içsel duyguları sanatla ifade etme, ortaya çıkan eserleri anlamlandırıp sözcüklere dökme, kimi zaman ele alınan konularda grup resimleri yaparak grup içinde kendini görme, fark etmediğini fark etme, etkili dinleme ve etkili iletişim becerilerini geliştirme acısından katkı sağlanmıştır. Ayrıca, bu uygulamalarda, öğrencilere kendilerini ve duygularını ifade etme, birlikte faaliyette bulunma, odaklanma, davranışının sonucunu öngörme gibi becerilerin, farklı yöntemlerle kazandırılabileceği tespit edilmiş oldu. İkinci ve üçüncü çalışmada ise İstanbul ili Pendik ve Fatih ilçelerinde görev yapan rehber öğretmenlere sunulan didaktik ve uygulamalı Sanat Terapisi eğitimi idi. Pendik İlçesi 8 rehber öğretmenin grupça katılımıyla Nisan – Mayıs 2020 döneminde 6 hafta sürmüş olup ve Türkiye'de salgın döneminde ilk çevrimiçi uzun süreli uygulamalı didaktik eğitim ve atölyeler niteliğini taşımakta, ikinci çalışma ise Fatih İlçesi'nde görev yapan 12 rehber öğretmenlerinin katılımıyla Ocak – Nisan 2021 döneminde 10 hafta sürmüştür. Katılımcı rehber öğretmenlerin geri dönüşlerinden ifade ettikleri aşağıdaki şekilde sıralanmıştır: panik halinin yatıştığı, endişe ve korku düzeyinin azaldığı, "yalnız değilim" duygusunun oluştuğu, olumlu baş etme ve sosyal destek kaynaklarının güçlendirildiği, kendiliğin ve özkaynaklarının farkındalığının arttığı, katılımcıların duygusal olarak daha iyi hissettikleri, sosyal ilişkilerin canlı tutulduğu, Fatih'teki öğretmenlere uygulanan Çözüm Odaklı Envanterin öntest – sontest uygulamalarında, uygulama öncesi problem ayırma ve hedefe yönelim alt başlıklarında yüksek puanlarda değişiklik olmazken, kaynakları harekete geçirme alt başlıklarının puanlarında artış gözlenmiştir. Öğretmenlere, aldıkları eğitimin görev yaptıkları okullardaki öğrencilere uygulanması önerilmiş olup, gerçekleşen uygulamalardan olumlu geribildirimler alınmıştır. Ayrıca her iki çalışma ile hem uygulamalı hizmetiçi eğitim olarak hem de dijital ortamlarda gerçekleştirilebileceği görülmüş oldu.

Anahtar Kelimeler: Sanat Terapisi, COVID-19 Salgını, Eğitimde Dijitalleşme, Aktif Sanat Teknikleri, Dezavantajlı Öğrenciler, Didaktik ve Deneyimsel Uzaktan Atölye Çalışmaları

ART THERAPY PRACTICES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS AND TEACHER EDUCATION

Elmira ISKENDEROVA BASH

ABSTRACT

During the COVID-19 pandemic, which caught the world off guard, people had concerns about staying healthy and running their business remotely. Continuity in the education system was a must in this process. In this study, three consecutive studies within the framework of Art Therapy in Educational Institutions are discussed. The first is Art Therapy services offered by the school guidance service to disadvantaged students in educational institutions between 2017-2020. Students who were disadvantaged in line with the opinions of class and branch teachers participated in the study, which was carried out as two lessons a week during the academic years between 2017 and 2020. Students who had problems with academic and social relations were identified and included in the study, and it was tried to overcome the problems with art therapy methods by going beyond the ordinary. After March 2020, with the onset of the COVID-19 epidemic, this study, like other applications in education, was digitized and presented to students online. At the end of each academic year, information and opinions were obtained from parents, class and branch teachers about the evaluation of students; It has been stated that students do not engage in negative and violent behaviors while playing with their friends during breaks, they do more regular homework, they participate more actively in lessons, they do not engage in distracting behaviors in lessons, and are more willing to have a say. Art therapy methods contributed to students' self-knowledge, have them help expressing their inner feelings through art, having sense of the resulting works and putting them into words, sometimes seeing themselves in the group by making group pictures on the topics discussed, realizing that they did not notice, effective listening and developing effective communication skills.. In addition, during these applications, it has been determined that; students can gain skills such as expressing themselves and their feelings, acting together, focusing, and predicting the outcome of their behavior through different methods. In the second and third studies, the didactic and applied Art Therapy training was offered to the guidance teachers working in the Pendik and Fatih districts of Istanbul with the group of participation of 8 counselors from Pendik District which lasted for 6 weeks between April and May 2020 and was the first online long-term applied didactic training and workshops in Turkey during the epidemic period. It lasted 10 weeks in the year of 2021. The statements of the participant guidance teachers from their feedback are listed as follows: the state of panic subsided, the level of anxiety and fear decreased, the feeling of "I am not alone" was formed, positive coping and social support resources were strengthened, the awareness of self and own resources increased, the participants felt better emotionally, In the pretest-posttest applications of the Solution-Oriented Inventory, which was applied to teachers in Fatih, where social relations were still kept alive, hence there was no change in the high scores of the sub-headings of problem separation and goal orientation before the application, while the scores of the sub-headings of activating resources were increased. It was suggested to the teachers that the education they received should be applied to the students in the schools where they work and positive feedback was received from during the implementation process handled by the teacher. In addition, it has to be noted that both studies are eligible to be carried out in digital environments as well as to be applied in-service training.

Keywords: Art therapy, COVID-19 pandemic, digitalization in education, active art techniques, disadvantaged students, didactic and experiential remote workshops

DARÜLMUALLİMAT VE EĞİTİM VERDİĞİ BİNALAR*

Öğr.Gör. İrem CERAN
FSMVÜ Güzel Sanatlar Meslek Yüksekokulu
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2254-4696
iceran@fsm.edu.tr
Prof. Dr. Nuran Kara PİLEHVARİAN
YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-00212076

ÖZET

Osmanlı Devleti, Tanzimat Fermanı ile Avrupa'daki ticari, hukuki, sosyal, kültürel ve idari sahalardaki değişimlere daha fazla kapı aralamış ve bu değişimleri kendi bünyesinde işlemek için büyük bir çaba içerisinde olmuştur. Diğer sahalarda olduğu gibi, Müslüman kimlikli bir Türk Devleti olarak, kendinden önceki İslam Devletlerinin bilgi ve kültür birikimini eğitim sahasında da devralmıştır. II. Mahmut Han devri reformları ile eğitim alanı da devletin diğer alanları gibi yeniden düzenlenerek yapılandırılmaya başlanmış, bu bağlamda önemli çalışmalar yapılmıştır. Devletin askeri düzenden sivil(mülki) sisteme geçtiği, idari, sosyal ve kültürel alanlarda değişikliklerin yapıldığı bu dönemde kadınların eğitimi konusunda da önemli değişiklikler ve yenilikler yapılmıştır.

Kız çocukları 19. yüzyıla kadar 4-10 yaş arası çocukların kabul edildiği sıbyan mekteplerinde eğitim alıyorlardı. Ancak ilköğretim seviyesindeki sıbyan mekteplerinden mezun olan kız çocuklarının erkek çocukları gibi eğitim hayatlarına devam edebilecekleri herhangi bir örgün eğitim kurumu mevcut değildi. Sadece özel derslerle eğitim hayatlarını sürdürebiliyorlardı.

Sultan II. Mahmud Han'la başlayan yeni eğitim sistemine kızlarda dâhil edilmiştir. İlk olarak kız çocuklarının Sıbyan mektebi sonrası da eğitime devam edebilmeleri için ortaöğretimin ilk derecesi kabul edilebilecek kızlara özel Cevri Kalfa Kız Rüştiyesi 1859 yılında açılmıştır. Kız rüştiyelerinin açılmasıyla birlikte bu okullarda okuyan öğrencileri yetiştirmek üzere gereken kadın öğretmenleri yetiştirme sorunu ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine 1869 nizamnamesinde kız Mekatib-i Sıbyaniye ve rüştiyesine muallimler yetiştirmek için İstanbul'da bir Darülmuaalimat açılması kararlaştırılmıştır.

1870 yılında Sultanahmet'te ahşap bir konak kiralanarak okul binası olarak düzenlenmiş ve Darülmuallimat burada eğitime başlamıştır. İlk öğrenciler 1873 yılında mezun olmuş ve öğretmenliğe başlamışlardır. Mektep 1879-80 yıllarında da Cağaloğlu'nda başka bir binaya taşınmıştır. 1892 yılında mektebe hazırlık okulu niteliğinde 6 yıllık bir hazırlık kısmı kurulmuştur.

1910-1911 eğitim yıllarında taşradan kız öğrencilerin Leyli Kız Sanayi Mektebi'ne yerleştirilmeleri düşünülmüş ancak orada yer bulunamayınca okula yakın olan Saib Paşa Konağı kiralanmış ve eğitim başlamıştır. Böylece Leyli Darülmuallimat'ın ilk sınıfı Kız Sanayi mektebi bünyesinde açılmıştır.

10 Temmuz 1911'de Aksaray'da meydana gelen yangında nehari Darülmuallimat binasının yanmasıyla okul inas idadisine dönüştürülmüş ve nehari darülmuallimat'ı kapanmıştır.

Nehari Darülmuallimat'ının kapatılmasından sonra 1912 yılında, okul Başbakanlık Osmanlı Arşiv belgelerinde yaptığımız incelemelerden anlaşıldığına göre Çapa'daki Derviş Paşa Konağı'na taşınmıştır. Bazı kaynaklarda bu konağın Fatih Çarşamba'da olduğu bilgileri yer almaktadır. Ancak eski haritalardan yeri tespit edilen bina günümüzde Çapa Öğretmen Okulu olan binanın karşısında yer almaktadır.

1914-1915'te yayınlanan Dârülmuallimât Programı ile okul Kısm-ı İbtidâî, Dârülmuallimât-ı İbtidâiye, Ana Muallim Mektebi ve Ana Mektebi olmak üzere dört kısma ayrılmıştır.

Okul, 1914 yılında günümüzde Çapa Fen Lisesi olarak kullanılan binaya taşınmıştır. 1916 yılında Darülmuallimat ve Darülmuallimin için yeni bir nizamname hazırlanmıştır. Bu nizamname ile Darülmuallimat-ı Aliye adını alan okul, ibtidai, ihzari(orta) ve ali olarak üçe ayrılmıştır. Böylece önceden sadece ibtidai okullarına öğretmen yetiştiren kurum artık sultani ve idadilere de öğretmen yetiştirmeye başlamıştır.

1922'de Maarif Vekâlet'ine bağlanan Darülmuallimat, 1924'te İstanbul Kız Muallim Mektebi adını almıştır.

*Bu bildiri Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Mimarlık Tarihi ve Kuramı Doktora Programında Prof. Dr Nuran Kara Pilehvarian danışmanlığında Yük.Mim. İrem Ceran tarafından hazırlanan '19. Yüzyıl Osmanlı Eğitim Reformları ve Sivil Yüksekokulları' başlıklı tez çalışmasından çıkarılmıştır.

DIFFCULTIES IN ASSIMILATION BY STUDENTS OF LINGUISTIC MEANS PRESENTED IN PROCEDURAL DOCUMENTS

Umida PULATOVA
Associate Professor of the Department of Uzbek Language and Literature
Tashkent State Law University
Tashkent, Uzbekistan
ORCID:0000-0002-5182-008X
pulatovau@mail.ru

ANNOTATİON

This article discusses the features of the language of procedural documents. In particular, the results of a comparative analysis of procedural documents drawn up in Russian and Uzbek languages, as well as linguistic means that present difficulties in their assimilation by students, are described.

Keywords: Linguistic Means, Written Speech, Official Business Style of Speech, Protocol Documents, Learning Difficulties.

ТРУДНОСТИ УСВОЕНИЯ СТУДЕНТАМИ ЛИНГВИСТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ, ПРЕДСТАВЛЕННЫХ В ПРОЦЕССУАЛЬНЫХ ДОКУМЕНТАХ

Умида ПУЛАТОВА

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются особенности языка процессуальных документов. В частности, описываются результаты проведения сопоставительного анализа процессуальных документов, составленных на русском и узбекском языках, а также лингвистических средств, представляющих трудности в их усвоении студентами.

Ключевые слова: лингвистические средства, письменная речь, официально-деловой стиль речи, документы-протоколы, трудности усвоения.

MY HOMELAND IS KYRGYZSTAN - A MOUNTAIN COUNTRY - IN MATHS CLASS

T.T. OMOSHEV
International University named after K.Sh.Toktomamatov
Kyrgyzstan
J. KUVAKOV
Jalal abad state university named after B. Osmonov
Kyrgyzstan
D.K. SÜLEYMANOVA
International University named after K.Sh.Toktomamatov
Kyrgyzstan
kanbanutum@mail.ru

ANNOTATION

In the article, we show that students are closely connected with numbers and counting, statistical data about "Our Homeland: Kyrgyzstan": the ability to read and remember numbers with the standard form of numbers. It is confirmed that knowledge will be transmitted to students by implementing the problems of finding the shape, length, width, height, depth, elements, area, volume of the mentioned concept through real-life practice. Through comparison, it was confirmed that connecting them as small, equal, close, big can contribute to the formation of their spatial imagination. We are of the opinion that it is possible to increase the level of education of students by taking into account the neglected situations and using non-traditional methods.

Keywords: Percent, Country, Meridian, Latitude, Perimeter, Border, Homeland, Faith, Love, Mountain, Peak, Area, Pascal's Formula, Scale, Globe, Map.

МЕКЕНИМ КЫРГЫЗСТАН – ТООЛУУ ӨЛКӨ - МАТЕМАТИКА САБАГЫНДА

ОМОШЕВ Т.Т.
КУВАКОВ Ж.
СУЛАЙМАНОВА Д.К.

АННОТАЦИЯ

Макалада окуучулардын сан, эсептөө жашоо менен тыгыз байланышта экенин “Мекенибиз Кыргызстан” жөнүндө статистикалык маалыматтарды: Санды окуй алуу, эстеп калууну сандын стандарттык түрү менен байланыштырабыз. Айтылып жаткан түшүнүктүн формасын, узундугун, туурасын, бийиктигин, терендигин, элементтерин, аянтын, көлөмүн чыгаруу маселерин турмуштук практика аркылуу ишке ашыруу менен билим окуучуларга жугумдуу боло тургандыгын ырастоодо. Салыштыруу аркылуу: кичине, барабар, жакындатылган, чоң деп байланыштыруу алардын мейкиндик элестөөлөрүн калыптандырууга өбөлгө боло тургандын тастыктады. Мугалимдер этибарга алынбаган жагдайларды эске алуу, традициялуу эмес ыкмаларды колдонуу аркылуу окуучулардын кызыгуусун арттыруу менен алардын билим деңгээлин жогорулатууга болот деген пикирдебиз.

Түйүндүү сөздөр: пайыз, өлкө, мердиан, кеңдик, периметр, чек ара, мекен, ишеним, сүйүү, тоо, пик, аянт, Паскалдын формуласы, масштаб, глобус, карта.

THE SPECIFICS OF THE EDUCATION SYSTEM IN TURKESTAN: ISSUES OF SECULAR AND CONFESSIONAL ANALYSIS OF THE SECTION UNDER STUDY

T.T. TASHKENBAEV
Tashkent State Transport University
tashkenbayevtt@mail.ru

ABSTRACT

The establishment of Russian educational institutions, and with them the spread of Russian public education in the region, began simultaneously with the movement of the Russian army into Central Asia and the establishment of Russian colonization in it. Since 1860, the first schools began to be organized in the Syrdarya region on the initiative and order of the Orenburg Archbishop Anthony of the Orenburg Orthodox clergy, first for Russian children of both sexes, which existed for 2 years from 1860-1862.

In 1863 and 1865 on the initiative of the Orenburg Governor-General, new schools with boarding houses were opened for the education of 25 Kazakh boys. Children from Russian settlements attended school every day, while Kyrgyz children lived in a boarding house. The school taught literacy and 4 steps of arithmetic. The teachers were Kazakhs who graduated from the Orenburg Neplyuevsky Cadet Corps and were translators at the forts of Kazalinsky and Perovsky.

But the practical results did not justify themselves. For the first 5 years, not a single pupil was released from the Kazaly school, and the Perovskaya school for the period from 1863-1870 released only 5 such pupils. Considering such a formulation of the case, the school business was poorly organized and brought few results.

PROFESSIONALLY ORIENTED RUSSIAN LANGUAGE TRAINING FOR LAW STUDENTS IN THE LINGUODIDACTIC ASPECT

Rashid Bekimbetovich MATENOV
Associate Professor of Tashkent State
Law University, Uzbekistan
ORCID: 0000-0001-8055-3219
mr.rashid@mail.ru

ANNOTATION

This article discusses topical issues of teaching Russian as a non-native language in non-linguistic universities. The language of the specialty occupies an important place in the formation of future personnel in the sphere as qualified and competent specialists who are able to express their thoughts correctly, clearly and clearly, in accordance with the norms of the Russian language, giving their speech richness and completeness. The skill of a modern specialist is also determined by his communication skills and the ability to put into practice syntactic variants in speech. Thus, a modern lawyer, when constructing a legal text, including in lawmaking, should be able to analyze the linguistic features of syntactic constructions and apply the most correct and standardized forms of the Russian literary language in speech, taking into account the general availability of the linguistic expression of the norm of the law.

Keywords: The Principle Of Learning, The Formation Of Skills And Abilities, The Russian Language, The Language Norm, Teaching Methods, Methodological System, Authentic Text.

ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОЕ ОБУЧЕНИЕ РУССКОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ-ЮРИСТОВ В ЛИНГВОДИДАКТИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ

Рашид Бекимбетович МАТЕНОВ

АННОТАЦИЯ

В данной статье рассматриваются актуальные вопросы преподавания русского языка как неродного в неязыковых вузах. Язык специальности занимает важное место в формировании будущих кадров сферы как квалифицированных и грамотных специалистов, умеющих излагать свои мысли правильно, доступно и чётко, согласно нормам русского языка, придавая своей речи содержательность и полноту. Мастерство современного специалиста также определяется его коммуникативными навыками и умениями применять на практике синтаксические варианты в речи. Так, современный юрист при построении юридического текста, в том числе в законотворчестве, должен уметь анализировать языковые особенности синтаксических конструкций и применять в речи наиболее верные и нормированные формы русского литературного языка с учётом общедоступности языкового выражения нормы закона.

Ключевые слова: Принцип обучения, формирование навыков и умений, русский язык, языковая норма, методика обучения, методическая система, аутентичный текст.

GÖÇMENLERİN SAĞLIK HAKKININ ULUSAL VE ULUSLARARASI SAĞLIK HUKUKU AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr. Hakife Aktaş BELEK
ORCID: 0000-0002-2126-9389
aktasbelek@hotmail.com

ÖZET

İnsanlık tarihi ile başladığı kabul edilen göç olgusu günümüzün önemli uluslararası sorunlarındandır. Göçmenlere verilen ekonomik ve sağlık yardımı çeşitli gurup, çevreler ve basın tarafından tartışma konusu olarak Türkiye'nin gündemini meşgul etmektedir.

Türkiye, stratejik ve coğrafi konumu nedeniyle göçmenler tarafından hedef ve transit ülke olarak kullanılmaktadır. Süren savaşlar can güvenliği açlık ve sağlık sorunlarının baş göstermesiyle özellikle Suriye, Irak ve Afganistan'dan gelen göç dalgalarıyla karşı karşıya kalmıştır. Sorunların çözümü doğrultusunda, Türkiye açık kapı politikası uygulayarak, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin ilgili maddelerinin ön gördüğü çerçevede göçmenlerin barınma, sosyal yardım, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimini temin etmiştir. Birleşmiş Milletler (BM) ve Avrupa Birliği (AB) mevzuatları gereği, Türkiye ile dayanışma ve işbirliği içine girmişlerdir.

Çalışmada, Türkiye'nin göç etmek durumunda kalan yabancılara ilişkin ulusal ve uluslararası hukuk çerçevesinde ulusal bir sağlık politikası bulunduğu ve bu politika doğrultusunda göçmenlere sağladığı sağlık hizmetleri, açık kaynaklardan elde edilen bilgiler analiz edilerek, bulgu ve sonuçlar ortaya konmuştur. Elde edilen bulgulardan Türkiye'nin göçmenlere ilişkin hukuki düzenleme, alt yapı, nitelikli iş gücü kaynağı, gibi bazı eksiklikleri olmakla birlikte, uluslararası göçmenlere bütüncül bir anlayışla yaklaşmaktadır. Konumuz açısından göçmenlerin sağlık hakkı tıp hukuku kapsamına girmesi nedeniyle sağlık hukuku yönünden incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Göç, Geçici Koruma, Göçmen Sağlığı ve Hasta Hakları.

EXAMINATION OF MIGRANTS' RIGHT TO HEALTH IN TERMS OF NATIONAL AND INTERNATIONAL HEALTH LAW

Dr. Hakife Aktas BELEK

ABSTRACT

The phenomenon of migration, which is accepted to have started with the history of humanity, is one of the important international problems of today. The economic and health aid given to the immigrants occupy Turkey's agenda as a matter of discussion by various groups, circles, and the press. Turkey is used as a destination and transit country by immigrants due to its strategic and geographical location. With the ongoing wars, life safety, hunger and health problems, it has been faced with immigration waves, especially from Syria, Iraq and Afghanistan. In line with the solution of the problems, Turkey implemented an open door policy and ensured the access of immigrants to accommodation, social assistance, education, and health services within the framework of the relevant articles of the Regulation on the Implementation of the Law on Foreigners and International Protection. In accordance with the United Nations (UN) and European Union (EU) regulations, they have entered into solidarity and cooperation with Turkey. In the study, Turkey has a national health policy within the framework of national and international law regarding foreigners who have to immigrate, and the health services it provides to immigrants in line with this policy, the information obtained from open sources are analyzed and the findings and results are revealed. From the findings obtained, Turkey has some deficiencies such as legal regulation, infrastructure, qualified labor force, and approaches to international immigrants with a holistic approach. In terms of our subject, the right to health of immigrants will be examined in terms of health law, since it is within the scope of medical law.

Keywords: Immigration, Temporary Protection, Immigrant Health and Patient Rights.

ÖTANAZİYE TÜRKİYEDE VE DÜNYADA YASAL YAKLAŞIM

Dr. Hakife Aktaş BELEK
ORCID: 0000-0002-2126-9389
aktasbelek@hotmail.com

ÖZET

Ötanazi, gerçekleştiren açısından yaşamı sona erdiren, talep eden açısından yaşam hakkından vazgeçmeyi gerektiren bir uygulamadır. Türk hukuk sistemine göre, kişinin vücudu üzerinde tasarruf yetkisi bulunmamaktadır (AY md 17). Ancak hastanın yaşadığı ızdırabın sona erdirilmesi için özerklik ve geleceğiyle ilgili karar verme hakkı çerçevesinde, hekimden yardım talebinde bulunma hakkı olması gerekir. Aksi halde hasta, hastalığın neden olduğu ağrı ve acıya yaşamının sonuna kadar katlanmak zorunda kalacaktır. Çalışmamızda, yaşamın korunması hakkının ızdırapsız yaşam hakkı ile birlikte ele alınması gerektiği sonucuna vardık. Hasta açısından ötanazi uygulamasının her zaman istismar edilme riski bulunmaktadır. Türk hukuk sisteminde ötanazinin tanınması halinde, denetim kurullarının oluşturulup uygulamanın kötüye kullanılmasının önüne geçilmesi mümkündür. Kişinin sağlıklı günlerinde bakım ve tedavinin sınırlılarını belirlediği, hasta talimatı bırakabilme hakkının sağlanması gerekir. Hekimin hastaya tıbbi müdahalede bulunmadan önce, hastanın talimatına ulaşmaya çalışması, talimatı yoksa farazi iradesine uygun müdahaleyi gerçekleştirmesi gerekir. Zira ‘’tıbbi müdahale’’ kapsamında hastanın rızası olmaksızın, vücut bütünlüğüne dokunulmaktadır. Kural olarak kişinin vücut bütünlüğüne yapılacak her türlü müdahale hukuka aykırıdır. Ulusal ve uluslararası hukuki düzenlemeler kişinin vücut bütünlüğüne dokunulmayı istisnai haller dışında, hukuka aykırı kabul etmiştir.

Anahtar kelimeler: Hasta Direktifi, Hekim, Ötanazi, Tıbbi Müdahale, Yaşam Hakkı.

LEGAL APPROACH IN TURKEY AND THE WORLD TOWARDS EUTHANAESIA

Dr. Hakife Aktas BELEK

ABSTRACT

Euthanasia is a practice that ends life for the performer and requires giving up the right to life for the demander. According to the Turkish legal system, a person has no authority to dispose of her body (AY art. 17). However, in order to end the suffering experienced by the patient, the patient must have the right to seek help from the physician within the framework of her autonomy and right to decide about her future. Otherwise, the patient will have to endure the pain and suffering caused by the disease for the rest of her life. In our study, we concluded that the right to protect life should be considered together with the right to live without suffering. There is always a risk of abuse of euthanasia for the patient. If euthanasia is recognized in the Turkish legal system, it is possible to establish supervisory boards and prevent abuse of the practice. It is necessary to ensure that the person determines the limits of care and treatment in his healthy days, and the right to leave a patient instruction. Before giving medical intervention to the patient, the physician should try to reach the patient's instructions, and if there is no instruction, he should perform the intervention in accordance with his hypothetical will. Because, within the scope of "medical intervention", the body integrity is touched without the consent of the patient. As a rule, any kind of interference to a person's bodily integrity is against the law. National and international legal regulations have considered it unlawful to touch a person's bodily integrity, except in exceptional circumstances.

Keywords: Euthanasia, Medical Intervention, Patient Directive, Physician, Right to Life.

GENEL KAMU HUKUKUNUN SORUNLARININ NEDENİ OLARAK İNSAN HAKLARI HUKUKU

Av. Dr. Önder PERÇİN, LL.M.
Ankara Barosu
ORCID: 0000-0003-3179-9794
onderpercin@onderpercin.com

ÖZET

Günümüzde Genel Kamu Hukuku, "sorunlu" bir alan olarak tanımlanmakta, uygulamadan uzak ve güncel olmamakla eleştirilmektedir. Bu eleştiriler karşısında İnsan Hakları Hukuku*, Genel Kamu Hukukuna yöneltilen söz konusu eleştirilere karşı kurtarıcı gibi benimsenerek Genel Kamu Hukuku altında sınıflandırılmış, Genel Kamu Hukuku'nun diğer konuları da Genel Devlet Teorisi adı altında anlatılmaya başlanmıştır. Bu bağlamda, "İnsan Hakları Hukukunun, Genel Kamu Hukuku altında bir alan olarak benimsenmesinin, Genel Kamu Hukukunun söz konusu sorunlarına gerçekten çözüm olup olmadığı" sorusu gündeme gelmektedir.

Bu soruya ilişkin olarak, ana akım literatürdeki idealist yöntem yerine, tarihsel ve olgusal yöntemle değerlendirme yapılacak olduğunda, ortaya çıkan sonuç, İnsan Hakları Hukukunun, Genel Kamu Hukukunun söz konusu sorunlarına çözüm olmadığı, tam tersine, söz konusu sorunların ortaya çıkışının önemli bir parçası olduğu şeklindedir.

Zira, İnsan Hakları Hukuku, Ekonomi Bilimi ve Siyaset Bilimiyle birlikte, kapitalist bilimsel bilgi yapılanmasının unsurları iken, Genel Kamu Hukuku, feodal merkezileşme çerçevesinde oluşan bilimsel bilgi yapılanmasının unsurudur. Bu iki farklı yapılanmada, Siyaset Bilimi ve Genel Kamu Hukukunun alanları ve işlevleri çakışmaktadır. Genel Kamu Hukuku, İnsan Hakları Hukukunu benimsedikçe, kendi alanı ve işleviyle çakışan Siyaset Bilimine de kaynaklık eden paradigmayı güçlendirmekte, böylece kendisini ortaya çıkaran paradigmaya ters düşmekte ve kendisini "sorunlu" hale getirmekte ve tüketmektedir. İnsan haklarının korunması gerektiği tartışmasızdır. Ancak, bu korumanın temeli olacak hukuk alanının nasıl bir bilimsel bilgi yapılanması temeline oturtulması gerektiği tartışılması gereken bir husustur.

Anahtar Kelimeler: Genel Kamu Hukuku, İnsan Hakları Hukuku, Genel Devlet Teorisi, Bilimsel Bilgi Yapılanması, Feodal Merkezileşme

*"İnsan Hakları" terimine ayrıca "Hukuku" şeklinde bir terim eklenmesi semantik açıdan gerekli olmamakla birlikte, uygulamada yaygın olarak sadece "İnsan Hakları" şeklindeki kullanımın doğrudan ilgili haklara işaret eden içeriğe yönelik bir terim, "İnsan Hakları Hukuku"nun ise bu hakları hukuki açıdan inceleyen disipline yönelik bir terim olarak kullandığı kabulünden hareketle, bu çalışmada disiplinin kastedildiğini netleştirmek için bu şekilde bir kullanım tercih edilmiştir.

HUMAN RIGHTS LAW AS THE CAUSE OF PROBLEMS OF GENERAL PUBLIC LAW

Att. Onder PERCIN

ABSTRACT

Today, General Public Law **(GPL)** is defined as a "problematic" area and criticized for being far from practice and out-of-date. Hence, Human Rights Law* **(HRL)** was adopted by the GPL as a savior against these criticisms, and other issues of the GPL classified under the name of General State Theory. Therefore, the question arises as "whether the adoption of HRL as a field under GPL is really the solution to the aforementioned problems of GPL."

When the historical and factual method used for evolution, the result is that the HRL is not a solution to the said problems, on the contrary, it is an important part of the emergence of them.

Because, while HRL, together with Economic Science and Political Science, are elements of the capitalist scientific structure, GPL is the element of the scientific structure formed by feudal centralization, and the fields and functions of Political Science and GPL overlap. As the GPL adopts the HRL, it also strengthens the paradigm of Political Science, thus it goes against the paradigm that created itself, and makes itself "problematic" and consumes itself. It is indisputable that human rights should be protected. However, the structuring of scientific knowledge that the field of law, which will provide this protection, to be based on should be discussed.

Keywords: General Public Law, Human Rights Law, General State Theory, Scientific Knowledge Structuring, Feudal Centralization

*While it is not semantically necessary to add a term "Law" to the term "Human Rights", in practice it is commonly used only as "Human Rights", a term for content that refers to rights directly related to "Human Rights". Law" on the assumption that it uses these rights as a term for discipline that examines them from a legal point of view, in this study such a usage has been preferred to clarify that discipline is meant.

ULUSLARARASI DENİZ HUKUKU BAĞLAMINDA FRONTEX'İN ARAMA KURTARMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE BU YÜKÜMLÜLÜĞÜN İHLALİNDE AB'NİN SORUMLULUĞU

Doç. Dr. Süleyman DOST
Süleyman Demirel Üniversitesi, Hukuk Fak.
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000-0003-0317-6389
suleymandost@sdu.edu.tr
Araş. Gör. Ayşegül DURSUN
Süleyman Demirel Üniversitesi, Hukuk Fak.
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2792-0080
ayseguldursun@sdu.edu.tr

ÖZET

Avrupa Birliği'nin deniz sınırlarını korumakla görevli olan FRONTEX (European Border and Coast Guard Agency)'in son zamanlarda Yunanistan'dan Türkiye'ye yaptığı geri itmeler (push backs) tartışma konusu haline gelmiştir. Uluslararası Göç Örgütü raporuna göre Avrupa'ya deniz yoluyla ulaşmaya çalışan göçmenlerin büyük bir çoğunluğunun Akdeniz güzergahını kullanması ve düzensiz göçle mücadelede Frontex'in deniz sınırlarını korumak adına yaptığı müdahaleler arama kurtarma yükümlülüğü bağlamında soru işaretleri oluşturmaktadır. Frontex'in kuruluş ve görevlerini düzenleyen tüzüklerde, Frontex'e AB sınırlarının korunması görevi verilmiştir. Göçmen botlarının yaşadığı trajediler sebebiyle, söz konusu düzenlemelerde, insan hakları odaklı değişiklikler de yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca Frontex'in yaptığı geri itmelerin genelde uzun yolculuklara elverişsiz ve insan yaşamını tehlikeye sokacak nitelikte gemiler olduğu dikkate alınırsa insan hakları düzenlemelerinin yanısıra BMDHS 98. maddede yer alan SAR ve SOLAS ile detayları düzenlenen ve aynı zamanda örf adet hukuku haline gelen "tehlike durumundaki gemilere yardım etme yükümlülükleri"nin sorgulanmasını gerektirmektedir. Burada üzerinde durulması gereken husus Avrupa Birliği'nin karmaşık yapısından dolayı Frontex'in kurtarma yükümlülüğüne aykırı yaptığı eylemlerden kimin sorumlu olduğudur. Bu bildiride, genel olarak arama-kurtarma yükümlülüğüne ilişkin bilgi verilecektir. Ardından Avrupa Birliği bünyesinde oluşturulan Frontex'in yaptığı yasadışı geri itme eylemleri kapsamında, sorumluluğun Avrupa Birliği'ne mi üye devletlere mi ait olacağı incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Frontex, Geri İtme, Arama Kurtarma Yükümlülüğü, BMDHS, Tehlike, Göçmen

FRONTEX'S OBLIGATION TO SEARCH AND RESCUE IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL LAW OF THE SEA AND THE EU'S RESPONSIBILITY FOR BREACH OF THIS OBLIGATION

Assoc. Prof. Dr. Suleyman DOST
Res. Assist. Aysegul DURSUN

ABSTRACT

The recent push backs from Greece to Turkey by FRONTEX (European Border and Coast Guard Agency), which is responsible for protecting the maritime borders of the European Union, has become a matter of debate. According to the report of the International Organization for Migration, the majority of migrants trying to reach Europe by sea use the Mediterranean route and Frontex's interventions to protect sea borders in the fight against irregular migration raise questions in the context of search and rescue obligations. In the regulations regulating the establishment and duties of Frontex, Frontex is given the task of protecting the EU borders. Due to the tragedies experienced by the migrant boats, human rights-oriented changes have started to be made in the regulations. In addition, considering that ships in the the push-backs made by Frontex are generally unsuitable for long voyages and endanger human life, in addition to human rights regulations, SAR and SOLAS in UNCLOS Article 98, details of which are regulated and at the same time have become the customary law, necessitates questioning the "obligations of render assistance to ships in distress". The point that should be emphasized here is who is responsible for the actions taken by Frontex against the rescue obligation due to the complex structure of the European Union. In this notification, information about the search and rescue obligation in general will be given. Then, it will be examined whether the responsibility will belong to the European Union or the member states within the scope of the illegal push-back actions carried out by Frontex, which was established within the European Union.

Keywords: Frontex, Push Back, Search and Rescue Obligation, UNCLOS, Distress, Immigrant

KADIN HAKLARINDA DÖNÜM NOKTASI: BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KADINLARA KARŞI HER TÜRLÜ AYRIMCILIĞIN ÖNLENMESİ SÖZLEŞMESİ

Doç. Dr. Süleyman DOST
Süleyman Demirel Üniversitesi, Hukuk Fak.
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000-0003-0317-6389
suleymandost@sdu.edu.tr
Muazzez Eda ŞENEL
Süleyman Demirel Üniversitesi, Sos. Bil. Enst.
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000-0002-7252-4001
medasenel@gmail.com

ÖZET

Kadın hakları ve eşitliği konusundaki gelişmeler dinamik bir alanı oluşturmaktadır. Bu konudaki yasal değişiklikler yapılsa da uygulamada bazı sorunlar devam etmektedir. Kadın hakları ve eşitliğini sağlamak amacıyla uluslararası sözleşmeler, beyannameler, protokoller, bildirgeler, tavsiye niteliğinde belgeler ve benzeri çalışmalar yapılmakta, taraf devletlerce imzalanmaktadır. Bu önemli belgelerden birisi de, oldukça geniş katılıma sahip olan 1979 tarihli Birleşmiş Milletler (BM) Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)'dir. Türkiye'nin de taraf olduğu bu Sözleşme, 3 Eylül 1981 yılında yürürlüğe girmiştir. Sözleşme'de kadınlara karşı özellikle politik, sosyal, ekonomik ve kültürel sahalarda olmak üzere bütün alanlarda, erkeklerle eşit olarak insan hakları ve temel özgürlüklerinden yararlanmalarının ve bu hakları kullanmalarının garanti edilmiştir. Ayrıca Sözleşme'de, kadınların istismar edilmesinin engellenmesi, annelik ve hamilelik sebebiyle veya evliliğe bağlı olarak işten çıkarılma ayrımının yasaklanması, kadınların etkin bir şekilde çalıştırılmalarının sağlanması gibi konuları güvence altına alınmıştır.

Bu bildiride genel olarak CEDAW'ın, önemine, içeriğine, getirdiği yeniliklere ilişkin bilgi verilecektir. Verilen bilgiler kapsamında, kadın hakları ve eşitliğin sağlanması hususunda uygulamadaki sorunlar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: CEDAW, Kadın Hakları, Uluslararası Hukuk, Pozitif Yükümlülükler.

TURNING POINT IN WOMEN'S RIGHTS: UNITED NATIONS CONVENTION ON THE ELIMINATION OF ALL FORMS OF DISCRIMINATION AGAINST WOMEN

Assoc. Prof. Dr. Suleyman DOST
Muazzez Eda SENEL

ABSTRACT

Developments in women's rights and equality constitute a dynamic field. Although legal changes have been made in this regard, some problems still remain in practice. In order to ensure women's rights and equality, international conventions, declarations, protocols, declarations, advisory documents and similar studies are carried out and signed by the parties. One of these important documents is the United Nations (UN) Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW) of 1979, which has a wide participation. This Convention, to which Turkey is also a party, entered into force on September 3, 1981. In the Convention, it is guaranteed that women can enjoy and enjoy human rights and fundamental freedoms on an equal basis with men in all fields, especially in the political, social, economic and cultural fields. In addition, the Convention guarantees issues such as the prevention of abuse of women, the prohibition of dismissal due to maternity, pregnancy or marriage, and the effective employment of women.

In this paper, information about the importance, content and innovations of CEDAW will be given in general. Within the scope of the information given, the problems in practice in ensuring women's rights and equality will be evaluated.

Keywords: CEDAW, Women's Rights, International Law, Positive Obligations

KÜRESEL SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE ULUSLARARASI HUKUK: SALGIN HASTALIK VE ULUSLARARASI HUKUK

Dr. Öğr. Üyesi Abdülkadir AKIL
İstanbul Ticaret Üniversitesi, Hukuk Fak.
ORCID: 0000-0002-6556-8006
akakil@ticaret.edu.tr

ÖZET

Tarihi süreçte, uluslararası hukuk, küresel bulaşıcı hastalıkların takibinde önemli bir role sahip olmuştur. 1800'lü yıllar boyunca, uluslararası hukuk, Avrupa ulus devletlerinin birbirleriyle uyumlu olmayan ulusal karantina düzenlemelerine ilişkin müşterek hükümlerin uygulanması konusunda önemli roller üstlenmiştir. Bulaşıcı salgın hastalıklar hakkında çok taraflı kurumların Dünya Sağlık Örgütü ve Dünya Ticaret Örgütünce uygulanan uluslararası hukuka ilişkin usulleri aracılığıyla küresel sağlığın yönetilmesine ilişkin sınırların yeniden şekillendiği görülmüştür. Halk sağlığının küresel hale gelmesi, bulaşıcı salgın hastalıkların ölümcül yüklerine karşı insan savunmasızlığının azaltılmasını amaçlayan küresel sağlığın yönetiminde vazgeçilmez bir araç olarak uluslararası hukuk kullanılmıştır. Bu nedenle çalışmada salgın hastalıklara ilişkin küresel sorunların çözümünde uluslararası hukuka ilişkin sorunlara temas edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Salgın Hastalık, Sağlık, Uluslararası Hukuk, Uluslararası Sorunlar, Dünya Sağlık Örgütü

INTERNATIONAL LAW IN SOLVING GLOBAL PROBLEMS: EPIDEMIC DISEASE AND INTERNATIONAL LAW

Assist. Prof. Dr. Abdulkadir AKIL

ABSTRACT

In the historical process, international law has played an important role in the follow-up of global infectious diseases. Throughout the 1800s, international law played an important role in enforcing the common provisions of European nation-states regarding incompatible national quarantine arrangements. It has been observed that the borders regarding the management of global health have been reshaped through the international legal procedures of the multilateral institutions on communicable epidemics, implemented by the World Health Organization and the World Trade Organization. International law has been used as an indispensable tool in the management of global health aimed at making public health global and reducing human vulnerability to the deadly burdens of infectious epidemics. For this reason, in the study, problems related to international law have been touched upon in the solution of global problems related to epidemics.

Keywords: Pandemic, Health, International Law, International Affairs, World Health Organization

1163 SAYILI KOOPERATİFLER KANUNUNDA YAPILAN DENETİME İLİŞKİN DEĞİŞİKLİKLER

Dr. Öğr. Üyesi Seniha DAL
Marmara Üniversitesi, İşletme Fak.
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-3999-8395
senihadal@marmara.edu.tr

ÖZET

7339 Sayılı "Kooperatifler Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 26.10.2021 Tarihli 31640 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Kanunun amacı, "ülkemizde bulunan kooperatif ve üst kuruluşları; uluslararası kooperatifçilik ilke ve uygulamalarına uygun şekilde faaliyet gösteren, ortak sorumluluk ve kendi kendine yönetim esaslarına bağlı, şeffaflığı esas alan ve ortaklarının haklarını koruyan, çağdaş yönetim ilkelerini benimseyen, etkin bir şekilde denetlenen, ekonomik ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunan ticari işletmeler haline getirilmesi" dir. Bu amaç doğrultusunda hali hazırda yürürlükte bulunan 1163 Sayılı Kooperatifler Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştır. Anılan kanun ile getirilen en önemli değişiklik ise kooperatiflerde anonim şirketlerde uygulanan bağımsız denetim anlayışının benimsenmesidir. Bir başka ifadeyle, 7339 Sayılı Kanun ile kooperatiflere denetleme organı tarafından yapılan denetim dışında zorunlu dış denetim şartı getirilmiştir. Zorunlu dış denetim ile kastedilen TTK m. 397 de yer alan finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartlarına uygunluğunun bağımsız bir denetçi tarafından denetlenmesidir. Bununla birlikte kooperatif yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan finansal bilgiler de dış denetiminin konusudur. Literatürde dış denetim olarak ifade edilen ilgili bakanlık denetimi ve üst kuruluş denetimi bu çalışmanın konusu değildir. 01.01.2023 tarihinde yürürlüğe girecek zorunlu dış denetime tüm kooperatifler tabi kılınmamıştır. Dış denetime tabi kooperatifler Ticaret Bakanlığı tarafından çalışma konusu, ortak sayısı ve ciro gibi unsurlar dikkate alınarak belirlenen kooperatif ve üst kuruluşları için zorunludur. Dış denetimin bağımsız denetçiler tarafından yapılacak olması, denetleme organında görev alan denetçilerin eğitime tabi tutulması, yıllık çalışma raporunun genel kurula sunulmaması ve dış denetime tabi kooperatiflerin bu denetimi yaptırmaması halinde genel kurulda finansal tablolar, yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu ve ibra konularında alınan kararların geçersiz kılınması kooperatiflerde denetimin kalitesini artıracaktır. Günümüzde kooperatiflerde yaşanan anlaşmazlıkların çoğunun temelinde denetimsizlik ve/veya denetim eksikliğinin bulunduğu dikkate alındığında son yasal düzenleme ile kooperatiflerin denetiminde günümüz şartlarına uygun denetim anlayışı benimsenerek köklü değişiklikler yapılmış nitelikli ve etkili bir denetim sistemi oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kooperatifler Kanunu, Kooperatif, Denetim, Dış Denetim

AMENDMENTS TO AUDIT PROVISIONS IN THE COOPERATIVES LAW NO 1163

Assist. Prof. Dr. Seniha DAL

ABSTRACT

Law No. 7339 on Amendments to the Cooperatives Law and Some Laws was published in the Official Gazette dated October 26, 2021, and numbered 31640. The purpose of the law is to encourage cooperatives and their superior authorities in Turkey to become commercial enterprises that operate in accordance with the principles and practices of international cooperatives, adhere to the principles of joint responsibility and self-management, are based on transparency, protect the rights of their partners, adopt contemporary management principles, are effectively supervised, and contribute to economic and regional development. For this purpose, several important changes were made in Cooperatives Law No. 1163, which is currently in force, including the adoption of the independent audit approach to cooperatives similar to joint stock companies. In other words, Law No. 7339 establishes compulsory external auditing for cooperatives, apart from audits conducted by their superior authorities. A compulsory external audit refers to auditing the compliance of financial statements stated in Article 397 of the Turkish Commercial Code by an independent auditor according to the Turkish Accounting Standards. This external audit also covers financial statements in the annual reports of the cooperative board of directors. Audits by the relevant ministry and superior authority, which are expressed as external audits in the literature, are not the subject of this study. Not all cooperatives are subjected to compulsory external audits, which will come into force on January 01, 2023. An external audit is compulsory for cooperatives and their superior authorities, determined by the Ministry of Commerce, considering several factors such as their scope of work, number of members, and turnover rates. The fact that an external audit will be conducted by independent auditors, that auditors in the cooperative's supervisory body will be trained properly, that annual reports will be submitted to the cooperative's general assembly, and that if the cooperatives subject to external audit do not have this audit, their general assembly decisions on financial statements, annual reports of their board of directors and release may be invalidated, will increase the quality of supervision in cooperatives. Considering that today, most of the disagreements in cooperatives are due to lack of supervision, audit, and/or control, with this latest legal amendment, a qualified and effective audit system has been established for cooperatives by adopting a modern audit understanding in their supervision in line with today's conditions.

Keywords: Cooperatives Law, Cooperative, Audit, External Audit

ANTALYA İLİ KUMLUCA İLÇESİNDEKİ ÖRTÜ ALTI DOMATES ÜRETİCİLERİNİN PAZARLAMA SORUNLARI

Arzu KARAKÖSE
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enst.
Burdur, Türkiye
ORCID: 0000-0002-8816-3167
arzutiras@windowslive.com
Araş. Gör. Muhammed Furkan TAŞCI
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak İşletme Fak.
Burdur, Türkiye
ORCID: ID: 0000-0003-0289-1698
mftasci@mehmetakif.edu.tr
Doç. Dr. Nil Esra DAL
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bucak İşletme Fak.
Burdur, Türkiye
ORCID: 0000-0002-3089-8873
nilesradal@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Anavatanı Güney Amerika olan domatesin hem dünya genelinde hem de Türkiye'de tüketilen ve ticareti yapılan başlıca tarım ürünlerinden biri olduğu ifade edilebilir. İstatistiklere göre Türkiye sınırları içerisinde, örtü altı yaş sebze üretiminde Antalya ili birinci sırada yer almaktadır. Örtü altı sebze yetiştiriciliği, birim alandan yüksek verim ve kâr sağlaması ve bitkisel üretim açısından yıl boyunca istikrarlı bir iş gücü sağlaması nedeniyle Türkiye tarımında önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada Antalya ili Kumluca ilçesinde örtü altı domates üretimi yapan üreticilerin tarımsal pazarlama sorunlarını tespit etmek amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Veriler yüz yüze anket yöntemi aracılığıyla toplanmış ve araştırma, kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen 395 üreticinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri istatistiksel analiz amacına uygun olan SPSS 22.0 istatistiksel paket programı ile analiz edilmiş ve bulgular yorumlanmıştır. Verilerin normal dağılıma uygun olduğu varsayılarak; frekans analizi, T-testi ve Anova analizleri uygulanmıştır. Yapılan çalışmada domates üreticilerinin işçilik masraflarında, domateslerin hasadı sonrası süreçlerde ve satış sonrası bedelleri alırken sorun yaşadıkları tespit edilmiştir. Domates üreticilerinin maliyet ve gelir gider hesabı yapmakta zorlandığı, çoğunun domates üretimi için gerekli finansmanı komisyoncudan borç alarak karşıladığı, ürün tanıtımı yapmadan sadece satış yaptığı ve fiyat oluşumunda hal ve komisyoncuların rol oynadığı ortaya çıkmıştır. Çoğu ziraat odasına bağlı olan üreticiler, zirai mücadele konusunda yeterli bilgiye sahip olduklarını, ilaç ve gübre temini, sulama maliyeti ve teknik bilgi sorunu da yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Üreticilerin önemli çoğunluğunun tarım sigortası ve toprak tahlili yaptırması dikkat çekmektedir. Ayrıca çalışmaya katılan domates üreticilerinden üniversite mezunu olanların, domates üretimi ve pazarlama çabalarının lise mezunlarına göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pazarlama Sorunları, Tarımsal Pazarlama, Domates Üretimi, Örtü Altı Üretim.

MARKETING PROBLEMS OF GREENHOUSE TOMATO PRODUCERS IN ANTALYA'S KUMLUCA DISTRICT

Arzu KARAKOSE
Res. Assist. Muhammed Furkan TAŞCI
Assoc. Prof. Dr. Nil Esra DAL

ABSTRACT

It can be stated that tomato, whose homeland is South America, is one of the main agricultural products consumed and traded both in the world and in Türkiye. The production of greenhouse vegetables in Türkiye's Antalya province is the highest, according to statistics. Greenhouse vegetable cultivation has an important place in Türkiye's agriculture as it provides high yield and profit per unit area and provides a stable workforce throughout the year in terms of plant production. In this study, a research was conducted to determine the agricultural marketing problems of the producers producing greenhouse tomatoes in the Kumluca district of Antalya province. The data were collected through face-to-face survey method and the research was carried out with the participation of 395 producers selected by convenience sampling method. The data of the research were analyzed with the SPSS 22.0 statistical package program, which is suitable for the purpose of statistical analysis, and the findings were interpreted. Assuming that the data are suitable for normal distribution; frequency analysis, T-test and Anova analysis were applied. In the study, it has been determined that tomato producers have problems in labor costs, post-harvest processes and in receiving after-sales prices. It has been revealed that tomato producers have difficulty in making cost and income-expense calculations, most of them meet the financing required for tomato production by borrowing from the broker, they only sell without promoting the product, and the vegetable market and brokers play a role in price formation. Producers, most of whom are affiliated with the Chamber of Agriculture, stated that they have sufficient knowledge about agricultural control and that they do not have problems with the supply of pesticides and fertilizers, irrigation costs and technical knowledge. It is noteworthy that a significant majority of the producers have agricultural insurance and soil analysis. In addition, it has been determined that among the tomato producers participating in the study, university graduates have more tomato production and marketing efforts than high school graduates.

Keywords: Marketing Problems, Agricultural Marketing, Tomato Production, Greenhouse Cultivation.

UKRAYNA-RUSYA SAVAŞININ AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ENERJİ POLİTİKALARINA YANSIMALARI VE ETKİLERİ

Araş. Gör. Dr. Tolga ERDEM
Trakya Üniversitesi, İİBF
Edirne, Türkiye
ORCID: 0000-0001-9158-3381
tolgaerdem@trakya.edu.tr

ÖZET

Rusya'nın 2022 yılı Şubat ayında Ukrayna'nın Donetsk ve Luhansk bölgelerini işgal etmesiyle iki ülke arasında başlayan ve halen devam etmekte olan sıcak savaş, çok sayıda asker ve sivilin hayatını kaybetmesine neden olurken, küresel ilişkilerde güvenlik inşasının önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Ukrayna ile Rusya arasındaki savaşa Avrupa Birliği (AB) açısından bakıldığında ise AB'nin doğu sınırlarındaki jeopolitik istikrarsızlık gerçeği apaçık ortaya çıkmıştır. Ukrayna'nın AB'ye yakınlaşma çabaları neticesinde Rusya'nın işgali sonrasında Ukrayna'ya verilen "aday ülke statüsü", Rusya tarafında sert şekilde karşılanmış ve AB'nin enerji krizine giden süreç başlamıştır. AB'nin fosil yakıtlara olan bağımlılığı ve söz konusu yakıtların ithalatında Rusya'nın pozisyonu dikkate alındığında Rusya'nın enerji yaptırımlarının AB'nin enerji güvenliğini doğrudan ve olumsuz şekilde etkilediği görülmektedir. Öyle ki, küresel petrol ve doğal gaz fiyatlarında yaşanan artışın yanı sıra Rusya'nın AB'ye olan doğal gaz arzında kesintiye gitmesi, AB'nin orta ve uzun vadeli enerji politikalarında radikal dönüşüm çabalarını da beraberinde getirmiştir. Bunun üzerine AB üyesi ülkeler, güneş ve rüzgâr enerjisi gibi yenilenebilir ve temiz enerji kaynaklarına yönelik yatırımların hızla artırılarak enerji verimliliğinin AB açısından maksimum seviyeye getirilmesini ve Rusya'ya olan enerji bağımlılığının hızla sona erdirilmesini hedef koymuşlardır. Dolayısıyla Ukrayna-Rusya Savaşı, AB'nin enerji güvenliği ve politikaları açısından bir dönüm noktasını teşkil etmektedir. Bu çalışmada söz konusu savaşın AB'nin karbonsuzlaşma ve yeşil enerjiye geçiş sürecinde alınan politikalara etkileri çok yönlü olarak detaylandırılmaktadır. Konunun değerlendirilmesinde AB'nin enerji bağımlılığını gösteren birincil kaynaklara başvurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Enerji, Avrupa Birliği, Ukrayna, Rusya, Güvenlik.

REEL DÖVİZ KURUNUN İHRACATA ASİMETRİK ETKİLERİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Çağlayan ASLAN
Ostim Teknik Üniversitesi
Ankara, Türkiye
ORCID: 0000-0002-9907-5189
c.aslan3@ticaret.gov.tr

ÖZET

Bu çalışmada reel döviz kuru ile ihracat akımları arasındaki ilişki eşik değerli regresyon modeli (TRM) ile analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında 2013:01-2022:09 dönemini kapsayan aylık veriler kullanılmış olup değişkenlere ait veriler TÜİK, TCMB EVDS ve EUROSTAT veri tabanlarından sağlanmıştır. Elde edilen bulgular eşik değerinin altındaki regresyon modelinde dış gelir, iç gelir ve reel döviz kurunun katsayılarının beklentilerle tutarlı olarak pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı olduğunu işaret etmektedir. Eşik değerin üstündeki regresyon modelinde ise gelir değişkenleri anlamsız, reel döviz kuru anlamlı ve pozitiftir. Ayrıca döviz kuru değişkeninin katsayısının eşik değer üstü modelde daha baskın olduğu dikkatleri çekmektedir. Bu sonuçlar, reel döviz kuru seviyesinin hissedilir bir şekilde değiştiğinde ihracatçıların bu değişkene daha çok önem verdiği şeklinde yorumlanmaktır. Başka bir ifade ile, ihracat akımları üzerinde etkili olan gelir değişkenlerinin döviz kurunun eşik değerin üstünde değişim gösterdiğinde etkilerini kaybettiği çıkarımı yapılabilir. Günümüz ekonomik koşulları dikkate alındığında, özellikle yüksek miktarlarda sevkiyat yapan ihracatçıların küçük döviz kuru değişimlerine tepki verememesi beklenen bir senaryo olarak nitelendirilebilir. Bunlara ek olarak eşik değerli regresyon yaklaşımına göre kurulan modele ait sonuçların geleneksel regresyon modeline göre sonuçlarına çok daha başarılı olduğu gözlenmiştir. Sonuç olarak döviz kuru ile ihracat performansı arasındaki ilişki araştırılırken asimetrik etkilerin de dikkate alınmasının daha etkin politikalar oluşturulmasına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İhracat, Eşik Değerli Regresyon Modeli

ASYMMETRIC EFFECTS OF REAL EXCHANGE RATE ON EXPORTS: THE CASE OF TURKEY

Caglayan ASLAN

ABSTRACT

In this paper, the nexus between the real exchange rate and export flows was investigated with the threshold regression model (TRM). Within the scope of the study, monthly frequented time series data covering the period 2013:01-2022:09 were used, and the data for the variables were obtained from Turk Stat, Turkish Central Bank Electronic Data Distribution System and Eurostat databases. The output of below the threshold regression indicated that the coefficients of external income, domestic income and real exchange rate are positive and statistically significant, consistent with expectations. On the other hand, in the upper threshold regression model, the income variables are insignificant whereas the real exchange rate is still significant and positive. In addition, it is noteworthy that the coefficient of the exchange rate variable is more dominant in the above-threshold model with respect to below threshold model. these results are interpreted as exporters give more importance to this variable when the real exchange rate level changes considerably. In other words, it can be deduced that income variables that affect export flows lose their effects when the exchange rate movements above the threshold value. Considering today's economic conditions, it can be underlined as an expected scenario that exporters who ship in large quantities cannot react to small exchange rate changes. In addition, it has been observed that the results of the model established according to the threshold regression approach are much more successful than the results of the conventional regression model. As a result, while investigating the relationship between the exchange rate and export performance, it is considered that taking into account the asymmetric effects will contribute to the creation of more effective policies.

Keywords: Export, Threshold Regression Model (TRM)

SIMON LUDVIGOVICH FRANK VE KÖTÜLÜĞÜN TEMELSİZLEŞTİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa İLBOĞA
Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF
ORCID: 0000-0002-3574-4486
milboga@gmail.com

ÖZET

Din felsefesinin en temel konularından birisi kötülük problemidir. Problemin insan ve Tanrı ile olan ilgisi çerçevesinde, var olan kötülüğün Tanrı'ya özgü olması ve insana özgü bir eksiklik olarak ortaya çıkması farklı sonuçlarla karşımıza çıkmaktadır. Bu tartışmalarda Tanrı'nın niyeti, onun sahip olduğu niteliklerle karşılaştırılarak var olduğu düşünülen çıkmazlar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Tanrı'nın sahip olduğu nitelikler; iyi, adaletli, güçlü ve merhametli oluşu, var olan kötülük problemiyle çelişkili bir neden sonuç örgüsü doğurur mu konusu, din felsefesinin konularından birisi haline dönüşmüştür.

Doğası gereği kötülük problemi, insana ait eylemlerin mi, yoksa Tanrı'nın eyleminin ve yaratmasının bir sonucu mudur sorusu, Tanrı'nın iyi bir varlık olup olmadığı tartışmalarına kadar uzanır. Kadir-i mutlak olarak tanımlanan Tanrı anlayışı çerçevesinde David Hume, 'Tanrı kötülüğü önlemek istiyor da gücü mü yetmiyor? Öyleyse o güçsüzdür. Yoksa gücü yetiyor da kötülüğü önlemek mi istemiyor? Öyleyse o iyi niyetli değildir. Hem güçlü hem de iyi ise, bu kadar kötülük nasıl oldu da var oldu?' diyerek, teodiseyi temel bir tanrı niyeti çerçevesinde formülize ederek incelemiştir.

Bu tartışmalarda temel varsayım, kötülüğün var olduğu varsayımıdır. Gerçekte kötülüğün var olmadığı, onun Tanrı tarafından yaratılmadığı, İslami metinler içerisinde de kendisine yer bulmuştur. Kur'an-ı Kerim'de 'sana iyilikten her ne gelirse Allah'tandır. Kötülükten de sana ne gelirse o da kendindendir' şeklinde kendisine yer bulan teodise probleminde, İslam felsefesi geleneği de kötülüğü kabul etmiş ve bunun temeline de insani eylemleri yerleştirmektedir. Hristiyan teolojisi içerisinde de kendisine yer bulan bu tartışmalarda kötülük problemi, mümkün olduğunca Tanrı ile ilişkisizleştirilmeye çalışılmıştır. Buradaki temel gerekçe, David Hume'un temellendirdiği tanrı-kötülük formülizasyonudur.

Simon Ludvigovich Frank'a gelindiğinde ise kötülük problemi, tanrı ve özgürlük problemleri ile doğrudan ilişkisi nedeniyle, tanrı ile ilişkisinden soyutlanarak anlaşılma niteliğini beraberinde getirmiş ve 'kötülük' herhangi bir temele dayandırılmamıştır. Bu çalışma, onun temelsiz kötülük anlayışını ve bu anlayışın Tanrı ile ilişkisizlik durumunu, rasyonel nedenlerini ve sonuçlarını incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kötülük, David Hume, Temelsizlik, Simon Ludvigovich Frank

SIMON LUDVIGOVICH FRANK AND THE DESTINATION OF EVIL

Assist. Prof. Dr. Mustafa ILBOGA

ABSTRACT

One of the most fundamental subjects of the philosophy of religion is the problem of evil. Within the framework of the problem's relevance to man and God, the fact that the existing evil is God-specific and that it emerges as a human-specific deficiency emerges with different results. In these discussions, it was tried to reveal the deadlocks that were thought to exist by comparing the intention of God with the qualities he had. God's qualities; The issue of whether being good, just, strong and compassionate creates a cause and effect pattern that contradicts the existing problem of evil has become one of the subjects of the philosophy of religion.

The question of whether the problem of evil by its nature is the result of human actions or of God's action and creation goes back to the debate whether God is a good being. In the framework of the understanding of God, which is defined as omnipotent, David Hume asks, 'Is God willing to prevent evil but not able to? So he is powerless. Or does he have the power but does not want to prevent evil? So he is not well-intentioned. If it is both powerful and good, how did so much evil come into existence?' He analyzed theodicy by formulating it within the framework of a basic divine intent.

The basic assumption in these discussions is the assumption that evil exists. In fact, evil does not exist, it was not created by God, and it has also found a place in Islamic texts. In the Qur'an, whatever good happens to you is from Allah. In the theodicy problem, which finds its place in the form of "whatever comes to you from evil, it is from yourself", the tradition of Islamic philosophy also accepts evil and places human actions on the basis of it. In these discussions, which also took place in Christian theology, the problem of evil was tried to be disassociated from God as much as possible. The main justification here is the god-evil formulation based on David Hume.

When it comes to Simon Ludvigovich Frank, the problem of evil, due to its direct relationship with the problems of god and freedom, brought with it the quality of being understood by being isolated from its relationship with God, and 'evil' was not based on any basis. This study examines his unfounded understanding of evil and its non-relationship with God, its rational causes and consequences.

Keywords: Evil, David Hume, Baselessness, Simon Ludvigovich Frank

TÜRKİYE-AZERBAYCAN DIŞ TİCARETİNDE YENİ BİR FIRSAT: ZENGEZUR KORİDORU

Fatma KILIÇ
Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enst.
Erzurum, Türkiye
ORCID: 0000-0001-7230-8547
ftm.agckl@gmail.com

ÖZET

Azerbaycan, Kafkasların birleşim noktası üzerinde, Küçük ve Büyük Kafkasların arasında önemli bir jeopolitik noktada bulunmaktadır. Türkiye de Avrupa Asya ve Orta Doğu'nun kesişim alanında kritik bir noktada Azerbaycan ile jeopolitik açıdan aynı kaderi paylaşmaktadır. Türkiye- Azerbaycan ticareti geçmişte temel dış ticaret faaliyetlerini kapsarken 2000'li yıllardan sonra daha çok farklı alanlar da dâhil olmak üzere karşılıklı yatırımlar şeklinde evrilmeye başlamıştır. Azerbaycan ihracatında 2021 yılı için Türkiye, yaklaşık 2818 milyon dolar ile ilk sıralarda yer almaktadır. Türkiye ise Azerbaycan'a 2021 yılı için yaklaşık 2,3 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Türk şirketlerinin Azerbaycan'da şube açma kanalıyla yeni yatırımlar yapması ve ürünlerin iç piyasada tanınması Türkiye- Azerbaycan ticaretinin giderek büyümesindeki önemli nedenlerdir. Türkiye'nin Azerbaycan'a doğrudan ve tek kara bağlantısı olan Nahcivan Özerk Bölgesi ikili ülke ilişkilerinde önemi yadsınamayacak derecede büyüktür. Ancak Zengezur Koridoru iki ülke ticari ilişkileri bağlamında Nahcivan'a ek olarak farklı yeni fırsatlar oluşturabilecektir. Bu çalışmanın amacı, hayata geçirilecek olan Zengezur Projesi ile birlikte aktif hale gelecek kara ve demir yolu ulaşım ağları vasıtasıyla Azerbaycan'ı Nahcivan'a ve Nahcivan'ı da Türkiye'ye bağlaması hususundaki ticari ilişkilerin fırsatlarını ve olası etkilerini araştırmaktır. Yapılan araştırmaya göre Zengezur Koridoru'nun sadece iki devlet arasında değil diğer Türk Cumhuriyetleri arasında da önemli fırsatlar yaratabileceği, Türkiye ile Azerbaycan arasında en direkt kara yolu mesafesinin yaklaşık 820 km mesafeden ortalama 619 km 'ye (Zengezur Koridoru'nun açılmasıyla) düşmesi söz konusu olmaktadır. Ulaşım maliyetlerinin düşmesi, ortak bir lojistik merkezin kurulması, iki ülke ve diğer bölge ülkeleri arasındaki iletişimin güçlenmesi elde edilen önemli sonuçlar arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Zengezur Koridoru, Türkiye- Azerbaycan Dış Ticareti, Dış Ticaret

A NEW OPPORTUNITY IN TURKEY-AZERBAIJAN FOREIGN TRADE: ZENGEZUR CORRIDOR

Fatma KILIC

ABSTRACT

Azerbaijan is located on the junction of the Caucasus, at an important geopolitical point between the Lesser and Greater Caucasus. Turkey, at a critical point in the intersection of Europe, Asia and the Middle East, shares the same fate with Azerbaijan geopolitically. While Turkey-Azerbaijan trade covered basic foreign trade activities in the past, it has started to evolve in the form of mutual investments, including more different fields, after the 2000s. Turkey ranks first in Azerbaijan exports with approximately 2818 million dollars for 2021. Turkey, on the other hand, exported approximately 2.3 million dollars to Azerbaijan for 2021. The new investments of Turkish companies through opening branches in Azerbaijan and the recognition of their products in the domestic market are important reasons for the gradual growth of Turkey-Azerbaijan trade. Nakhchivan Autonomous Region, which is Turkey's direct and only land connection to Azerbaijan, is of undeniable importance in bilateral relations. However, the Zangezur Corridor may create different new opportunities in addition to Nakhchivan in the context of trade relations between the two countries. The aim of this study is to investigate the opportunities and possible effects of commercial relations in connecting Azerbaijan to Nakhchivan and Nakhchivan to Turkey through land and railway transportation networks that will become active with the Zangezur Project to be implemented. According to the research, it is in question that the Zangezur Corridor can create important opportunities not only between the two states but also between other Turkic Republics, and the most direct road distance between Turkey and Azerbaijan decreases from 820 km to an average of 619 km (with the opening of the Zangezur Corridor). . The reduction in transportation costs, the establishment of a common logistics center, and the strengthening of communication between the two countries and other countries in the region are among the important results.

Keywords: Zangezur Corridor, Turkey-Azerbaijan Foreign Trade, Foreign Trade

PERFORMANCE EVALUATION THROUGH CLUSTERING ANALYSIS BASED ON LOGISTICS PERFORMANCE INDEX AND TRANSPORT EMISSIONS: AN EMPIRICAL ANALYSIS

Nesrin OZCAN AKDAG
Süleyman Demirel University Institute of Social Sciences
Isparta, Turkey
nsrnozcan@gmail.com
ORCID: 0000-0001-8980-4459
Assoc. Prof. Dr. Meltem KARAATLI
Süleyman Demirel University, Faculty of Economics and Administrative Sciences
Isparta, Turkey
ORCID: 0000-0003-2315-905X
meltemkaraatli@sdu.edu.tr**,**
Prof. Dr. Mustafa Zihni TUNCA
Süleyman Demirel University, Faculty of Economics and Administrative Sciences
Isparta, Turkey
ORCID: 0000-0003-2315-905X
mustafatunca@sdu.edu.tr

ABSTRACT

The importance of environmentally friendly logistics activities is increasing day by day due to the intensifying globalization and increasing trade volumes of countries. Undoubtedly, the logistics industry contributes positively to national economies; however, this increasing contribution brings environmental concerns. The total amount of Co2 emissions caused by transportation varies depending on the countries' efforts on green strategies. In this case, it is thought that clustering countries based on their logistics performance indices and Co2 emissions from transportation may contribute to the sustainable development goals of actors that play an active role in global trade movements.

This article investigates Turkey's position in global trade logistics relative to its competitors, taking into account the Logistics Performance Index (LPI) and transport emission values. With this aim, the hierarchical k-means clustering analysis was conducted by using the six criteria of the LPI published by the World Bank in 2018 and the Co2 transport-related emission values of 44 countries. The R programming language was used for clustering analysis. This study can provide a practical framework for countries to improve their logistics performance with low carbon footprint applications. Based on the study results, 44 countries were divided into 4 clusters in terms of the LPI and transport-related emissions.

Keywords: Logistic Performance Index, Co2 Emission, Transportation, Cluster Analysis

LOJİSTİK PERFORMANS ENDEKSİ VE TAŞIMACILIK EMİSYONLARINA DAYALI KÜMELEME ANALİZİ İLE PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ: AMPİRİK BİR ANALİZ

Nesrin ÖZCAN AKDAĞ
Doç. Dr. Meltem KARAATLI
Prof. Dr. Mustafa Zihni TUNCA

ÖZET

Yoğunlaşan küreselleşme ve ülkelerin artan ticaret hacimleri nedeniyle çevre dostu lojistik faaliyetlerin önemi her geçen gün artmaktadır. Şüphesiz lojistik sektörü ülke ekonomilerine olumlu katkı sağlamaktadır; ancak bu artan katkı çevresel kaygıları da beraberinde getirmektedir. Ulaştırma kaynaklı toplam Co2 emisyon miktarı, ülkelerin yeşil stratejiler konusundaki çabalarına bağlı olarak değişmektedir. Bu durumda ülkelerin lojistik performans endekslerine ve ulaştırma kaynaklı Co2 emisyonlarına göre kümelenmesi, küresel ticaret akışında aktif rol oynayan aktörlerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışma, LPI ve taşımacılık emisyon değerlerini dikkate alarak, Türkiye'nin başlıca rakiplerine göre küresel ticare lojistiğindeki yerini incelemektedir. Bu amaçla, Dünya Bankası tarafından 2018 yılında yayınlanan Lojistik Performans Endeksi'nin (LPI) altı kriteri ve 44 ülkenin Co2 taşıma emisyon değerleri kullanılarak hiyerarşik k-ortalama kümeleme analizi yapılmıştır. Kümeleme analizinin gerçekleştirilmesi için R programlama dili kullanılmıştır. Bu çalışma, ülkelerin düşük karbon ayak izi uygulamaları ile lojistik performanslarını iyileştirmeleri için pratik bir çerçeve sağlayabilir. Çalışmanın analiz sonuçlarına göre, 44 ülke, lojistik performansları ve ulaştırma kaynaklı Co2 emisyonları açısından 4 kümeye ayrılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Performans İndeksi, Co2 Emisyonu, Taşımacılık, Kümeleme Analizi

TÜRKİYE'DE DIŞ GÖÇÜN BELEDİYE BÜTÇESİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Araş. Gör. Dr. Neslihan BURGAZ
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
Karaman, Türkiye
Orcid numara: 0000-0001-8301-2792
neslihanburgaz86@gmail.com

ÖZET

Türkiye'de belediye gelirleri içerisinde vergi, resim, harç gelirleri, harcamalara katılma payları, kira, faiz ve ceza gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, taşınır ve taşınmaz mal gelirleri ve hizmet karşılığı alınan ücretler olarak sıralanan öz gelirler yer almaktadır. Diğer gelir türü ise merkezi idare tarafından gelen bütçe gelirinden aktarılan paylar ile aldıkları her türlü bağış, yardım ve transferdir. Belediyelerin yaptıkları yerel harcamaları özgelirden mi yoksa merkezi idareden yapılan transferlerle karşılayacağı hususu herhangi bir hukuki kaynakta yer almamaktadır. Belediyelerin oy kaygısı ve seçmenlerin harcamalara katılma konusundaki isteksizliği merkezi idareden yapılan transferlere bağımlı hale getirmektedir. Türkiye'de yerel yönetimlerin harcamalarını artıran bir unsur da dış göçtür. Dış göçün artışı ile birlikte yerel yönetimlerin harcamaları artmış ve bu harcamaları özgelirle karşılayamadığı için merkezi hükümetten yapılan transfere daha da bağımlı hale gelmiştir. Türkiye'de özellikle Suriye'de yaşanan iç savaş sebebiyle 2011 yılında göç dalgası ile 4 milyon Suriyeli ülkeye göç etmiştir. Türkiye'de göçmenlere belediyeler tarafından hizmet sunulması için tek yasal dayanak 5393 sayılı Kanunda yer alan "Herkes ikamet ettiği yerin hemşehrilisidir" ifadesi yer almaktadır. Yalnızca bu Kanun maddesine dayanarak göç ettikleri illerin belediyeleri göçmenlere sosyal harcamalar yapmakta ve bu sebeple belediyelerin yükü artmaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi göçmenlere yönelik Göç Yardımı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nde gıda bankası; Hatay Büyükşehir Belediyesi'nde 'Hatay Kart' hizmeti ile yiyecek yardımı, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi'nde kira yardımı, gıda yardımı, hijyen paketi, kıyafet ve ayakkabı dağıtımı, beyaz eşya, yakıt yardımı gibi ev eşyaları dağıtımı, tıbbi malzeme yardımı ; Adana Büyükşehir Belediyesi'nde tıbbi malzeme yardımı; Mersin Büyükşehir Belediyesi'nde 'Sosyal Market, Sosyal Destek Kartı, ev eşyası yardımı, gıda kolisi yardımı, tıbbi malzeme yardımı; Bursa Büyükşehir Belediyesi'nde eğitim yardımı, ev eşyası yardımı, gıda yardımı, tıbbi malzeme yardımı ve yakacak yardımı bu sosyal harcamalara örnek olarak gösterilmektedir. Bu çalışmada Türkiye'de yapılan dış göçün belediyelerin harcamaları ve merkezi transferlerden yapılan transferler üzerindeki etkisi incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Belediye Bütçesi, Transferler, Dış Göç, Sosyal Harcamalar

THE EFFECT OF EXTERNAL MIGRATION ON THE MUNICIPAL BUDGET IN TURKEY

Res. Assist. Dr. Neslihan BURGAZ

ABSTRACT

Municipal revenues include tax, duty, fee revenues, share of participation in expenses, rent, interest and penalty revenues, enterprise and property revenues, movable and immovable property revenues and self-revenues listed as service fees in Turkey, The other type of income is the shares transferred from the budget income received by the central government and all kinds of donations, aids and transfers they receive. The issue of whether municipalities will meet their local expenditures from own income or through transfers from the central administration is not included in any legal source. The vote anxiety of the municipalities and the unwillingness of the voters to participate in the expenditures make them dependent on the transfers from the central government. Another factor that increases the expenditures of local governments in Turkey is external migration. With the increase in out-migration, the expenditures of local governments have increased and they have become more dependent on the transfer from the central government as they cannot meet these expenditures with own income. Due to the civil war in Turkey, especially in Syria, in 2011, 4 million Syrians migrated to the country with the migration wave. The only legal basis for the provision of services to immigrants by the municipalities in Turkey is the expression "Everyone is a citizen of the place of residence" in the Law No 5393. Only the municipalities of the provinces to which they migrated based on this article of the Law make social expenditures for the immigrants and therefore the burden of the municipalities increases. Istanbul Metropolitan Municipality Migration Assistance for immigrants, food bank in Gaziantep Metropolitan Municipality; Food aid with the 'Hatay Card' service in Hatay Metropolitan Municipality, rent aid, food aid, hygiene package, distribution of clothes and shoes, household goods such as white goods, fuel aid, medical equipment aid in Şanlıurfa Metropolitan Municipality; Medical equipment assistance in Adana Metropolitan Municipality; In Mersin Metropolitan Municipality, 'Social Market, Social Support Card, household goods aid, food parcel aid, medical equipment aid; Educational aid, household goods aid, food aid, medical equipment aid and fuel aid are shown as examples of these social expenditures in Bursa Metropolitan Municipality. In this study, the effect of external migration in Turkey on the expenditures of municipalities and transfers from central transfers will be examined.

Keywords: Municipal Budget, Transfers, External Migration, Social Expenditure

ABD DOLAR ENDEKSİNİN BRICS ÜLKELERİNİN SERMAYE PİYASALARINA ETKİSİ: YAPISAL VAR MODELİ YAKLAŞIMI

Dr. Öğr. Üyesi Özge DEMİRKALE
İstanbul Aydın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4227-3934
ozgedemirkale@aydin.edu.tr

ÖZET

Finansal piyasaları etkileyen en önemli değişkenlerden biri de ABD Dolar Endeksi'dir (DXY). ABD Dolar Endeksi, ABD ile ticaret yapan ülkelerin paralarının bir sepette toplanması ve bu sepette ABD Doları'nın değerlendirilmesi endeksi olarak tanımlanır. Doların diğer ülke para birimleri karşısındaki değerini ölçmek ve para birimleri arasında kıyaslama yapabilmesini sağladığı için yatırımcılar ve portföy yöneticileri tarafından yakından takip edilmektedir. Bu çalışmanın amacı ABD Dolar endeksinin BRICS ülkelerinin borsa endekslerine kısa ve uzun dönemli etkisini ölçmektir. Bu amaca ulaşabilmek için Yapısal VAR (SVAR) yönteminden yararlanılmıştır. Rusya-Ukrayna savaşı nedeni ile Rusya borsasının kısa bir süre kapatılmasından dolayı analiz dönemi Ocak 2008-Ocak 2022 olarak belirlenmiştir. SVAR modelinin uygulanabilmesi için değişkenlerin aynı seviyede durağan olması gerekmektedir. Bu nedenle analizden elde edilen sonuçları değerlendirmeden önce birim kök testleri yapılmıştır. Genişletilmiş Dickey-Fuller (ADF) ve Phillip Perron (P-P) testlerinden elde edilen sonuçlara göre doğal logaritmaları alınan verilerin I(0)'da durağan oldukları tespit edilmiştir. SVAR yönteminde en önemli aşamalardan birisi gecikme uzunluğunun belirlenme aşamasıdır. Veriler Ocak 2008 ve Ocak 2022 arası olduğu için gözlem sayısı 100'den fazla olmaktadır bu yüzden AIC (Akaike) bilgi kriteri, Hannan-Quinn (HQ) ve diğer bilgi kriterlerine göre daha fazla önem göstermektedir. AIC bilgi kriterine göre optimum gecikme uzunluğu bir olarak belirlenmiştir. Uzun ve kısa dönem uzun dönem SVAR (F,S matris) modelinde otokorelasyon sorunu olmadığı tespit edilmiştir. Analizden elde edilen sonuçlar ABD Dolar Endeksinin BRICS ülke borsa endekslerine etkisinin kısa ve uzun dönemde negatif olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: ABD Dolar Endeksi, BRICS Ülkeleri, Borsa Endeksi, Yapısal VAR Modeli

THE EFFECT OF THE US DOLLAR INDEX ON THE CAPITAL MARKETS OF THE BRICS COUNTRIES: THE APPROACH OF THE STRUCTURAL VAR MODEL

Assist. Prof. Dr. Ozge DEMIRKALE

ABSTRACT

One of the most important variables affecting financial markets is the US Dollar Index (DXY). The US Dollar Index is defined as the collection of the currencies of the countries trading with the US in a basket and the evaluation of the US dollar in this basket. It is closely followed by investors and portfolio managers as it allows to measure the value of the dollar against other country currencies and to make comparisons between currencies. The aim of this study is to measure the short and long-term effects of the US Dollar index on the stock market indices of the BRICS countries. In order to achieve this aim, the Structural VAR (SVAR) method was used. The analysis period was determined as January 2008-January 2022 due to the closure of the Russian stock market for a short time due to the Russia-Ukraine war. In order to apply the SVAR model, the variables must be stationary at the same level. For this reason, unit root tests were performed before evaluating the results obtained from the analysis. According to the results obtained from the Extended Dickey-Fuller (ADF) and Phillips Perron (P-P) tests, it has been determined that the data whose natural logarithms are taken are stationary in I(0). One of the most important steps in the SVAR method is the determination of the lag length. Since the data is between January 2008 and January 2022, the number of observations is more than 100, so the AIC (Akaike) information criterion is more important than the Hannan-Quinn (HQ) and other information criteria. According to the AIC information criterion, the optimum lag length was determined as one. It has been determined that there is no autocorrelation problem in the long and short term SVAR (F,S matrix) model. The results obtained from the analysis show that the effect of the US Dollar Index on the BRICS country stock indices is negative in the short and long term.

Keywords: US Dollar Index, BRICS Countries, Stock Market Index, Structural VAR Model

MİKRO-SOSYAL GİRİŞİMCİ KADINLAR

Dr. Öğr. Üyesi Esra Bal KÜLAHİ
İstanbul Kent Üniversitesi, İİTBF
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0003-0070-7025
esra.balkulahi@kent.edu.tr
Doç. Dr. Bülent DEMİR
İstanbul Kent Üniversitesi, İİTBF
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-9451-1842
bulent.demir@kent.edu.tr
Doç. Dr. Volkan YÜCEL
İstanbul Kent Üniversitesi, İİTBF
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0003-4240-3206
volkan.yucel@kent.edu.tr

ÖZET

Çalışma, Türkiye'deki ekonomik çalkantı sırasında kadın mikro girişimcilerin hayatta kalma çabalarını ve aldıkları kararları nitel bir çerçeveden incelemektedir. Serbest meslek sahibi kadınların mikro krediler ve artan fırsatlara yönelik finans ve motivasyon faktörlerinin incelemesi amaçlanmıştır. Bir kaynak olarak mikrofinans, birçok insanı girişimciliğe taşır. Girişimcilik ve işletmeciliğin özellikle kadınlara nüfuz etmesi, onların gelişimlerine, iş yaşamına ve karar alma süreçlerine katılımına, aile refahına ve sonuç olarak sürdürülebilirliğe katkı sunmaktadır. Mikrokredinin; işletmelerin ayakta kalması ve kadın girişimciliğine imkân sağladığı belirtilebilir. Çalışmada nitel analiz yöntemi kullanılmış ve kadın mikro girişimciler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Girişim, Mikro-Girişim, Mikro-Finansman, Covid-19 Krizi, İşletmelerin hayatta kalması

* Bu çalışma, İstanbul Kent Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından 2022014 proje no ile ve KEDV-Kent KAMER iş birliğiyle (2022) desteklenmiştir.

MICRO-SOCIAL ENTREPRENEUR WOMEN

Assist. Prof. Dr. Esra Bal KÜLAHİ
Assoc. Prof. Dr. Bülent DEMİR
Assoc. Prof. Dr. Volkan YÜCEL

ABSTRACT

The study aims to address the survival efforts and decisions of women microentrepreneurs during the economic turmoil in Turkey from a qualitative framework. It was aimed to examine the financial and motivational factors of self-employed women towards microcredit and increased opportunities. Microfinance as a resource moves many people into entrepreneurship. The penetration of entrepreneurship and business, especially for women, provides opportunities for their development, participation in business and decision-making, family well-being and ultimately sustainability. Microcredit makes vital contributions to business survival and women's entrepreneurship. The qualitative analysis method was used in the study and women micro-entrepreneurs were analyzed.

Keywords: Social enterprise, Micro-enterprise, Microfinance, Covid-19 pandemic, Business survival

HAREKETLİ ORTALAMA YÖNTEMİ İLE TALEP TAHMİNLEME: KİMYA SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA

Prof. Dr. Fatma DEMİRCİ OREL
Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Adana, Türkiye
ORCID: 0000-0002-3958-7297
fdorel@cu.edu.tr

Gülşah ŞİŞMAN
Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Adana, Türkiye
ORCID: 0000-0003-2027-030X
gulsah@gulsahsisman.com

ÖZET

Talep tahmini her firma için tedarik zinciri strateji geliştirme sürecinin en gerekli öğelerinden biridir. Firmaların talebi tahmin edebilme becerileri ve bu tahmini nasıl karşılayacaklarına karar vermeleri global rekabette yer alabilmeleri için oldukça önemlidir. Ayrıca talep tahmini, üretim planlaması, finansal planlama, risk değerlendirmesi ve hammadde alımı gibi kritik iş faaliyetlerini kolaylaştırmaya yardımcı olur. Talep tahmininin birkaç farklı yöntemi (nitel ve nicel) vardır. Endüstride birçok şirket birden fazla talep tahmini oluşturmakta ve birden fazla tahmin yöntemi kullanmaktadır. Araştırmanın uygulama bölümünde polyester bazlı polimer üreten bir firmanın 2009-2014 yılları arasında gerçekleşen satış verileri kullanılarak 3 aylık ve 5 aylık hareketli ortalama yöntemi ile tahminlerde bulunulmuştur. Elde edilen tahminlerin yüzde hata payı ortalama mutlak yüzde hata ile hesaplanmıştır. Sonuçlar değerlendirildiğinde 3 aylık hareketli ortalama ile elde edilen tahminlerin hata payının 5 aylık hareketli ortalama ile elde edilen tahminlere göre daha düşük olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Talep Tahmini, Talep Tahmin Yöntemi, Hareketli Ortalama, Tedarik Zinciri, Vaka Çalışması

DEMAND FORECASTING WITH THE MOVING AVERAGE METHOD: AN APPLICATION IN THE CHEMICAL INDUSTRY

Prof. Dr. Fatma DEMIRCI OREL
Gulsah SISMAN

ABSTRACT

Demand forecasting is one of the most essential elements of the supply chain strategy development process for every company. Companies' ability to forecast demand and determine how to meet this forecast is very important for them to take part in global competition. Also, demand forecasting helps to facilitate critical business activities, such as production planning, financial planning, risk evaluation, and the purchase of raw materials. There are several different methods (qualitative and quantitative) of demand forecasting. In industry, many companies create multiple demand forecasts and use more than one forecasting method. In the application part of the research, the sales data of a company producing polyester-based polymers between the years 2009-2014 were used, and estimates were made using the 3-month and 5-month moving average method. The percent margin of error of the obtained estimates was calculated with the mean absolute percent error. When the results are evaluated, it has been found that the margin of error of the estimates obtained with the 3-month moving average is lower than the estimates obtained from the 5-month moving average.

Keywords: Demand Forecast, Demand Forecasting Method, Moving Average, Supply Chain, Case Study

YENİ SANAYİLEŞEN ÜLKELERDE ÇEVRESEL KUZNETS EĞRİSİ YAKLAŞIMININ GEÇERLİLİĞİ: 1980-2020 DÖNEMİ

Ezgi KOPUK
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enst.
ORCID: 0000-0001-7242-1160
ezgi.kopuk@hotmail.com

ÖZET

Ülkeler hızlı büyüyebilmek için üretim ve rekabetin etkisiyle çevresel koşulları göz ardı etmişlerdir. Günümüzde ise artan çevresel sorunlar ile inovasyona dayalı çevreci sanayi faaliyetleri ve politikaları yürütülmektedir. Bu bakımdan çalışmada rekabet avantajı elde etmek için yüksek çıktıya ihtiyaç duyan yeni sanayileşen ülkelerin çevreci politikaları dikkate alarak ekonomik gelişimlerini sağlayıp sağlamadığını Çevresel Kuznets Eğrisi Hipotezi altında belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında 1980-2020 yılları için hipotez, panel veri analizi ile test edilmiştir. Çalışmada yatay kesit bağımlılığını dikkate alan CADF birim kök, Westerlunda eşbütünleşme ve Geliştirilmiş Ortalama Grup Tahmin Edici (AMG) testleri kullanılmıştır. Edinilen bulgulara göre değişkenler arasında uzun dönemli bir ilişkinin olduğu gözlemlenmekle birlikte, Meksika, Brezilya, Endonezya, Filipinler, Hindistan, Malezya ve Tayland' da kişi başı gelirdeki artışın karbon emisyonlarını artırdığı tespit edilmiştir. Güney Afrika, Çin, Türkiye ve panelin geneli için ise herhangi bir istatistiki anlamlılığa ulaşılamamıştır. Bu sonuçlar ekonomik büyüme evresinde çevresel sorunların önce arttığı, ekonomik büyüme ile daha sonra azaldığını ileri süren ve ters U şeklinde bir eğime sahip olan hipotezi destekler niteliktedir. Aynı zamanda ekonomik büyümedeki artışa bağlı olarak CO2 emisyonundaki yüzdesel artış oranlarına bakıldığında, ülkelerin çevresel Kuznets eğrisinde zirve noktasına yakın bir seviyede yer aldığı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sanayileşme, Çevresel Kuznets Eğrisi, Sanayileşen Ülkeler, Panel Veri Analizi

THE VALIDITY OF THE ENVIRONMENTAL KUZNETS CURVE APPROACH IN NEWLY INDUSTRIALIZED COUNTRIES: 1980-2020 PERIOD

Ezgi KOPUK

ABSTRACT

Countries have ignored environmental conditions with the effect of production and competition in order to grow rapidly. Today, increasing environmental problems and innovation-based environmental industrial activities and policies are carried out. In this respect, it is aimed to determine under the Environmental Kuznets Curve Hypothesis whether the newly industrialized countries, which need high output in order to gain competitive advantage, provide their economic development by taking into account environmental policies. For this purpose, the hypothesis was tested with panel data analysis for the years 1980-2020. In the study, CADF unit root, Westerlunda cointegration and Augmented Mean Group Estimator (AMG) tests were used. According to the findings, although it is observed that there is a long-term relationship between the variables, it has been determined that the increase in per capita income increases carbon emissions in Mexico, Brazil, Indonesia, Philippines, India, Malaysia and Thailand. No statistical significance was reached for South Africa, China, Turkey and the panel in general.These results support the hypothesis that environmental problems first increase in the economic growth phase, then decrease with economic growth and have an inverted U-shaped slope. At the same time, when the percentage increase rates on economic growth due to the increase in carbon emissions are examined, it can be stated that the countries are close to the peak in the environmental Kuznets curve.

Keywords: Industrialization, Environmental Kuznets Curve, Industrializing Countries, Panel Data Analysis

ATIL TARIM ARAZİLERİNİN ÜRETİME KAZANDIRILMASI: ULUSLARARASI UYGULAMALAR VE FİNANSMAN MODELİ ÖNERİSİ*

Doç. Dr. Necla İLTER KÜÇÜKÇOLAK
TÜRİB, Türkiye
ORCID: 0000-0002-7097-5423
necla.kucukcolak@turib.com.tr
İrem YANIK
TÜRİB, **Türkiye**
ORCID: 0000-0002-9196-4141
irem.yanik@turib.com.tr

ÖZET

Tarımsal araziler, insanoğlunun beslenmesinin sağlandığı yaşam için vazgeçilemez bir doğal kaynaktır. Tarım sektörünün gelişmesinde ve güçlenmesinde tarım arazilerinin doğru, dengeli ve sürdürülebilir kullanımı büyük öneme sahiptir. Tarım arazilerinin parçalanması ve amacına yönelik kullanılmaması ile nüfusun artması, endüstrileşme ve plansız kentleşme, kırsaldan kentlere yaşanan göç oranlarındaki artış gibi sebepler tarım arazilerin sürdürülebilir kullanımında büyük engel oluşturmaktadır. Tarım arazilerinin sürdürülebilir kullanımında, tarımsal arazilerin yönetimi ve planlanması amacıyla yapılan çalışmalar incelendiğinde arazi bankacılığı sisteminin öne çıktığı görülmektedir. Arazi bankacılığı; arazi piyasalarının yönetimini sağlamak amacıyla arazilerin devlet ya da devlet tarafından yetki verilen bir kuruluş tarafından satılması ve kiralanması esasına dayanan, bu sistemi uygularken arazi toplulaştırma yöntemini kullanarak borsa gibi çalışan bir sistemdir. Bu çalışmada Dünya tarımsal üretim değeri en büyük 10 ülkenin tarımsal arazi alanlarına ve bunlardan en büyük 3 ülke ile Türkiye'deki tarımsal arazi kullanım politikaları incelenerek âtıl tarım arazilerinin üretime katılmasının sağlanmasına yönelik tarım arazisi bankacılığı kapsamında tarım arazi merkezi yapısı ve tarım arazi fonu model önerisi sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Arazi Konsolidasyonu, Tarım Arazi Bankacılığı, Tarımda Sürdürülebilirlik

*Bu çalışmada belirtilen görüşler yazarlarına ait olup, çalıştıkları Kurumu bağlamaz

BRINGING IDLE AGRICULTURAL LANDS TO PRODUCTION: INTERNATIONAL APPLICATIONS AND FINANCE MODEL PROPOSAL

Doc. Dr. Necla ILTER KUCUKCOLAK
Irem YANIK

ABSTRACT

Agricultural lands are crucial natural resource for human life. Precise, balanced and sustainable use of agricultural lands is of great importance in the development and strengthening of the agricultural sector. Reasons such as the fragmentation and non-use of agricultural lands, the increase in population, industrialization and unplanned urbanization, and the increase in migration rates from rural to urban areas constitute a major obstacle in the sustainable use of agricultural lands. In the sustainable use of agricultural lands, when the studies for the management and planning of agricultural lands are examined, it is seen that the land banking system comes to the fore. Land banking is a system that works like an exchange or organized market by using the land consolidation method, which is based on the sale and lease of lands by the state or an institution authorized by the state in order to ensure the management of land markets. In this study, the agricultural land areas of the ten countries with the largest agricultural production value and the agricultural land use policies of the three largest countries were examined and a model proposal was presented within the scope of agricultural land banking to ensure the participation of idle agricultural lands in production.

Keywords: Agricultural Land Banking, Land Consolidation, Sustainable Agriculture

UNCONCEPTUALIZED JUSTICE IN MAJID KHADDURI: THE SIYASATNAMAH TYPE

Assist. Prof. Dr. Hulusi Ertugrul UMUDUM
Atatürk University, Faculty of Administrative Science
Erzurum, Turkey
ORCID: 0000-0002-4997-1575
ertugrul.umudum@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Majid Khadduri (1909-2007) is an author who has a crucial position in the history of the Middle East. His War and Peace in the Law of Islam and The Islamic Law of Nations books are considered as a basic work for the Islamic International Law and play a major role in shaping the ideas about the jihad in the Western Literature . As for his Islamic Conception of Justice is one of the comprehensive and compact texts which collects the ideas about justice under one title.

Though the works of Khadduri has welcomed in the Western world, Islamic world has criticised them due to a couple of reasons one of which is: “In addition to discussing the views of the Muslim jurists and historians of the classical age in his works, Khadduri does not display the diversity of the views objectively and he reaches his conclusions on jihad by interpreting the events of the first eras of Islam and while doing this he confuses Islamic history with Islamic law and does not deal with the sources and schools of classical Islamic law properly .

In this study, the following argument of Khadduri will be criticised: In Islamic Conception of Law, Khadduri prioritises the Muslim philosophers like Averroes and Avicenna seeing that those are the thinkers whose ideas come closer to the Classical Greek philosophy specifically Aristotelean notion of justice. However, other approaches of justice in Islam which belong to the book of politics (siyasatnamah) and book of advice (nasihatnamah) literature are excluded by Khadduri since they are not conceptualised per se. Rather, the notion of justice in both sources are prepared for “justification of the ulterior motives of the monarhcs”: they are written for legitimatisation of the illegitimate acts of monarchs and such a view on siyasatnamah-nasihatnamah literature simplifies and degrades the value of the literature.

This view of Khadduri will be challenged through the notion of “circle of justice” according to scholars like Halil Inalcik and Linda Darling it is the most unprecedented political concept in the Eastern world. Hence, it will be argued that contrary to the claims of Khadduri, nasihatnamah-siyasatnamah literature has a conceptualised view on justice.

Keywords: Justice, Khadduri, Siyasatnamah (Book of Politics), Politics.

MECİD HADDURİ'DE KAVRAMSALLAŞTIRILMAYAN ADALET: SİYASETNAME ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Hulusi Ertuğrul UMUDUM

ÖZET

Mecid Hadduri (1909-2007) Ortadoğu tarihi alanında önemli yere sahip bir yazardır. Onun *War and Peace in the Law of Islam* ve *The Islamic Law of Nations* yapıtları Batı'da İslam devletler hukuku alanında yapılan çalışmalar için temel kaynak olup Batı literatüründe cihada dair düşüncelerin şekillenmesinde önemli bir rol oynamıştır*. Türkçeye *İslam'da Adalet Kavramı* olarak çevrilen metni ise İslam düşüncesinde adalete dair yaklaşımları bir metin altında toplayan en derli toplu ve şümullü metinlerden biridir.

Hadduri'nin çalışmaları Batı dünyasında genelde kabul görmüş olsa da İslam dünyasında Hadduri'ye birtakım eleştiriler getirilmiştir. Bu eleştirilerin biri şöyledir: "Eserlerinde klasik dönemden birçok Müslüman hukukçu ve tarihçinin görüşlerini tartışmakla birlikte bu görüşlerin çeşitliliğini tarafsız bir şekilde yansıtmayan Haddûrî, söz konusu yargılarına hukukçuların cihatla ilgili yaklaşımlarından çok İslâm'ın ilk yayılış tarihinden bazı olayları yorumlayarak varmakta, İslâm tarihiyle İslâm hukukunu birbirine karıştırmakta, klasik İslâm hukuku kaynakları ve ekollerinin farklı görüşlerine yeterince ilgi göstermemektedir.**"

Bu çalışmada eleştirilecek olan yaklaşımı ise yukarıda adı geçen İslam'da Adalet Kavramı başlıklı eserinde İbn Sina, İbn Rüşd gibi filozofların yapıtlarında Klasik Yunan geleneği ile koşut, Aristoteles'ten gelen adalet anlayışını ele alırken, siyasetname ve nasihatnamelerde kullanıldığı şekliyle adalet anlayışını kavramsallıktan uzak görerek tasnif sisteminin dışında tutmaktadır. Buna ek olarak, siyasetname ve nasihatname literatürlerindeki adalet anlayışlarını "hükümdarların yüzünü yıkamak" için yazılan ve hükümdarların dinen meşru olmayan faaliyetlerini meşrulaştırıcı gaye ile kaleme alınan eserler olarak değerlendirmek suretiyle bu iki gelenekteki köklü ve derinliği olan adalet telakkisini basite indirgemekte ve hatta tahkir etmektedir.

Hadduri'nin bu tutumuna, siyasetname ve nasihatnamelerin sistematikleştirdiği ve Halil İnalcık, Linda Darling gibi isimlerce İslam adalet düşüncesinin alametifarikası olan "adalet dairesi" açıklanarak eleştiri getirilecek ve Hadduri'nin ele aldığının aksine siyasetnameler ve nasihatnamelerde kavramsallaştırılmış bir adalet anlayışı olduğu gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Adalet, Hadduri, Siyasetname, Siyaset

* https://islamansiklopedisi.org.tr/hadduri-mecid

** https://islamansiklopedisi.org.tr/hadduri-mecid

FENOMENLERİN VERGİLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ
Hacettepe Üniversitesi İİBF
ORCID:0000-0002-8746-6756
Ankara, Türkiye
aby@hacettepe.edu.tr
Doç. Dr. Işıl F. O. ŞAHİN
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İİBF
Ankara, Türkiye
ORCID:0000-0002-7238-1215
isil.orkunoglu@hbv.edu.tr

ÖZET

Sosyal medyadaki çeşitli içerikleri, takipçilerine sundukları çevrimiçi ünleri sayesinde satış, pazarlama, reklam vb. faaliyetleri ile ürünlere dair ek kazançlar, çekip yayınladıkları çeşitli videolar, canlı yayınlar, çevrimiçi oyunlar aracılığıyla elde ettikleri gelirler üzerinden vergilendirilmelilerdir. Ancak uygulamada birçok fenomenin vergisel yükümlülüklerini sıklıkla yerine getirmedikleri görülmektedir. Nitekim 11.09.2022 itibariyle Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından vergisel sorumluluklarını yerine getirmemiş 588 kişi hakkında işlemde bulunulmuştur. GVK mükerrer 20/b uyarınca; facebook, youtube, twitter, instagram üzerinden reklam vb. gelirler elde edenlere 26 Ekim 2021 tarihli Resmi Gazete'de öngörüldüğü üzere ilgili fenomenlerin hesaplarına para girişi olan bankalar tarafından %15 oranında vergi kesintisi yapılacağından, ilgililerin 2022 için 880 bin TL gelir haddini aşmamaları durumunda defter tutma, beyanda bulunma, vergi ödeme yükümlülüklerinin bulunmadığı belirtilmektedir. Ancak 880 bin TL'lik haddin aşılması durumunda beyanname verilip, hesaplanan verginin ödenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla çalışmada 01.03.2020'de yürürlüğe giren dijital hizmet vergisine(DHV) ve gelişimine, istisna ve muafiyetlerine ve fenomenlerin vergilendirilmesi ile ilintisine, DHV'nin uygulamasına yönelik eleştiri ve önerilere değinilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kayıtdışı Ekonomi, Sosyal Medya Fenomenleri, Radar Sistemi, Vergileme, Türkiye

TAXATION OF PHENOMENA

Prof. Dr. Ahmet Burcin YERELI
Assoc. Prof. Dr. Isil F. O. SAHIN

ABSTRACT

By means of the various content on social media and the online reputation they offer to their followers, they can be used in sales, marketing, advertising, etc. additional earnings related to their activities and products, various videos they shoot and broadcast, live broadcasts, online games should be taxed on their income. However, in practice, it is seen that many phenomena often do not fulfill their tax obligations. As a matter of fact, as of 11.09.2022, the Ministry of Treasury and Finance took action against 588 people who did not fulfill their tax responsibilities. In accordance with GVK reiterated 20/b; Facebook, Youtube, Twitter, Instagram advertising etc. It is stated that, as foreseen in the Official Gazette dated 26 October 2021, a 15% tax deduction will be made by the banks with money inflows to the accounts of the related phenomena, for those who earn income, if they do not exceed the income limit of 880 thousand TL for 2022, they are not obliged to keep a book, make a declaration, or pay taxes. However, if the limit of 880 thousand TL is exceeded, a declaration must be submitted and the calculated tax must be paid.

Keywords: Informal Economy, Social Media Phenomena, Radar System, Taxation, Turkey

İHTİSAS SERBEST BÖLGELERİNE SAĞLANAN TEŞVİKLERİN İRDELENMESİ

Doç. Dr. Işıl F. O. ŞAHİN
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İİBF
Ankara, Türkiye
ORCID:0000-0002-7238-1215
isil.orkunoglu@hbv.edu.tr

ÖZET

Serbest bölgeler genellikle ihracatın artırılması, belirli sektörlerin, bölgelerin ve özellikle de ihracatın desteklenip geliştirilmesi, şirketler arası sinerji ile bölgesel kalkınma stratejilerinden yararlanarak, yabancı sermayeye çekici yatırım iş alanları oluşturmak ve ülkeye teknoloji transferi sağlamak gibi temel amaçlarla kurulmaktadırlar. Ülke ekonomisi üzerindeki en büyük etkileri ticareti geliştiren özel ekonomi alanları olmalarıdır. Dolayısıyla çalışmada Türkiye özelinde serbest bölgelerin ekonomik katkılarına, ihtisas serbest bölgeleri düzenlemesinin amaçlarına, kapsamına ve bu bölgelerin bölgesel kalkınma teorisindeki yerine ve uygulamaya ilişkin eleştirilerle çeşitli önerilere yer verilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Serbest Bölgeler, İhtisas Serbest Bölgeleri, Mali Teşvikler, Türkiye

EXAMINATION OF INCENTIVES PROVIDED TO SPECIALIZED FREE ZONES

Assoc. Prof. Dr. Isil F. O. SAHIN

ABSTRACT

Free zones are generally established for the main purposes such as increasing exports, supporting and developing certain sectors, regions and especially exports, creating attractive investment business areas for foreign capital, and providing technology transfer to the country by utilizing inter-company synergy and regional development strategies.The biggest impact on the country's economy is that they are special economic areas that develop trade.Therefore, in the study, the economic contributions of free zones in Turkey, the purposes and scope of the regulation of specialized free zones, the place of these zones in the theory of regional development, and various suggestions with criticisms are given.

Keywords: Free Zones, Specialized Free Zones, Financial Incentives, Turkey

DÜNYA TİCARET ÖRGÜTÜ TARIM ANLAŞMASI VE TÜRKİYE: DS334, DS256 VE DS237 NUMARALI UYUŞMAZLIKLAR

Dr. Erdem BULUT
Ticaret Bakanlığı, Türkiye
buluterdem@yahoo.com

ÖZET

Korumacı eğilimlerin en fazla olduğu sektörlerden biri olan tarım sektörünü serbestleştirmeye yönelik ilk kapsamlı adımlar Uruguay Turu (1986-1994) sonunda imzalanan Tarım Anlaşması (1994) ile atılmıştır. Tarım Anlaşması ile birlikte gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler pazara erişim için tarife oranlarında, uluslararası tarım piyasasını rekabete açmak için yurtiçi desteklerde ve ihracat sübvansiyonlarında belirli oranlarda indirime gitmişlerdir. Fakat geçen süre zarfında Tarım Anlaşması ile ilgili olarak Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülkeler arasında birçok anlaşmazlık oluşmuş ve çıkan ihtilaflar Anlaşmazlıkların Çözümü Organına intikal etmiştir. Dünya Ticaret Örgütü verilerine göre, 1995-2021 yılları arasında Tarım Anlaşması ile ilgili olarak toplam 80 uyuşmazlık Anlaşmazlıkların Çözümü Organına intikal etmiştir. Söz konusu uyuşmazlık, Anlaşmazlıkların Çözümü Organına intikal eden anlaşmazlıkların yaklaşık olarak %7'sini oluşturmaktadır. Türkiye ile ilgili olarak ise yine bu dönemde Tarım Anlaşması kapsamında üç şikâyet başvurusu yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı, Dünya Ticaret Örgütü nezdinde Türkiye ile ilgili şikâyet konusu olan üç anlaşmazlığın nedenini, konusunu, sürecini ve sonuçlarını Tarım Anlaşması çerçevesinde incelemektir. Bunun için Anlaşma metinleri, dava boyunca taraf ülkelerin yaptığı açıklama ve savunmalar ile Anlaşmazlıkları Çözüm Organının verdiği kararların incelenmesi araştırma yöntemi olarak belirlenmiştir. Çalışma sonucunda, Türkiye'nin Tarım Anlaşması kapsamında yurtiçi destekler ve ihracat sübvansiyonları konusunda indirim yükümlülüğü bulunmamasının bu dönemde Türkiye için bir avantaj oluşturduğu fakat devam etmekte olan Doha Turunda mutabakata varılan karar taslakları da göz önünde bulundurulduğunda bu durumun Türkiye için dezavantaj oluşturabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dünya Ticaret Örgütü, Anlaşmazlıkların Çözümü Organı, Tarım Anlaşması, Türkiye

WORLD TRADE ORGANIZATION AGREEMENT ON AGRICULTURE AND TURKIYE: DISPUTES CASES OF THE DS334, DS256 VE DS237

Dr. Erdem BULUT

ABSTRACT

The first comprehensive steps to liberalize the agriculture sector, which has one of the sectors with the highest protectionist tendencies, were taken with the Agreement on Agriculture (1994) signed end of the Uruguay Round (1986-1994). With the Agreement on Agriculture, developed and developing countries have reduced tariff rates for market access, domestic supports and export subsidies to open the international agricultural market to competition. However, there have been many disputes among the member countries of the World Trade Organization regarding the Agreement on Agriculture in the course of time. Disputes between member countries have been reported to the Dispute Settlement Body. According to the World Trade Organization data, 80 disputes related to the Agreement on Agriculture were reported to the Dispute Settlement Body between 1995-2021. Disputes related to the Agreement on Agricultural account for approximately 7% of the all disputes. During this period, DSB has dealt with three applications regarding Türkiye. The aim of this study is to examine the causes, subjects, process and results of the three disputes under the Agreement on Agriculture. For this purpose, examinations of the Agreements on Agriculture, parties's explanations and defenses and Dispute Settlement Bodys's decisions have been determined as a research method. As a result of the study, it has been concluded that Türkiye's lack of obligation to reduce domestic supports and export subsidies within the scope of the Agriculture Agreement is an advantage for Türkiye in this period, but considering the draft decisions in the ongoing Doha Tour, this situation may pose a disadvantage for Türkiye.

Keywords: World Trade Organization, Dispute Settlement Body, Agreement on Agriculture, Türkiye

İSLAM İŞ BİRLİĞİ TEŞKİLATI'NIN DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ YERİ

Prof. Dr. Adem DOĞAN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İİBF
Sivas, Türkiye
ORCID: 0000-0001-7874-8455
ademdogan@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

İslam İş Birliği Teşkilatı 1969 yılında kurulmuştur. 57 müslüman ülkenin oluşturduğu uluslararası bir örgüttür. Birleşmiş Milletler'den sonra ikinci büyük uluslararası kuruluştur. Teşkilat'ın temel amacı, uluslararası barış ve uyumu teşvik etme ruhu içinde müslüman dünyasının çıkarlarını korumak ve kollamaktır. Bu çalışma İslam İş Birliği Teşkilatı'nın dünya ekonomisindeki yerini konu edinmektedir. Kuruluşundan günümüze Teşkilat'ın dünya ekonomisinde ağırlığı artı mı azaldı mı sorusuna cevap aramaktadır. Çalışmada karşılaştırmalı statik bir yöntem izlenmektedir. Teşkilat'ın kuruluş yılını takip eden yıl olan 1970 yılında ve 1995 ile 2020 yıllarında Teşkilat'a üye devletlerin dünya üretim ve mal ticaretindeki payları hesaplanmaktadır. Bu dönemlerin fotoğrafları birbiriyle karşılaştırılarak Teşkilat'ın ve üyelerinin dünya ekonomisindeki paylarının artıp artmadığı ortaya konulmaktadır. Buna göre, 1970 yılında Teşkilat'ın toplam yıllık üretimi (GSYİH), dünya üretiminin (GSYİH) %5.4'ünü oluştururken, bu oran 1995 yılında %4.1'e gerilemiş, 2020 yılında ise %7.7'ye yükselmiştir. Kuruluş'un dünya mal ticaretindeki payı 1970 yılında %9.0 iken bu oran 1995 yılında %7.1'e gerilemiş, 2020 yılında ise %8.3' yükselmiştir. Kuruluş'un 2020 yılı itibariyle dünya mal ticaretindeki payı 1970 yılındaki payının altındadır. Kuruluş'un 1970 yılında dünya mal ihracatında %8.2 düzeyinde olan payının 1995 yılında %6.8'e gerilediği, 2020 yılında ise %10.4'e yükseldiği görülmektedir. Kuruluş'un dünya mal ithalatındaki payı ise, azalan bir seyir izlemektedir. Nitekim, Teşkilat'ın 1970 yılında dünya mal ithalatında %9.7 düzeyinde olan payı 1995 yılında %7.5'e, 2020 yılında ise %6.2'e düşmüştür. 1970 yılına göre 2020 yılında Teşkilat'ın dünya üretim ve dünya mal ihracatındaki payı artarken, dünya mal ithalatındaki payı azalmıştır. Üye ülkelerin dünya üretim ve ticaretindeki payları çok küçük düzeylerdedir. 2020 yılı itibariyle dünya üretiminde en yüksek paya sahip Teşkilat üyeleri, Endonezya (%1.2), Türkiye (%0.8) ve S. Arabistan (%0.8) olarak sıralanmaktadır. Aynı yıla göre,dünya mal ihracatında en yüksek paya sahip üye ülke Malezya (%1.3) iken, bu ülkeyi Birleşik Arap Emirlikleri (%1.2) ve Katar (%1.0), izlemektedir. Dünya mal ithalatında en yüksek paya sahip üye ülkeler ise, Birleşik Arap Emirlikleri (%1.3), Türkiye (%1.2) ve Malezya (%1.0) olarak sıralanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam İşbirliği Teşkilatı, Dünya Ekonomisi, Dünya Ticareti

PLACE OF THE ORGANISATION OF ISLAMIC COOPERATION IN THE WORLD ECONOMY

Prof. Dr. Adem DOGAN

ABSTRACT

Islamic Cooperation Organization was established in 1969. It is international organization formed by 57 Muslim countries. It is the second largest international organization after the United Nations. The main purpose of the Organization is to protect and safeguard the interests of the Muslim world in the spirit of promoting international peace and harmony. This study deals with the place of the Islamic Cooperation Organization in the world economy. It seeks an answer to the question whether the weight of the Organization in the world economy has increased or decreased since its establishment. A comparative static method is followed in this study. In 1970, the year following the establishment of the Organization, and in 1995 and 2020, the shares of member states in world production and trade of goods are calculated. By comparing the photographs of these periods with each other, it is revealed whether the share Organization and its members in the world economy has increased. Accordingly, while the total annual production (GDP) of Organization constituted 5.4% of world production (GDP) in 1970, this rate decreased to 4.1% in 1995 and increased to 7.7% in 2020. While the share of the Organization in world goods trade was 9.0% in 1970, this rate decreased to 7.1% in 1995 and increased to 8.3% in 2020. As of 2020, the share of the Organization in world goods trade is below its share in 1970. It is seen that the share of the Organization in world goods exports, which was 8.2% in 1970, decreased to 6.8% in 1995 and increased to 10.4% in 2020. The Organization's share in world imports of goods, on the other hand, follows a decreasing course. As a matter of fact, the Organization's share in world goods imports, which was 9.7% in 1970, decreased to 7.5% in 1995 and to 6.2% in 2020. Compared to 1970, the Organization's share in world production and world goods exports increased in 2020, while its share in world goods imports decreased. The share of member countries in world production and trade is very small. The members of the Organization, which have the highest share in world production as of 2020, are listed as Indonesia (1.2%), Turkey (0.8%), and Saudi Arabia (0.8%). As of the same year, the member country with the highest share in world goods exports was Malaysia (1.3%), followed by the United Arab Emirates (%1.2) and Qatar (1.0%). The member countries with the highest share in world goods import are listed as United Arab Emirates (1.3%), Turkey (1.2%) and Malaysia (1.0%).

Keywords: Organisation of Islamic Cooperation, World Economy, World Trade.

İSLAM DEVLETİ HORASAN EYALETİ (ISKP) VE ORTA ASYA GÜVENLİĞİ

Doç. Dr. Demet Şefika MANGIR
Selçuk Üniversitesi, İİBF
Konya, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2542-8551
demetacar@selcuk.edu.tr
Araş. Gör. Ediliia ABDYKADYROVA
Kırgızistan-Manas Üniversitesi
Kırgızistan
ORCID: 0000-0001-6049-8232
ediliya.abdikadirova@manas.edu.kg

ÖZET

Afganistan'da bir ülke veya belirli bir etnik grupla sınırlı olmayan yaklaşık 2000 üyesi ile DAEŞ'in bölgesel kolu olan İslam Devleti Horasan Eyaleti (ISKP) oluşumundan bu yana terör tehdidi olmaya devam etmektedir. Irak ve Suriye'de kurulan ISKP Afganistan, Pakistan, Irak, Suriye ve Hindistan'da aktif olarak faaliyet göstermektedir. 2015'te ortaya çıktığında, üyelerinin çoğu "Tehrik-i-Taliban Pakistan" üyeleriydi, ancak uluslararası cihadı savunan bu gruba Orta Asya militanlarının önemli bir kısmı, özellikle Özbekler ve Tacikler de katılmıştır. ISKP saldırıları Taliban'a, dini azınlıklara ve ekonomik altyapıya odaklanmaktadır. 2021'de Afganistan'da yönetime gelen Taliban ile ciddi anlaşmazlıkları bulunmaktadır. Taliban liderliğinden beklediği desteği alamayan ISKP onların Amerikalılar, Ruslar ve İranlılarla yaptığı müzakereler ve uluslararası cihadın reddedilmesine tepki göstermektedirler. Dolayısıyla, Batı'nın kuklaları olarak göstermeyi amaçlayan Taliban'a karşı propaganda yürütmektedir. Bunun yanısıra Afganistan topraklarından komşu Orta Asya ülkelere saldırarak Taliban ile bölge devletleri arasında zaten gergin olan ilişkiye daha fazla güvensizlik ekmeye çalışmaktadır. Ayrıca, bu saldırıların komşu devletleri müdahale etmeye teşvik edebileceği ve böylece İslam Devleti güçlerinin ortaya çıkan kaostan yararlanabileceği öne sürülmektedir. Böylece bu çalışmada ISKP eylemleri, ABD'nin Afganistan'dan çekilmesi ile ortaya çıkan gelişmeler ve söz konusu oluşum içinde Tacik ve Özbeklerin yeri ele alınarak Orta Asya bölgesine yönelik güvenlik alanındaki sorunların incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: ISKP, Afganistan, Taliban, Orta Asya, Güvenlik.

ISLAMIC STATE - KHORASAN PROVINCE (ISKP) AND CENTRAL ASIAN SECURITY

Assoc. Prof. Dr. Demet Sefika MANGIR
Res. Assist. Ediliia ABDYKADYROVA

ABSTRACT

The Islamic State - Khorasan Province (ISKP), the regional branch of Daesh in Afghanistan with around 2000 members not limited to a country or a specific ethnic group, has remained a terrorist threat since its formation. Established in Iraq and Syria, the ISKP operates actively in Afghanistan, Pakistan, Iraq, Syria and India. When it emerged in 2015, most of its members related to the "Tehrik-i-Taliban Pakistan", but a significant number of Central Asian militants, especially Uzbeks and Tajiks, joined this group advocating international jihad. ISKP attacks focus on the Taliban, religious minorities and economic infrastructure. They have serious disagreements with the Taliban, which came to power in Afghanistan in 2021. The ISKP is reacting to the Taliban's negotiations with the Americans, Russians and Iranians and their rejection of international jihad without the support of the Taliban leadership that was anticipated. Therefore, they are conducting propaganda against the Taliban, trying to present them as puppets of the West. Along with this, by attacking the neighboring countries of Central Asia from the territory of Afghanistan, they try to sow even more mistrust in the already tense relations between the Taliban and the states of the region. It is also argued that these attacks may encourage neighboring states to intervene, and thus allow the Islamic State to take advantage of the chaos that may arise. Thus, this study aims to examine security problems related to the Central Asia region by studying the actions of the ISKP, the developments that emerged with the USA's withdrawal from Afghanistan, and the place of Tajiks and Uzbeks in this formation.

Keywords: ISKP, Afghanistan, Taliban, Central Asia, Security.

RUS MİLLİYETÇİLİĞİ BAĞLAMINDA RUSYA'NIN AZINLIK POLİTİKALARININ TARİHİ PERSPEKTİFTEN İNCELENMESİ

Dr. Tolga OTABATMAZ
tolgaotabatmaz@hotmail.com

ÖZET

Bir devlet olarak ortaya çıkışından itibaren topraklarını genişleterek yüzölçümü bakımından dünyanın en büyük ülkesi olan Rusya, büyük bir alana yayılmasının sonucu olarak topraklarında Rus olmayan pek çok etnik grup barındırmıştır. 19'uncu yüzyılda ortaya çıkmaya başlayan Rus milliyetçiliği, yönetimi altındaki farklı milletlerle birlikte yaşamak, tarih ve din olgularının etkisiyle gelişmiştir. Rus devletinin söz konusu milletlerle ilişkisi ise Rus milliyetçiliğinden etkilenmekte ve bu milletlerle ilgili devlet politikalarında milliyetçilik düşüncesi önemli bir rol oynamaktadır. Bu sunumda, Rusya'nın azınlık politikalarının nasıl oluştuğu ve günümüzde ne şekilde uygulandığı, Rus kimliği ile milliyetçiliğinin gelişimi çerçevesinde ve tarihi perspektiften anlatılmaktadır.

AN ANALYSIS OF RUSSIA'S MINORITY POLICIES FROM A HISTORICAL PERSPECTIVE IN THE CONTEXT OF RUSSIAN NATIONALISM

Dr. Tolga OTABATMAZ

ABSTRACT

Russia, which has become the largest country in the world in terms of area by expanding its territory since its emergence as a state, has hosted many non-Russian ethnic groups in its territory as a result of its spread over a large area. Russian nationalism, which began to emerge in the 19th century, has developed under the influence of the facts of living together with different nations under its rule, history and religion. The relationship of the Russian state with these nations is influenced by Russian nationalism and the idea of nationalism plays an important role in state policies regarding these nations. In this presentation, how Russia's minority policies were formed and how they are implemented today is explained from a historical perspective and within the framework of the development of Russian identity and nationalism.

DEMOKRATİK LİDERLİĞİN İŞE GÖMÜLMÜŞLÜĞE ETKİSİNDE İŞ TATMİNİNİN ARACILIK ROLÜ

Öğr. Gör. Dr. Ali DOĞANTEKİN
Yozgat Bozok Üniversitesi, Sorgun MYO
Yozgat, Türkiye
ORCID: 0000-0003-3081-4884
ali.dogantekin@yobu.edu.tr

ÖZET

Otel endüstirisinin emek-yoğun özelliği nedeniyle, örgütteki bireyler ve bu bireyler arasındaki ilişkiler, otellerin örgütsel amaçlara ulaşmasında önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle, çalışanların, otel ile müşteri ilişkisinde bir köprü olması, araştırmacıları çalışan davranışlarını incelenmeye yönlendirmektedir. Dolayısıyla bu araştırmanın amacı; demokratik liderliğin, işe gömülmüşlük üzerindeki etkisinde iş tatmininin aracılık rolünü incelemektir. Bu amaç doğrultusunda veriler, anket tekniği kullanılarak İstanbul'daki 5 yıldızlı 233 otel çalışanından toplanmıştır. Teorik model, kısmi en küçük kareler yapısal eşitlik modellemesiyle test edilmiştir. Bulgular; demokratik liderliğin hem otel çalışanlarının iş tatminlerini hem de işe gömülmüşlük düzeylerini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Ayrıca iş tatmini; demokratik liderliğin, işe gömülmüşlük üzerindeki etkisinde tam aracılık rolü üstlenmektedir. Bulgular ışığında, bu çalışma hem teorik hem uygulamaya yönelik katkılar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Demokratik liderlik, İşe gömülmüşlük, İş tatmini.

THE MEDIATION ROLE OF JOB SATISFACTION IN THE EFFECT OF DEMOCRATIC LEADERSHIP ON JOB EMBEDDEDNESS

Lecturer Dr. Ali DOGANTEKIN

ABSTRACT

Due to the labor-intensive nature of the hotel industry, the individuals in the organization and the relationship between these individuals have an important place in the achievement of the organizational goals of the hotels. In particular, the fact that employees serve as a bridge between the hotel and the customer leads researchers to examine employee behavior. Thus, the aim of this study is to examine the mediation role of job satisfaction in the effect of democratic leadership on job embeddedness. In the light of this aim, the research data were obtained from 233 five-star hotel employees working in İstanbul using the survey method. The theoretical model was analyzed via partial least squares. The findings showed that democratic leadership affects the hotel employees' job satisfaction and also their job embeddedness level positively. Furthermore, job satisfaction fully mediates the effect of democratic leadership on job embeddedness. In the light of the findings, this study provides both theoretical and practical contributions.

Keywords: Democratic leadership, Job embeddedness, Job satisfaction.

YÖNETİŞİM ANLAYIŞI ÇERÇEVESİNDE TÜRKİYE'DE SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA (SYD) VAKIFLARI: AKŞEHİR SYD VAKFI ÖRNEĞİ

Dr. Mehmet ÖZEL
Kaymakam, İçişleri Bakanlığı, Türkiye
ORCID: 0000-0002-8444-3823
mehmet9951@hotmail.com

ÖZET

1980'lerden itibaren uygulanan neoliberal politikaların temel aldığı minimal devlet yaklaşımının ortaya çıkardığı işsizlik ve yoksulluk gibi birtakım sorunlar karşısında, 1990'lı yıllardan itibaren yönetişim anlayışı çerçevesinde devletin yeniden biçimlendirilmeye çalışıldığı görülmektedir. Bu kapsamda yönetişim; kamu yönetiminin iş ve işlemlerinde şeffaflığın sağlanması, kamu görevlilerinin hesap verme sorumluluğunun gözetilmesi, karar alma sürecinde hükümetin yanı sıra özel sektör ve sivil toplum aktörlerinin katılımının esas alınması ilkelerine dayanan bir yaklaşımı ifade etmektedir.

Günümüzde toplumların karşı karşıya kaldıkları en önemli sorunların başında, ekonomik sıkıntıların gelir adaletsizliği ile birleşmesi ile ortaya çıkan yoksulluk problemi gelmektedir. Tüm ülkeler, yoksulluğun toplumsal ve siyasal bir soruna dönüşmemesi için gelişmişlik düzeylerine, siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerine göre farklı kurumsal yapılar ve hizmet modelleri geliştirmişlerdir. Türkiye açısından ise yoksulluk yönetiminin temel unsuru; yoksulluk sorununun sürdürülebilir bir şekilde yönetilebilmesi için öngörülen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıflarıdır. 1986 yılında kurulan, 2004 ve 2014 yıllarında yapısında birtakım değişiklikler yapılan, her il ve ilçede hizmet veren SYD Vakıfları, aslında gerek yapı gerekse işleyiş bakımından yönetişim anlayışına uygun kurumlar olarak görülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın konusu, SYD Vakıflarının yönetişim anlayışının temel ilkeleri olan şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılım ilkeleri çerçevesinde Akşehir SYD Vakfı örneği üzerinden incelenmesidir. Çalışma sonucunda SYD Vakıflarının yapı ve işleyiş bakımından yönetişim anlayışının temel ilkelerine uygun bir şekilde yapılandırıldığı tespitine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetişim,, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma, Şeffaflık, Hesap Verebilirlik, Katılım.

SOCIAL ASSISTANCE AND SOLIDARITY (SAS) FOUNDATIONS IN TURKEY WITHIN THE FRAMEWORK OF GOVERNANCE APPROACH: THE CASE OF AKŞEHİR SAS FOUNDATION

Dr. Mehmet OZEL

ABSTRACT

In the face of some problems such as unemployment and poverty caused by the minimal state approach, which is based on the neoliberal policies implemented since the 1980s, it is seen that the state has been tried to be reshaped within the framework of the governance approach since the 1990s. In this context, governance refers to an approach based on the principles of ensuring transparency in the work and operations of the public administration, observing the accountability of public officials, and taking the participation of the private sector and non-governmental actors, as well as the government, in the decision-making process.

One of the most important problems faced by societies today is the problem of poverty, which arises from the combination of economic problems with income inequality. All countries have developed different institutional structures and service models according to their level of development, political, social, economic and cultural characteristics so that poverty does not turn into a social and political problem. In terms of Turkey, the basic element of poverty management is; Social Assistance and Solidarity (SAS) Foundations, which are established for the sustainable management of the poverty problem. The SAS Foundations, which were established in 1986 and have undergone some changes in their structure in 2004 and 2014, and serve in every province and district, are actually seen as institutions suitable for the understanding of governance in terms of both structure and functioning. In this context, the subject of the study is to examine the SAS Foundations through the example of Akşehir SAS Foundation within the framework of the principles of transparency, accountability and participation, which are the basic principles of governance. As a result of the study, it has been determined that SAS Foundations are structured in accordance with the basic principles of governance in terms of structure and functioning.

Keywords: Governance, Social Assistance and Solidarity, Transparency, Accountability, Participation.

Z KUŞAĞININ "SİYASET" KAVRAMINA DAİR METAFORİK ALGILARININ ÖLÇÜLMESİ

Prof. Dr. Mustafa GÖRÜN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, SBF
Çanakkale, Türkiye
ORCID: 0000-0001-9732-6979
mgorun@comu.edu.tr
Öğr. Gör. Gamze KARA
Kayseri Üniversitesi, Develi Hüseyin Şahin MYO
Kayseri, Türkiye
ORCID: 0000-0003-2474-324X
gamzekara@kayseri.edu.tr
Naile ERDEM
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Çanakkale, Türkiye
erdemnaile1102@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, Oxford Learner's Dictionaries tarafından, "90'ların sonu ile 2010'ların başı arasında doğmuş bir grup insan" olarak tanımlanan Z kuşağının "siyaset" kavramına ilişkin sahip oldukları metaforik algılarının ölçülmesi amaçlanmaktadır. Dolayısıyla çalışmanın evrenini Z kuşağı oluştururken; çalışmanın örneklemini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (n=253) ve Mersin Üniversitesinde (n=118) öğrenim görmekte olan toplam 371 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilere yarı-yapılandırılmış bir metafor formu verilerek "siyaset" kavramına ilişkin metaforik algılarının belirlenmesi amacıyla, "Siyaset……..……gibidir/benzerdir. Çünkü ...……" cümlesinde boş bırakılan yerleri doldurmaları istenmiştir. Elde edilen veriler ise içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi sonucunda 250 farklı metafor elde edilmiş olup; en sık kullanılan metaforlar ise "*yalan (13), yönetim (12), hayat (6), kurtlar sofrası (5), çöp (5), su (5), kavga (5) ve futbol (5)"* tespit edilmiştir. Bu metaforları temsil eden katılımcı kompozisyonlarından birer "örnek metafor listesi" seçilmiştir. Elde edilen "örnek metafor listesine" göre katılımcıların "siyaset" algısına ilişkin metaforları toplam 15 temada toplanmıştır. 15 temanın 3'ünü Mersin Üniversitesi verileri oluşturulurken; 7'sini ÇOMÜ verileri oluşturmaktadır. Diğer 5 tema ise içerik analizi sonucunda üniversitelerden elde edilen verilerin ortak temaları olarak belirlenmiştir. Bu ortak temalar ise *"mücadele etme özelliği, görünen ile gerçeğin uyuşmaması, şekil alma özelliği, güvenilir ve şeffaf olmama özelliği ve son olarak da değişkenlik gösterme özelliği"* şeklinde ifade edilebilir. Ortak ve farklı temalar değerlendirildiğinde sonuç olarak çalışmaya katılan Z kuşağının siyaset algısının genel olarak pejoratif anlamlar içerdiği ve aynı kuşakta olmalarına rağmen üniversite öğrencilerinin siyaset algılarının metaforik anlamda birbirinden oldukça farklı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Siyaset, Z Kuşağı, Siyaset Algısı, Üniversite.

MEASURING THE METAPHORIC PERCEPTIONS OF GENERATION Z ON THE CONCEPT OF "POLITICS"

Prof. Dr. Mustafa GORUN
Lecturer Gamze KARA
Naile ERDEM

ABSTRACT

In this study, it is aimed to measure the metaphorical perceptions of the Z generation, which is defined as "a group of people born between the end of the 90s and the beginning of the 2010s" by Oxford Learner's Dictionaries, regarding the concept of "politics". Therefore, while the Z generation constitutes the universe of the study; The sample of the study consists of a total of 371 students studying at Çanakkale Onsekiz Mart University (n=253) and Mersin University (n=118). In order to determine the metaphorical perceptions of the concept of "politics" by giving a semi-structured metaphor form to the students participating in the study, "Politics is like/similar to ……. Because ……", they were asked to fill in the blanks. The obtained data were analyzed by content analysis method. As a result of the content analysis, 250 different metaphors were obtained; The most frequently used metaphors were "lie (13), management (12), life (6), table of wolves (5), garbage (5), water (5), fighting (5) and football (5)". A "sample metaphor list" was selected from the participant compositions representing these metaphors. According to the "sample metaphor list" obtained, the metaphors of the participants regarding the "politics" perception were collected in a total of 15 themes. While Mersin University data were created for 3 of the 15 themes; 7 of them are composed of ÇOMÜ data. The other 5 themes were determined as the common themes of the data obtained from the universities as a result of the content analysis. These common themes can be expressed as "fighting, inconsistency between the visible and the real, the feature of taking shape, the feature of not being reliable and transparent, and finally the feature of being variable". When the common and different themes are evaluated, it has been determined that the perception of politics of the Z generation participating in the study generally includes pejorative meanings and the political perceptions of university students are quite different from each other in a metaphorical sense, although they are in the same generation.

Keywords: Metaphor, Politics, Generation Z, Perception of Politics, University.

İŞ-YAŞAM DENGESİ, VERİMLİLİK, GÜVEN VE ESNEKLİK BAĞLAMINDA UZAKTAN ÇALIŞMA YÖNTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğr. Gör. Dr.Meri Taksi DEVECİYAN
İstanbul Kültür Üniversitesi, IYBF
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0001-9206-0315
m.taksideveciyan@iku.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Hazal KORAY ALAY
İstanbul Esenyurt Üniversitesi, IYBF
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-6638-3089
hazalkorayalay@esenyurt.edu.tr

ÖZET

Covid-19 salgınından kaynaklı olarak, uzaktan çalışma yöntemi işletme ve çalışanlar için tercihten öte bir zorunluluk haline gelmiştir. Çalışma yaşamında bu zorlayıcı ve ani değişimin yaratmış olduğu yeni koşullar işletmelerin başarısında belirleyici unsur olan çalışan verimliliğini etkileyen faktörleri yeniden gündeme getirmiştir. Bu bağlamda çalışmanın amacı uzaktan çalışma yöntemi odağında esnek çalışma koşulları, güven ortamı ve iş yaşam dengesi değişkenlerinin çalışanların verimlilikleri üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmada veri toplama ve analiz yöntemi olarak nicel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak kesitsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Kolayda örnekleme ile toplanan 571 kişiden elde edilen veriler SPSS 20 program aracılığıyla analiz edilmiştir. Bulgular ışığında esneklik, güven ortamı ve iş-yaşam dengesi değişkenlerinin verimlilik değişkeni ile ilişkili olduğu, esneklik ve güven ortamı değişkenlerinin verimlilik değişkenini açıklayıcılık gücünün yüksek olduğu bulgulanmıştır. İş-yaşam dengesi değişkeninin ise verimlilik ile negatif yönlü ilişkiye sahip olmakla birlikte açıklayıcılık gücünün düşük olduğu bulgulanmıştır. Elde edilen bulgular günümüzde yaygın kullanım alanı bulan uzaktan çalışma yönteminin verimlilik üzerinde oynadığı rolü ortaya koyması sebebiyle daha sonra yapılacak çalışmalara fikir olması açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Çalışma, Esneklik, Güven, İş-Yaşam Dengesi, Verimlilik

EVALUATION OF REMOTE WORKING METHOD IN CONTEXT OF WORK-LIFE BALANCE, PRODUCTIVITY, CONFIDENCE AND FLEXIBILITY

Dr. Lecturer Meri Taksi DEVECIYAN
Assist. Prof. Dr. Hazal KORAY ALAY

ABSTRACT

Due to the Covid-19 pandemic, the remote working method has become a necessity rather than a choice for businesses and employees. The new conditions created by this compelling and sudden change in working life have brought the factors affecting employee productivity, which is the determining factor in the success of businesses, to the agenda again. In this context, the aim of the study is to examine the effects of flexible working conditions, environment of trust and work-life balance variables on the productivity of employees with the focus of remote working method. In the research, the cross-sectional survey method was used as a data collection and analysis method. The data obtained from 571 people collected by convenience sampling were analyzed through the SPSS 20 program. In the light of the findings, it was found that the variables of flexibility, trust environment and work-life balance were related to the productivity variable, and that the flexibility and trust environment variables had a high explanatory power for the productivity variable. Although the work-life balance variable has a very low negative relationship with productivity, it has been found that its explanatory power is very low. The findings are important in terms of being an idea for future studies as they reveal the role played by the remote working method on productivity., which is today's widely used working method.

Keywords: Remote Working, Flexibility, Trust, Work-Life Balance, Producti

FİNANSAL OKURYAZARLIK KAVRAMININ ÖNEMİ VE KAVRAMIN İŞLEYİŞİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Öğr. Gör. Dr. Batuhan MEDETOĞLU
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Ağlasun MYO
Burdur, Türkiye
ORCID: 0000-0002-8400-1232
bmedetoglu@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Finans, para ile ifade edilen bütün değerleri kapsayan ve gelir, gider, tasarruf, yatırım gibi fonksiyonları içerisinde barındıran kavramdır. Para, taşınabilir, dayanıklı, bölünebilir, standart, genel kabul gören ve değeri olan değişim aracıdır. Paranın; ihtiyat, spekülasyon ve değişim gibi fonksiyonları bulunmaktadır. Günümüzde kripto paraların önem kazanması ile para kavramında değişiklikler meydana gelmiş ve bireylerin finansal kararlarında rasyonel olması genel kabul görmüş bir ilke halini almıştır. Kararlarında rasyonel davranamayan bireyler hem finansman hem de yatırım anlamında hatalı seçimler gerçekleştirmektedir. Finansal okuryazarlık, bireylerin gelirleri ve giderleri arasındaki olumlu farkı tasarruf ederek yatırım imkânlarına çevirme ile gelirlerin giderleri karşılayamaması durumunda en iyi finansman ihtiyacına yönelmesini sağlayacak bilgiye sahip olunması ve bu bilgiyi beceriye dönüştürebilmesi şeklinde tanımlanmaktadır. Günümüzde meydana gelen ekonomik ve finansal krizler; bireylere, kurumlara, devletlere yatırımın önemi ile meydana gelecek istenmeyen durumlara karşı ihtiyatlı davranmanın zorunluluğunu göstermiştir. Finansal okuryazarlık kavramı; finansal bilgi, finansal tutum ve finansal davranıştan oluşmaktadır. Elde edilen teorik bilgilerin tutum ile davranışa yönelmesi, finansal okuryazar bireylerin özellikleri arasındadır. Finansal ürünlerin karmaşıklığı, sistemde meydana gelen değişimler ve çeşitlendirme kavramının gerekliliği gibi faktörler, finansal okuryazarlık kavramının önemini arttırmıştır. Bu çalışmada, finansal okuryazarlık kavramının tanımı ile kavramın özelliklerinin açıklanması amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında özellikle bilgi, tutum ve davranışın işleyişi üzerinde durulmuştur. Çalışma sonucunda ise kavramın önemi, gerekliliği ve uygulanma gerekçeleri anlatılarak değerlendirmeler ile önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Finansal Okuryazarlık, Finansal Bilgi, Finansal Tutum, Finansal Davranış

A STUDY ON THE IMPORTANCE AND FUNCTIONING OF THE CONCEPT OF FINANCIAL LITERACY

Lecturer Dr. Batuhan MEDETOGLU

ABSTRACT

Finance is a concept that covers all values expressed in money and includes functions such as income, expenditure, savings and investment. Money is a medium of exchange that is portable, durable, divisible, standard, generally accepted, and has value. of money; It has functions such as prudence, speculation and change. Today, with the importance of cryptocurrencies, changes have occurred in the concept of money and it has become a generally accepted principle for individuals to be rational in their financial decisions. Individuals who cannot act rationally in their decisions make wrong choices in terms of both financing and investment. Financial literacy is defined as having the knowledge that will enable individuals to turn the positive difference between their incomes and expenses into investment opportunities by saving, and to turn this knowledge into a skill in case the incomes cannot meet the expenses. The current economic and financial crises; has shown the necessity of acting cautiously against undesirable situations that may occur with the importance of investment to individuals, institutions and states. The concept of financial literacy; It consists of financial knowledge, financial attitude and financial behavior. The orientation of the obtained theoretical knowledge to attitude and behavior is among the characteristics of financially literate individuals. Factors such as the complexity of financial products, changes in the system and the necessity of the concept of diversification have increased the importance of the concept of financial literacy. In this study, it is aimed to explain the definition of the concept of financial literacy and the characteristics of the concept. Within the scope of the study, especially the functioning of knowledge, attitude and behavior was emphasized. As a result of the study, the importance of the concept, its necessity and the reasons for its application were explained and suggestions were made with evaluations.

Keywords: Financial Literacy, Financial Knowledge, Financial Attitude, Financial Behavior

MAĞDURUN İSTEĞİ ÜZERİNE ÖLDÜRME FİİLİNDE TARAFLARIN HAKİMİYETİNİN ROLÜ

Dr. iur. Öğr. Üyesi Özdem ÖZAYDIN
İstanbul Kültür Üniversitesi, Hukuk Fakültesi
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0001-9980-2510
oezdem_oezaydin@live.de

ÖZET

Alman temyiz mahkemesi (BGH) bir kararında (28.6.2022-6 StR 68/21) mağdurun isteğiyle öldürme ve başkasının intiharında yardım etme eylemlerinin nasıl ayırt edileceği üzerinde durmuştur. İlk eylemin Alman Ceza Kanunun'daki (StGB) karşılığı hapis cezası iken (§ 216), intihara yardım etme fiilinin cezalandırılabilmesi StGB' ye göre mümkün değildir. Zira intihar eylemi başlıca cezalandırılamaz. Karara konu olayda sanık, sıkça ölmek istediğini söyleyen, yatalak ve ağır hasta olan kocasına bakmaktadır. Olay günü ağrılara dayanamayan ve ölmek istediğini söyleyen eşe, sanık bir bardak suyla bir miktar hap verir. Sanık, eşin bütün hapları yutmasından sonra, yine eşin isteğiyle ona 6 tüp insülin iğnesi vurur. Bilinci yerindeyken, hiçbir önlem almayan eş insülin nedeniyle saatler sonra ölür. Alman eyalet mahkemesi (LG) sanığı StGB § 216 uyarınca mahkûm eder. BGH bu kararı bozar ve sanığın beraatine karar verir. LG, eşin ölümüne kadar fiili hakimiyetin sanıkta olduğunu belirtmiştir. BGH ise fiili hakimiyetin son ana kadar eşte olduğu görüşündedir. Gerçekten hiçbir önlem almayan eşin son ana kadar fiili hakimiyeti elinde tuttuğu açıktır. Türk ceza hukukunda bu tür olaylar kasten öldürme suçu çerçevesinde değerlendirilir. Türk hukukunda yer alan intihara yönlendirme suçunda ise, sanık, öldürme eylemini kendisi gerçekleştirmemekte, mağduru kendisini öldürmesi yönünde azmettirmektedir ya da bu yönde düşüncesini kuvvetlendirmektedir. BGH'nın böyle bir ayrım üzerinde durmasının Türk hukukuna ışık tutması ve faydalı tartışmalara yol açacağı ifade edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Talep Üzerine Öldürme, İntihara Yardım Etme, Fiil Üzerinde Hakimiyet

ROLE OF THE DOMINANCE OF SIDES ON THE ACTION OF HOMICIDE ON DEMAND OF THE VICTIM

Assist. Prof. Dr. iur. Özdem ÖZAYDIN

ABSTRACT

In a decision (28.6.2022-6 StR 68/21) of German Appellate Court (BGH), it is emphasized how to distinguish actions of homicide on demand of the victim and assistance to suicide of someone else. First action is prescribed imprisonment in German Criminal Code (StGB § 216), on the other hand assistance to suicide is not able to be punished. Yet, suicide cannot be punished in principal. In the incident subjected to the decision, accused looks after her bedridden and seriously ill husband, who wills to die constantly. In the incident day, accused gives some pills and water to her husband who wills to die by saying. After the husband took all the pills, the accused also injected six tubes of insulin under her husband will. German State Court (LG) sentences the accused under StGB § 216. BGH reverses it and gives decision of acquittal. LG explains that until the husband dies, the accused has dominance on the action, on the other hand BGH remarks that the husband has the dominance on the action till the last moment. Indeed, it is obvious that the husband has the dominance who did not take any precaution till the end. In Turkish Criminal Code, this kind of incidents are evaluated under willful murder. In Turkish Criminal Law, guidance to suicide is prescribed, but in this crime the accused does not has any dominance on the homicide action actively, the accused incites or encourages another person to commit suicide. The emphasis on the difference of the actions by BGH is need to be thought to shine a light in Turkish Law and cause useful debates.

Keywords: Homicide on Demand, Assistance to Suicide, Dominance on The Action

TIME SERIES ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ELECTRICAL ENERGY CONSUMPTION, CO2 EMISSIONS, FOREIGN DIRECT INVESTMENTS AND FOREIGN TRADE IN OECD COUNTRIES FOR THE PERIOD 1991-2018

Assist. Prof. Dr. Zeynep COLAK
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Biga İİBF
Çanakkale, Türkiye
ORCID: 0000-0003-0058-6809
zeynepcolak@ornek.edu.tr

ABSTRACT

It's an undeniable fact that carbon emission has become an important problem for all humanity and that the climate changes caused by carbon emissions have become very noticeable today. This fact forces scientists to work on carbon emissions and its sources. Considering that carbon emissions generally originate from developed countries, this study on OECD countries is aimed to contribute to the issue.In the research it was aimed to examine the relationships among OECD founding countries' (Austria, Belgium, Canada, Denmark, England, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, USA) electric power consumptions, CO2 emissions, foreign direct investments and foreign trades for the period 1991-2018. Since the data in the research are time series, STATA 15 and Eviews 10 programs which allow time-series analyzes were used. In the analyzes; for the diagnostic tests; cross section dependency test, unit root test and delta test;for determining the relationships among the research variables; cointegration test and casualty tests were applied. The results indicate that a co-integration exists among the the research variables, in other words electric power consumptions, CO2 emissions, foreign direct investments and foreign trades move together in the long run. Besides, two-way causality exists between electric power consumptions and CO2 emissions; a one-way causality exists as from foreign trades to CO2 emissions and no causality relationship exists between foreign direct investments and CO2 emissions in the short run.

Keywords: Electric Power Consumptions, CO2 Emissions, Foreign Direct İnvestments and Foreign Trades, Time Series Analysis

1991-2018 DÖNEMİ İÇİN OECD ÜLKELERİNDE ELEKTRİK ENERJİSİ TÜKETİMİ, CO2 EMİSYONLARI, DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR VE DIŞ TİCARET ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ZAMAN SERİLERİ İLE ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep ÇOLAK

ÖZET

Karbon salınımının tüm insanlık için önemli bir sorun haline geldiği ve karbon salınımının neden olduğu iklim değişikliklerinin günümüzde çok dikkat çekici hale geldiği yadsınamaz bir gerçektir ve bu gerçek, bilim insanlarını karbon emisyonları ve kaynakları üzerinde çalışmaya itmiştir. Karbon salımlarının genel olarak gelişmiş ülkelerden kaynaklandığı düşünüldüğünde OECD ülkeleri üzerinde yapılan bu çalışmanın konuya katkı sağlaması amaçlanmıştır. Araştırmada OECD kurucu ülkeleri (Avusturya, Belçika, Kanada, Danimarka, İngiltere, Fransa, Almanya, Yunanistan, İzlanda, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Norveç, Portekiz, İspanya, İsveç, İsviçre, Türkiye, ABD)'nin 1991-2018 dönemi için elektrik enerjisi tüketimleri, CO2 emisyonları, doğrudan yabancı yatırımlar ve dış ticaret arasındaki ilişki incelenecektir. Araştırmadaki veriler zaman serileri olduğu için zaman serisi analizlerine olanak sağlayan STATA 15 ve Eviews 10 programları kullanılmıştır. Analizde; tanı testleri için; yatay kesit bağımlılık testi, birim kök testi ve delta testi; araştırma değişkenleri arasındaki ilişkileri belirlemek için; eşbütünleşme testi ve kayıp testleri uygulanmıştır. Sonuçlar, araştırma değişkenleri arasında bir eşbütünleşmenin var olduğunu, diğer bir deyişle elektrik tüketimi, CO2 emisyonları, doğrudan yabancı yatırımlar ve dış ticaretin uzun dönemde birlikte hareket ettiğini göstermektedir. Ayrıca elektrik enerjisi tüketimleri ile CO2 emisyonları arasında iki yönlü nedensellik; dış ticaretten CO2 emisyonlarına kadar tek yönlü bir nedensellik vardır ve kısa vadede doğrudan yabancı yatırımlar ile CO2 emisyonları arasında herhangi bir nedensellik ilişkisi bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Elektrik Enerjisi Tüketimi, CO2 Emisyonları, Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Dış Ticaret, Zaman Serileri Analizi.

TÜRKİYE'DE PAMUK ÜRETİMİNE YÖNELİK PRİM (FARK ÖDEMESİ) DESTEĞİ VE GİRDİ (GÜBRE VE MAZOT) DESTEĞİ UYGULAMASININ ETKİNLİĞİ *

Mohammad Yunus KHALİLİ
Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Şanlıurfa, Türkiye
ORCID: 0000-0001-6920-0578
uonis.khalili2016@gmail.com
Araş. Gör. Muhammed Ali PALABIÇAK
Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Şanlıurfa, Türkiye
ORCID: 0000-0003-1382-5733
malipalabicak@harran.edu.tr
Doç. Dr. Mehmet Reşit SEVİNÇ
Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Şanlıurfa, Türkiye
ORCID: 0000-0002-0617-7822
rsevinc@harran.edu.tr

ÖZET

Tarım sektörü üretimden pazarlama sürecine kadar birçok risk ve belirsizliklerle karşılaşmakta olup tarımsal üretimde sermaye dönüşümü de genellikle yıllık olarak gerçekleşmektedir. Söz konusu riskler dikkate alındığında tarım sektörünün desteklenmeye muhtaç bir sektör olduğu görülmektedir. Türkiye'de tarım sektöründe 2001 yılına kadar taban fiyat uygulamaları, girdi sübvansiyonları ve destekleme alımları gibi çeşitli tarımsal destekleme politikaları uygulanmasına rağmen başarılı olunamamıştır. Türkiye'nin DTÖ kararları ve Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikasına entegrasyonu kapsamında 2000 yılından sonra tarımsal desteklerde alan bazlı doğrudan gelir desteği politikaları uygulanmaya başlanmıştır. Bu çalışma özelinde pamuk üretimine yönelik uygulanan tarımsal destekleme politikaları değerlendirilecektir. Pamuk bitkisi, geniş kullanım alanı ve sahip olduğu yüksek katma değer açısından Türk tarımında stratejik öneme sahip bir üründür. Girdi kullanım maliyeti yüksek olan pamuk üretiminin, uluslararası pazarda etkinlik sağlanabilmesi için desteklenmesi elzemdir. Bu çalışmada, Türkiye tarımı açısından stratejik öneme sahip pamuğa yönelik, fark ödeme desteği, gübre ve mazot desteği ile pamuk hasat alanı ve ürün fiyatının üretime olan etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. 2008-2021 yıllarına ait pamuk hasat alanı, pamuk satış fiyatı, fark ödeme desteği, gübre ve mazot desteği verileri regresyon modeli yardımıyla analiz edilmiştir. Yapılan analiz neticesinde; pamuk hasat alanı, pamuk fiyatı, fark ödeme desteğindeki artış ile üretim miktarı arasında pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ancak gübre ve mazot desteğindeki değişimin pamuk üretimi üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı saptanmıştır. Bu kapsamda ürün fiyatı ve fark ödeme desteği başarılı bir sonuç verirken, gübre ve mazot desteğinin pamuk üretim artışına herhangi bir katkı sağlamadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pamuk, Girdi, Destekleme, Türkiye

*Bu çalışmada Mohammad Yunus Khalili'nin hazırladığı yüksek lisans tezinden faydalanılmıştır.

EFFECTIVENESS OF PREMIUM (DIFFERENCE PAYMENT) SUPPORT AND INPUT (FERTILIZER AND DIESEL) SUPPORT FOR COTTON PRODUCTION IN TURKEY

Mohammad Yunus KHALİLİ
Res. Assist. Muhammed Ali PALABIÇAK
Assoc. Prof. Dr. Mehmet Reşit SEVİNÇ

ABSTRACT

The agricultural sector faces many risks and uncertainties from production to marketing, and capital transformation in agricultural production generally takes place annually. Considering the risks in question, it is seen that the agricultural sector is a sector in need of support. Although various agricultural support policies such as floor price practices, input subsidies and support purchases were implemented in the agricultural sector in Turkey until 2001, they could not be successful. Within the scope of Turkey's WTO decisions and integration with the European Union Common Agricultural Policy, field-based direct income support policies started to be implemented in agricultural supports after 2000. In this study, agricultural support policies applied for cotton production will be evaluated. Cotton plant is a strategically important product in Turkish agriculture in terms of its wide usage area and high added value. It is essential to support cotton production, which has high input usage costs, in order to ensure efficiency in the international market. In this study, it is aimed to examine the effect of difference payment support, fertilizer and diesel support, cotton harvest area and product price on production for cotton, which has strategic importance in terms of Turkish agriculture. Cotton harvest area, cotton sales price, difference payment support, fertilizer and diesel support data for the years 2008-2021 were analyzed with the help of the regression model. As a result of the analysis; It has been determined that there is a positive relationship between cotton harvest area, cotton price, increase in difference payment support and production amount. However, it was determined that the change in fertilizer and diesel support did not have a significant effect on cotton production. In this context, while product price and difference payment support gave a successful result, it was determined that fertilizer and diesel support did not make any contribution to the increase in cotton production.

Keywords: Cotton, Input, Support, Turkey.

BANKA KREDİLERİNİN VE DÖVİZ KURUNUN ENFLASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dr. Zaim Reha YAŞAR
Kırıkkale Üniversitesi, İİBF
Kırıkkale, Türkiye
rehayasar@hotmail.com

ÖZET

Döviz kurunda meydana gelen değişmelerin, fiyatlara ve enflasyona geçiş etkisi dikkate alındığında, döviz kurunun enflasyon oranı üzerindeki etkisi önem kazanmaktadır. Yine, ekonomide toplam kredi hacminin toplam talebi artırdığı ve bu artışın mal ve hizmet fiyatlarında artışa yol açtığı bilinmektedir. Bu doğrultuda çalışmada, banka kredilerinin ve döviz kurunun Türkiye'de enflasyon üzerindeki etkileri incelenmektedir. Çalışma, Türkiye'de açık ve esnek enflasyon hedeflemesinin uygulandığı 2005M12-2021M12 dönemini kapsamaktadır. Çalışmada, enflasyonun banka kredilerindeki ve döviz kurundaki şoklar karşısında verdiği tepkiler, Vektör Otoregresyon (VAR) modeli yoluyla aylık verilerle araştırılmaktadır. Modelde, enflasyonu yansıtan tüketici fiyat endeksi (TÜFE), reel efektif döviz kuru ve bankacılık sektörü toplam kredi hacmi değişkenleri kullanılmıştır. Özel sektöre açılan krediler ise dışsal değişken olarak modele dahil edilmiştir. Modelden elde edilen bulgular, Türkiye'de açık ve esnek enflasyon hedeflemesi döneminde enflasyon oranının banka kredilerinden ve döviz kurundan etkilendiğini göstermektedir. Bulgulara göre, enflasyon döviz kuruna ani ve hızla tepki vermekte ve etkisi üç dönem boyunca sürmektedir. Enflasyonun banka kredilerine verdiği tepki ise gecikmeli ve döviz kuruna daha kısa süreli olmaktadır. Çalışmadan elde edilen bu bulgular, enflasyonla mücadelenin etkin biçimde yürütülebilmesi için banka kredilerindeki büyümenin ve döviz kurunun kontrol altına alınmasının önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, döviz kuru, bankacılık sektörü, krediler.

THE EFFECT OF BANK LOANS AND THE EXCHANGE RATE ON INFLATION

Dr. Zaim Reha YASAR

ABSTRACT

Considering the pass-through effect of changes in the exchange rate to prices and inflation, the effect of the exchange rate on the inflation rate becomes important. Again, it is known that the total volume of loans in the economy increases the total demand, and this increase leads to an increase in the prices of goods and services. Accordingly, the study examines the effects of bank loans and the exchange rate on inflation in Turkey. The study covers the period 2005M12-2021M12, when open and flexible inflation targeting was applied in Turkey. In the study, the responses of inflation to shocks in bank loans and exchange rates are investigated with monthly data through the Vector Autoregression (VAR) model. In the model, the consumer price index (CPI) which is reflecting inflation, real effective exchange rate and banking sector total loan volume variables were used. Loans to the private sector are included in the model as an external variable. The findings obtained from the model show that the inflation rate is affected by bank loans and the exchange rate, during the period of open and flexible inflation targeting in Turkey. According to the findings, inflation reacts to the exchange rate suddenly and rapidly, and its effect lasts for three periods. The response of inflation to bank loans is delayed and shorter-term compared to the exchange rate. These findings from the study reveal the importance of controlling the growth in bank loans and the exchange rate in order to effectively combat inflation.

Keywords: Inflation, Exchange Rate, Banking Sector, Loans.

ALGILANAN ÖRGÜTSEL ADALET: BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Derya EFE DİKER
ORCID: 0000-0001-6195-4201
deryaefe32@gmail.com
Prof. Dr. Sabahat BAYRAK KÖK
Pamukkale Üniversitesi, İİBF
Denizli, Türkiye
ORCID: 0000-0002-9118-6327
sbayrak@pau.edu.tr
Araş. Gör. Dr. Esvet MERT
Pamukkale Üniversitesi, İİBF
Denizli, Türkiye
ORCID: 0000-0002-8966-2005
emert@pau.edu.tr

ÖZET

Günümüz koşullarında örgütlerin hayatta kalabilmesi, rekabet edebilmesi için sürekli gelişim ve değişim göstermeleri gerekmektedir. Bunu sağlayabilmek için çalışanların, fikirlerine değer verildiğini düşüneceği, mevcut olumsuzlukları yöneticisi ile paylaşmaktan çekinmeyeceği, katkı sağlayacağını düşündüğü fikirlerini dile getireceği örgüt ikliminin oluşturulması gerekmektedir. Bu bakımdan çalışanların örgütteki davranışları üzerinde adalet algısının çok önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü çalışanlar iş ortamındaki adalet algıları, onların düşüncelerini, fikirlerini ifade etme tarzlarını, iş yapma şekillerini, meslektaşlarına, üstlerine ve kurumlarına karşı hislerini etkilemektedir. Bu bağlamda çalışanların örgütsel adaleti nasıl algıladıkları son derece önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Örgütsel adalet kavramı elde edilen kazanımların, kazanımlar sırasındaki prosedürlerin ve yöneticiler tarafından çalışanlarına gösterilen davranışların ve iletişimin adaletli olarak algılanmasını ifade etmektedir. Çalışmada örgütsel adalet; dağıtım adaleti, prosedür adaleti ve etkileşim adaleti olmak üzere üç boyutta ele alınmıştır. Çalışmanın amacı, çalışanların algıladıkları örgütsel adaletin boyutlarına ilişkin ortalama ve standart sapma değerlerine yer vermektir. Bu amaçla çalışmanın örneklemini Türkiye'de en büyük 500 firma sıralamasında, İzmir'de faaliyet gösteren firma çalışanları oluşturmaktadır. Çalışmada ayrıca, araştırma değişkeninin demografik faktörlere göre farklılık gösterip göstermediği bağımsız T-Testi ve Anova Testleri ile analiz edilmiştir. Bu kapsamda örgütsel adalet; cinsiyete, yaşa, medeni duruma, eğitim durumuna, unvana ve çalışma süresine göre farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Adalet, Örgütsel Adalet Boyutları

SERMAYE PİYASASI VE İSTİHDAM ARASINDAKİ NEDENSELLİK İLİŞKİSİNİN AMPİRİK ANALİZİ: BORSA İSTANBUL ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Dr. Öğr. Üyesi Aslı ÖZEN ATABEY
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Kahramanmaraş, Türkiye
ORCID: 0000-0002-6122-1101
asliozencan@gmail.com

ÖZET

Sermaye piyasaları, reel sektörün önemli ölçüde tamamlayıcısı durumundadır. Bu bağlamda sermaye piyasasının en önemli kurumlarından sayılan menkul kıymet borsaları, belirli bir düzende sürekli işleyen pazarların oluşmasına imkan sağlayarak şirketlerin uzun vadeli yatırımları finanse edebilmesi için kaynak yaratmaktadır. Ayrıca menkul kıymet borsalarının, güvenli bir ortamda halkın sahip olduğu tasarrufların yatırımlara dönüştürülmesi, menkul kıymet ihraç eden firmaların sermayelerinin tabana yayılması gibi yararları da bulunmaktadır. Bu bağlamda menkul kıymet borsaları ülke içerisindeki yatırım miktarını dolayısıyla istihdamı da etkileyebilmektedir.

Türkiye'deki en önemli menkul kıymet borsalarından sayılan Borsa İstanbul'a ait BIST 100 endeksi ve istihdam arasındaki ilişkinin araştırıldığı çalışmamızda, Ocak 2018 ile Eylül 2022 dönemine ait aylık veriler kullanılmıştır. Toda-Yamamoto Nedensellik analizin kullanıldığı çalışma neticesinde BIST 100 endeksinden istihdama yönelik olmak üzere tek taraflı bir nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir. Bu bulguya dayanarak sermaye piyasalarının istihdamı etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Menkul Kıymet Borsası, İstihdam, BIST 100 endeksi

EMPIRICAL ANALYSIS OF THE CAUSALİTY RELATIONSHIP BETWEEN CAPITAL MARKETS AND EMPLOYMENT: AN APPLICATION ON BORSA ISTANBUL

Assist. Prof. Dr. Aslı ÖZEN ATABEY

ABSTRACT

Capital markets are a significant complement to the real sector. In this context, stock exchanges, which are considered as one of the most important institutions of the capital market, create resources for companies to finance long-term investments by enabling the formation of markets that operate in a certain order. In addition, stock exchanges have benefits such as converting the savings of the public into investments in a safe environment and spreading the capital of the companies that issue securities to the base. In this context, stock exchanges can also affect the amount of investment in the country and thus employment.

In our study investigating the relationship between the BIST 100 index of Borsa Istanbul, which is considered one of the most important stock exchanges in Turkey, and employment, monthly data from January 2018 to September 2022 were used. As a result of the study in which Toda-Yamamoto Causality analysis was used, a one-sided causality relationship was determined from the BIST 100 index to employment. Based on this finding, it was concluded that capital markets affect employment.

Keywords: Stock Exchange, Employment, BIST 100 index

ENDÜSTRİ 4.0'A DOĞRU ERP UYGULAMALARI

Doç. Dr İbrahim AKSEL
Pamukkale Üniversitesi, İİBF
Denizli, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2994-6735
iaksel@pau.edu.tr
Ecenur DAĞ
Pamukkale Üniversitesi, İİBF
Elif Esra ŞENER
Pamukkale Üniversitesi, İİBF
Nurdan SÜMER
Pamukkale Üniversitesi, İİBF

ÖZET

2000'li yılların başında ifade edilen Endüstri 4.0'ın ne zaman zirve noktasına çıkacağı hakkında birçok tahmin yapılmaktadır. Önceki 3 endüstri devrimini gerçekleştirmeden dördüncüsünü yakalamanın mümkün olabileceği bilinmektedir. Bu durum, bir sörfçünün önceki 3 dalgayı kaçırsa da yakalayacağı dördüncü dalga ile istediği yere ulaşabileceği örneğe benzetilebilir. Böyle olunca tüm ekonomilerin yarışta aynı noktadan başlaması -nispi olarak- mümkün olmaktadır.

Hiç şüphesiz endüstri 4.0 konusunda kat edilecek çok mesafe vardır. Bu mesafede birçok unsur ve alt unsur bulunmaktadır. Bu unsurlardan biri de Kurumsal Kaynak Planlaması (KKP-ERP Enterprise Resource Planning) ve bunun dijitalleşmesidir.

Bu çalışmada, otomotiv ve mobilya sektöründe faaliyet gösteren iki firmadan yarı yapılandırılmış mülakat ve anket yöntemiyle veri toplanmıştır. Bu doğrultuda, Endüstri 4.0'ın birçok boyutundan sadece 3 boyut çalışmaya konu olmuştur. Bunlar; bulut bilişim, nesnelerin interneti ve büyük veri boyutlarıdır. Araştırmanın amacı, KKP uygulamaları ile söz konusu 3 değişken dikkate alınarak Endüstri 4.0 arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır.

Endüstri 4.0'ın çalışmaya konu olan 3 boyutuyla KKP arasında orta ve yüksek seviyede ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, KKP, Bulut Bilişim, Nesnelerin İnterneti, Büyük Veri

ERP APPLICATIONS TOWARDS INDUSTRY 4.0

Assoc. Prof. Dr. Ibrahim AKSEL
Ecenur DAG
Elif Esra SENER
Nurdan SUMER

ABSTRACT

There are many predictions about Industry 4.0, which has been expressed in recent years. It is known that it is possible to catch the fourth without realizing the previous 3 industrial revolutions. This situation can be likened to the example that a surfer can reach where he wants with the fourth wave he will catch, even if he misses the previous 3 waves. As such, it is possible for all economies to start from the same point in the race - relatively.

Undoubtedly, there is still a long way to go in industry 4.0. There are many elements and sub-elements at this distance. One of these elements is Enterprise Resource Planning and its digitalization.

In this study, data were collected from two companies operating in the automotive and furniture sectors by means of semi-structured interviews and questionnaires. In this direction, only 3 dimensions from many dimensions of Industry 4.0 have been the subject of study. These dimensions are cloud computing, internet of things and big data. The aim of the research is to reveal the relationship between ERP applications and Industry 4.0 by considering these 3 variables.

It has been revealed that there is a moderate and high level of correlation between the 3 dimensions of Industry 4.0 and ERP.

Keywords: Industry 4.0, ERP, Cloud Computing, Internet of Things, Big Data

ENDÜSTRİ 4.0 PERFORMANS DÜZEYİNİN İŞSİZLİK ÜZERİNE ETKİSİ: AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI ARAŞTIRMA

Doç. Dr İbrahim AKSEL
Pamukkale Üniversitesi, İİBF
Denizli, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2994-6735
iaksel@pau.edu.tr
Eren ÜNLÜ
Pamukkale Üniversitesi, İİBF

ÖZET

Sanayi devriminden bu yana son kırılma noktasına adını veren Endüstri 4.0, hemen hemen her ülkenin ekonomi politikalarında yer aldığı gibi Avrupa Birliği'nin de birçok politikasının konusu olmuştur. Teknoloji ilerledikçe üretimde tam otomasyon ile verimlilik ve üretkenlik artmakta maliyetler azalmaktadır. Ülke ekonomilerinde Endüstri 4.0'a olan yatırım arttıkça; makine öğrenmesi, yapay zekâ, otomasyon ve karanlık fabrikalar gibi kavramlar daha fazla anılmaktadır. Bu gelişmeler akla, "insan unsuru, ekonomik sistemden ve istihdamdan uzaklaşacak mı" sorusunu getirmektedir.

Bu araştırmanın amacı, Endüstri 4.0 alanında farklı gelişmişlik seviyelerine sahip ülkeleri inceleyerek Endüstri 4.0 performansları ile işsizlik verilerini karşılaştırmaktır. Bu kapsamda Avrupa kıtasında bulunan, AB'ye üye ve üye olmayan 31 ülke incelemeye alınmıştır. Ülkelerin endüstri 4.0 performansını belirlenmesi için Eurostat tarafından sağlanan verilerden 9 değişken dikkate alınarak kümeleme analizi yapılmış ve ortaya çıkan bu kümeler arasında incelemelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Endüstri 4.0, İşsizlik, Avrupa Birliği Ülkeleri

THE EFFECT OF INDUSTRY 4.0 PERFORMANCE LEVEL ON UNEMPLOYMENT RATE: COMPARATIVE RESEARCH ON EUROPEAN UNION COUNTRIES

Assoc. Prof. Dr. Ibrahim AKSEL
Eren UNLU

ABSTRACT

Industry 4.0, which gave its name to the last breaking point since the industrial revolution, as it is included in the economic policies of almost every country, it has also been the subject of many policies of the European Union. As technology advances, productivity increase and production costs decrease with full automation in production. As investments in Industry 4.0 increase; concepts such as machine learning, artificial intelligence, automation and dark factories are mentioned more. These developments bring to mind the question "Will the human element move away from the economic system and employment?"

The purpose of this research, to compare the Industry 4.0 performances and unemployment data by examining countries with different levels of development in the field of Industry 4.0. In this context, 31 EU member and non-member countries on the European continent were examined.

In order to determine the industry 4.0 performance of the countries, a cluster analysis was made by considering 9 variables from the data provided by Eurostat, and examinations were made among these clusters.

Keywords: Industry 4.0, Unemployment, European Union Countries

KARABAĞ'DA KARANLIK TURİZM

Gahraman YUSUPOV
"Azerbaycan" Üniversitesi, Öğretim Üyesi
gahraman.yusupov@au.edu.az
"Hazar" Üniversitesi, Öğretim Üyesi
gahraman.yusupov@khazar.org
Bakü, Azerbaycan

ÖZET

Turizm, ekonominin birçok sektörünü bir araya getiren bir sektördür. Turizmin geliştiği her bölgenin kendine has bir kimliği vardır. Turizm türlerinden biri - karanlık turizm çok büyük değil. Bazı yazarlar araştırmalarını bu tür turizme adamışlardır. Birçok ülkenin tarihinde kanla yazılmış sayfalar vardır. Hiçbir şey unutulmuyor, ancak bu bilgilerin vatandaşlarına ve diğer ülke vatandaşlarına iletilmesi gerekiyor. Başka halklar tarafından halkların veya belirli bir bölgenin nüfusunun soykırımı söz konusudur. Ancak, bölgeyi silah zoruyla kontrol altına alan insanların, daha sonra restorasyon yapmadan onu yok ettiği yerlerde bir soykırım var. Bu durum, tarihsel olarak Azerbaycan'a ait olan Karabağ'da yaşandı. Aynı zamanda turizmin gelişmesi, bölgenin, ülkenin ekonomisinin ve bilgi birikiminin gelişmesidir.

İşgalden kurtarılan Karabağ toprakları boyunca turizm marşrutlarının geliştirilmesi, işgalcilerin yıkıcı faaliyetlerini kendi gözleriyle gösterme fırsatı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler. Turizm, Toplu İmha, Temalı Turlar, Soykırım Turizmi, Yerlerin Soykırımı

ТЁМНЫЙ ТУРИЗМ В КАРАБАХЕ

Гахраман ЮСУПОВ

АБСТРАКТ

Туризм является сектором, объединяющим многие отрасли экономики**.** Каждый регион, где развивается туризм отличается своей идентичностью. Один из видов туризма - темный туризм не отличается массовостью. Отдельные авторы свои исследования посвятили именно этому виду туризма. В истории многих странах есть страницы, написанные кровью. Ничто не забывается, но данную информацию необходимо донести до своих граждан и гражданам других стран. Есть геноцид народов или населения отдельной территории со стороны других народов. Но есть геноцид мест, где народ, взявший территорию под свой контроль силой оружия разрушает её без последующего восстановления. Данная ситуация произошла с Карабахом, исторически принадлежащий Азербайджану. Вместе с тем, развитие туризма, это развитие экономики и познание региона, страны.

Разработка туристских маршрутов по освобожденным от оккупации территорий Карабаха даст возможность воочию показать разрушительную деятельность оккупантов.

Ключевые слова. Туризм, массовое истребление, тематические туры, туризм геноцида, геноцид мест

SOCIO-ECONOMIC STATE OF KAZAKH SOCIETY BY 1920

Tuyakbai Zeitovich RYSBEKOV
Ph.D. in History, Professor, Honorary
Academician of the National Academy
of Sciences of the Republic of Kazakhstan
Saltanat Tuyakbayevna RYSBEKOVA
Ph.D. in History
Republic of Kazakhstan
Bayan Gabbasovna SHINTIMIROVA
Ph.D. in History, Professor
Republic of Kazakhstan

RESUME

During the imperial period, the territory of modern Kazakhstan was governed by several regional centers. The West Siberian (Steppe) governor-General with the center in Omsk, included Akmola and Semipalatinsk regions, Orenburg-Turgai and Ural, Turkestan with the center in Tashkent - Semirechenskaya and Syr-Darya. The Bukey Horde was subordinate to the Astrakhan governorship. In 1920, the most brutal Civil War ended. Kazakhstan, in August 1920, received the status of Soviet autonomy within the RSFSR.

Keywords: National-State Formations, The Social Appearance of Kazakh Society, Formation of Self-Consciousness, Social Structure, Nomadic Civilization, Transformations, Confessional Policy.

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ КАЗАХСКОГО ОБЩЕСТВА К 1920 ГОДУ

Рысбеков Туякбай Зеитович
Рысбекова Салтанат Туякбаевна
Шинтимирова Баян Габбасовна

РЕЗЮМЕ

В имперский период территория современного Казахстана управлялась из нескольких региональных центров. В состав Западно-Сибирского (Степного) генерал-губернаторства с центром в Омске входили Акмолинская и Семипалатинская области, Оренбургского-Тургайская и Уральская, Туркестанского с центром в Ташкенте - Семиреченская и Сыр-Дарьинская. Букеевская орда подчинялась Астраханскому губернаторству. В 1920 г. в основном завершилась жесточайшая Гражданская война. Казахстан в августе 1920 г. получил статус советской автономии в составе РСФСР.

Ключевые слова: национально-государственные образования, социальный облик казахского общества, формирования самосознания, социальная структура, кочевая цивилизация, преобразования, конфессиональная политика.

THE ROLE AND PLACE OF THE GLACIERS OF KYRGYZSTAN IN THE SOCIO-ECONOMIC LIFE OF THE CENTRAL ASIAN COUNTRIES

G.N. ABSAMATOVA
Senior Lecturer at the International University, K.Sh.Toktomamatova
Kyrgyzstan
kanbanutum@mail.ru
B.A. KHASANOVA
Senior lecturer at the International University, K.Sh.Toktomamatova
Kyrgyzstan
kanbanutum@mail.ru

ANNOTATION

In this article, the authors made a brief analysis of the existing glaciers in Kyrgyzstan, identified the problems that arise in connection with their degradation, which is occurring today after global warming. The inventory data of the ice cover of Kyrgyzstan, the characteristics of the acceleration of glacier melting are given. The root causes of the emergence of social and economic problems due to the lack of water resources and their consequences are determined. The opinions of many authoritative scientists in the field have been studied and the risks arising from the accelerated melting of glaciers have been indicated. The consequences of the influence of this process on agricultural activity in the region are studied.

Keywords: glaciers, water resources, global warming, water scarcity, agriculture, population, interregional conflicts.

КЫРГЫЗСТАНДЫН МӨҢГҮЛӨРҮНҮН БОРБОРДУК АЗИЯ МАМЛЕКЕТТЕРИНИН СОЦИАЛДЫК-ЭКОНОМИКАЛЫК ЖАШООСУНДАГЫ РОЛУ ЖАНА ОРДУ

Абсаматова Г.Н
Хасанова Б.А

АННОТАЦИЯ

Бул макалада авторлор Кыргызстандагы мөңгүлөргө кыскача талдоо жүргүзүп, глобалдык жылуулуктан кийин бүгүнкү күндө болуп жаткан алардын деградациясына байланыштуу келип чыккан көйгөйлөрдү аныкташкан. Кыргызстандын муз катмарынын инвентаризациясынын маалыматтары, мөңгүлөрдүн эрүүсүнүн тездешинин мүнөздөмөлөрү келтирилген. Суу ресурстарынын жетишсиздигинен улам социалдык-экономикалык көйгөйлөрдүн келип чыгышынын негизги себептери жана анын кесепеттери аныкталды. Бул тармактагы көптөгөн абройлуу окумуштуулардын пикирлери изилденип, мөңгүлөрдүн тез эрүүсүнөн келип чыгуучу тобокелдиктер көрсөтүлгөн. Бул процесстин аймактагы айыл чарба иштерине тийгизген таасиринин кесепеттери изилденди.

Негизги сөздөр: мөңгүлөр, суу ресурстары, глобалдык жылуулук, суунун тартыштыгы, айыл чарбасы, калк, аймактар аралык чыр-чатактар.

THE EFFECT OF TECHNOLOGICAL LITERACY ON THE PURCHASE OF ELECTRONIC PRODUCTS IN KYRGYZSTAN

Assoc. Prof. Dr. Davran YULDASHEV
Internatıonal Unıversıty named after K.Sh.Toktomamatov
Jalalabad, Kyrgyzstan
davronline@mail. ru

ABSTRACT

An incredible pace with the progress of technology in the 21st century the modern man it adapts to the speed precondition has been the ability to use technology. Imaginative developments in our daily lives has changed the life line, the development of technology and technological products become cheaper as a result of the use of new technologies is presented to individuals of all ages.

Knowledge, sharing and social communication via networks established through the increase of internet technology has become a part of everyday life. Bank transactions for ATM use, internet use, emerging technologies with mobile phone use, obligation to supply the technology effectively to use the needs of society, especially adult individuals, the problem even issue has become. Lack of information on the use of technology in recent years is known as an important social problem encountered. To counter this problem the basic education of adults, while the younger generation does not have a problem cutting was forced to fight alone. From this perspective the lack of education in this area or in other words the lack of technological literacy or lack of related products is thought to directly influence purchase intention. From this perspective the educational facilities of the company which sells electronic products these people away in their struggle to adapt to new technology in the form of support is expected to positively affect their sales.

Keywords: Internet, E-Shopping, Technology Literacy

КЫРГЫЗСТАНДА ЭЛЕКТРОНДУК ПРОДУКЦИЯЛАРДЫ САТЫП АЛУУГА ТЕХНОЛОГИЯЛЫК САБАТТУУЛУКТУН ТААСИРИ

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

21-кылымда технология укмуштуудай ылдамдыкта өнүгүп жаткандыктан, азыркы адамдардын бул ылдамдыкка ыңгайлашуусунун негизги шарты технологияны колдоно билүү. Күнүмдүк жашоодо фантазияга чакырык таштаган өнүгүүлөр жашоо образын өзгөртүп, технологиянын өнүгүшү жана технологиялык продукциянын арзандашы натыйжасында бардык куректагы инсандарга жаңы технологиялар сунушталууда.

Белгиленген тармактар аркылуу маалымат алмашуу жана социалдык байланыштын өсүшү менен интернет технологиясы күнүмдүк жашоонун бир бөлүгү болуп калды. Банкоматтарды банк операциялары үчүн колдонуу, интернетти колдонуу, уюлдук телефондорду өнүгүп келе жаткан технологиялар менен колдонуу, технологияны эффективдүү колдонуу зарылчылыгы коомдун, өзгөчө бойго жеткен адамдардын көйгөйүнө, жада калса көйгөйүнө айланган. Технологияны колдонуу боюнча билимдин жоктугу акыркы жылдары пайда болгон маанилүү социалдык көйгөй катары белгилүү. Негизги билим алган жаш муун бул көйгөйгө каршы көйгөй жаратпаса, чоңдор катмары жалгыз күрөшүшү керек болот. Бул жагынан алып караганда, бул тармакта билимдин жоктугу же башкача айтканда технологиялык сабаттуулуктун жоктугу же адекваттуу эместиги тиешелүү продукцияны сатып алуу ниетине түздөн-түз таасирин тийгизет деп ойлошот. Бул көз караштан алганда, электрондук продуктыларды саткан компаниялардын билим берүү мүмкүнчүлүктөрүнөн алыс болгон бул адамдардын жаңы технологияларга ыңгайлашуу күрөшүндө колдоого алынса, сатууларына оң таасирин тийгизет деп ойлошот.

Ачкыч сөздөр: Интернет, электрондук соода, технология сабаттуулугу

ABOUT THE SOURCES OF INFLUENCE OF ASQAD MUKHTAR CREATIVITY

Okilakhon AKHMADJONOVA
Teacher of the Department of literary studies of Fergana State University
Uzbekistan
@oqila list.ru

ANNOTATION

There is no doubt that any of its creators will have some kind of sources of influence in the coming into the world of this or that work, in bringing the reality of life into the world of artistic reality, in the way of describing reality. Examples of such sources are folk oral creativity, literature of the past, as well as the work of prominent representatives of the literature of different peoples, which the writer himself studied with interest, directly influenced. This article drew on the analysis of Asqad Mukhtar's novel "The Maple", which reflected the writer's skill of using examples of folk oral creativity, eastern classical and world literature.

Keywords: writer, creative influence, style, thinking, idea, folk oral creativity, narrative, short story, novel, image.

THE QUESTION OF "CRITICAL" IN CRITICAL HUMAN SECURITY AND CRITICAL SECURITY STUDIES AND THE CHANGE OF INSTITUTIONAL APPROACH

Faruk HADŽIĆ
Independent researcher/scholar, Bosnia and Herzegovina
ORCID: 0000-0003-1158-7858
faruk.hadzic01@gmail.com

ABSTRACT

Critical security studies and human security challenge the state-centric orthodoxy of conventional international security. Both study concepts challenge neorealist scholarship and involve the broadening and deepening of the security agenda. The human security concept is supposed to centralize the more complete conditions (e.g., human socioeconomic, nutritional, health, psychological, ecological, social, political, etc.) and security factors of individuals and communities, not exclusively the security of states and institutions. Dominant narratives of international and state security limit effective responses to "ordinary" man's security issues by narrowing their analysis to the causes and consequences of global insecurity. The consequence of such focused discourses on human security is that political and institutional responses are insufficient. Thus, expanding and applying critical human security philosophies to engage more deeply with "human" perspectives is required. There are various irregular and complex challenges to human security within the human rights framework and the policies that address them. Therefore, the application of human rights and international law with more inclusive security practices focused on communities and individuals is needed. It would allow us to take a comprehensive look at security and enable people to understand their rights and condition with effective normative mechanisms to improve their societal status. However, the political and geopolitical nature of security chronologies and sporadic discriminational norms preclude such possibilities through the ineffectiveness of global security guidelines. At the same time, various global events (migrant crises, conflicts, climate change, environmental insecurity, socioeconomic decline in certain countries, the Covid pandemic) have highlighted additional dimensions of human security and its dysfunction within and between political and institutional spheres. Such a notion of human security correlates with economic, political, and social crises, inequality, inequity, and the consequences of wars and conflicts. Accordingly, it is necessary to approach critical human security from profoundly critical and emancipation theories perspectives. Critical security's reference object and the subject must include and focus on more comprehensive security factors of individuals and extend beyond the state. Thus, above the core of human physical existence. The institutional normative framework must contain a comprehensive well-being approach and the dignity of human beings, focusing on fulfilling their unlimited societal perspectives and potential. Three components that outline the scope and conditions of human security need to be examined from a more in-depth perspective, and the concepts of freedom from fear, freedom from want, and freedom from indignity need to be extended. First, a more robust normative framework that refers to human economic, nutritional, health (physical and mental), ecological, personal, social, political, and psychological aspects are needed. Here I primarily imply freedom from the "culture of fear" regarding the individual and communities, particularly in post-conflict sociopolitically antagonistic societies. The institutional and policy focus should be on developing and supporting inclusive public policy responses and creating sustainable global research associations and joint strategies.

Keywords: Security Studies, Human Security, Critical Security Studies, Critical Human Security, Institutions, Policies, Politics, Change

CAR LEASING MARKET IN GEORGIA: A QUANTITATIVE APPROACH

Prof. Avtandil GAGNIDZE
East European University, Georgia
gagnidzeavto@yahoo.com
Maksim IAVICH
Caucasus University, Georgia
miavich@cu.edu.ge

ABSTRACT

The development of the leasing sector is directly related to small and medium enterprises with the successful operation of the business and the advancement of the economy. According to international statistics, in countries where the leasing sector is successfully operating the unemployment rate is quite lower than where it is developing is underway. In Georgia, as everywhere, leasing is gaining special importance as one of the most effective means of investing. Accordingly, the article discusses the specifics of the leasing market in Georgia, the structure of the leasing market, some issues of improving the process of the leasing taxation system, etc. The main research question is: "**What are the main tendencies in development of Cars' leasing market in Georgia? Main findings:** Leasing market in Georgia is the **Developing Market** and because of this there are many uncertainties and fluctuations. Before the **COVID 19 Shock**, leasing market was quite rapidly growing market and more or less predictable. After the **COVID 19 Shock** (and it is not finished yet) market starts growing but becomes less predictable. It seems that the Leasing market in Georgia needs more time to become more stable and predictable.

Keywords: Leasing Market, Cars' Leasing, Regression Analysis

NATO'NUN GENİŞLEMESİ HİNT-PASİFİK EKSENİNDE STRATEJİK ORTAKLIK

Doç. Dr. Demet Şefika MANGIR
Selçuk Üniversitesi
Konya, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2542-8551
demetacar@selcuk.edu.tr
Fatma Meray ÖZDEMİR AYATA
Selçuk Üniversitesi, SBE
Konya, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2542-8551
merayozdemir@yahoo.com

ÖZET

NATO'nun ilk büyük dönüşümü ve genişlemesi, İkinci Dünya Savaşı'ndan Soğuk Savaş döneminin sonuna kadar olan süreçte yaşanmıştır. Soğuk Savaş'ın bitmesi ile ikinci ve 11 Eylül saldırıları sonrasında da üçüncü büyük dönüşümü gerçekleşmiştir. 2022 Madrid Zirvesi ise, İttifak için önemli bir mihenk taşı olarak tarihteki yerini almıştır. 30 Müttefiki olan İttifak kuruluşundan itibaren toplamda beş stratejik konsept yayınlamıştır. En son Stratejik Konsept, Haziran 2022 Madrid Zirvesinde, çağın ve teknolojik gelişmelerin de beraberinde getirdiği güncel tehditleri de kapsayacak şekilde revize edilmiştir. Son NATO Stratejik Konseptinin yayınlanmasına kadar olan süreçte jeopolitik dengeler çarpıcı bir biçimde değişmiştir. 2022 Madrid Zirvesi'nde onaylanan yeni Stratejik Konsept belgesiyle, stratejik tehdit "Asya'dan Atlantik sistemine yönelen meydan okuma" olarak değerlendirilmiştir. Tarih boyunca ilk kez, Hint-Pasifik Bölgesinde bulunan partner ülkeler Zirve'ye katılım sağlamışlardır. Dolayısıyla, söz konusu bölge İttifakın gündeminde ki yerini almıştır. Hint-Pasifik ve Avrupa, birbirinden tamamen farklı coğrafyalara ve yapılara sahip iki ayrı bölgedir. NATO, Kıta Avrupası özelinde hüküm sürerken, Hint-Pasifik bölgesi Hint ve Pasifik Okyanuslarını kapsamanın dışında, sosyo-ekonomik, kültürel, politik ve askeri açıdan birbirinden farklı devletleri içinde barındırır. Avrupa'da Rusya, Hint-Pasifik'te ise Çin'e karşı sinerji ve işbirliği imkânı yaratabilme kapasitesine sahip olabilmek bu anlamda değer kazanmaktadır. Bu bağlamda çalışmada, bölgedeki gelişmelerin Avrupa-Atlantik güvenliğine olan etkisi göz önüne alınarak, Hint-Pasifik'in NATO için önemi vurgulanmakta, ortak güvenlik endişelerinin çözümü noktasında bölgedeki mevcut ve yeni ortaklarla diyalog ve işbirliğinin güçlendirilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, küresel güvenlik için önceliklerin genişletilmesi yoluyla; askeri tatbikatlar, eğitim, iklim değişikliği, dijital altyapı, gelişen teknolojiler, ekonomik güvenlik gibi kritik konularda ikili işbirliğinin geliştirilmesinin mümkün olup olmadığı değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: NATO, Hint-Pasifik, Küresel Güvenlik, Ortak İşbirliği, Rekabet.

THE ENLARGEMENT OF NATO STRATEGIC PARTNERSHIP ON THE INDO-PACIFIC AXIS

Assoc. Prof. Dr. Demet Sefika MANGIR
Fatma Meray OZDEMIR AYATA

ABSTRACT

NATO's first major transformation and enlargement took place from the Second World War to the end of the Cold War era. The second transformation materialized with the end of the Cold War and the third major transformation after the September 11 attacks. The 2022 Madrid Summit has taken its place in history as an important milestone for the Alliance. Alliance, has 30 members, has published a total of five strategic concepts since its founding. The last Strategic Concept was revised at the Madrid Summit in June 2022 to include the current threats brought by the age and technological developments. The geopolitical balances have been changed dramatically till the publication of the last NATO Strategic Concept. With the latest Strategic Concept document approved at the 2022 Madrid Summit, the strategic threat has been evaluated as a "challenge from Asia to the Atlantic system". For the first time in history, partner nations in the Indo-Pacific Region participated in the Summit. Therefore, subject region has fallen into the agenda of the Alliance. Indo-Pacific and Europe are two separate regions with completely different geographies and structures. While NATO prevails in Continental Europe, the Indo-Pacific region includes states that differ from each other socio-economically, culturally, politically and militarily, apart from including the Indian and Pacific Oceans. Having the capacity to create synergy and cooperation opportunities against Russia in Europe and against China in the Indo-Pacific gains value in that sense. In this context, the study emphasizes the importance of the Indo-Pacific for NATO, taking into account the impact of the developments in the region on Euro-Atlantic security, and it is foreseen to strengthen the dialogue and cooperation with existing and new partners in the region at the point of solving common security concerns. Also, through broadening priorities for global security; It will be tried to evaluate whether it is possible to develop bilateral cooperation on critical issues such as military exercises, education, climate change, digital infrastructure, developing technologies, and economic security.

Keywords : NATO, Indo-Pacific, Global Security, Joint Cooperation, Competition.

GÜNÜMÜZDE OSMANLI DÖNEMİ FETVÂ YAYINCILIĞI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Doç. Dr. Pehlul DÜZENLİ
Yalova Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
Yalova, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1772-3374
erist67@yahoo.com

ÖZET

İslâm hukuk tarihinin en canlı ve renkli uygulama dönemlerinden birisi ve başlıcası şüphesiz Osmanlı dönemidir. Milyonlarca km2'lik bir alanda, onlarca din, ırk ve kültürü yöneten Osmanlılar, farklılıklara ve hatta zıtlıklara rağmen idare ettikleri bu coğrafyada uyum, huzur ve adaleti temin ile de tarihe not düşmüşlerdir.

Osmanlının bu süreçte uyguladığı hukuk medresede oluşmuş, fetvâda uygulama alanı bulmuş, yargıda problem çözmüş, divânda ise kanuna dönüşmüştür. Dolayısıyla Osmanlı hukuku alanında yapılacak bir çalışmanın bu alanların bütününü kapsaması, en azından alanlar arasındaki bağlantıyı iyi kurması gerekir.

Geçmişten beri önemine binaen sürekli bir inceleme ve yayınlama faaliyetine muhatap olan Osmanlı fetvâlarına, son zamanlarda ilginin daha da artmış olması sevindiricidir. Ancak henüz yeterli bir envanterinin dahi çıkarılmamış, sistem ve metodunun belirlenmemiş olması bu alanda yapılan her çalışmayı eksik bırakmakta, arzulanan sonucu vermesine engel teşkil etmektedir. İşte bu makalede bu alanda bu güne kadar yapılan çalışmalar envanter, sistem ve metot olarak kısaca değerlendirilecek, bu alanda karşılaşılan problemler üzerinde durulacak, bazı öneriler ile de son bulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fetvâ, Osmanlı, Hukuk, Şeyhülislâm, Müftü

AN EVALUATION ON FETVÂ PUBLISHING IN THE OTTOMAN PERIOD TODAY

Assoc. Prof. Dr. Pehlul DÜZENLI

ABSTRACT

Undoubtedly, the Ottoman period is one of the most vibrant and bright periods of practice in the history of Islamic law. The Ottomans, who ruled dozens of religions, races and cultures in an area of millions of km2, made a mark in history by ensuring harmony, peace and justice in this geography they ruled despite differences and even contradictions.

The law applied by the Ottomans in this process was formed in the madrasah, found a field of application in the fatwa, solved the problems in the judiciary, and turned into a law in the divan. Therefore, a study to be conducted in the field of Ottoman law should cover all of these scopes, and at least establish a good connection between them.

It is pleasing that the interest in the Ottoman fatwas, which has been subject to a constant study and publication activity since the past, has increased even more recently. However, the fact that even an adequate inventory has not been drawn up and the system and method has not been determined leaves every work done in this field incomplete and prevents it from yielding the desired result. In this article, the studies carried out in this field so far will be briefly evaluated as inventory, system and method, the problems encountered in this field will be emphasized, and it will end with some suggestions.

Keywords: Fatwa, Ottoman, Law, Seykhulislam Mufti

SEKÜLERİZMİN KAVRAM KRİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Selim SÖZER
Süleyman Demirel Üniversitesi
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000-0003-2204-0049
selimsozer@sdu.edu.tr
Feyza ÖZYURT
Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enst.
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000-0002-3398-1402
feyza-hilal@hotmail.com

ÖZET

Yaşadığımız coğrafyada kullanılan laiklik ve sekülerlik kavramlarının anlamlarını dair bir kabulün yerleşmemiş olması dolayısı ile ortaya çıkan belirsizliğin var olduğu görülmektedir bu belirsizlikte kavram ve tanım kaygısının doğmasına sebep olmaktadır. Ülkemizde de Din devlet ilişkisi bağlamında laiklik, sekülerlik, egemenlik, demokrasi gibi konularda kavram kargaşası yaşanmaktadır.

Etimolojik ve tarihsel bağlamda değerlendirildiğinde söz konusu iki kavramın arasındaki farklar açığa çıkmaktadır. "Laik ve Seküler " kavramlarının birbirinden farklı anlamları oldukları halde birbirlerinin yerine kullanılması, bireylerin bu iki kavrama kendi cephesinden bakarak anlamlandırma ve tanımlama çabasının özellikle Türkiye'de ortaya çıkardığı kutuplaşma ve zıtlaşmanın toplumsal uzlaşmanın önüne geçtiği görülmektedir.

Tarihsel ve kültürel anlamda kullanılan kavramların Avrupa'ya ait olması nedeni ile başka kültür ve toplumlar arası tercümesi hem kavram hem de zihin karmaşasına yol açmaktadır. Bu kavram kargaşasının önüne geçmek için ; sekülerlik ve laikliğin geçirdiği tarihsel sürecin doğru bir biçimde bilinmesi , yüklenilen anlamların farklı olması ve algılanması, laiklik ve sekülerlik arasındaki işlevsel farkın anlaşılması, düşüncenin doğuşu, gelişimi ve yaygınlaşmasını sağlayan, dini, siyasi, içtimai şartların iyi değerlendirilmesi önemlidir.

Bu nedenle yapılan bu çalışma laik ve seküler, laiklik ve sekülerlik kavramlarının ne olduğu, nasıl tanımlar yapıldığı, ortaya çıkışı, hangi toplumda nasıl kullanıldığı tarihsel süreç incelenerek, kavramların geçirmiş olduğu değişimler ele alınıp, kavramlar arasındaki ilişki ve işlevsellik farkı değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Seküler, Laik, Sekülerlik, Laiklik.

THE CONCEPT CRISIS OF SECULARISM

Assist. Prof. Dr. Selim SOZER
Feyza OZYURT

ABSTRACT

It is seen that there is an uncertainty that arises due to the fact that there is no acceptance of the meanings of the concepts of secularism and secularism used in the geography we live in, and this uncertainty causes the emergence of concept and definition anxiety. In our country, in the context of religion-state relations, there is a confusion of concepts on issues such as secularism, secularism, sovereignty and democracy.

When evaluated in the etymological and historical context, the differences between these two concepts become clear. It is seen that the use of the terms "Secular and Secular" interchangeably, although they have different meanings, and the efforts of individuals to make sense and define these two concepts from their own perspective, especially in Turkey, prevent social reconciliation.

Due to the fact that the concepts used in the historical and cultural sense belong to Europe, their translation between other cultures and societies leads to confusion of both the concept and the mind. To avoid this conceptual confusion; It is important to know the historical process of secularism and secularism correctly, to understand the different meanings and perceptions, to understand the functional difference between secularism and secularism, to evaluate the religious, political and social conditions that provide the birth, development and spread of thought.

For this reason, this study will examine the historical process of what the concepts of Secular and Secular, laicism and secularism are, how they are defined, how they are used in which society, the changes that the concepts have undergone, and the relationship and functionality difference between the concepts will be evaluated.

Keywords: Secularity, Secularism,Laicisim.

PLATON'UN ALKİBİADES-I DİYALOĞUNUN MANTIK KURALLARI AÇISINDAN ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre AKBAY
Süleyman Demirel Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000-0003-1050-4926
emreakbay@sdu.edu.tr
Rabia GÜN
Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1928-8898
rabiagun21@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, Antik Yunan felsefesinin en önemli isimlerinden biri olan Platon'un *Alkibiades I* adlı diyaloğu, mantık kuralları bakımından içerik analizine tabi tutulacaktır. Bu eser, Platon'un M.Ö. 399'da Sokrates'in ölümünden sonra kaleme aldığı bir diyalogdur. Sokratik diyaloglar kategorisinde yer alan ve kuşkulu gençlik dönemi çalışmalarından biri olarak kabul edilen eser, Atina toplumunda yönetici ve diplomat olarak iyi yerlere gelmek isteyen hırslı bir genç olan Alkibiades ile Sokrates arasında geçmektedir. İnsanın özü, kendini bilmesi, doğruluk, güzellik, yararlılık ve bilgelik gibi konuların ele alındığı çalışma, karşılıklı diyalog şeklinde devam eden, Sokratik yöntem ve çürütmeler açısından oldukça zengindir. Sokratik çürütmelerin bir parçası kabul edilen zıtlıklardan faydalanma, kavramlar arası ilişkiler, akıl ilkeleri, tanım kuralları, analojik ve tümevarımsal akıl yürütmeler oldukça yetkin bir şekilde kullanılmaktadır. Çalışmanın amacı, her ne kadar Platon'un Aristoteles gibi sistematik bir mantık çalışması ortaya koymasa da, eserlerinde mantık kurallarından yararlandığını ortaya koymaktır. Araştırmada, diyalektik ve Sokratik çürütmelerde mantık kurallarının nasıl kullanıldığı metin analizi üzerinden tespit edilen örnekler ile ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, Mantık, Platon, Alkibiades I.

ANALYSIS OF PLATO'S ALCIBIADES-I DIALOGUE IN TERMS OF LOGIC

Assist. Prof. Dr. Yunus Emre AKBAY
Rabia GÜN

ABSTRACT

In this study, Plato's Alcibiades I, one of the most important names of Ancient Greek philosophy, will be subjected to content analysis in terms of logic rules. This work is a dialogue written by Plato after Socrates' death in 399 BC. The dialogue, which is in the category of Socratic dialogues and accepted as one of the dubious youth period works, takes place between Alcibiades and Socrates, an ambitious young man who wants to reach good places as a manager and diplomat in Athenian society. The study, which deals with the essence of man, self-knowledge, truth, beauty, usefulness and wisdom, is very rich in terms of Socratic method and elenchus that continue in the form of mutual dialogue. Benefiting from contradictions, which are accepted as part of Socratic elenchus, relations between concepts, principles of reason, definition rules, analogical and inductive reasoning are used quite competently. The aim of the study is to show that although Plato does not reveal a systematic study of logic like Aristotle, he makes use of logic rules in his works. In the research, how the rules of logic are used in dialectical and Socratic rebuttals will be revealed with examples determined through text analysis.

Keywords: Philosophy, Logic, Plato, Alcibiades I.

İLAHİYAT FAKÜLTELERİNDE STAJ SORUNU

Öğr. Gör. Dr. Esra YILMAZ
İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0001-6824-4317
esrayilmaz79@istanbul.edu.tr

ÖZET

İlahiyat Fakülteleri; Temel İslam Bilimleri, Felsefe ve Din Bilimleri, İslam Tarihi ve Sanatları olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler birçok anabilim dallarına ayrılmaktadır. Bir sene hazırlık eğitimi ile birlikte toplamda beş sene süren lisans eğitimi boyunca ilgili bölümler öğrencilere eğitim öğretim vermektedir. Öğrenciler mezun olunca yurt içi ve yurt dışında din eğitimi alanında hizmet vermektedir. Bu bağlamda son sınıf öğrencilerine yönelik "öğretmenlik uygulaması" staj eğitimi verilerek MEB'de öğretmenlik yapacak aday mezunlar uygulamalı olarak hazırlanmaktadır.

YÖK, Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi ve MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğünün yaptığı ortak çalışma sonrasında "Öğretmenlik Uygulaması" dersi kapsamında öğrenciler, fakültedeki öğretim elemanı ile haftada 2 saat teorik ders, uygulama okullarında haftada 6 saat uygulama dersi için bulunacaklardır. Bu uygulama İlahiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra MEB bünyesinde öğretmen olacak adaylar için oldukça faydalı bir çalışmadır. Fakat her İlahiyat Fakültesi öğrencisi MEB'de öğretmenlik tercih etmemektedir. Birçok mezun öğrenci Diyanet İşleri Başkanlığı yapısında bulunan Kur'ân Kursu Öğreticisi, Vaiz, İmam-Hatiplik, Müezzin-Kayyımlık gibi kadrolara başvurmakta ve görev yapmaktadır. DİB bünyesinde hizmet edecek İlahiyat Fakültesi öğrencisinin atanmadan evvel uygulama dersleri olmaması nedeniyle bu kurumları gerektiği kadar tanıyamamaktadır. Bu da hizmet edecekleri alanların neler olduğu, hangi kitleler ile muhatap olacakları, onları nasıl bir görev bekliyor gibi sorunları gündeme getirmektedir. Bu konuda İlahiyat Fakültelerinde çeşitli çalışmalar yapılsa da nihai çözüme ulaşmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Din Eğitimi, Öğretmenlik Uygulaması, Staj.

THE PROBLEM OF INTERNSHIP IN THEOLOGICAL FACULTIES

Lecturer Dr. Esra YILMAZ

ABSTRACT

The Faculties of Theology consist of three departments: Basic Islamic Sciences, Philosophy and Religious Sciences, Islamic History and Arts. These departments are divided into many departments. Along with one year of preparatory education, the relevant departments provide education to students throughout the undergraduate education, which lasts a total of five years. When students graduate, they serve in the field of religious education in their country and abroad. In this context, “teaching practice” internship training is provided for senior students, and prospective graduates who will teach at the Ministry of National Education are prepared practically.

YOK, within the scope of the joint work of the general directorate of teacher training and development and the National Committee for Teacher Training, students who give 2 hours of ”teaching practice" lessons a week and faculty lecturers will practice 6 hours a week in school practice. This application is a very useful study for candidates who will become teachers at the Ministry of National Education after graduating from the Faculty of Theology. But not every student of the Faculty of Theology prefers to teach at the Ministry of Education. Many graduate students apply for and serve in positions such as Qur'an Course Instructor, Preacher, Imam-Hatip, Muezzin-Kayyım in the structure of the Presidency of Religious Affairs. Due to the fact that the students of the Faculty of Theology who will serve in the DIB do not have practical courses before their appointment, they cannot get to know these institutions as much as necessary. This raises problems such as what are the areas they will serve, which masses they will deal with, and what kind of task awaits them. Although various studies have been conducted in Theological Faculties on this issue, it has not reached a final solution.

Keywords: Religious Education, Teaching Practice, Internship.

NİYAZÎ-İ MISRÎ'NİN EŞRATUS-SAAT ADLI RİSALESİNDE KIYAMET ALAMETLERİNİN YORUMU*

Sabahat SAYLIK
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Temel İslam İlimleri Fakültesi
Ankara, Türkiye
ORCID: 0000-0003-3822-2971
sabahatsaylik@gmail.com

ÖZET

Mehmed Niyâzî-i Mısrî 17. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşamış bir alim, müfessir, şair ve mutasavvıftır. Halveti tarikatının Mısriyye kolunun en önemli temsilcilerinden biri olarak tanınmış olan müellif, tasavvufi birikiminin yanında İslamî ilimlere olan vukufiyeti sayesinde pek çok alanda eser vermiştir. Yazdığı tefsir eserlerinin yanında şiirleri, gazelleri ve tasavvufi görüşleriyle tanınan müellif hakkında birçok bilimsel çalışma yapılmıştır. Bundan dolayı hayatı, kişiliği ve farklı ilmi yönlerinin yanı sıra eserlerinin tanıtılması önem arz etmektedir.

Bu eserlerden biri de kıyamet alametlerinin enfusî (İçsel, psikolojik ve ahlakî) yorumunu ele aldığı Eşratu's-Saat adlı risalesidir. Mısrî, Osmanlıca kaleme aldığı bu eserinde söz konusu alametlerin İslami gelenekte lafzi manalarıyla anlaşılmasına karşı çıkmıştır. Ona göre Madde âleminde var olan her şey, insanın iç dünyasında da vardır. Bunun delili Hz. Peygamber'in "Her peygamber ümmetini deccal ile korkutmuştur" sözüdür. Aslında her peygamber, deccalin kendi zamanında inmeyeceğini kesin olarak biliyordu. O halde bundaki temel amaç cahiliye zihniyetinin önünü kesmek, dinin tahrifine neden olacak durumlara, dünyevi bağımlılıklara ve behimi arzulara karşı bir uyarı veya korkutma olabilir miydi? Müellif bu soruyu Deccal, Yecuc ve Mecuc, Hz İsa'nın inişi, Mehdi ve Dabbetül arz vb. alametleri temsili anlatımla yorumlayarak cevaplamaktadır. Ona göre Hz. Peygamber, bu alametleri afakta bildirdiği gibi İlahi sırlara vakıf olmak isteyen kişi de iç dünyasında bu sırlara vakıf olmalıdır.

Çalışmamızda, Mısrî'nin söz konusu risalesinde geçen ve kişinin algı düzeyine hitap eden formda kompoze edilmiş kıyamet alametlerinin metaforik (mecaz) yorumu ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afaki, Enfüsi, Kıyamet Alametleri, Mısrî.

***** Bu bildiri devam etmekte olduğum doktora tezinden istifade edilerek hazırlanmıştır.

THE INTERPRETATION OF THE SIGNS OF THE APOCALIPSE IN NİYAZÎ-İ MISRÎ'S EPISTLE KNOWN AS EŞRATUS-SAAT

Sabahat SAYLIK

ABSTRACT

Mehmed Niyâzî-i Mısrî is a scholar, commentator, poet and mystic who lived in the Ottoman Empire in the 17th century. The author, who is known as one of the most important representatives of the Mistriyya branch of the Halveti sect, has produced works in many fields thanks to his knowledge of Islamic sciences as well as his mystical knowledge. In addition to his tafsir works, many scientific studies have been carried out about the author, who is known for his poems, ghazals and mystical views. Therefore, it is important to introduce his works as well as his life, personality and different scientific aspects.

One of these works is his epistle, Eşratu's-Saat, in which he deals with the inner (internal, psychological and moral) interpretation of the signs of the apocalypse. In this work, which he wrote in Ottoman, Mısrî argued the literal understanding of the aforementioned signs in the Islamic tradition. According to him, everything that exists in the material world also exists in the inner world of man. The proof of this is that is the saying of the Prophet, "Every prophet was frightened his ummah with the antichrist". In fact, every prophet knew that the antichrist would not descend in his own time. So, could the main purpose of this be to prevent the mentality of ignorance, to be a warning against situations that would cause the distortion of religion, worldly addictions and dangerous desires? The author asks this question about the Antichrist, Gog and Magog, the descent of the Prophet Jesus, Mahdi and Dabbah, etc. answers the signs by interpreting them with representative narration. According to him, As the Prophet revealed these portents in the aphak, the person who wants to be aware of the divine secrets must also be aware of these secrets in his inner world.

In our study, the metaphorical interpretation of the signs of the apocalypse perspective of Mısrî is discussed.

Keywords: Internal, Outer World, Signs of Apocalypse, Mısri.

PARMAK İZİNE DİKKAT ÇEKEN KIYÂMET SURESİ 4. ÂYETİN KLASİK VE MODERN TEFSİRLERDEKİ YORUMLANMASI ÜZERİNE

Öğr. Gör. Dr. Yahya ARSLAN
Çankırı Karatekin Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
Çankırı, Türkiye
ORCID: 0000-0002-0774-1755
yahyaarslan58@hotmail.com

ÖZET

Dünya ve ahiret hayatının varlığından bahseden Kur'an-ı Kerim, fani olan dünya hayatından sonra ebedi olan ahiret hayatının vuku bulacağını haber vermektedir. Ahiret hayatının ise kıyamet koptuktan sonra yeniden dirilişle başlayacağını bildirmektedir. Bu hakikat ortadayken ve Kur'an da buna vurgu yapmaktayken ahiret hayatını inkâr eden insanlar hep bulunmaktadır. Kur'an, indiği dönemdeki insanların da bu inkârlarına cevap vermiş, ahiretin varlığına ve Allah Teâlâ'nın yaratma kudretine dair deliller sunmuştur. Bu delillerden birisi de Kıyâmet Suresi 4. âyette: "*Evet bizim, onun parmak uçlarını bile düzenlemeye gücümüz yeter*." şeklinde ifade edilen parmak izleridir. Parmak uçları, bilimsel ifadeyle parmak izi, yeniden dirilişe delil olmasının yanında her insanın kendisine has bir parmak ucu özelliğinin bulunduğunu dolayısıyla bir insanı diğer insanlardan ayıran en belirgin özelliklerinden birisinin de parmak uçları olduğunu ifade etmesi bakımından önem arz etmektedir. Biz de önemine binaen bu âyette zikredilen parmak uçları meselesini incelemeyi, klasik ve modern tefsirlerdeki yorumları zikrederek ilgili âyeti dikkatlere sunmayı amaçlamaktayız. Bu amacımızı gerçekleştirmek üzere metot olarak ilgili âyet odak nokta seçilmiş, daha sonra klasik tefsirler incelenmiş ve ardından modern tefsirlerdeki yorumlara bakılmıştır. Araştırmanın neticesinde klasik ve modern tefsirler arasındaki mana farklılıkları ortaya konulmuş, günümüzde birçok suçun tespitinde büyük önem arz eden parmak uçlarının her bir insanın özel kimliğini oluşturduğuna vurgu yapılmıştır. Kur'an'ın asırlar öncesinden haber verdiği bu mucizevi gerçeğin bilimsel yönden de incelenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Diğer yandan bu âyetin ahiretin varlığına ve Allah Teâlâ'nın yaratma kudretine dair delil boyutu düşünen ve ibret alan insanların dikkatlerine sunulmuştur. Böylece Kur'an'ın asırlar öncesinden haber verdiği bu mucizevi gerçeğin bilimsel yönden de incelenmesi gerektiğini düşünerek tebliğimizde bu konuyu ele almak uygun görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tefsir, Mucize, Yeniden Diriliş, Parmak Ucu.

ON THE INTERPRETATİON OF SURAH AL-QIYĀMAH VERSE 4 ON FINGERPRINTS IN CLASSICAL AND MODERN TAFSIRS

Lecturer Dr. Yahya ARSLAN

ABSTRACT

The Holy Qur'an, which speaks of the existence of the world and the Hereafter, informs us that after the mortal life of this world, the eternal life of the Hereafter will take place. The Hereafter begins with the resurrection after the end of the world. While this truth is evident and the Qur'an emphasizes it, there are always people who deny the life in the Hereafter. The Qur'an responded to the denial of the people of its time and provided evidence for the existence of the Hereafter and the power of Allah to create. One of these proofs is the fingerprints mentioned in Surat al-Qiyāmah, verse 4: "*Yes, We have the power to organize even the tips of his fingers*." In addition to being evidence for the resurrection, fingertips, in scientific terms, fingerprints, are important in that each person has a unique fingertip feature, and therefore one of the most distinctive features that distinguishes a person from other people is their fingertips. In light of its importance, we aim to examine the issue of the fingertips mentioned in this verse and present the related verse to the attention of the classical and modern commentaries. In order to achieve this goal, we will focus on the relevant verse, then examine the classical commentaries, and then look at the interpretations in modern commentaries. It will be emphasized that this miraculous fact, which the Qur'an foretold centuries ago, should also be examined scientifically. On the other hand, the evidential dimension of this verse regarding the existence of the Hereafter and the power of Allah's creation will be brought to the attention of people who think and take heed. Thus, we thought that this miraculous fact, which the Qur'an foretold centuries ago, should also be examined scientifically, and we thought it appropriate to address this issue in our paper.

Keywords: Quran, Tafsir, Miracle, Resurrection, Fingertip.

KUR'ÂN-I KERÎM VE MÛSİKÎ EĞİTİMİNDE UYGULANAN METOTLAR: TALİM VE MEŞK USÛLÜ

Öğr. Gör. Dr. Esra YILMAZ
İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0001-6824-4317
esrayilmaz79@istanbul.edu.tr

ÖZET

Kur'ân-ı Kerîm nesir olarak yazılmış olsa da tecvid kaideleriyle okunduğunda bir mûsikî icrasını anımsatır şekilde duyulmaktadır. Bu duyuma bağlı olarak yüzyıllardır Kur'ân-ı Kerîm ve mûsikî ilminin eğitim ve öğretim şekli uygulamalı olarak yapılmaktadır. Her iki disiplinin eğitim metotları uygulamalı olmasına rağmen eğitim modeli ifade ederken farklı kavramlar kullanılarak ifade edilmektedir. Kur'ân-ı Kerîm eğitim uygulaması olarak "talim" kavramı kullanılırken mûsikî eğitim uygulaması olarak "meşk" kavramı tercih edilmektedir. Tarihte zaman zaman birbiri yerine de kullanılan bu kavramlar zamanla ilgili ilmî disiplinin eğitim modeline bağlı olarak kullanılmıştır. Çalışmamızda Kur'ân-ı Kerîm ilminin eğitim öğretim metodu olan "talim" ve mûsikî ilminin eğitim öğretim metodu olan "meşk" kavramlarının tarihî seyri, uygulama metodu, benzerliği ve farkı olduğu yönler ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân-ı Kerîm, Mûsikî, Tâlim, Meşk, Eğitim.

METHODS APPLIED IN QUR'AN AND MUSIC EDUCATION: TRAINING AND MASHK METHOD

Lecturer Dr. Esra YILMAZ

ABSTRACT

Although the Qur'an is written in plain writing, it is heard in a way reminiscent of a musical performance when it is read with the rules of tecvid. Depending on this feeling, the form of education and training of the Qur'an and the science of music has been carried out practically for centuries. Although the educational methods of both disciplines are similar, they are expressed using different concepts. While the concept of "training" is used in Qur'anic education, the concept of "mashk" is expressed for music education. These concepts, which have been used interchangeably from time to time in history, have been used depending on the educational model of the scientific discipline related to time. In our study, the historical course, method of application and similarity and difference of the concepts of "training and mashk", which are the method of education and training of the science of the Qur'an and music, are discussed.

Keywords: The Qur'an, Music, Talım, Mashk, Education.

TÂHİRÜ'L-MEVLEVÎ'NİN "MESNEVÎ ŞERHİ" BAĞLAMINDA AHLÂKÎ ERDEMLER

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet VURAL
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
Niğde, Türkiye
ORCID: 0000-0002-3378-496X
ahmetvural.tasavvuf@hotmail.com

ÖZET

Tâhirü'l-Mevlevî, Osmanlı'nın son dönemleri ile Cumhuriyetin ilk çeyreğinde yaşayan şair, yazar, Mevlevî dedesi, Mesnevîhan, Mesnevî Şârihi ve tasavvuf büyüklerinden bir zattır. Velut bir şahsiyet olan Tâhirü'l-Mevlevî, irili ufaklı yüze yakın eser geride bırakmıştır. Bu eserleri arasında tasavvuf tarihi açısından onu önemli kılan eseri Mesnevî üzerine yaptığı şerhidir. Mesnevî Şerhi, Fatih, Süleymaniye ve bir dönem Laleli Camii'lerinde Mesnevî dersi verirken yanında bulundurduğu not defterlerine dayanmaktadır. Tâhirü'l-Mevlevî gerekli tashih ve ilavelerle şerhini oluşturmuştur. Tâhirü'l-Mevlevî, yaşadığı dönem ve üstlendiği misyon ile Osmanlı ve Cumhuriyet dönemleri arasında köprü şahsiyetlerden olmuştur. Tasavvuf ve ahlak içerikli gerek sözlü gerek yazılı yayınlarıyla halkın din ve ahlak konusunda bilinçlenmesini sağlayarak Cumhuriyet dönemindeki manevî açlığın giderilmesinde bir nebze de olsun çözüm olabilmiştir. Eskiye ait ne varsa toptan reddedildiği bir dönemde halka yönelik dinî ve ahlakî metinler üreterek insanların bu konudaki ihtiyaçlarını gidermeye çalışmıştır. Bu tebliğde, Tâhirü'l-Mevlevî'nin Mesnevî Şerhi bağlamında ahlaki erdemlere temas edilecektir. Tahirü'l-Mevlevî'ye göre güzel ahlaklı bir insanda bulunması gereken özellikler; doğru sözlülük, hayâ, cömertlik, hayırseverlik, sabır, şükür, rıza, kanaatkârlık, vakâlılık, şecaat, naziklik ve güler yüzlülük olarak sıralanmaktadır. Çalışmada, bir insanda bulunması gereken ahlaki erdemlere işaret edilmekle birlikte Tâhirü'l-Mevlevî perspektifinden içtimai terbiyenin bozulmasının arka planındaki sebeplere de değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tâhirü'l-Mevlevî, Ahlak, Erdem, Mesnevî Şerhi, Tasavvuf.

MORAL VIRTUES IN THE CONTEXT OF TĀHIRU'L-MEVLEVĪ'S "COMMENTARY ON MATHNAWI"

Assist. Prof. Dr. Ahmet VURAL

ABSTRACT

Tāhirü'l-Mevlevī was a poet, writer, Mawlawī grandfather, Mathnawi reader, Mathnawi commentator and one of the great Ṣūfis who lived in the last periods of the Ottoman Empire and the first quarter of the Republic. Tāhirü'l-Mevlevī, who was a productive personality, left behind nearly a hundred works, large and small. Among these works, what makes him important in terms of the history of Ṣūfism is his commentary on the Mesnevī. The Mesnevī Commentary is based on the notebooks that he kept with him when he taught Mesnevī in Fatih, Süleymaniye and for a while in Laleli Mosques. Tāhirü'l-Mevlevī made his commentary with the necessary corrections and additions. Tāhirü'l-Mevlevī, with the period he lived and the mission he undertook, became one of the bridge figures between the Ottoman and Republican periods. By making the people conscious of religion and morality with both oral and written publications on Ṣūfism and morality, it was able to be a solution to some extent in eliminating the spiritual hunger in the Republican period. He tried to meet the needs of people in this regard by producing religious and moral texts for the public at a time when everything belonging to the past was rejected altogether. In this paper, moral virtues will be touched upon in the context of Tāhirü'l-Mevlevī's Mathnawi Commentary. According to Tāhirü'l-Mevlevī, the characteristics that a person with good morals should have; truthfulness, modesty, generosity, benevolence, patience, gratitude, consent, frugality, sobriety, bravery, kindness and smiling face. In the study, besides pointing out the moral virtues that a person should have, the reasons behind the deterioration of social education from the perspective of Tāhirü'l-Mevlevī will also be mentioned.

Keywords: Tāhirü'l-Mevlevī, Morality, Virtue, Mathnawi Commentary, Ṣūfism.

LİSANSÜSTÜ TEZLERDE DİN EĞİTİMİ ALANINDA HERHANGİ BİR ENGELİ OLAN BİREYLERE YÖNELİK YAPILAN NİTEL ÇALIŞMALAR: SİSTEMATİK İNCELEME

Ahmet Yusuf GIYNAŞ
Süleyman Demirel Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi
Isparta, Türkiye
yusufgiynas@gmail.com
ORCID: 0000-0001-5076-113X
Prof. Dr. Saadettin ÖZDEMİR
Süleyman Demirel Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000 0002 5714 9266
saadettinozdemir07@gmail.com

ÖZET

Amaç: Din eğitimi alanında herhangi bir engeli olan bireyler, ebeveynleri ve öğretmenleri ile yapılan nitel çalışmalar ile ilgili olarak yayınlanmış lisansüstü tezlerin gözden geçirilmesi ve bu tezlerden elde edilen verilerin sistematik biçimde incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte yapılan bu çalışmada literatür taramasında "Engelli" ve "Din eğitimi" anahtar kelimeleri farklı kombinasyonlarda kullanılarak Ulusal Tez Merkezi veri tabanından ulaşılan, herhangi bir engeli olan bireyler ile din eğitimi alanında, 2013-2022 yılları arasında, nitel tasarımda yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri araştırma evrenini, Tarama sonucu ulaşılan beş tez ise araştırma örneklemini oluşturmuştur. Bu sistematik inceleme PRISMA akış şeması adımları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya dahil edilen tezlerin metodolojik açıdan kalitelerinin değerlendirilmesi; iki araştırmacı tarafından JBI-MAStARI kritik değerlendirme araçları kullanılarak, kontrol listesinden aldığı toplam puan üzerinden yapılmıştır. Nicel verilerin istatistiksel analizi SPSS 26 paket programı kullanılarak, kullanılma sıklığı (f) ve yüzdelik (%) oranlarla ifade edilmiştir. Çalışmalardan elde edilen verileri analiz etmek için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Tarama sonucunda ulaşılan makalelerin %60'ı yüksek lisans tezidir. İnceleme kapsamına alınan beş tez de 60 engelli birey, 20 ebeveyn, 53 eğitimci olmak üzere toplam 133 birey yer almıştır. Çalışma kapsamına alınan 60 engelli bireyin 30' u işitme, 25'i fiziksel ve 5'i ise görme engeline sahiptir.

Sonuç: Sistematik derleme kapsamına alınan tezlerin sonuçları incelendiğinde; engeli olan bireylerin ve ebeveynlerinin damgalanmaya maruz kaldıkları, engeli olan bireylere yönelik oluşturulan sosyal politikaların olduğu fakat uygulamada yetersiz kaldığı, özellikle fiziksel ve görme engeli olan bireylerin din hizmetlerine erişimde toplumdan ve kamudan kaynaklanan nedenlerden dolayı sorunlar yaşadıkları, eğitimcilerin işitme engeli olan öğrenciler ile iletişim kurma konusunda problem yaşadıkları, ibadetlerin engeli olan bireyler için bir güç ve teselli kaynağı olduğu, manevi sıkıntılara karşı dayanma gücü verdiği, karşılaştıkları bazı sıkıntıları din vasıtası ile aşmaya çalıştıkları; sabır, tahammül, katlanabilirlik, kabullenme, teselli gibi değerleri elde etmede dinin engeli olan bireyler üzerinde olumlu etkisi olduğuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Engelli birey, Din eğitimi, Ebeveyn, Eğitimci.

ÖZEL EĞİTİM SINIFINDA DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ TUTUMLARINDAN HAREKETLE İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME YÖNTEMİ

Prof. Dr. Saadettin ÖZDEMİR
Süleyman Demirel Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000 0002 5714 9266
saadettinozdemir07@gmail.com
Mehmet YILDIRIM
Süleyman Demirel Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi
Isparta, Türkiye
ORCID: 0000 0003 2252 3390
yildirimilahiyatci@gmail.com

ÖZET

Hastalık, engellilik gibi yaşamı olumsuz şekilde etkileyen olaylar karşısında insan, tıbbi çareler ve çeşitli tedavi yollarına başvurmakla beraber bazen çaresiz kalmakta, bazen kızgınlık duymakta, bazen ne yapacağını bilememek gibi farklı duygular yaşamaktadır. Tüm bunların yanında yaşadığı durumla baş edebilmek için sosyal ve manevi destek aramaktadır.

Özel eğitim sınıflarında özel öğrencilere manevi ve sosyal destek sunan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersleri ve kazanımlarının öğretilmesinde öğrenci, veli ve öğretmen beklentileri incelenerek, Din dersinde öğrenci tutumlarından yola çıkılarak öğrencilerin derse karşı ilgi ve alakaları ölçülmüş ve buna yönelik çözüm önerileri ortaya konularak alana dair farkındalık oluşturulmuştur.

Araştırma sonucu ortaya çıkan veriler içerik analizine tabi tutulmuş, birbirine benzeyen veriler, belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilip anlaşılabilecek bir biçimde organize edilmiştir. Ayrıntılı bir biçimde tanımlanan ve sunulan bulgular teorik bilgilerle desteklenerek değerlendirilmiş ve engelli bireylerin din eğitiminin sorunlarına cevap aranmaya çalışılmıştır. Bu araştırma ile engelli bireylerin din eğitiminin nasıl olacağı, din eğitiminde öncelikli konuların neler olacağı ile ilgili bir durum tespiti yapılarak gerekli teklif ve önerilerde bulunulmuştur.

Özel eğitim sınıfında Din kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde öğrenci, öğretmen ve veli tutumlarından yola çıkılarak ders veriminin artırılması hedeflenmiştir. Böylece okul, veli, öğretmen ve öğrenci ekseninde işbirliğine dayalı öğrenci odaklı din eğitiminin daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Özel eğitim sınıfında öğrenci tutumlarından hareketle işbirlikli öğrenme yönteminin öğrenci tutumlarına olumlu yansıdığı görülmüştür. Birlikte Soralım Birlikte Öğrenelim yöntemiyle kısa sûrelerin öğretiminde başarılı olunduğu, Din eğitiminin temel kavramları yanında sevgi saygı temizlik gibi değerlerin öğretiminde öğrenci katılımının daha yoğun olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İşbirlikli Öğrenme, Özel Eğitim, Din Eğitimi, Beklenti.

COOPERATIVE LEARNING METHOD FROM TEACHERS, STUDENTS AND PARENTS IN TEACHING RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS CLASS IN SPECIAL EDUCATION CLASS

Prof. Dr. Saadettin OZDEMIR
Mehmet YILDIRIM

ABSTRACT

In the face of events that negatively affect life such as illness and disability, people sometimes feel helpless, sometimes feel anger, and sometimes experience different emotions such as not knowing what to do, even though they resort to medical remedies and various treatment methods. In addition to all these, he seeks social and moral support to cope with the situation he lives in. By examining the expectations of students, parents and teachers in teaching Religious Culture and Ethics Lessons and their achievements, which provide spiritual and social support to special students in special education classes, students' interest and relevance to the lesson were measured based on student attitudes in the Religion lesson, and awareness of the field was presented by putting forward solutions for this. The data that emerged as a result of the research were subjected to content analysis, and similar data were brought together and organized in a way that could be understood within the framework of certain concepts and themes. The findings, which were defined and presented in detail, were evaluated by supporting them with theoretical information and an attempt was made to seek answers to the problems of religious education of disabled people. With this research, necessary proposals and suggestions were made by determining the situation about how the religious education of the disabled individuals will be and what the priority issues in religious education will be. It is aimed to increase the efficiency of the lesson based on the attitudes of students, teachers and parents in the Religious Culture and Moral Knowledge course in the special education class. Thus, it has been determined that student-oriented religious education based on cooperation on the axis of school, parents, teachers and students is more successful. Based on student attitudes in the special education class, it was observed that the cooperative learning method reflected positively on student attitudes. It has been determined that the teaching of short suras with the Let's Ask Together Let's Learn Together method is successful, and that student participation is more intense in teaching values such as love, respect and cleanliness as well as the basic concepts of religious education.

Keywords: Cooperative Learning, Special Education, Religious Education, Expectation.

FAHRETTİN ER-RÂZÎ'NİN KIRÂAT ANLAYIŞI

Orhan KAYA
Dokuz Eylül Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi
İzmir, Türkiye
ORCID ID: 00000002-9794-2584
okaya4077@gmail.com

ÖZET

Kırâat, kur'ân ilimleri içerisinde bilinmesi gereken önemli konuların başında gelmektedir. Farklı kırâat okumaları ayetler üzerinde farklı manalara sebebiyet vermektedir. Kırâat olgusu temelde kur'ânın dilsel yapısından kaynaklandığı gibi, konuyla alakalı nakledilen yedi harf hadisi ile de yakından ilgilidir. Bu makalede tefsir ilminin önemli simalarından olan Fahrettin er-Razi'nin Tefsîri Kebîri esas alınarak kırâatlere bakışı, metodu, kırâat anlayışı konusu incelenecektir. Müfessir kırâatleri mütevatir ve şaz olmak üzere iki kısma ayırır. Kırâatleri mesâil (meseleler) başlığı altında inceleyerek kendi tercihini yapar. Râzî kırâat farklarının sebeplerini belli başlıklar altında incelemiştir. Konuyla alakalı müstakil bir eseri olmamakla beraber kırâatlere dair ciddi malumat sunmaktadır. Ona göre kırâatler sarf, nahiv, fıkıh, kelam gibi konular üzerinde ciddi anlam zenginliğine sebep olmuştur. Ayrıca bu çalışmada Râzî'nin diğer müfessirlerden farklı olarak şâz kırâatleri delil kabul ederek ayetler üzerinde te'yid ve teybin rolünü beyan etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Râzî, Tefsir, Kırâat, Mütevatir, Şâz.

THE PERSPECTIVE OF FAHRETTIN ER-RAZI READING THE QURAN ALOUD

Orhan KAYA

ABSTRACT

The subject of recites is one of the important topics of hermeneutics. Different readings of recites cause different meanings on the verses. As the fact of recites mainly stem from the linguistic design of the Quran, it is also closely connected with the seven letter hadith which was transferred about the topic. In this sense, in the Great Recite of Fahrettin Râzî the great interpreter who we are observing, our study called 'differences of Recite and its impacts on the meaning submits a detailed information about the perspective of Râzî, his method and the reasons about the differences of recite. The interpreter seperates the recites in two sections called 'mutevatir' and 'şaz'. He studies the recites under the title of 'Subjects'. Râzî put emphasis on the differences of recite, he examined them under specific headlines. According to him these differences originates from the structure of the language. After talking about the readings of imams, he put his opinion by making his own choice. According to him the recites caused a massive meaning richness on the subjects such as grammar, syntax, Islamic law and euphemism. Furthermore, in this study apart from other interpreters by accepting the şaz recites as evidences, Râzî expressed the role of confirmation and explaining clearly.

Keywords: Râzî, Tafsir, Recite, Mutewatir, Şâz.

SEHAVÎ'NİN *UMDETÜ'L-MECÎD* İSİMLİ ESERİNİN TECVİD İLMİNDEKİ YERİ

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ULUDAŞ
Pamukkale Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi
Denizli Türkiye
ORCID: 0000-0003-1664-0777
iuludas@pau.edu.tr
Mehmet Akif YILMAZER
Dokuz Eylül Üniversitesi
İzmir, Türkiye
ORCID: 0000-0002-0761-6321
makif.ylmzr@gmail.com

ÖZET

Tam adı Ebü'l-Hasen Alemüddîn Alî b. Muhammed b. Abdissamed olan es-Sehâvî, hicrî 558 veya 559 yıllarında Aşağı Mısır'ın Garbiye bölgesindeki Sehâ beldesinde doğmuş, 643/1245'te Türbetü's-Sâlihiyye'deki evinde vefat etmiştir. Kıraat ve tefsir âlimidir. Biz bu tebliğimizde, müellifin Umdetü'l-Mecid isimli tecvide dair kasidesini ele alacağız. *Tam adıyla ʿUmdetü'l-müfîd ve ʿuddetü'l-mücîd fî maʿrifeti't-tecvîd*, altmış dört beyitlik bir kasidedir. Sehavî'nin *Cemâlü'l-ḳurrâʾ ve kemâlü'l-iḳrâʾ* isimli kitabının içinde yer almaktadır. İlk beyitinde "Kur'an'ı okumayı isteyen kişi, İmamların doğru okuyuşlarını ister" denilmekte ve doğru okuyuşun imamların okuyuşları olduğuna dikkat çekilmektedir. Devamında da tecvid ölçüsünün meddi yani harflerin seslerini sınırsız uzatmamak olduğundan bahsedilmiştir. Bundan sonra ise harflerin sıfatları üzerinde durulmuştur. Ayrıca kasidenin göze çarpan özelliklerinden biri de ele alınan konular ile ilgili örnek kelimelere yer verilmiş olmasıdır. Bu sayede metin şiir formatında olmakla birlikte tecvid dersi niteliğindedir.

Anahtar kelimeler: Sehavi, Umdetü'l-Mecit, Kaside, Harfler, Sıfatlar.

THE PLACE OF SEHAVI'S WORK TITLED *UMDETÜ'L-MECÎD* IN THE SCIENCE OF TECVID

Assist. Prof. Dr. Ibrahim ULUDAS
Mehmet Akif YILMAZER

ABSTRACT

His full name is Ebü'l-Hasen Alemüddin Ali b. Muhammed b. As-Sahâvî, who was Abdissamed. He was born in the town of Sehâ in the Garbiye region of Lower Egypt in 558 or 559 AH and died in his house in Türbetü's-Sâlihiyye in 643/1245. He is a scholar of recitation and tafsir. In this paper, we will discuss the author's ode on tajweed called *Umdat al-Majid*. With its full name '*Umdat al-Mufîd ve ʿUddat al-Mujid fi Maʿrifet al-Tajweed'*, it is an ode of sixty-four couplets. It is included in Sahavi's book named '*Jamâl al-Kurrâʾ ve Kemâl al-İqrâʾ*. In the first couplet it is said, "The person who wants to read the Qur'an wants the correct reading of the Imams" and it is pointed out that the correct reading is the reading of the imams. In the continuation, it is mentioned that the measure of tajweed is not to prolong the sounds of the letters without limit. After that, the adjectives of the letters were emphasized. In addition, one of the striking features of the eulogy is that it includes sample words related to the topics covered. In this way, the text is in the form of poetry, but it is a tajweed lesson.

Keywords: Sahâvî, Umdat al-Majid, Ode, Letters, Adjectives.

İSLAM CEZA HUKUKUNDA TAZİR SUÇ VE CEZALARINDA KANUNİLİK İLKESİ

Araş. Gör. Dr. Abdulmuid AYKUL
Kocaeli Üniversitesi
Kocaeli, Türkiye
ORCID ID 0000-0001-9012-6341
maykul8210@hotmail.com

ÖZET

Kanunsuz suç ve ceza olmaz prensibi modern ceza hukuklarının en önemli ilkelerinden biridir. Bu ilke 1215 tarihindeki Magna Carta Libertatum (Büyük Özgürlükler Sözleşmesi) tarafından dile getirildiği iddia edilse de ilk olarak Fransız filozof Montesquieu (1689-1755), ardından İtalyan ceza hukukçusu Cesare Beccaria'nın (1738-1794) gayret ve çabaları ve nihayet Alman kriminoloğu Feuerbach (1775-1833) tarafından Latince olarak ceza hukukuna kazandırıldığı bilinmektedir. Bu ilke bir yandan hukuk güvenliğini ele alırken diğer yandan kişinin özgürlüğünü de teminat altına almaktadır. Zira işlediği fiilin suç olup olmadığını bilmeyen kişinin, işlemiş olduğu bu fiili neticesinde cezalandırılması en başta temel insan hakkının ihlalidir. Böyle bir durumda kişi yapacağı tüm eylemlerde tereddüt içerisinde bulunup özgür hareket edemeyecektir.

Bu ilkenin iki sac ayağı bulunmaktadır. Bunlardan biri "kanunsuz suç olmaz" diğeri ise "kanunsuz ceza olmaz". İlk ilke, bir suçun varlığı ancak o suçu vazeden kanunun varlığına bağlı olduğu, suç teşkil eden fiilin o kanunun varlığından önce serbest olduğu ve bu serbest zaman aralığında işlenen fiil dolayısıyla failin suçlanamayacağı ve cezalandırılamayacağı anlayışına dayanır. İşte bu ilkenin hukuk güvenliği ve kişi özgürlüğü ile çok yakın irtibatı bulunmaktadır. İlkenin ikinci sac ayağı ise suç teşkil eden fiil hakkında ancak kanunda gösterilen cezanın uygulanacağı ve hâkimin takdir yetkisine göre cezasının azaltılıp ağırlaştırılamayacağını ifade eder.

Modern ceza hukukunun önemli ilkelerinden olan bu ilke XIX. yüzyılda batıda pek çok ülkede çok katı bir şekilde uygulanmıştır. Örneğin 1782 tarihli Almanya Ceza Kanunu ile 1787 tarihli Avusturya Ceza Kanunu, hâkimin kanun metni dışında hareket etmesini yasaklamıştır. Ülkemizde ise 1839 yılında Tanzimat Fermanında "cezalarda kanunilik" ve 1858 tarihli Ceza Kanunname-i Hümayumu'nda ise "hem suçta hem de cezalarda kanunilik" getirilmiştir. 1876 yılındaki Kanûn-i Esasi ile kural, anayasal bir değere sahip olmuş 1961 ve 1982 anayasaları ile de Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sına girmiştir.

İslam ceza hukukunda ve özellikle de kamu otoritesine bırakılmış olan tazir suç ve cezalarında kanuniliğin bulunup bulunmadığı veya bu ilkenin İslam ceza hukuk sistemindeki yerini belirlemeyi ele alan bu çalışmada İslam ceza hukukunun ana omurgasını teşkil eden kısas ve had suç ve cezalarında kanuniliğin daha sıkı bir şekilde uygulandığını buna karşın kamu otoritesine tevdi edilen tazir suç ve cezalarında kanunilik unsuruna çok fazla riayet edilmediği söylenecektir. Tazir cezalarında herhangi bir belirleme olmadığı için kanuniliğin daha sınırlı, buna karşın had ve kısas cezalarının Şârî' tarafından belirlenmesi sebebiyle kanuniliğin daha sıkı olduğu söylenecek, bununla ilgili klasik eserlerden iddia desteklenecektir. Bununla birlikte ceza kanunlarının Osmanlı Kanunnameleri ile yazılı hale gelmeye başlaması ile bu alana dair de kanuniliğin daha sıkı işlendiği ifade edilecektir. Kanuniliğe üç alt başlıkta ele alıp, suç ve cezaların belirliliği, kıyas yasağı ve cezaların ma kalbe ademi şümulü başlıkları altında inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler : İslam Hukuku, İslam Ceza Hukuku, Kanunilik, Had, Kısas, Tazir

EBÜSSU'ÛD EFENDİ'NİN HUKUKÎ DÜZENLEMELERİ

Doç. Dr. Hilal ÖZAY
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
Tokat, Türkiye
ORCID: 0000-0001-6412-443
hilal.ozay@gop.edu.tr

ÖZET

Ebüssu'ûd Efendi (ö. 982/1574) 16 yy.'da Osmanlı Devleti'nde müderris, kadı, kazasker ve şeyhülislam görevlerinde bulunmuş dönemin ileri gelen Hanefî alimlerindendir. Bulunduğu görevlerle devletin siyasî, dinî, içtimaî, iktisadî, ilmî ve kültürel hayatında çok aktif ve etkin rol oynamıştır. Talebe yetiştirmiş, ilmî müzakerelerde bulunmuş, eserler kaleme almış, fetvalar vermiş, kanunlar çıkarttırmış, en önemlisi de dinin hükümlerinin uygulanması, devletin bekâsını, vatanın, milletin bütünlüğünü, huzurunu, düzenini sağlamaya yönelik devletin dinî, ilmî, idarî ve hukukî kurumlarında düzenlemeler ve yenilikler yapmıştır. Şeyhülislamlık, fetva eminliği, mezhebe bağlılık, ilmiye teşkilatı, toprak sistemi, vergiler, mürûruzaman, vakıflar, ücretli öğretim, resmi yazışmalar ve muamele-i şeriyye oranlarında yenilikler ve düzenlemeler yapmıştır. Bu çalışmaları ile Ebüssu'ûd Efendi Osmanlı hukuk tarihi açısından dönüşümlerin mimarı olmuştur. Onun yaptığı düzenlemeler Osmanlı'da uzun yıllar uygulanmaya devam etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ebüssu'ûd Efendi, Hukukî Düzenlemeler, Şeyhülislamlık ve Fetva Eminliği, Toprak Sistemi ve Vergi, Vakıf.

"RİSALE-İ NAKLÜ'Ş-ŞEHÂDE" İSİMLİ ESERİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Hilal ÖZAY
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
Tokat, Türkiye
ORCID: 0000-0001-6412-443
hilal.ozay@gop.edu.tr

ÖZET

Eser XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşayan Hüsâm Çelebi (ö. 926/1519) isminde Tokatlı bir âlime aittir. Hüsâm Çelebî'nin asıl ismi Hüsâmüddîn Hüseyin bin Abdurrahmân'dır. Çeşitli vilâyetlerde müderris, kadı ve müftü görevlerinde bulunmuştur. Fıkıh alanında muhtelif konularda haşiye, ta'lik ve risâleler kaleme almıştır. Kaleme aldığı risâlelerinden biri olan "Risale-i naklü'ş-şehâde" isimli eser Hacı Selim Ağa Kütüphanesinde Hacı Selim Ağa 297.5 bölümünün 379 numarasında tek nüsha olarak yer almaktadır. Müellif bu eserinde şehadetin nakli konusunu ele almaktadır. Kâdînın kendi yargı alanı dışında ikâmet eden ve vekili de bulunmayan birisi aleyhine açılan bir davaya baktığında davayla ilgili şahitleri dinleyip, şahitlerin güvenilir olup olmadıklarını araştırıp davacının iddiasını, şahitlerin ifadelerini içeren bir dava tutanağı hazırlayıp, bu dava tutanağını iki şahitle birlikte davalının ikâmet ettiği yerin kâdîsına göndermesine naklü'ş-şehade denilmektedir. Hüsâm Çelebi risâlesinde önce kendi zamanındaki kâdîların hataya düşmeleri, yanlış yapmaları ve Müslümanların haklarını daraltmaları sebebiyle bu konuyu yazdığını belirtmektedir. Daha sonra naklü'ş-şehadenin hükmü, hangi davalarda başvurulacağı, kâdîların hata yaptıkları yerler üzerinde durduktan sonra menkullerde hüküm verme şekli ve gönderilen hükmî yazının aynı keyfiyette olması gerektiğini ifade edip bir örnek üzerinde naklü'ş-şehadenin nasıl olacağını anlatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Hüsâm Çelebi, Risale-i Naklü'ş-şehâde, Davalı, Davacı, Şahit.

MOLLA FENÂRÎ'DE TARİF TEORİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Adem EVMEŞ
Aksaray Üniversitesi, İslami İlimler Fak.
Aksaray, Türkiye
ORCID: 0000-0001-6934-4221
adem.evmes@aksaray.edu.tr
Halim USTA
MEB, Öğretmen
Aksaray, Türkiye
ORCID: 0000-0002-8496-3642
usta_6169@hotmail.com

ÖZET

Tam adı Şemseddîn Muhammed b. Hamza olan Molla Fenârî (ö. 834/1431), Osmanlı devletinin kuruluş döneminde yaşamış olan çok yönlü bir âlim, devlet adamı ve müderristir. İlim öğrenmek için çeşitli ilmi yolculuklar yapmıştır. Amasya'da Cemâleddin Aksarâyî'nin öğrencisi olmuş ve 778 (1376) yılında kendisinden icâzet almıştır. Kendisi mantık, tefsir, fıkıh, tasavvuf ve kelam alanındaki eserleriyle bilinir. Aristoteles mantığının İslam dünyasında önemli temsillerinden olan İbn Sînâ geleneğine bağlı olan Molla Fenârî, *Fuṣûlü'l-bedâyiʿ* eserinde usûl ilmini mantıkla bütünleştirmiş önemli bir mantıkçıdır. Ayrıca onun Esirüddîn el-Ebherî'nin (öl. 1265) *Îsâgûcî* isimli eserine yazdığı önemli bir şerhi vardır. Medrese geleneğinde önemli bir yere sahip olan bu risale eserine üzerine birçok şerh ve haşiye yazılmıştır. Mantık metni olan bu eser, kısa öz ve açık bir dille yazılmış olmasına rağmen her dönemde muhataplarının anlama düzeyine uygun getirilmek amacıyla şerh edilmiş veyahut şerhlerinin üzerine haşiyeler yazılmıştır. İşte Molla Fenârî'de bu şerhiyle öğrencilerine anlaşılmayan yerleri açıklamayı amaçlamıştır. Eserin girişinde bu şerhi, en kısa günlerin birini sabahında başlayıp, akşam ezanıyla bitirdiğini belirtmektedir. Molla Fenârî daha sonra *cihet-i vahde* ifadesini kullanarak mantık ilmini tanımlamaya başlar.

Molla Fenârî, mantıkla ilgili eserlerinde mantığın tatbiki yönünü ön plana çıkarmaya çalışır. Zira mantık, dini ilimler için bir metodolojidir. Dolayısıyla ortaya konulan yöntemin ve delillerin geçerliliği için mantığa ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışmada genel olarak mantığın tasavvurât kısmının amacını oluşturan tarif konusu, mantıksal ve semantik açıdan incelenecektir. İslam mantıkçıları İbn Sînâ'yı takip ederek mantığı, tasavvurât ve tasdikât olarak iki kısımda incelerler. Ayrıca bu iki kısmın ilkeleri (mebâdî) ve amacı (makâsıd) vardır. Tasavvurât kısmının temel amacı tariftir. Molla Fenârî özellikle yazmış olduğu tarifle ilgili ihtilafları ele alarak çözüm üretir. Bu çalışmada Molla Fenârî'nin tarifle ilgili görüşleri kendisinden önce yaşamış ve kendi döneminde yaşamış olan düşünürlerin görüşleriyle beraber incelenecektir. Bu şekilde Molla Fenârî'nin mantık geleneğindeki yeri ve mantığa katkıları belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mantık, Molla Fenârî, tarif teorisi, bilgi.

DEFİNİTİON THEORY IN MOLLAH FENARİ

Assist. Prof. Dr. Adem EVMES
Halim USTA

ABSTRACT

Mollā Fanārī (d. 834/1431) whose full name was Shams al-Dīn Muhāmmed b. Hamzā was a miscellaneous scholar, statesman and professor who lived during the establishment period of the Ottoman Empire. He set out on a variety of scientific journeys to learn science. He was the student of Jamaluddin Aksarayī (d. 791/1388-89) in Amasya and received ratification from him in 778 (1376). He was famous for his works in the areas of logic, interpretation, Islamic law, sufism and euphemism. Sticking to the tradition of Avicenna (d. 428/1037), one of the noteworthy representatives of Aristotle's logic in Islamic world, Mollā Fanārī was a significant logician who integrated the science of style in his work entitled Fuṣûlü'l-bedâyi with logic. In addition, he wrote a noteworthy annotation for Athīr al-Dīn al-Abharī's (d. 1265) work entitled Isāghūjī. Many annotations and glosses were written for this epistle which had an important place in the madrasah tradition. Although this work which was a logic text was written in a brief and clear language, it was annotated for acceptors to understand in every period or apostilles were written on its annotations. With his annotation, Mollā Fanārī sought to explain unclear points for his students. In the introduction of the work, he stated that he had started the annotation in the morning of one of the shortest days and finished it during the evening adhan. Mollā Fanārī also mentioned cihat al-wahda and began to define the science of logic. In his works on logic, Mollā Fanārī tried to highlight the practical aspect of logic. It was because logic was a methodology for religious sciences. Therefore, there was a need for logic for the validity of the method and evidences revealed. Islamic logicians followed Avicenna and examined logic in two sections as thought and confirmation. In addition, these two sections had principles (mebâdî) and a purpose (makâsıd). Main purpose of the thought section was denotation. Mollā Fanārī particularly discussed controversies related to the denotations he had written and generated solutions.

The present study will review the subject of denotation which constitutes the thought purpose of logic in general, from a logical and semantic perspective. The current study will also examine Mollā Fanārī's views on denotation together with the views of philosophers who lived before and during his time. By this way, the study will try to determine the place of Mollā Fanārī in the tradition of logic and his contributions to logic.

Keywords: Logic, Mollā Fanārī, Denotation Theory, Knowledge

TIBBI NEBEVÎ KAPSAMINDA UYKUDAN UYANINCA ELLERLE YÜZÜ YIKAMANIN VE BURNU TEMİZLEMENİN HİKMETLERİ

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim HANEK
Çankırı Karatekin Üniversitesi, İslami İlimler Fak.
Çankırı, Türkiye
ORCID:0000-0002-3994-5437
ibrahimhanek@karatekin.edu.tr

ÖZET

Uyku, ölümün tatbikatı kabilindendir. Uykudan kalkış, öldükten sonra dirilişin bir misalidir. İnsan bedeni zaman ve mekân dairesi içerisinde tayin edilen süreyi, evrendeki mevsimlerin değişmesi gibi birçok değişimlerle yaşamakta ve bu hâliyle süreci doldurmaktadır. Hz. Peygamber, (s.a.s.) hem vahiy hem de vahyin onayı kapsamında dinî buyrukları tebliğ ve beyan etmiştir. Dolayısıyla onun her bir ifadesi, bildiğimiz ya da bilmediğimiz birçok hikmeti barındırmaktadır. Biz burada tıbbı Nebevî kapsamında varit olan uykudan uyanınca ellerle yüzü yıkama ve burnu iyice temizleme ile ilgili hadisi rivâyetlerini tıbbî boyutlarıyla tahlil etmeye çalışacağız. Çağımızda, bulaşıcı hastalıkların ve özellikle de Covid 19 virüs vakıasının yayılması hasebiyle bedeni temizlik olayının önemi bir kez daha gün yüzüne çıkmıştır. Hz. Peygamber'in, içinde bulunduğu toplumun yaşam tarzı, örf ve adetleri mülahaza edilerek ilgili rivâyetler, hadis kitaplarında şerh edilse de bunların güncelleştirilerek yorumlanmaya çalışılması lüzumlu görülmektedir. Burada amaç, hadisin ilk muhataplarının sahip oldukları örf ve adetlerin basit ve sade olmasına rağmen, söz konusu rivâyetin, evrensel bir boyuttaki hitabını gün yüzüne çıkarmaktır. Avrupa toplumunda su ile temizlenmenin alternatifleri olarak ortaya atılan birçok temizlik maddesinin virüs karşısında tutunamadığını tecrübelerimizle gördükten sonra ilgili hadislerin önemi daha da artmaktadır. Konuyu araştırırken ilgili hadis rivâyetleri farklı varyantlarıyla zikredilip uyku durumunda insan bedeninde meydana gelen değişikliklere ve uyandıktan sonraki hususlara tıbbî ve sıhhî sebepleriyle temas edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Hz. Muhammed, Tıbbı Nebevî, Bulaşıcı Hastalıklar, Covid 19 Virüsü.

THE WISDOM OF WASHING THE FACE WITH THE HANDS AND CLEANSING THE NOSE UPON WAKING FROM SLEEP IN THE CONTEXT OF THE PROPHETIC MEDICINE

Assist. Prof. Dr. Ibrahim HANEK

ABSTRACT

Sleep is the practice of death. Rising from sleep is an example of resurrection after death. The human body lives the appointed period in the circle of time and space with many changes, such as the change of seasons in the universe, and fills the period in this state. The Prophet (s.a.s.) communicated and proclaimed religious commands within the scope of both revelation and its confirmation. Here, we will try to analyze the hadith narrations about washing the face with the hands and cleansing the nose thoroughly after waking up from sleep, which existed within the scope of the Prophet's medicine, in terms of their medical dimensions. In our age, the spread of infectious diseases, especially the Covid 19 virus, has once again highlighted the importance of bodily hygiene. Although the relevant narrations are commented on in hadith books by taking into account the lifestyle, customs and traditions of the society in which the Prophet lived, it is necessary to try to interpret them by updating them. The aim here is to bring to light the universal appeal of this narration, despite the simplicity and simplicity of the customs and traditions of the first interlocutors of the hadith. The importance of the relevant hadiths increases even more after we have seen in our experience that many cleaning agents that have been put forward as alternatives to cleaning with water in European society have failed to hold against the virus. In exploring the subject, the relevant hadith narrations will be mentioned with their different variants, and the changes that occur in the human body during sleep and after waking up will be discussed with their medical and sanitary reasons.

Keywords: Hadith, Prophet Muhammad, Medicine Prophet, Infectious Diseases, Covid 19 Virus.

BAZI TARİHSELCİLERİN USÜL BAĞLAMINDA İMAM ŞAFİ'YE YÖNELTTİKLERİ BİR KISIM ELEŞTİRİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Hidayet ZERTÜRK
Çankırı KaratekinÜniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
Çankırı, Türkiye
ORCID: 0000-0001-8949-8252
hidayetzerturk@karatekin.edu.tr

ÖZET

Usûl, fıkıh bağlamında düşünüldüğünde, hem fer'î meselelerin dayandığı kaynak, hem de metodoloji anlamında kullanılmaktadır. Usûle dair uygulama, tedvin asrından önce bir meleke olarak ehil kişilerde bulunmaktaydı. Hz. Peygamber'in, Muaz b. Cebel'i Yemen'e göndermesi esnasında, kendisine sorduğu sorularda, özellikle ictihat vurgusuna karşı sevinmesi, mezkur melekenin ashapta varolduğunu göstermektedir. Ancak zaman ve şartlar dahilinde bu usûli algının birçok gelişmelere sahne olduğunu hatırlatmakta yarar vardır. Kitap ve sünnet esasına dayanan dini hükümlerin Arapça olması, kullanılan lafızların çeşitli yönleriyle araştırılmasına yol açmış ve bu meyanda Arapların kullanım örfleri ve üslûp biçimleri detaylı olarak araştırılmıştır. Akıl ve nas boyutlarıyla da geliştirilen bu çalışmalar dinin hikmet yönleriyle sentezlenerek muazzam bir usûl perspektifi oluşturulmuştur. Genelde telif eser olarak fıkıh usûlü ilmini İmam-ı Şafî'nin "er-Risale"si ile başlatan alimler, bu ilimle ilgili konuları, ilk kez bir araya getiren kişinin, İmam Ebu Yusuf (ö. 182/798) olduğunu ve İmam Muhammed eş-Şeybani'nin (ö.189/805) de bunları geliştirdiğini söylemektedirler. İmam Şafî'nin Kufe ve Hicaz ekollerini temsil eden önemli şahsiyetlerden ders alması ve özellikle İmam Malik'in talebesi olması ve buna rağmen, ona muhalif bazı ictihatlarla tebarüz etmesi onun dini ilimlerdeki derecesini göstermeye yeterli bir kanıttır. Kitap ve sünnetin hüküm istinbatında esas teşkil ettiği, İslam hukukçuları arasında ittifak konusudur. İmam Şafîye göre asıl olan, kitap ve sünnette kelime ve kavramların gerçek anlamlarıyla kullanılması ve hükmün de umumi olmasıdır. Ancak bir delil ve kârîne bulunduğunda gerçek anlam terkedilir ve umum tahsis edilir. Kitap ve sünnette sarih olarak zikredilmeyen hususlarda bu iki esasa istinaden kıyas ve ictihada gidilir. Çağımızda bazı araştırmacılar, Şafî'yi, literalci ve usûl ilminin ilerlemesini engelleyici biri olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Bu tebliğimizde, İmam Şafî'yi söz konusu iddialar çerçevesinde değerlendirecek ve onun usûlî yönünü tesbit etmeye çalışacağız. Bu eleştirilerin çağdaş yazarlar tarafından yapılması usûlde yeni bir metot arayışına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Usûl, İmam Şafiî, Metodoloji, Tarihselciler

EVALUATION OF SOME CRITICISMS OF IMAM SHAFI'I BY SOME HİSTORICISTS IN THE CONTEXT OF USUL

Dr. Hidayet ZERTURK

ABSTRACT

Usūl, in the context of fiqh, is used both as the source on which the legal issues are based and as a methodology. The practice of usul al-usūl was already in the hands of competent people as a skill before the century of al-Ṣadīn. When the Prophet sent Muaz b. Jabal to Yemen, the Prophet's joy at the questions he asked him, especially at the emphasis on ijtihad, shows that the aforementioned capacity existed in the companions. However, it is worth remembering that this procedural perception has witnessed many developments over time and circumstances. The fact that religious rulings based on the Book and Sunnah are in Arabic has led to the study of the words used in various aspects, and in this context, the usage customs and stylistic forms of the Arabs have been studied in detail. These studies, which were also developed with the dimensions of reason and evidence, were synthesized with the wisdom aspects of religion to form a tremendous usul perspective. Scholars, who generally start the science of the usul al-fiqh as a copyrighted work with Imam al-Shafi'i's "al-Risale", say that Imam Abu Yusuf (d. 182/798) was the first to bring together the topics related to this science and that Imam Muhammad al-Shaybani (d. 189/805) developed them. The fact that Imam Shafi'i was taught by important figures representing the schools of Kufa and Hijaz, and that he was a student of Imam Malik in particular, and yet he came out with some ijtihad that was contrary to him, is sufficient evidence to show his degree in religious sciences. It is a matter of consensus among Islamic jurists that the Book and the Sunnah are the basis for the deduction of rulings. According to Imam Shafi'i, what is essential is that the words and concepts are used in the Book and the Sunnah with their literal meaning and that the ruling is general. It is only when there is evidence and presumption that the literal meaning is abandoned and the ummah is allocated. In matters that are not explicitly mentioned in the Book and the Sunnah, syllogism and ijtihad are used based on these two principles. Some contemporary scholars have tried to portray Shafi'i as a literalist and an obstacle to the progress of the science of usul al-usūl. In this paper, we will evaluate Imam al-Shafi'i within the framework of these allegations and try to determine his methodological aspect. These criticisms by contemporary authors will contribute to the search for a new method in usul.

Keywords: Usūl, Imam Shafi'i, Methodology, Historicists.

MAKDİSÎ'NİN *TELHÎSU'L-İBÂRA* ADLI ESERİ BAĞLAMINDA ARAPÇA DİLBİLGİSİ KURALLARININ BÂTINÎ YORUMLARA ETKİSİ

Öğr. Gör. Fatih YAVAŞ
Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fak.
Konya, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1298-4532
fatih.yavas@ogr.erbakan.edu.tr

ÖZET

Tasavvuf, İslam'ın zâhir hükümleriyle amel edip bâtınını zevk edinmiş olanların benimsemiş olduğu sistemin genel adıdır. Sûfîlerin dini algılama ve yaşama biçimlerine belirgin bir şekilde tesir etmiş olan bâtın vurgusu sadece dini hükümlerle sınırlı kalmamıştır. Bu vurgu Tefsir, Hadis, Fıkıh gibi dini ilimlere sirayet etmesinin yanı sıra ki ayetlerin batınî manalarını öne çıkaran işarî tefsirler bu tür içerisinde değerlendirilmektedir, Arapça dilbilgisi kurallarının kendilerine has bir şekilde yorumlanmasına kadar uzanmıştır.

Sarf ve nahiv ilmi olarak bilinen Arapça dilbilgisi kaidelerini tasavvufî yorumlarla izah eden ilk kişi Kuşeyrî'dir. Onun *Nahvu'l-Kulûb* adlı eseri bu konuyla ilgili yazılmış ilk müstakil teliflerden olup bu alandaki yeni eserlere öncülük etmiştir. Kuşeyrî'nin yolunu takip eden sûfiler, bu alanda telif ettikleri yeni eserlerle Arapça'nın zâhir-bâtın yönleri olarak isimlendirilebilecek yeni bir akım başlatmışlardır denebilir. Dini ilimler arasında görülen sıkı irtibat tasavvuf-dilbilgisi ekseninde söz konusu olduğunda sûfînin kişisel, sübjektif yorumunu yansıttığı ve diğer ilimlerde olduğu gibi doğruluğunu mukayese etmeye dair bir zemin barındırmadığı akıldan uzak tutulmalıdır. Zira tasavvufi bilgi daha ziyade keşf ve ilham yoluyla ile elde edilmiş tecrübi bilginin nazariyata aktarımından ibarettir.

Bu bildiride Arapça dilbilgisinin bâtinî yorumlardaki etkisi ve dilbilgisi kurallarının tasavvufi öğretilerin aktarımındaki işlevselliği üzerinde durulmaktadır. Araştırmanın konusunu İbn Gânim Makdisî'nin *Telhîsul-İbâra fî Nahvi Ehli'l-İşâra* adlı eseri oluşturmaktadır. Eser büyük oranda Kuşeyrî'nin yukarıda zikredilen eserinin özeti mahiyetinde olmakla birlikte müellifin kendine özgü yorumlarını da barındırmaktadır. Müellif eserinde; Kelam ve kısımları, İsim ve kısımları, Munsarif-Gayr-i Munsarif, İrab ve Bina, Mübteda- Haber, Fiiler ve Kısımları, Fail-Meful, Hal, Temyîz gibi Arap Dilinin temel konularını on yedi başlıkta ele almakta, bu konuları bâtınî yönleriyle izah etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Makdisî, Telhîsu'l-İbâra, Arap Dili, Bâtınî Yorum.

EFFECTS OF ARABIC GRAMMAR RULES ON ESOTERIC INTERPRETATIONS IN THE CONTEXT OF MAQDISI'S *TALKHIS AL-IBARA*

Lecturer Fatih YAVAS

ABSTRACT

Tasawwuf is the general name for a body of practices adopted by those who act according to the outward provisions of Islam and taste its esoteric inner aspect. The emphasis on esotericism, which significantly impacted the Sufis' religious perception and lifestyle, was not limited to religious provisions. This emphasis extends to religious disciplines such as Tafsir, which includes the Ishari tafsirs that emphasize the esoteric meanings of the verses, Hadith, and Fiqh, as well as the interpretation of Arabic grammar rules in a unique way.

Al-Qushayri is the first person to explain the Arabic grammar rules, known as *sarf* and *nahw*, with Sufistic interpretations. His *Nahw al-Qulub* is one of the first independent works written on this subject and pioneered new works in this field. It is possible to say that the Sufis, who followed the path of Al-Qushayri started a new trend, which can be called the outward-inward aspects of Arabic, with the new works they wrote in this field. When it comes to the close connection between religious disciplines on the axis of tasawwuf-grammar, it should be kept in mind that it reflects the personal, subjective interpretation of the Sufi and does not contain a ground for comparing its accuracy as in other disciplines. For, Sufistic knowledge consists of transferring the experiential knowledge obtained through *kashf* (intuition) and *ilham* (inspiration) to theory.

This study deals with the effects of Arabic grammar on esoteric interpretations and the use of grammar rules to transmit Sufi teachings. The subject of the study is the work of Ibn Ghanim al-Maqdisi called *Talkhis al-Ibara fi Nahw Ahl al-Ishara.* Yet the work is mostly a summary of Al-Qushayri's above mentioned work, it also contains the author's own interpretations. In this work, the author deals with the basic topics of the Arabic language such as Kalam and its parts, Ism and its parts, Munsarif and Ghair Munsarif, I'rab and Bina', Mubtada' and Khabar, Fi'l and its parts, Fail and Maf'ul, Haal, Tamyiz in seventeen titles and explains them with their esoteric aspects.

Keywords: Maqdisi, *Talkhis al-Ibara*, Arabic Language, Esoteric Interpretation.

KAYNAĞI, KASITLI OLUP OLMAMASI VE BATIL OLMASI BAKIMINDAN TELFİK

Sayit TAHİR
Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enst.
Bursa/Türkiye
ORCID: 0000-0003-1164-7849
sayittahir87@gmail.com.

ÖZET

İslam Hukuk literatüründe telfik konusu üzerinde çokça tartışıla gelen bir konudur. Kaynağı noktasında ister kişiler açısından olsun ister ictihad ve teşri noktasında olsun İslam Hukukçuları bir hayli çeşitli görüşler beyan etmişlerdir. Bu konuda kimi müteşeddid hüküm beyan ederken kimi hareket alanını çok geniş tutmuştur. Bir diğer gurupta mutedil bir yol izleyerek hangi konularda ve konumlarda caiz olacağını ifade etmişlerdir. Telfik'in kasıtlı olup olmaması noktası da şayet telfik, ihtiyaç, zaruret, tetebur'ruhas ve buna benzer durumlarda yapılmışsa kasıtlı telfik söz konusu olur ki bu da hukukçuların üzerinde ihtilaf ettiği bir konudur. Bunun yanında birde yukarıda zikredilen durumların hiçbiri olmadığı halde ve hiçbir sebep/mazeret olmadan yapılan telfiktir ki aynı konu içerisinde değerlendirilmektedir. Örneğin, Hanefi Hukukçuların veli izni olmadan, Şafilerin mehirsiz ve Malikilerin de şahitsiz nikâhın mümkün olabileceği görüşünü kasıtlı/bilinçli bir şekilde alarak bir nikâh yapmak gibi. Kasıtsız telfikte ise avamın yaptığı ve bilmeden istemeden düşülen telfik çeşididir. Telfik batıl olması yönünden lizatihi ve ligayrihi olarak ikiye taksim edilmektedir. Bizzat haram olan telfiktir ki buna kumar, yalan söylemek, yetim malı yemek, haramı hela kılma ve buna benzeyen İslamın tasvib etmediği işlerde yapılmaktadır ki bu tür telfik caiz görülmemiştir. Diğeri ise bir sebepten dolayı batıl olur ki buna örnek kişinin zaruret olmadığı halde her mezhebin kolay taraflarını bir araya toplayarak, görüşlerin sıhhatine bakmaksızın amel etmesidir. Örneğin kişinin, zina cezasından kurtulabilmesi için, nikâhlandığı hanımına Şâfiî mezhebini taklit ederek mehir vermemesi, Mâlikî mezhebini taklit ederek nikâhta şahit bulundurmaması ve yine Hanefî mezhebini taklit ederek kadının velisi olmadığı halde kadınla nikâhlanması gibi. Böyle bir evlilik batıldır ve hiçbir şekilde caiz olmaz. Çünkü kişi, bu nikahla tetebu'r-ruhas yoluyla kendi menfaati için İslam hukukunun gaye ve prensiplerine zıt olan bir iş yapmaktadır. Dolayısıyla kişi, bilerek tetebu'r-ruhasa başvurmuş ve dolaylı olarak batıl olan telfik yapmıştır. İslam hukukçuları telfik olarak görmezken yine aynı ekolden diğer hukukçular ise bunun tam tersini savunmuşlardır. Mezheplerarası telfik konusunda da çok ihtilaflar söz konusudur. İki ayrı mezhebin aynı konuda farklı hükümler vermesi ve bu durumda kişinin iki görüşle aynı anda amel etmesi veya ikincisinin tesiri kalkmadan ilk görüşle amel etmesi mezheplerarası telfik'e örnek gösterilebilir. Son dönem İslam hukukçularının genel olarak ister mezhep içi olsun isterse de mezheplerarası olsun telfik'e yaklaşımı da farklılık arz etmektedir. Bazı hukukçular telfik'e cevaz verirken bazıları da birtakım gerekçeler sunarak bunun aksini savunmuşlardır. Telfik'in taklitle de sıkı bağlantısı söz konusudur. Her ne kadar kesiştiği noktalar ve birbirine benzerliği olsa da bunlar birbirlerinden farklı şeylerdir. Hal böyle iken varılan hükümlerde farklılık arz etmektedir. Çoğu hukukçular telfik'i taklidin içinde değerlendirmiş ve onu, her ne kadar farklı farklı durumları söz konusu olsa da aralarında yakından bir ilişki ve benzerlik olduğu için taklidin bir parçası olarak görmüşlerdir. Telfik her ne kadar insanlar arasında terim olarak fazla kullanılmasa da hemen herkesin uygulaya geldiği bir konudur. Bu çalışmadan maksat insanların bu meselelerine ışık tutmak ve maslahatları konusunda katkıda bulunmaktır. Bu meyanda mezheplere ait görüşleri değerlendirmek ve bunlar arasında yapılan tercihleri ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: İslam Hukuku, Mezheb, Müctehid, Telfik, Taklid.

*Bu makale Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalında 15.07.2016 tarihinde "İslam Hukukunda Telfik" adıyla savunulmuş Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

COPYRIGHT WITH RESPECT TO SOURCE, WHETHER INTENDED AND SUSPECTIVE

Sayit TAHIR

ABSTRACT

In the Islamic Law literature, the subject of telfik is a subject that is widely discussed. Islamic jurists have expressed quite a variety of opinions, whether in terms of individuals or in terms of ijtihad and law. While some taşeddids have made a decision on this issue, some have kept their field of action very wide. In another group, they followed a moderate path and stated in which subjects and positions it would be permissible. The point of whether the telfik is intentional or not, if the telfik is made in cases of necessity, necessity, tetebur'ruhas and similar situations, there will be deliberate telfik, which is an issue on which the lawyers disagree. In addition to this, it is an application made without any reason/excuse without any of the above-mentioned situations, which is considered within the same subject. For example, making a wedding without the permission of the parents, by taking the view that it is possible for Shafis to marry without mahr and Malikis without witnesses. On the other hand, in unintentional filf, it is the type of filf made by the common people and unintentionally deducted. In terms of being superstitious, telfik is divided into two as lisatihi and ligayrihi. What is haram is telfik, which is done in gambling, lying, eating orphan's property, making haram things perishable, and similar things that are not approved by Islam, which is not permissible. The other one is superstitious for some reason, for example, if the person does not have a necessity, he gathers the easy sides of each sect and acts regardless of the soundness of his views. For example, in order to avoid the punishment of adultery, one should not give dowry to his wife by imitating the Shafi'i sect, not having a witness in the marriage by imitating the Maliki sect, and marrying a woman without a guardian by imitating the Hanafi sect. Such a marriage is void and in no way permissible. Because, by means of tetebu'r-ruhas with this marriage, the person is doing a job that is contrary to the aims and principles of Islamic law for his own benefit. Therefore, the person deliberately applied to tetebu'r-ruha and indirectly made false accusations. While Islamic jurists did not see it as a telfik, other jurists from the same school advocated the opposite. There is also a lot of disagreement on the subject of interdenominational appropriation. An example of interdenominational talfiq is that two different sects give different judgments on the same issue and in this case, a person acts with both views at the same time or acts with the first view before the effect of the second one is removed. The approach of recent Islamic jurists to telfik, whether intra-sectarian or inter-sectarian, also differs. While some jurists have allowed telfik, others have argued the opposite by presenting some justifications. Telfik has a strong connection with imitation. Although there are points of intersection and similarities, these are different things. However, there are differences in the rulings reached. Most of the jurists have evaluated telfik in imitation and seen it as a part of imitation since there is a close relationship and similarity between them, although they have different situations. Although telfik is not used as a term among people, it is a subject that almost everyone uses. The purpose of this study is to shed light on these issues of people and to contribute to their interests. In this context, it is to evaluate the views of the sects and to reveal the preferences made between them.

Keywords: Islam Law, Sects, Mujtahid, Talfeeq, Taqleed.

BİR ZAMANLAR ÇUKUROVA DİZİSİNİN MİLLİ, MANEVİ VE KÜLTÜREL DEĞERLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Hilmi BENGİ
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Rektör Danışmanı
ORCID ID: 0000-0003-0527-138X.
hilmibengi@gmail.com

ÖZET

Toplumları ayakta tutan dinamikler arasında milli, manevi ve kültürel değerlerin özel bir yeri vardır. Bu değerler toplumları sağlıklı bir biçimde geçmişten geleceğe taşır. Günümüzde toplumların geçmişten geleceğe taşınmasında iletişimin, iletişim alanı içinde de görsel sanatların, özellikle sinema ve televizyon dizilerinin işlevi inkâr edilemez. Son zamanlarda oldukça büyüyen, gelişen, gerek teknik kalite, güçlü senaryo ve gerekse oyuncu kalitesi itibariyle adından söz ettiren yapımlarla Türkiye, dizi sektöründe önemli bir atılım gerçekleştirmiş, dizi ihracatında ABD'den sonra ikinci sıraya yükselmiştir.

Türk dizileri Balkan, Orta Doğu, Türk Dünyası ve özellikle Latin Amerika başta olmak üzere dünyanın dört bir yanında rağbet görmektedir. Bu rağbete rağmen bilhassa İslam ülkelerinde manevi ve sosyal değerler açısından Türk dizilerine eleştiriler yöneltilmiş, bazı ülkelerde yasaklamalar getirilmiştir. Bu tür eleştiriler Türk izleyiciler tarafından da yapılmakta RTÜK'e azımsanmayacak şikayetler iletilmekte, sosyal medya platformlarında yorumlar yapılmaktadır. ATV Televizyonunda dört sezon yayınlanarak uzun soluklu diziler arasına giren Bir Zamanlar Çukurova dizisi de bu tür eleştirilere maruz kalan dizilerden biridir.

Bir terzi yamağı iken sevgilisi ile geldiği Çukurova'da inişli çıkışlı bir maceranın ardından işçilikten hanım ağalığa yükselen Züleyha karakteri üzerinde şekillenen dizide Züleyha'nın istemediği bir evlilik sırasında eski sevgilisiyle görüşmeye devam etmesi, eşinin ve sevgilisinin ölümünden sonra da kocasının hasmı ile ilişkisi bir grup seyirci tarafından eleştirilmiş, dizi çarpık ilişkileri özendirmekle suçlanmıştır.

Muhtemelen izleyiciden gelen bu eleştirilerin de etkisiyle diziye altıncı bölümde katılan Ali Rahmet Fekeli karakteri üzerinden bilhassa Mevlana'dan aktarılan sözlerle bir yandan dizinin gerilim atmosferi yumuşatılmaya, diğer yandan manevi ve kültürel değerler açısından mesajlar verilmeye çalışılmıştır. Ancak Fekeli karakterinin ayrılmasından sonra "bilge kişi" rolünü Lütfiye karakteri üstlense de bu tür mesajlarda azalma olmuştur. 103. bölümde diziye katılan, Lübnan'da Türkiye'nin çıkarları için gizli görevler üstlenen Hakan karakteri üzerinden de milli değerler işlenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmamızda Bir Zamanlar Çukurova dizisi milli, manevi ve kültürel değerler açısından incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dizileri, Bir Zamanlar Çukurova, Dizilerde Milli, Manevi ve Kültürel Değerler.

EVALUATION OF THE BITTER LANDS SERIES IN TERMS OF NATIONAL, SPIRITUAL AND CULTURAL VALUES

Assoc. Prof. Dr. Hilmi BENGI

ABSTRACT

National, spiritual and cultural values have a special place among the dynamics that keep societies alive. These values lead societies from the past to the future in a healthy way. Today, the role of communication in the transport of societies from the past to the future, and in the field of communication, the role of visual arts, especially cinema and television series, cannot be denied. With the productions that have grown and developed recently, which have made a name for themselves in terms of technical quality, strong script and actor quality, Turkey has made a significant breakthrough in the TV series sector and has risen to the second rank after the USA in TV series exports.

Turkish TV series are in demand all over the world, especially in the Balkans, the Middle East, the Turkish World and especially Latin America. Despite this popularity, Turkish TV series have been criticised in terms of moral and social values, especially in Islamic countries and restrictions have been imposed. Such criticisms are also made by Turkish viewers, substantial complaints are conveyed to the Radio and Television Supreme Council, and comments are made on social media platforms. The TV series Bitter Lands / Tierra Amagra/ Bir Zamanlar Çukurova (Once Upon a Time in Çukurova), which is among the long-running series by broadcasting for four seasons on ATV Television, is one of the series that has been subjected to such criticism.

The series' leading role Züleyha, who became a matriarch in time while she was a labour after a bumpy adventure in Çukurova, where she came with her lover when she was a tailor's assistant continued to meet with her ex-lover during an unwanted marriage, and after the death of her husband and her boyfriend, her relationship with her husband's opponent was criticized by a group of spectators, and the series was accused of encouraging distorted relationships.

Possibly under the influence of these criticisms from the audience, the character of Ali Rahmet Fekeli, who joined the series in the sixth episode, was tried to soften the tension atmosphere of the series, on the one hand, and to give messages in terms of spiritual and cultural values, on the other hand, with the words transferred from Mevlana. However, after Fekeli left the series, Lütfiye assumed the role of "wise person", but there was a decrease in such messages. In the 103rd episode, national values were tried to be processed through the character of Hakan, who participated in the series and undertook secret missions in Lebanon for the interests of Turkey.

In this study, Bitter Lands / Tierra Amagra/ Bir Zamanlar Çukurova (Once Upon a Time in Çukurova) series will be examined in terms of national, spiritual and cultural values.

Keywords: Turkish TV Series, Bitter Lands, Bir Zamanlar Cukurova, National, Spiritual and Cultural Values in TV Series.

SİBER ZORBALIĞIN ÖNLENMESİNE YÖNELİK UYGULAMALAR ÜZERİNE HALKLA İLİŞKİLER ODAKLI BİR İNCELEME: BULLY HUNTERS (CS: GO) ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk ZARARSIZ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Ankara, Türkiye
ORCID: 0000-0002-0485-7576
omer.zararsiz@hbv.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Emrah AYAŞLIOĞLU
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Ankara, Türkiye
ORCID: 0000-0002-9245-7424
emrah.ayaslioglu@hbv.edu.tr

ÖZET

Teknolojik yenilikler, pek çok alanı olduğu gibi oyun tasarımı ve oyun oynama alışkanlıklarını da dönüştürmektedir. Geleneksel oyun kavramıyla bağını korusalar da güncel dijital oyunlar gerek zengin içerikleri gerekse etkileri bakımından özgün dijital ürünler olarak değerlendirilmektedir. Eğitim, psikoloji, sosyoloji ve iletişim gibi farklı alanlarda günümüzün dijital oyunlarının farklı özelliklerine ve etkilerine dikkat yönelten sayısız akademik çalışma, bu yeni ve sürekli dönüşen özgün alanı keşfetmeyi, geleceğe yönelik projeksiyonlar yapmayı amaçlamaktadır. Bu çalışma, dijital oyun dünyalarında sıklıkla karşılaşılan bir durum olan 'siber zorbalık' konusunu merceğine almaktadır. Önemli ölçüde popüler bir oyun olan Counter Strike: Global Offensive evreninde gerçekleşen siber zorbalık uygulamalarına karşı örgütlenen 'Bully Hunters' adlı organizasyonun tanıtım etkinliği, bir örnek olay olarak belirlenmiştir. Söz konusu organizasyonun siber zorbalıkla mücadele yöntem, taktik ve stratejileri, halkla ilişkiler alanında ön plana çıkan ve sıklıkla vurgulanan temel ilkeler bağlamında değerlendirilmektedir. Sonuçları itibariyle bir kriz durumuna dönüşen Bully Hunters organizasyonunun iletişim stratejileri ve halkla ilişkiler politikalarının, önemli bir toplumsal kriz durumunu nasıl ortaya çıkardığı tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Halkla İlişkiler, Siber Zorbalık, Dijital Oyunlar, Dijital İletişim, Bully-Hunters Organizasyonu

A PUBLIC RELATIONS FOCUSED STUDY ON PRACTICES FOR THE PREVENTION OF CYBERBULLYING: THE CASE OF BULLY HUNTERS (CS: GO)

Assist. Prof. Dr. Omer Faruk ZARARSIZ
Assist. Prof. Dr. Emrah AYASLIOGLU

ABSTRACT

A public relations focused study on practices for the prevention of cyberbullying: The Case of Bully Hunters (CS: GO). Technological innovations are transforming game design and gaming habits as well as many other areas. Although they maintain their connection with the traditional game concept, current digital games are considered as unique digital products in terms of both their rich content and effects. Numerous academic studies that draw attention to the different features and effects of today's digital games in different fields such as education, psychology, sociology and communication aim to explore this new and constantly transforming field and make projections for the future. This study focuses on 'cyberbullying', which is a frequently encountered situation in digital game worlds. The promotional event of the organization called 'Bully Hunters', a voluntary organization against cyberbullying practices in the universe of Counter Strike: Global Offensive, which is a very popular video game in recent years, has been determined as a case study. The methods, tactics and strategies of the organization in combating cyberbullying are evaluated in terms of the basic principles that are prominent and frequently emphasized in the field of public relations. It is discussed how the communication strategies and public relations policies of the Bully Hunters organization brought about a situation of significant social crisis.

Keywords: Public Relations, Cyberbullying, Digital Games, Digital Communication, Bully-Hunters Organization

SİNEMATİK MEKÂN TASARIMI VE KAHRAMAN KONUMUNDAKİ ÖZNENİN BENLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Doç. Dr. Burak MEDİN
Erciyes Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Kayseri, Türkiye
ORCID NO: 0000-0001-8012-035X
burakmedin@hotmail.com
Hayati DEMİR
Erciyes Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Kayseri, Türkiye
ORCID: 0000-0001-7713-2501

ÖZET

Sinemasal unsurların her biri film-dünyanın tasarımı ve bu bağlamda bir anlam iletimi noktasında büyük önem taşır. Bu unsurların herhangi birini aşkın bir konuma yerleştirip diğerlerini daha önemsiz ikincil bir role büründürmek doğru bir yaklaşım değildir. Her bir sinematik enstrümanın önemli bir işleve sahip olduğu görüşü sabit olmakla beraber sinemasal dünyaların tasarımı noktasında mekânın inşası ve dili son derece önem taşır. Hangi anlatı yapısına sahip olursa olsun bir film-dünyadaki kahraman konumundaki özne, sinemasal bir mekân tasarımı içinde izlencesini ve arzu nesnesi ile olan ilişkisini başlatır. Bu bağlamda mekân, kahraman konumundaki öznenin izlencesinin yanı sıra öznenin benliğini de doğrudan şekillendiren ve biçimlendiren bir eyleyen olarak karşımıza çıkar. Bu çalışma bir film-dünyadaki özne ile benlik arasındaki analitik ilişkiyi anlamak, tartışmak ve çözümlemek için ortaya çıktı. Kahraman konumundaki öznenin benliğini sinemasal mekânın biçimlendirdiği ve yansıttığı varsayımı üzerine temellenen bu çalışmada psikanalitik bir yaklaşımla amaçlı örneklem tekniğine göre seçilen *Inception* (Başlangıç, 2010) filmi araştırma nesnesi olarak belirlendi ve analiz edildi. Sigmund Freud'un topografik, yapısal kişilik ve psikoseksüel kişilik kuramı temelinde ilerleyen bu çalışmada sinemasal mekân tasarımının kahraman konumundaki öznenin benlik yapısını açığa çıkardığı ve benliğin mekânın inşasına yansıdığı bulgulandı.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Mekân, Benlik, Psikanalitik Yaklaşım, Inception.

THE RELATIONSHIP BETWEEN CINEMATIC SPACE DESIGN AND THE SELF OF THE SUBJECT

Assoc. Prof. Dr. Burak MEDIN
Hayati DEMIR

ABSTRACT

Each of the cinematic elements is of great importance in terms of the design of the film-world and in this context, a meaning transmission. It is not the right approach to place any of these elements in a transcendent position and take the others as a lesser secondary role. In addition to the view that each cinematic instrument has an important function, the construction and language of the space are extremely important in the design of cinematic worlds. Regardless of the narrative structure, the heroic subject in a movie starts his journey and his relationship with the object of desire in a cinematic space design. In this context, space appears as an element that directly shapes the subject's self as well as the journey of the heroic subject. This work emerged to understand, discuss and analyze the analytical relationship between subject and self in a movie-world. In this study, which is based on the assumption that the heroic subject is shaped and reflected by the cinematic space, the movie *Inception* (2010), which was chosen according to the purposive sampling technique with a psychoanalytic approach, was determined as the research object and analyzed. In this study, which proceeds on the basis of Sigmund Freud's topographical, structural personality and psychosexual personality theory, it was found that the design of cinematic space reveals the self-structure of the heroic subject and that the self is reflected in the construction of the space.

Keywords: Cinema, Space, Self, Psychoanalytic Approach, Inception.

PANOPTİKON METAFORUNUN FİLM İÇERİĞİNE VE BİÇİMİNE YANSIMASI: PANOPTİK KAMERAYLA İNŞA EDİLEN THE DAYEREH (DAİRE) FİLMİ

Doç. Dr. Burak MEDİN
Erciyes Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Kayseri, Türkiye
ORCID NO: 0000-0001-8012-035X
burakmedin@hotmail.com
Esra KANDEMİR
Erciyes Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Kayseri, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4181-2000

ÖZET

Tahakküm ve bu eksende gözetim gündelik yaşam içine sirayet eden, bireyi ve toplumu doğrudan ilgilendiren ve bu eksende sanatçıların da sanatsal yapıntılarını inşa ederken sıklıkla beslendiği önemli kavramlar olarak karşımıza çıkar. Bireyselden ve özellikle toplumsaldan hareketle film-dünyalarını inşa eden sinema sanatçıları da sinematik enstrümanlarını tahakküm ilişkilerini aşikâr etmek, çeşitli tahakküm ilişkilerine maruz kalan özne konumundaki karakterleri izleyiciye taktim etmek ve gözetim pratiklerini yansıtmak için planlı bir şekilde kullanmaktadır. Bu çalışma tahakküm ve gözetim meselesini merkeze alarak özne konumundaki kadının anlatı içindeki temsilini yönetmenin kamera tercihi temelinde anlamaya ve ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada kamera tercihinin anlaşılması noktasında "*panoptik kamera*" kavramı üretilmekte ve alanyazında kullanımı noktasında araştırmacılara önerilmektedir. Panahi'nin 2003 yapımı *The Dayereh* filminin biçimsel yapısının ve içeriği şekillendiren hikâye kurgusunun birlikteliğinin konu edinildiği bu çalışmada temel amaç, sinemanın biçimsel unsurlarından olan kamera kullanımının tahakküm ve gözetim temelli anlamı desteklemedeki işlevini ve rolünü sosyolojik ve felsefik bir yaklaşımla ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Tahakküm, Gözetim, Panoptik Kamera, The Dayereh

REFLECTION OF THE PANOPTICON METAPHOR ON THE CONTENT AND FORM OF THE FILM

Assoc. Prof. Dr. Burak MEDIN
Esra KANDEMIR

ABSTRACT

Domination and surveillance appear as important concepts that spread into daily life, directly concern the individual and society, and on this axis, artists are often fed while constructing their artistic works. Cinema artists, who build their worlds from the individual and especially from the social, use cinematic elements in a planned way to reveal the relations of domination, to present the characters in the position of subjects who are exposed to various relations of domination, and to reflect their surveillance practices. By focusing on the issue of domination and surveillance, this study tries to understand and reveal the representation of the subject woman in the narrative on the basis of the director's camera choice. In this context, in this study, the concept of "panoptic camera" is produced in order to understand camera preference and it is recommended to researchers in terms of its use in the literature. The main purpose of this study, which is the subject of Panahi's 2003 film The Dayereh, is to reveal the function and role of camera use, which is one of the formal elements of cinema, in supporting the meaning based on domination and surveillance with a sociological and philosophical approach.

Keywords: Cinema, Domination, Surveillance, Panoptic Camera, The Dayereh

KAMU DİPLOMASİSİNDE HABER MEDYASININ ROLÜ

Öğr. Gör. Dr. Serhan KOYUNCU
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Ankara, Türkiye
ORCID: 0000-0003-0412-5786
serhan.koyuncu@hbv.edu.tr

ÖZET

Kamu diplomasisi uluslararası alana etki eden en önemli iletişim pratiklerinden biridir. Genellikle yumuşak güç niteliği taşıyan araçların kullanıldığı kamu diplomasisinde medyanın da önemli bir rolü ve yeri vardır. Medya özellikle dijitalleşmeyle birlikte etki gücü çok daha yüksek bir yapıya dönüşmüştür. Birer yumuşak güç aracı olan sinema filmi, dizi, belgesel, müzik, eğlence programı gibi medya ürünleri dijital platformlarda da yer bulmaya başlamıştır. Bunun yanında, haber medyası da kamu diplomasisi içerinde önemli bir yer tutmaktadır. Haber medyasında yer verilen haberler, söyleşiler, röportajlar ve makaleler yoluyla kamu diplomasisi pratikleri uygulanabilmektedir. İlk kez 1965 yılında Tufts Üniversitesi Fletcher Hukuk ve Diplomasi Okulu Dekanı Edmund Gullion tarafından kullanılan "kamu diplomasisi" kavramı iletişim alanındaki yenilik ve gelişimlerle birlikte etki alanı daha geniş bir kavrama dönüşmüştür. Tercihleri şekillendirme becerisine dayanan "yumuşak güç" kavramı ise ilk kez 1990 yılında Joseph Nye tarafından "Bound to Lead" adlı kitapta kullanılmıştır. Nye'a göre yumuşak güç; zorlama yerine çekiciliğin kullanılarak istenen sonuçların elde edilmesine çalışılmasıdır. Bu çalışmada da, haber medyasının kamu diplomasisi içerisindeki rolü değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, amaçlı örneklem belirleme tekniği ile belirlenen beş haber medyası kuruluşunda yer verilen beşer adet haber, söyleşi, röportaj ya da makale niteliğindeki metinler çalışmaya dahil edilmiştir. Tespit edilen ve çalışmaya dahil edilen metinler nicel ve nitel içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmanın amacı; haber medyasının kamu diplomasisi içerisindeki yerini irdelemektir. Çalışmada, haber medyasının kamu diplomasisinin başvurduğu yumuşak güç niteliğinde bir araç olduğu varsayılmıştır. Çalışmada üç temel soruya cevap aranmıştır. Bunlar; haber medyasının kamu diplomasisinde nasıl ve ne şekilde kullanıldığı/kullanılabileceği, kamu diplomasisi amacıyla haber medyasında yer verilen metinlerin niteliğinin ne olduğu ve hangi tür metinlere haber medyasında daha fazla yer verildiğidir.

Anahtar Kelimeler: gazetecilik, haber, medya, iletişim, kamu diplomasisi

THE ROLE OF NEWS MEDIA IN PUBLIC DIPLOMACY

Lecturer Dr. Serhan KOYUNCU

ABSTRACT

Public diplomacy is one of the most important communication practices that affect the international arena. The media also has an important role and place in public diplomacy, where tools of soft power are generally used. The media has turned into a structure with a much higher impact power, especially with digitalization. Media products such as movies, TV series, documentaries, music and entertainment programs, which are tools of soft power, have also started to take place on digital platforms. In addition, the news media has an important place in public diplomacy. Public diplomacy practices can be applied through the news, interviews, interviews and articles in the news media. The concept of “public diplomacy”, which was first used by Edmund Gullion, Dean of Tufts University Fletcher School of Law and Diplomacy in 1965, has transformed into a broader concept with innovations and developments in the field of communication. The concept of "soft power", which is based on the ability to shape preferences, was first used by Joseph Nye in 1990 in the book "Bound to Lead". According to Nye, soft power; It is trying to achieve the desired results by using attraction instead of coercion. In this study, the role of news media in public diplomacy has been evaluated. In this context, five news, interviews, interviews or articles in each of the five news media organizations determined by the purposeful sampling technique were included in the study. The texts identified and included in the study were analyzed by quantitative and qualitative content analysis method. The aim of the study; The aim is to examine the place of news media in public diplomacy. In the study, it is assumed that the news media is a soft power tool used by public diplomacy. The study sought answers to three basic questions. These; how and in what way the news media is used/can be used in public diplomacy, what is the quality of the texts included in the news media for public diplomacy and which types of texts are given more space in the news media.

Keywords: journalism, news, media, communication, public diplomacy

İLLÜSTRASYONUN MEKANIN GÖRSEL İLETİŞİMİNE KATKISI

Yrd. Doç. Dr. Elif ATAMAZ
Lefke Avrupa Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fak.
Lefke, KKTC
ORCID: 0000-0002-3896-2227
eatamaz@eul.edu.tr

ÖZET

İllüstrasyon, bir düşünceyi veya mesajı sanatın evrensel dili olan resimleme yolu ile izleyiciye aktarabilme sanatıdır. Görsel iletişimin en önemli alt disiplinlerinden biridir çünkü onlarca kelime ile anlatılabilecek olanı tek başına ifade edebilme gücüne sahiptir. Sınırsız ve zengin imge dünyası ile doğada benzeri olmayan yepyeni görsel deneyimler yaşatabilir. Günlük hayatın pek çok alanında yüz yüze kaldığımız kurum logoları, ambalaj tasarımları, sinema afişleri, el broşürleri, internet sayfaları gibi pek çok alandaki grafik çalışmalarında illüstratif çözümlemelere sıkça rastlamaktayız. Çünkü illüstrasyon özgündür, kurumu ve yer aldığı ortamı diğerlerinden net çizgilerle ayırır. Mimari tasarımlarda da mekana yeni anlamlar kazandırmak ve kullanıcıları ile daha güçlü görsel iletişim kurmak için mekan yüzeylerine illüstrasyon çalışmaları günden güne önem kazanmaya başlamıştır. Teknolojinin getirdiği olanaklarla çeşitli tekniklerde illüstrasyonlar mekan yüzeylerine uygulanabilmektedir ancak geleneksel resim teknikleri ile üretilen mekan illüstrasyonları hala önemini korumakta ve hatta daha değerli bulunmaktadır.

Lefke Avrupa Üniversitesi kampüsü içerisinde çeşitli mekanların yüzeylerine Görsel İletişim Tasarımı bölümü öğrencileri ile birlikte akrilik boya ve fırçalar kullanılarak illüstrasyon çalışmaları yapılmıştır. Bu bildirinin amacı; öğrencilerin doğrudan katılımıyla hazırlanan bu mekansal illüstrasyonların mekana kazandırdıkları üzerinden örneklendirerek görsel iletişim tasarımında önemli bir disiplin olan illüstrasyonun mekan çözümlemelerindeki rolü ve önemini irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: İllüstrasyon, Görsel İletişim Tasarımı, Mekan Grafikleri, İllüstratif Grafikler, Grafik Tasarım

GRAFİK TASARIMIN VİDEO OYUN TASARIMINDA ROLÜ VE ÖNEMİ

Dr. Raif KIZIL
Yakın Doğu Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fak.
Lefkoşa, KKTC
ORCID: 0000-0001-8747-0352
raif.kizil@neu.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Mine OKUR
Yakın Doğu Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fak.
Lefkoşa, KKTC
ORCID: 0000-0002-1932-7455
mine.okur@neu.edu.tr
Yrd. Doç. Dr. Elif ATAMAZ
Lefke Avrupa Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fak.
Lefke, KKTC
ORCID: 0000-0002-3896-2227
eatamaz@eul.edu.tr

ÖZET

Dijitalleşen dünyada oyun tasarımı da inanılmaz bir hızla gelişip büyük bir sektör haline gelmiştir. Artan talep ve büyüyen rekabet, oyun tasarımlarının biçimsel çözümlemelerinin önemini günden güne arttırmaktadır. Gelişen teknolojiyi iyi kullanan video oyun sektörü, tasarımdan bilime pekçok uzmanlık alanıyla birlikte çalışır ve bir ürün olarak oyuncuların beğenilerine sunulur. Video oyun tasarımı; her biri kendi içinde özel bir tasarım süreci gerektiren bir çok öğeden meydana gelmektedir. Oyunun hikayeleştirilmesi ve kurallarının belirlenmesinden sonraki görsel tasarım ögelerinin tasarlanması süreci grafik tasarım disiplini ilgilendirir. Grafik tasarım; iletişim problemlerine görsel çözümler üretme sanatıdır. Video oyunları da oyun ile oyuncu arasında bir iletişim problemidir ve güçlü bir görsel anlatım diline ihtiyaç duymaktadır. Grafik tasarımın video oyununun tasarım sürecindeki rolünü önemli birkaç temel başlıkta toplamak mümkündür. Öncelikle oyunun sağlam bir kurumsal kimliğe sahip olmasıönemlidir. Bunun içingörsel konsept tasarımları, arayüz tasarımları, çevre ve mekan tasarımları, karakter tasarımları gibi unsurlar arasındaki görsel birlik oyuncuda güven ve haz oluşturacaktır. Oyunun hikayesi ve kurallarının en net ve dolaysız biçimde anlatımı da yine grafik tasarımproblemidir. Oyun sırasında arayüzün önemli bir parçası olan uyarıgrafikleri, yönlendirme işaretleri, haritalar, panolar vb. unsurlar da grafik tasarımcının çalışma alanıdır. Bu bildiride, başarılı video oyunları üzerinden örnekler taranarak, grafik tasarımın video oyun tasarımı sürecindeki yeri ve önemi değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Video Oyunlar, Grafik Tasarım, Video Oyun Tasarımı, Arayüz Tasarımı, Çevre ve mekan tasarımı

HOLLYWOOD SİNEMASINDA ÖTEKİNİN SUNUMU: HAİN "TRAİTOR" FİLMİNİN GÖRSEL RETORİK ANALİZİ

Öğr. Gör. Dr. Ahmet Selman SEYHAN
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Ankara, Türkiye
ORCID: 0000 0003 4764 0278
a.seyhan@hbv.edu.tr

ÖZET

Sinema filmleri ilk ortaya çıktığı günden günümüze kadar olan süreçte insanları eğlendirmesi ve seyirlik malzemeler sunmasının yanında sosyal, kültürel ve özellikle de ideolojik bir araç olarak kullanılmaktadır. Özellikle Hollywood sineması Amerikan ideolojisini ve benimsediği değerleri yansıtan büyük bir film endüstrisi olarak kabul edilmektedir. Hollywood filmlerinde geçmişten günümüze pek çok farklı kişiler, gruplar veya milletler ele alınmakta ve kendi ideolojisine göre tasvir edilmekte, yansıtılmaktadır. 90'lı yıllardan itibaren Hollywood filmlerinin Müslümanlar ve Müslüman coğrafyalar üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Filmlerde ele alınan Müslüman kimliği 11 Eylül saldırılarından sonra ötekinin tasvir edilmesi şeklinde kendine yer bulmuştur. Birçok filmde Müslümanlar kötü, terörist veya ölümle özdeşleştirilmiştir. Buna sebep olarak ABD'nin 11 Eylül saldırıları sonrası Müslümanlara bakışının ideolojik bir yansıması olarak ifade edilebilir.

Bu çalışmada Hollywood sinemasının dolaylı olarak ABD'nin ideolojisinin ve öteki olarak ele alınan Müslümanların nasıl yansıtıldığının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 2008 yapımı Hain "Traitor" filmi örneklem olarak seçilmiştir. Hain filminde Müslümanların ve Müslüman coğrafyanın nasıl tasvir edildiği Sonja K. Foss'un görsel retorik analizi şemasıyla incelenmektedir. Yapılan inceleme ötekinin inşasında ideolojik yapıyı anlamaya çalıştığı için nicelikten ziyade niteliğe odaklanmaktadır. Böylece Hollywood sinemasının Müslümanlara ve Müslüman coğrafyaya bakışı ve kamuoyuna öteki olarak sunumunun arka planı anlamaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Hollywood, İdeoloji, Müslüman Temsili, Görsel Retorik Analizi

PRESENTATION OF THE OTHER IN HOLLYWOOD CINEMA: A VISUAL RHETORIC ANALYSIS OF THE TRAITOR FILM

Lecturer Dr. Ahmet Selman SEYHAN

ABSTRACT

Cinema films have been used as a social, cultural and especially ideological tool, in addition to entertaining people and providing theatrical materials in the process from the day they first emerged to the present day. Hollywood cinema, in particular, is considered to be a large film industry that reflects American ideology and the values it adopts. From past to present, many different people, groups or nations are dealt with in Hollywood films and depicted and reflected according to their own ideology. Since the 90s, Hollywood movies have focused on Muslims and Muslim geographies. After the September 11 attacks, the Muslim identity discussed in the films has found a place for itself in the form of the depiction of the other. In many films, Muslims are associated with evil, terrorists or death. The reason for this can be expressed as an ideological reflection of the USA's view of Muslims after the September 11 attacks.

In this study, it is aimed to determine how Hollywood cinema indirectly reflects the ideology of the USA and Muslims, who are considered as the other. For this purpose, the 2008 movie "Traitor" was chosen as a sample. How Muslims and the Muslim geography are depicted in the movie The Traitor is examined with Sonja K. Foss's visual rhetorical analysis scheme. Since the study tries to understand the ideological structure in the construction of the other, it focuses on quality rather than quantity. Thus, it is tried to understand the view of Hollywood cinema towards Muslims and the Muslim geography and the background of its presentation to the public as the other.

Keywords: Cinema, Hollywood, Ideology, Muslim Representation, Visual Rhetoric Analysis

HASAN RIZA "ERKEK PORTRESİ" RESTORASYONU VE İMZANIN ORTAYA ÇIKMASI

Araş.Gör. Elis AKAY ÖZAKDAĞ
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0001-7845-0501
elis.akay@msgsu.edu.tr

ÖZET

Hasan Rıza imzalı Erkek Portresi isimli eser İRHM koleksiyonuna ait olup H.1312 yılında yapılmıştır. Koleksiyonda bulunan diğer eserler gibi yapımı itibariyle bir eskime süreci geçirmiştir. Yanlış saklama koşulları eserde bozulmalara neden olmuş ve çeşitli restorasyon uygulamalarına maruz kalmıştır.

Restorasyon uygulamaları için değerlendirilen Erkek Portresi isimli eserde öncelikle yoğun bir temizlik, yırtık onarımı, strip-lining, dolgu, rötuş ve vernik uygulaması gibi birçok uygulama yapılmasına karar verilmiştir. Eserde dikkat çeken en önemli nokta eser boyutunda yapılan değişikliktir. Fakat eser boyutunda yapılan bu değişiklik estetik anlamda eseri ne kadar etkilediği ne gibi kayıplar verdiği net bir şekilde bilinmemektedir.

Eser ile ilgili bir diğer önemli detay, eser yüzeyine uygulanan boyaların temizlenmesi sonucu ortaya çıkmıştır. Boyanan yüzeylerin altından sanatçının Osmanlı Türkçesi le attığı imzasının alt kısmında Latin harfleriyle de attığı H.R. imzası olduğu ortaya çıkmıştır.

Yüzey temizlik aşaması son derece kontrollü ve güvenli sınırlar içerisindeki solventler ile yapılmış olup, her uygulama sonrası UV ışık altında dikkatli bir şekilde incelenerek yapılmıştır. İki imzanın da vernik ve rötuş katmanının altında olduğu yine aynı katmanda yer aldığı ve aynı boya kullanılarak atmış olduğu UV ışıklar ile gözlemlenerek tespit edilmiştir. Bu alanda birçok dökülme ve eksik boy tabakası ortaya çıktığından, eser boyutunun küçültülüp H.R. imzasının üstünün rötuşlandığı düşünülmektedir. Sanatçının eseri ürettiği tarihte Arap harflerinin kullanılması, Latin harflerine geçişe yaklaşık 35 sene olmasına rağmen, iki ayrı alfabe ile esere imza atmayı tercih etmiştir.

Eseri ilk yaratılış şekline yaklaştırmak amacıyla iki imza görülecek şekilde strip-lining uygulaması yapılmıştır. Sağ ve alt kenarın kesilmiş olduğu düşünülse de yalnızca alt kenardan büyütme işlemi yapılmıştır. Sağ kenardaki büyütme işlemi eserde farklı bir kompozisyon dengesi kuracağından ve ne kadar büyümesi gerektiği bilinmediğinden sağ kenar genişliği aynı şekilde bırakılmıştır. Yalnızca dökülme olan alanlar geri dönüşümlü rötuş boyaları ile tamamlamıştır ve iki imzanın da okunurluğu arttırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tablo Restorasyonu, Konservasyon, Yağlıboya, Ultraviyole Işık, Restorasyon.

RESTORATION OF HASAN RIZA "MALE PORTRAIT" AND REVEALING THE SIGNATURE

Res. Assist. Elis AKAY OZAKDAG

ABSTRACT

The work titled Male Portrait by Hasan Rıza belongs to the IRHM collection and was painted in 1312 AH. Like the other works in the collection, it has undergone a process of aging due to its construction. Improper storage conditions caused deterioration in the work and it was subjected to various restoration applications.

It was decided to carry out many applications such as intensive cleaning, tear repair, strip- lining, filling, retouching and varnish application on the work titled Male Portrait, which was evaluated for restoration applications. The most important point that draws attention in the work is the change made in the size of the work. However, it is not clearly known how much this change in the size of the artefact affected the work in terms of aesthetics and what kind of losses it caused.

Another important detail about the artefact was revealed as a result of the cleaning of the paints applied to the surface of the artefact. Underneath the painted surfaces, it was revealed that the artist's signature in Ottoman Turkish has the signature H.R. in Latin letters at the bottom.

The surface cleaning phase was carried out with solvents within extremely controlled and safe limits and was carefully examined under UV light after each application. Both signatures were found to be under the varnish and retouching layer and were observed under UV light to be in the same layer and to have been applied with the same paint. Since many spillages and missing layers of paint were revealed in this area, it is thought that the size of the work was reduced and the signature of H.R. was retouched. Although Arabic letters were in use at the time the artist produced the work and the transition to Latin letters was about 35 years away, he preferred to sign the work with two different alphabets.

In order to bring the work closer to the way it was originally created, strip-lining has been applied so that two signatures are visible. Although it is thought that the right and lower edges were cut, only the lower edge was enlarged. Since the enlargement on the right edge would create a different compositional balance in the work and it is not known how much it should be enlarged, the width of the right edge was left the same. Only the areas of spillage have been completed with recycled retouching paints and the legibility of both signatures has been increased.

Keywords: Painting Restoration, Conservation, Oil Painting, Ultraviolet Light, Restoration.

MODA VE TÜKETİM KÜLTÜRÜ

Dr. Öğr. Üyesi Büşra ÖZÜDOĞRU
Trabzon Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fak.
Trabzon, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4778-8367
busracglrr@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada modanın tüketim kültürü ile olan ilişkisi ele alınmıştır. Değişiklik ihtiyacı ile toplum hayatına giren geçici yenilik olarak tanımlanan moda kavramının, bu geçiciliğine rağmen sosyal hayattaki yeri oldukça kalıcı görülmektedir. Kitleleri etkileyen moda, günümüzde ırk, millet, kültür ayırt etmeden herkesi kucaklayan evrensel bir kavramdır. Modanın tüketim ile olan ilişkisi birbirini besleyen bir nitelik göstermektedir. Tüketim kültürünün, tüketicilerin çoğunun bir yararı olmadığı halde statü elde etmek, ilgi uyandırmak gibi sebeplerle peşine düşüp, sergiledikleri bir kavram olması, modanın toplumda yer edinmek için ihtiyaç görülmesi durumuyla oldukça uyuşmaktadır. Tüketimin insanlara aşıladığı, sınırsız ve doyurulmaz ihtiyaçlar, modanın daima yenisini üretme fikriyle birleşerek bireylerin arzularını yaşamını yönlendirebilme gücüne de sahip olmasını sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Moda, Tüketim, Tüketim Kültürü

ÇAĞDAŞ BATI SANATINDA SOYUTLAMA BAĞLAMINDA BİZANS SANATININ ETKİSİ

Araş. Gör. Fulya ASYALI BÜYÜKERMAN
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, GSF
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0003-3331-069X
nur.fulya.asyali@msgsu.edu.tr

ÖZET

Bildiride, ortaçağın doğu ve batı kültürlerine ait sanatların etkilerini eşzamanlı olarak taşıyan ve anlatımındaki özgün stilizasyonla sanat tarihinde önemli bir yeri olan Bizans sanatının, XX.yüzyılın soyut ifadeci sanat akımları üzerindeki izleri, soyutlamaya dair düşünce ve pratiklerindeki paralellikler incelenmektedir. Batı sanatındaki dini öykülerin natüralist bir üslupta didaktik anlatımına sahip olmayan Bizans sanatı, izleyiciyi 'kutsal' olanla baş başa bırakmak için sembolik bir anlatım üzerine temellenmiştir. Bu anlatımda ölçek, anıtsallık, altın yaldızın yoğun kullanımı, optik etkiler, geometrik soyutlama, yüzeysel biçimlendirme ve ters perspektif kullanımı gibi unsurlar, zamansız, sonsuzluğa ve aşkınlığa ait bir etki yaratmaktadır. Gerçekliğin doğanın sınırlarını aştığı, ampirik gerçekliğin yerini simgeselliğin aldığı bu ifade biçimi, yüzyılın başında modern sanatla başlayan soyutlama tarzlarında görülen etkileriyle R.Fry ve C.Bell gibi eleştirmenlerin Bizans sanatını puantivist ve post-empresyonist resim sanatı ile karşılaştıran çalışmalarına konu olmuştur. Daha sonra ünlü eleştirmen Clement Greenberg'in (1909-1994) '*Byzantine Parallels*' adlı makalesinde (1958) soyut ekspresyonist tarzda üreten, tümüyle temsili anlatımdan uzak, yapıtlarında spiritüel bir gerçekliğin arayışına yönelen minimal bir estetik anlayışa sahip B.Newman, M.Rothko gibi sanatçıların yapıtlarında Bizans sanatıyla paralellikler olduğunu ileri sürmesi büyük ilgi uyandırmıştır. Sanatın, çağdaş bilim ve felsefeyle paralel olarak duyusal gerçeklikten uzaklaşarak soyuta,varlığın özüne yöneldiği bu dönemin sanatında elbette çağın seküler 'kutsal' anlayışına ve aşkınlığa dair anlam arayışlarına bağlı olarak nesneler dünyasına karşıt olan sanatçılar duyusal gerçeklikten adım adım uzaklaşarak, rengin ve geometrinin subjektif etkisine, mutlaklığın formuna saf soyutlamayla ulaşmayı denemişlerdir. Özellikle son on yılda Bizans ve çağdaş sanatı bir arada ele alan kapsamlı sergi ve yayınlar dikkat çekmektedir. Houston'da (ABD) Menil koleksiyonunda Bizans uzmanı sanat tarihçi G.Peers'ın küratörlüğünü yaptığı '*Byzantine Things in the World*' adlı sergide (2013) Bizans'a ait yapıtlar ile Rothko, Reinhardt, Rauschenberg, Newman, Klein gibi farklı sanatçıların yapıtlarından örnekler birlikte sergilenmiş ve Bizans sanatına da geriye dönük olarak yeni bakış açıları sunmuştur. Bu çalışma, son yıllarda gündemde olan bu etkileşimi soyutlamanın yolculuğu üzerinden irdelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler : Bizans sanatı, Çağdaş Sanat, Soyutlama, Altın, Soyut Ekspresyonizm.

THE INFLUENCE OF BYZANTINE ART IN CONTEMPORARY WESTERN ART IN THE CONTEXT OF ABSTRACTION

Res. Assist. Fulya ASYALI BUYUKERMAN

ABSTRACT

In this paper, parallels on the theories and practices of abstraction in Byzantine art and the abstract expressive art movements of the XXth century are examined. Byzantine art has an important place in art history with the original stylization in its expression and the influence of the arts of both the eastern and western cultures of the Middle Age. Byzantine art, which does not have the didactic narration of the religious stories in Western art in a naturalist style, is based on a symbolic expression in order to leave the audience alone with the 'sacred'. In this expression, elements such as scale, monumentality, intense use of gilding, optical effects, geometric abstraction, surface shaping and use of counter-perspective create an effect of timelessness, infinity and transcendence. This form of expression, where reality exceeds the limits of nature, and empirical reality is replaced by symbolism, has been the subject of the works of critics such as R.Fry and C.Bell comparing Byzantine art with pointivist and post-impressionist painting, with its traces seen in abstraction styles that started with modern art at the beginning of the century. Later on, in his essay ‘Byzantine Parallels’ (1958) the famous art critic Clement Greenberg’s (1909-1994) assertion of the parallelism of Byzantine art with the works of artists like B.Newman, M.Rothko who produced in an abstract expressionist style, with a minimal aesthetic understanding far from representational expression and headed for the search for a spiritual reality in his works, aroused great interest. In the art of this period, in which art, in parallel with contemporary science and philosophy, moved away from sensory reality and headed for the abstract, to the essence of existence, and the artists who are opposed to the world of objects, depending on the secular 'sacred' understanding of the age and their search of meaning regarding transcendence, moved step by step away from sensory reality to the subjective effect of color and geometry, they have tried to reach the form of absoluteness by pure abstraction. Especially in the last ten years, comprehensive exhibitions and publications that deal with Byzantine and contemporary art together attract attention. In the exhibition 'Byzantine Things in the World' (2013), curated by Byzantine expert art historian G. Peers, in the Menil collection in Houston (USA) Byzantine works and works by different artists such as Rothko, Reinhardt, Rauschenberg, Newman, Klein were exhibited together and presented new perspectives on Byzantine art retrospectively. This study aims to examine this interaction, which has been in view in recent years, through the journey of abstraction.

Keywords: Byzantine Art, Contemporary Art, Abstraction, Gold, Abstract Expressionism

ÇOCUKLARA YÖNELİK GIDA AMBALAJ TASARIMLARINDA İLLÜSTRASYONUN ROLÜ

Dr. Öğr. Üyesi Selin GENÇTÜRK
Yaşar Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fak.
İzmir, Türkiye
ORCID: 0000-0002-4644-3072
selin.gencturk@yasar.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi E. Nilüfer ÜSTÜNDAĞ
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fak.
İzmir, Türkiye
ORCID ID: 0000-0001-6212-2394
eminenilufer.ustundag@ikcu.edu.tr

ÖZET

Küresel dönüşüm, tüketim alışkanlıklarının değişmesine ve talep farklılıklarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu süreçte ambalaj tasarımı, ürüne ruh kazandıran, tüketicinin satın alma davranışını tetikleyen önemli bir iletişim aracı olarak gelişmiştir. Ürünü sarmalayan, trend ve tasarım anlayışı ile birlikte ürüne karşı farkındalık yaratmada kullanılan ambalaj tasarımı, tüketicilere yaşattıkları deneyim sayesinde bağ kurmayı hedefler. Koruma, saklama ve taşıma gibi temel ihtiyaçlarla birlikte günlük kullanım mecrasında çocukların hayatına giren ve teknolojinin hızlı gelişim perspektifinde gelişmeye devam eden gıda ambalajları grafik tasarım ihtiyacını gündeme getirmiştir. Çocuklara yönelik ambalaj tasarımları, grafik tasarım ve endüstriyel tasarım açısından farklı özellikler taşımak durumundadır. Çocuklara yönelik ambalaj tasarımında illüstrasyon kullanmanın yolu, marka ile keyifli, eğlenceli ve dikkat çekici bütünlük sağlayarak tüketiciye olumlu bir anlatım sağlamaktan geçmektedir. Bu bağlamda tüketicilerin belleğinde illüstratif anlatım net bir yer edinebilir, uzun süre hafızada kalabilir ve ürünü satın almaya yönlendirebilir. Bu araştırmada çocuklara yönelik gıda ambalaj tasarımlarında illüstrasyon kullanımının önemi açığa çıkarılmaya çalışılacaktır. İllüstrasyonun eğlenceli ve pozitif etkisinin, ambalaj tasarımının mevcut kriterleriyle bir araya gelmesiyle ilgili ürünün tercih edilmesine yönelik olumlu katkıları incelenecektir. Araştırmada nitel içerik analizi yöntemi kullanılarak çocuklara yönelik güncel gıda ambalaj tasarımlarındaki illüstratif dil; renk, form ve sembol özellikleri üzerinden ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Grafik Tasarım, Ambalaj Tasarımı, Gıda Ambalajı, Çocuk, İllüstrasyon

FAMILY COMMUNICATION AS THE KEY TO SOLVING FAMILY CONFLICTS: A SOCIO-RELIGIOUS PERSPECTIVE

PhD. Cand. Hysni SKURA
University College Bedër
Arnavutluk
hskura@beder.edu.al

ABSTRACT

It is a reality that the family as a whole is experiencing a general crisis which is worth analyzing in several different aspects so that we can find the right cure. Communication within the family should be considered as the main key that will help solve problems between couples. One of the main elements of communication between spouses in family communication is the way of addressing each other. Addressing, which is an indicator of the love, respect and connection of the spouses, is an important dynamic to establish balances and maintain a relationship of mutual love, respect and compassion in the family. One aspect of this issue is the effect and perception that will be passed on to generations raised in this atmosphere.

Among the most fundamental disciplines that must be analyzed in the name of healthy communication within the family is *counseling*. Consultation is the discussion of the issue in all parties, the exchange of ideas, and the most accurate opinion/decision taken and implemented before the final decision is taken on any issue. Unilateral decisions taken regardless of the needs and sensitivity of the interlocutors in domestic and family life have caused great damage to communication within the family. Protection and escape from these harms is only possible through consultation fulfilling the rights that come with living together and sharing the same place. Now in the family consultation, the goal is to continue the happiness of the family by ensuring that the most accurate and fair decision is made together.

Keywords: Communication, Family, Consultation, Spouses, Solutions.

EMPLOYMENT CHALLENGES AND ONLINE BASED MICRO ENTREPRENEURSHIPS: POSSIBILITIES IN BANGLADESH

Lecturer Manzuma AHSAN
East West University, Faculty of Liberal Arts and Social Sciences (FLASS)
Dhaka, Bangladesh
ORCID: 0000-0002-1239-5682
manzuma@ewubd.edu

ABSTRACT

Bangladesh has been recognized as an 'emerging tiger' in South Asia in terms of its gradual socio-economic advancements during the past few years. The concentration to overcome the hurdles of macro-economic factors to micro-economic management has assisted in such growth. However, despite growth, Bangladesh is still facing challenges in many development fields. One such challenge is adhered to the employment sector. The challenges may range from creation of jobs to the productivity of those jobs that make the situation more drastic in nature. Moreover, there is an ongoing 'uncertainty' because of the Pandemic situation of novel coronavirus (known as *covid-19*). This Pandemic has invaded almost every development sector and the human life has been impacted adversely as it has put additional pressure on the labour market in Bangladesh. Starting from loosing jobs, some of the major hit is on the urban employment sector too. To address such an issue, the present paper intends to find out the possibilities of 'Entrepreneurial' schemes - mainly online based micro entrepreneurships - as solutions to confront the employment challenges in Bangladesh. Based on a purposive sampling, the present study has collected some case studies from the online based small businesses of various sectors by using a semi-structured guideline and has conducted few key-personnel interviews through online. The study has found out that along with income generation activities, the online based entrepreneurial schemes have provided the micro entreprnurers with a leadership identity and self-governing autonomy. However, there are also some barriers into the way to be a successful micro entrenpreuer. To mitigate such problems, government and other stakeholders should come foreword with workable policies and guidelines in terms of investment opportunities, resource mobilization, and creativity and innovation to name a few to assist the micro entrepreneurs to grow more firmly.

Keywords: Employment, Micro Entrepreneurship, Online Business, Economy, Bangladesh.

MULTICULTURALITY AND THE USA EXAMPLE FROM THE OTTOMAN TO PRESENT

Ayse Sule GULSEN
Loyola University, USA
aysesulegulsen@gmail.com

ABSTRACT

Multiculturalism is defined as different cultures that exist in parallel or together in a society. In a multicultural understanding, individuals can continue to protect their own special identities and continue to live with these identities while living in the society, as well as being one of the complementary and recognizable elements of the society. Most modern democracies are made up of members with diverse cultural perspectives, practices, and contributions. Multiculturalism, while still respecting differences, stops the assimilation pressure of the dominant culture and demands the inclusion of the views and contributions of different members of society.

From a historical point of view, it is seen that multinational structures in the form of empires or kingdoms exhibit a more multicultural structure from a sociological point of view. However, the first emergence of multiculturalism as a concept begins with the colonial period from the beginning of the 16th century. During the colonial period, intercultural relations and interactions were not only between the culture of the colonial society and the culture of the exploited society but also between other cultures thanks to the network of economic relations established around the world. In the USA, since the 1970s, for the benefit of minorities in the name of equality and non-discrimination, bilingual education for immigrants, recruitment practices that give priority to members of racial minorities in the private sector, and programs emphasizing the plurality of values and cultures instead of compulsory Western culture education in universities.

Considering the many different social structures in the past, it is seen that multiculturalism is not a phenomenon unique to today, due to the political organization models that include more than one cultural community, and the phenomenon of multiculturalism is more common in empires.

Ottoman Empire, since it has conquered most of the Middle East, North Africa, and Eastern Europe in the centuries, thus having a population that differs in color, religion, and ethnicity and speaks quite different languages. Under the Ottomans, minorities were granted not only the freedom to practice their religion but also more general freedom to govern themselves in purely domestic matters, with their own laws and courts. The Ottoman Empire, which incorporated many ethnically, religiously, and culturally different elements, especially during its development period, did not resort to the methods of violence and oppression that the Western kingdoms exhibited in the classical colonial period on the communities living in the areas under its sovereignty. In the Ottoman Empire, the presence of different elements within the borders of the state was seen as a source of wealth.

Historically, when compared with Western societies in general, it is seen that Eastern societies are more tolerant of differences and are more open to hosting and keeping differences alive. At this point, one of the examples especially emphasized was the Ottoman Empire and its practices. In a society where so many differences live together, the main element that will form the basis of unity is to have an arrangement that will ensure the participation and appreciation of all differences.

Keywords: Multiculturalism, USA, Ottoman Empire.

BRECHT'İN İDEAL "TARAFTARLARI"

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Talha KALKAN
Uşak Üniversitesi
Uşak, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1954-5698
mehmettalhakalkan@gmail.com

ÖZET

Ticarileşen futbol ortamı içerisinde taraftarların futbola duydukları bağlılık ve aidiyet de farklı boyutlar kazanmış ve taraflar arasındaki ilişkiler büyük bir dönüşüm geçirmeye başlamıştır. Bu dönüşümün en dikkate değer örneklerinden biri Hırvat Dinamo Zagreb ve taraftarları arasındaki ilişkiden ileri gelmiş ve taraftarlar büyük bir bağlılıkla sarılmış olduğu kulübe ve kulübün sahip olduğuna inandığı kimliğe sahip çıkmaya çalışmıştır. 2000'den sonra 11'i arka arkaya olmak üzere tam 17 şampiyonluk kazanan Dinamo Zagreb taraftarları da kazanmış oldukları bu olağanüstü başarılara rağmen takımlarının kendilerinin atfetmiş oldukları değerlerden uzaklaştığını ve kimliğini kaybetmeye başladığını düşünerek bir dizi protestoda bulunmuşlardır. Kulüp yönetimi içerisinde baskın bir rol almaya başlayan Zdravko Mamic'in günden güne artan etkisini ve buna bağlı olarak Dinamo Zagreb'in anti-demokratik bir hüviyet kazanmasını eleştiren taraftarlar da tepkilerini farklı yollardan dile getirmeye başlayarak bu sürece sessiz kalmamışlar, farklı oluşumlarla bu süreci hem hukuki hem içtimai manada değiştirmeye çabalamışlardır. Dolayısıyla, işbu çalışma da Dinamo Zagreb taraftarlarının Bertolt Brecht'in epik tiyatrosunda vurgulamış olduğu izleyici profili ile ne denli ilintililik gösterdiği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelime: Futbol, Hırvatistan, Demokrasi, Taraftar, Zagreb

BRECHT'S IDEAL "FANS"

Assist. Prof. Dr. Mehmet Talha KALKAN

ABSTRACT

In the commercialized football environment, the loyalty and belonging of the fans to football gained different dimensions and the relations between the parties began to undergo a major transformation. One of the most notable examples of this transformation came from the relationship between Croatian Dinamo Zagreb and its supporters, and the fans tried to protect the club and the identity they believed the club had. After 2000, Dinamo Zagreb fans, who won 17 championships, 11 of which in a row, also made a series of protests, thinking that despite these extraordinary achievements, their team moved away from the values they attributed to them and began to lose their identity. The fans, who criticized the increasing influence of Zdravko Mamic, who started to take a dominant role in the club management, and the anti-democratic identity of Dinamo Zagreb accordingly, started to express their reactions in different ways and did not remain silent about this process. they tried to change it both socially. Therefore, in this study, it is emphasized how much the supporters of Dinamo Zagreb are related to the audience profile emphasized by Bertolt Brecht in his epic theatre.

Keywords: Football, Croatia, Democracy, Fan, Zagreb

THE ANNEXATION OF THE CRIMEA: AN ANALYSIS FROM RUSSIAN STRATEGIC CULTURE'S PERSPECTİVE*

Aslı Şevval ABDİK
Istanbul University
ORCID: 0000-0002-5915-2338
aslisevvalabdik@gmail.com

ABSTRACT

Crimea has been part of Russia from its annexation in 1783 by Catherine II until its transfer to Ukraine in 1954. When the transfer took place, both Ukraine and Russia were part of the Soviet Union. However, when the Union dissolved in 1991, the disputes have risen about "to whom" Crimea should belong. Regardless of international pressures, today Crimean Peninsula has become de facto part of Russia since March 2014. This study aims to analyze the Russian decision to annex Crimea from the perspective of strategic culture. Although strategic cultural studies are relatively new, this article demonstrates that it has utility in analyzing security decision of Russia, especially for the Crimean case. Therefore, this study aims to answer its main research question: How did Russia's strategic culture effect Russian decision to annex Crimea? It argues that the decision to annex was a reflection of Russia's strategic culture. Because, the constitutive elements of Russian strategic culture (namely history, Russian elite and their beliefs, and the characteristics of Russian regime) have played an important role to shape the decision to annex Crimea.

Keywords: Strategic Culture, Russian Foreign Policy, Annexation of the Crimea, Vladimir Putin, Russia-Ukraine.

*This study is produced from the author's thesis titled "An Analysis of Russian Strategic Culture and its Implications to the Annexation of Crimea" written in 2020.

RELATIONS OF MUHAMMAD ALI PASHA WITH THE HIGH GATE IN THE FIRST YEARS OF EGYPT'S RULE

Samir AHMETI
Kosova
samiri76@hotmail.com

ABSTRACT

Muhammad Ali Pasha's skillful and cunning policy amazed everyone, because within 4 years (between years 1801 - 1805) he managed to crown one of his prime goals -to become the Wali of Egypt, and even managed to continue in this position for 44 years, like no other Wali of the Ottoman Empire. With his military and political activity, Muhammad Ali Pasha faced many challenges, on which Pasha was successful, that other military and administrators had previously failed. Therefore, Muhammed Ali Pasha is considered the only military officer who used all difficult situations to his advantage, acting in opposition to his rivals.

Initially, Pasha was never hostile to his rivals, but he appeared collaborative and frankly, so he carefully observed them until he judged that the right time had come when he had to fight them. It was no coincidence that Muhammad Ali Pasha gradually began to fight the Mamluks, whom he considered as his main rivals in the power of Egypt, as they were indeed for the High Gate. But Muhammad Ali Pasha did not act hastily against the Mamluks, therefore it took about 10 years until Muhammad Ali Pasha finally liquidated many Mamluk superiors, and removed the rest of them from the political scene forever.

Nevertheless, Muhammed Ali Pasha's relations with the High Gate were completely different from those mentioned above with the Mamluks. The Ottoman documents best outline these relationships. This indeed proves the Pasha's prudence towards the High Gate.

Many Ottoman documents attest to the fact that Muhammad Ali Pasha was interested in winning the Sultan's sympathy, as evidenced by his unreserved willingness when, as a result of the Sultan's request, he fought the Wahhabi forces and defeated them, as well as restored stability in Hijaz. This way, Muhammad Ali Pasha gained the trust of the Sultan, because he removed the barriers that the supporters of the Wahhabi movement had set up, which for years prevented the pilgrimage (the Hajj). With this smart political act, Muhammad Ali Pasha had only one goal - to win the Sultan's confidence, and thus to persuade him not to dismiss him from the post of the Wali of Egypt, or not to appoint him to the head of any other vilayet, because there was no other vilayet like Egypt more suitable for the ambitions of Muhammed Ali Pasha. Therefore, Muhammed Ali Pasha made maximum efforts to achieve this goal, and finally his efforts were rewarded, and his dreams later came true. As Muhammad Ali Pasha's aim was to rule Egypt for a long time, in the first years he carried out all the orders of the Ottoman Sultan without hesitation.

And for the same purpose, we found out that the Ottoman documents noticed Muhammad Ali Pasha's attention to the Sultan, as he occasionally sent provisions from Egypt to Istanbul, as well as accompanying them with precious and special gifts for the Sultan alone.

Muhammad Ali Pasha also benefited from the Sultan's spiritual and religious feelings and his keen interest in the needs of the Muslims in Hijaz. Therefore, in order to win the trust of the Sultan, Pasha had sent valuable aid to Hijaz. Pasha also went further with financial investments in Mecca and Medina.

Further, in the studies of historical sources and references related to our topic, it is clear that Muhammad Ali Pasha's strategy with the High Gate was precise and serious. The Pasha's complete obedience and unreserved willingness to the orders of the Ottoman Sultan indicate that he felt a great necessity of the good impressions of the Sultan about him.

In the eyes of historians and political analysts, Muhammad Ali Pasha remains one of the most experienced leaders and among the most eminent Walis in the Ottoman Empire, and that his influence in Egypt was evident and colossal, which no one denies.

Keywords: Muhammad Ali Pasha, The High Gate, Ottoman Sultan, Egypt, Ottoman Documents.

SPOR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN OPTİMAL PERFORMANS DUYGU DURUMLARININ İNCELENMESİ

Yeliz AY YILDIZ
Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fak.
Ankara, Türkiye
ORCID: 0000-0002-2002-0389
yelizayyildiz1977@gmail.com
Sedat KAHYA
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Spor Bilimleri Fak.
Samsun, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1169-2642
sedatkayha58@gmail.com
Oğuzhan ÇALI
İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Sivas, Türkiye
ORCID: 0000-0001-6521-9714
ocali@windowslive.com

ÖZET

Sportif faaliyetler, bireylerin mental gelişimlerine paralel beden gelişimlerinde uyumlu olmasını sağlayan ve bireylerin yaşadıkları toplumlarda daha sağlıklı, verimli ve dengeli bir birey olmalarında anahtar bir role sahiptir (Özdenk, 2018). Sporun doğası gereği oluşan rekabet, kazanma, kaybetme gibi duygu durumları bazı durumlarda sporcular açısından negatif bir etki oluşturabilektedir. Sporda oluşabilecek bu negatif etkinin azaltılmasında, "optimal performans duygu durumu" önemli bir kavramdır. Bu kavram özellikle lise çağında spor eğitimi alan bireyler bakımından üzerinde durulması gereken bir husustur. Bireyin yaptığı etkinlik içerisinde kaybolarak, zaman kavramının sportif performans lehine sonuçlandığı pozitif duygu durumu "optimal performans duygu" durumu olarak tanımlanmaktadır (Cziksentmihalyi, 1990; Yıldız, Gülşen, & Yılmaz, 2015).

Amaç: Çalışma, spor liselerindeki öğrencilerin optimal performans duygu durumlarının sınıf seviyesine, haftalık spor yapma gün sayısına ve müsabakalara katılım türlerine göre incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Türkiye'de bulunan tüm spor liselerinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Tabakalı örnekleme yöntemi ile seçkisiz olarak belirlenen, Alanya, Erzincan, Eskişehir, Sakarya ve Sivas'ta bulunan 5 spor lisesi araştırmaya dâhil edilmiştir. Bu okullarda eğitim gören 493 öğrenci araştırmamızın örneklemini oluşturmaktadır. Verilerin analizinde parametrik varsayımlar yerine getirildiğinden ve veriler normal dağılım gösterdiğinden, Anova Testi kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalar için ise Post-Hoc testlerinden Tukey testi uygulanmıştır.

Sonuç: Çalışmamız sonucunda, öğrencilerin sınıf seviyelerine göre optimal performans duygu durumu ölçeği puanları karşılaştırıldığında, açık hedefler ile amaca ulaşma alt boyutlarında farklılıklar anlamlı bulunmuştur. Haftalık spor yapma gün sayısına göre optimal performans duygu durumu ölçeği puanları karşılaştırıldığında, zamanın dönüşümü alt boyutu hariç diğer alt boyutların tamamında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Yarışmacılık durumuna göre optimal performans duygu durumu puanları karşılaştırıldığında, kendilik farkındalığının azalması alt boyutu hariç diğer alt boyutların tamamında farklılıklar anlamlı bulunmuştur. Sonuç olarak sporcu öğrencilerin dengeli bir duygu durumu içerisinde olmaları, onların öğrenim gördükleri okullarda başarılı ve mutlu bir sportif yaşam geçirmeleri bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Lise, Spor, Optimal Performans

YÜZÜCÜLERİN ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİNİN VE BESLENME DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Canan Asal ULUS
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bil Fak.
ORCID: 0000-0003-0170-976X
casal@omu.edu.tr
Bahtınur TAŞÇI
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bil Fak.
bahtinur.tasci@omu.edu.tr
Deniz Özge Yüceloğlu KESKİN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fak.
ozge_yuceloglu@hotmail.com
Levent BAYRAM
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fak.
levent.bayram@omu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma 2021-2022 yılında Samsun ilinde lisanslı olarak yüzme sporu yapan 19'u kadın, 41'i erkek 60 kişi üzerinde yapılmıştır. Çalışma kapsamında katılımcıların antropometrik ölçümleri yapılmış, demografik özellikleri, beslenme durumları ve besin tüketim sıklıkları yüz yüze anket yöntemi ile alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS 21 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Çalışmaya katılan kadın sporcuların yaş ortalaması 10,73 yıl; erkek sporcuların yaş ortalaması 12,31 yıldır. Sporcuların ağırlık ortalamaları kadınlarda 38,52 kg, erkeklerde ise 48,95 kg; boy ortalaması ise kadınlarda 144,78 kg, erkeklerde ise 156,24 kg olarak bulunmuştur. Kadın yüzücülerin antropometrik ölçüm ortalamaları bel çevresi 64,63 cm, kalça çevresi 76,84 cm, göğüs çevresi 71,78 cm, üst orta kol çevresi 21,57 cm, baldır çevresi 41,36 cm, el bileği çevresi 15,21cm, ayak bileği çevresi 20,31cm, diz çevresi 32,52 cm, kulaç uzunluğu 147,05 cm olarak ölçülmüştür. Erkek yüzücülerin antropometrik ölçümleri ortalamaları ise bel çevresi 68,92 cm, kalça çevresi 80,36 cm, göğüs çevresi 79,04 cm, üst orta kol çevresi 24,12 cm, baldır çevresi 44,12 cm, el bileği çevresi 15,46 cm, ayak bileği çevresi 21,65 cm, diz çevresi 33,43 cm, kulaç uzunluğu 158,78 cm olarak bulunmuştur. Kadın yüzücülerin Deri Kıvrım Kalınlığı biceps 7,10 mm, abdomen 10,44 mm, triceps 9,15 mm, göğüs 5,84 mm suprailiac 9,60 mm, subscapula 7,85 mm, üst bacak 3,38 mm olarak ölçülmüştür. Erkek yüzücülerin Deri Kıvrım Kalınlığı değerleri ise biceps 6,31 mm, abdomen 9,70 mm, triceps 8,05 mm, göğüs 6,63 mm, suprailiac 7,21 mm, subscapula 7,59 mm, üst bacak 3,43 mm olarak bulunmuştur. Besin tüketimi olarak sporcuların %53,3'ü her öğün ekmek yedikleri; her gün olmak üzere %55'inin süt, %65'inin yoğurt, %76,7'sinin peynir, %66,7'sinin yumurta, %41,7'sinin pilav-makarna-bulgur-şehriye; haftada 1-2 gün olmak üzere %50'sinin kırmızı et, %41,7'sinin tavuk-hindi eti, %31,7'sinin balık tükettikleri bulunmuştur. Sonuç olarak yüzücülerin, büyüme ve gelişme süreçleri takip edilerek, artan enerji ve besin ögeleri ihtiyaçlarına uygun, sporcuya özgü beslenme programlarının uzman diyetisyenler tarafından antrenman programlarına ek olarak hazırlanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Yüzme, Antropometri

EVALUATION OF ANTHROPOMETRIC MEASUREMENTS AND NUTRITIONAL STATUS OF SWIMMERS

Canan Asal ULUS
Bahtınur TASCI
Deniz Ozge Yuceloglu KESKIN
Levent BAYRAM

ABSTRACT

This study was conducted on 60 people, 19 women and 41 men, who were licensed swimming in Samsun in 2021-2022. For the study, anthropometric measurements of the participants were made, demographic characteristics, nutritional status and food consumption frequencies were taken by face-to-face survey method. The obtained data were analyzed with SPSS 21 statistical program. The average age of the female athletes participating in the study was 10.73 years; the average age of male athletes is 12.31 years. The average weight and height of female athletes were found 38.52 and 144.78 respectively; male athletes were found to be 48.95 and 156.24. The average weight of the athletes is 38.52 kg for women and 48.95 kg for men and the average height was calculated as 144.78 kg for women and 156.24 kg for men. Anthropometric mean of female swimmers' waist circumference 64.63 cm, hip circumference 76.84 cm, chest circumference 71.78 cm, upper middle arm circumference 21.57 cm, calf circumference 41.36 cm, wrist circumference 15.21 cm, ankle circumference was 20.31 cm, the knee circumference was 32.52 cm, and the arm span was 147.05 cm. In the anthropometric measurements of male swimmers, the averages were found as waist circumference 68.92 cm, hip circumference 80.36 cm, chest circumference 79.04 cm, upper middle arm circumference 24.12 cm, calf circumference 44.12 cm, wrist circumference 15.46 cm , ankle circumference 21.65 cm, knee circumference 33.43 cm, and arm span 158.78 cm. The skinfold thickness of female swimmers was measured as 7.10 mm for the biceps, 10.44 mm for the abdomen, 9.15 mm for the triceps, 5.84 mm for the chest, 9.60 mm for the suprailiac, 7.85 mm for the subscapula, and 3.38 mm for the upper leg. Skinfold thickness values of male swimmers were found 6.31 mm for biceps, 9.70 mm for abdomen, 8.05 mm for triceps, 6.63 mm for chest, 7.21 mm for suprailiac, 7.59 mm for subscapula, 3.43 mm for upper leg. In terms of food consumption, 53.3% of the athletes eat bread at every meal. In addition, it was found that they consumed every day 55% milk, 65% yoghurt, 76.7% cheese, 66.7% eggs, 41.7% rice-pasta-bulgur-noodles; in 1-2 days a week 50% red meat, 41.7% chicken-turkey meat, 31.7% fish. As a result, it was concluded that the growth and development processes of swimmers should be followed and personalized nutrition programs suitable for increasing energy and nutritional needs should be prepared by expert dietitians to assist their training programs.

Keywords: Nutrition, Swimming, Anthropometry

KAFKASYA'DA BİR RUS KALESİ: VLADİKAFKAS (1784-1860)

Dr. Öğr. Üyesi Didem ÇATALKILIÇ
Ankara Medipol Üniversitesi
Ankara, Türkiye
ORCID ID: 0000-0002-2550-3961.
didem.catalkilic@hotmail.com.

ÖZET

Kafkasya'da 16. yüzyıldan itibaren stanitsalar ve kaleler yoluyla başlayan Rus yayılmacılığı kalelerin kentlere dönüşmesiyle bölgede Rus iktidarını kökleştirdi. Rusların Terki, Kızılyar, Mozdok ve Nazran'dan sonra Kuzeydoğu ve Orta Kafkasya'da kurduğu diğer bir önemli yerleşim birimi de Vladikafkas oldu. Vladikafkas konumu itibariyle hem Kabardey Çerkeslerine ait toprakların gözlemlenmesini hem de Gürcistan'a giden yolun tutulmasını sağladı. Başlangıçta istihkâm şeklinde olan kale, Mozdok Hattı yoluyla bölgede Rus iktidarının güçlenmesiyle pek çok kişinin uğrak noktası haline geldi. Bu durum da istihkâmın kaleye dönüşmesine ve beraberinde adı geçen mekânda kent mimarisinin oluşmasına imkân verdi. Okullar, kiliseler, atölyeler, kışla içerisinde binalar, dükkânlar, Hristiyanlığın farklı mezhepleri için kiliseler inşa edildi. Bu süreçte Oset köylüleri meskûn oldukları dağ köylerinden düzlüklere indirildi. Köylülerin Vladikafkas'a ve çevresinde oluşturulan yerleşim birimlerine iskânı Orta Kafkasya'daki Rus yayılmacılığının en önemli emaresi oldu. Biz bu çalışmada Vladikafkas'ın Terek Oblastı'nın başkenti olmadan önceki istihkâm ve kale statüsünde olduğu zaman aralığındaki sosyal durumunu değerlendirmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Kafkasya, Kale, Osetler, Rusya, Vladikafkas.

A RUSSIAN FORTRESS IN THE CAUCASUS: VLADIKAVKAZ (1784-1860)

Assist. Prof. Dr. Didem CATALKILIC

ABSTRACT

Russian expansionism, which started in the Caucasus through stanitsas and castles from the 16th century, rooted Russian power in the region with the transformation of fortresses into cities. Another important settlement established by the Russians in the Northeast and Central Caucasus after Terki, Kizlyar, Mozdok and Nazran was Vladikavkaz. Due to its location, Vladikavkaz provided both observation of the lands belonging to Kabardian Circassians and keeping the road to Georgia.

The fortress, which was originally in the form of a fortification, became a frequent destination for many people with the strengthening of the Russian power in the region through the Mozdok Line. This situation allowed the fortification to turn into a fortress and the urban architecture to be formed in the mentioned place. Schools, churches, workshops, buildings in the barracks, shops, churches for different sects of Christianity were built. Within that period, Ossetian villagers were lowered from their mountain villages to the plains. The resettlement of the peasants in Vladikavkaz and its surrounding settlements was the most important mark of Russian expansionism in the Central Caucasus. In this study, we will try to evaluate the social situation of Vladikavkaz time period when it was a fortification and fortress status before it became the capital of the Terek Oblast.

Keywords: Caucasus, Fortress, Ossetians, Russia, Vladikavkaz.

THE GERMAN ORIENTALIST FRANZ ERDMANN AT KAZAN UNIVERSITY AND HIS LEGACY (1818–1845)

R. M. VALEEV
Kazan Federal University
Kazan, the Republic of Tatarstan, the Russian Federation
R. Z. VALEEVA
Kazan Innovative University named after V. G. Timiryasov
Kazan, the Republic of Tatarstan, the Russian Federation
N. M. BERTUOL
Kazan Innovative University named after V. G. Timiryasov
Kazan, the Republic of Tatarstan, the Russian Federation

INTRODUCTION

Kazan and St. Petersburg Universities, the Asian Museum and other institutes occupy an important place in the history of Russian and European Oriental studies and in the culture and academic tradition of Russia–the sea rekey centers with rich research and humanistic traditions of Oriental studies. Many prominent national academics and practitioners were formed in these institutes, including some originally of Germanic extraction (G. Z. Bayer, G.Ya. Ker, G. Yu. Klaproth, H. D. Fran, B. A. Dorn, F. I. Erdmann, I. F. Gottwald, V. V. Radlov, etc.), who graduated from universities in Germany and subsequently linked their fates with Russia. Graduates of German universities have undoubtedly made a significant contribution to the formation and development of Oriental studies in Russia. Specifically, Professors H. D. Fran, F. I. Erdmann, I. F. Gottwald, V. V. Radlov developed Oriental studies in Kazan to a fundamentally different standard and left a significant mark on the history of both Kazan University and the city of Kazan itself.

This article is devoted to a brief overview of the main milestones in the biography of Fyodor Ivanovich Erdmann (also known as Friedrich Franz Ludwig Erdmann) (1795-1862), with special attention paid to the main stages of his pedagogical and scholarly pursuits at Kazan University (1818-1845). After H. D. Frena (1782-1851), Erdmann became the second visiting German professor of Oriental literature at the university and one of the last students of the famous German orientalist O.G. Tihsen (1734-1815). In 1819, at the age of 24, F. I. Erdmann moved to Kazan, Russia. During the first half of the XIX century, an important academic and humanistic tradition that contributed to the development of Oriental studies at Kazan University was the invitation of representatives of European universities and various peoples of the Russian Empire to the city. Following his dismissal from the university on May 11, 1845, Professor F. I. Erdmann was appointed Director of schools in the province of Olonets on February 7, 1847.Two months later on April 8, 1847, Erdmann was transferred to the post of Director of schools in the province of Novgorod, a post which he held until his dismissal from service on August 20, 1855. Upon the death of the academic on November 14, 1862, he was buried in Kazan.

Keywords: Russia, East, Germany, Oriental Studies, Kazan University, F. I. Erdmann (Franz Ludwig Erdmann).

THE MAIN TRENDS OF ANGLO-AMERICAN STUDIES ON THE RELIGIOUS ISSUE IN TURKESTAN IN THE WORKS OF WESTERN RESEARCHERS OF THE TWENTIETH CENTURY

D.A. TASHKENBAYEVA
Tashkent University of Information Technologies named after Muhammad al Khorezmi
Tashkent, Uzbekistan
diya_@mail.ru

ABSTRACT

The systematic and purposeful study of Central Asia in Anglo-American historiography is even more activated in the events that followed after the Second World War, when, as a result of the start of the Cold War, an ideological and military-political confrontation between two antagonistic systems and blocs led by the United States and the Union, in In Western science, an independent discipline is being formed - Sovietology - a direction of scientific research that has been developed in the USA and Western Europe and concentrated on a comprehensive study of the USSR.

One of the priority areas of Sovietology was the study of various aspects of life, including the Islamic religion, its evolution in the Muslim zones of the Soviet state, and in particular in Central Asia during the Soviet period. An extensive body of work on this issue, published in Anglo-American historiography during the second half of the twentieth century. according to the thematic focus, the nature of publications and research methods, he formed a specialized sub-discipline within the framework of Sovietology, called by one of the prominent American Islamic researchers Devin DeWeese "Sovietological Islamic studies".

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE SANATTA FRİG BAŞLIĞI

Dr. Öğr. Üyesi Özlem ORAL PATACI
Ardahan Üniversitesi, İnsani Bilimler ve Edebiyat Fak.
Ardahan, Türkiye
ORCID: 0000-0001-7604-9634
ozlemoral@ardahan.edu.tr

ÖZET

Bu bildiride, Orta Anadolu'nun Antik Frigya (Phrygia) Bölgesi'nde ortaya çıkmış olan *Frig Başlığı (Phrygian cap),* sanat tarihsel bağlamda ele alınmaya çalışılmıştır.

Frig başlığı, koni şeklinde olup, yukarı doğru incelen üst bölümü öne doğru kıvrık ve daha çok kırmızı rengiyle bilinen bir tür kep olup, başlangıçta sadece Frig modasına has bir giyim aksesuarıdır. Frig başlığının erken dönem betimlerine Yunan ve Frig seramiklerinde, Roma sikkelerinde rastlayabilmekteyiz. Hellenistik heykeli, Kuşan İmparatorluğu heykeli, Bizans dönemi dokumaları ve mozaikleri, *Kybele-Attis* kültü ile alakalı eserlerden *Zeus ve Ganymedes* konulu mitolojik sahnelere ya da Troialı Paris'in betimlerinden İran kökenli *Mithras* rölyeflerine varıncaya kadar Frig başlığı betimiyle pek çok yerde karşılaşmak mümkündür. *Orpheus* konulu mozaiklerde Frig başlığının mutlaka kullanıldığını görmekteyiz. Başlık, Roma Dönemi'nde kölelikten azat edilenler için bir özgürlük simgesi olmuştur.

İ.S. 5-6. yüzyıllarla birlikte Frig başlığı, Bizans sanatında da kendini gösterir. *Paphlagonia Hadrianopolis'inin* 'B Bazilikası' mozaiklerindeki *Cennet Nehirleri* personifikasyonları Frig başlığına sahiptir. Aynı yüzyılda, İtalya'nın *Ravenna* kentinde yer alan *Sant'Apollinare Nuovo Bazilikası*'nın duvar mozaiklerinden *Üç Müneccim* sahnesindeki figürler, birer Frig başlığıyla betimlenmişlerdir. Bizans Dönemi Mısır'ında ele geçen, İ.S. 450-550 arasına tarihlenen dokuma parçasında, haleli olarak işlenmiş iki figürden biri Frig başlığıyla tasvir edilmiştir.

Rönesans ve Barok Dönem sanatçıları, Roma mitolojisini konu edinmiş ve Avrupa sanatında mitoloji günümüze değin popülerliğini sürdürmüştür. *Rafael*'in eserinden İtalyan gravürcü *Marcantonio Raimondi* tarafından 1510-20 civarında yapılan bir taş baskı, *Peter Paul Rubens*'in 1606, *Anton Raphael Mengs*'in 1757 ve *William Etty*'nin 1826 tarihli 'Paris'in Yargısı' adlı tabloları, Frig başlığı betimi barındıran eserlerden sadece birkaçıdır. *Kopenhag Glyptotetek Müzesi*'nde sergilenen ve *Herman Wilhelm Bissen* tarafından yapılan Frig başlıklı "Paris heykeli" ise 1830-1840 yıllarına tarihlenir.

Frig başlığı, Fransız Devrimi'yle birlikte Avrupa'da farklı bir hal alır. "Kırmızı Frig başlıklı Marianne heykelleri" ve *Eugène Delacroix*'nın "La Liberté guidant le people" adlı ünlü tablosu sadece Fransız Cumhuriyeti'nin değil, modern Fransız kadınının ve feminizmin bir sembolüne dönüşür.

Anahtar Kelimeler: Sanat Tarihi, Arkeoloji, Mitoloji, İkonografi, Frig Başlığı.

II. MEŞRUTİYET DEVRİNDE ARNAVUTLUK'TA KULÜPLER VE CEMİYETLER (1908-1912)

Dr. Sc. Gentrit SMAKAJ
Kosova
ORCID: 0000-0002-5457-0100
gentrit.smakaj@gmail.com

ÖZET

Bilindiği gibi, 1908 yılında Jön Türk Hareketi'nden sonra Sultan II. Abdülhamit 23 Temmuz'da II. Meşrutiyeti ilan etmiştir. II. Meşrutiyetin ilanı ve ardından gelen İttihat ve Terakki yönetimi, idari, siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik olarak hem Osmanlı hem de Arnavutlar'ın tarihi açısından son derece önemli gelişmeleri beraberinde getiren bir dönüm noktasıdır. Bilinir ki, Arnavut asıllı Osmanlı ricali de Jön Türk hareketin kuruluşunda, faaliyetlerinde ve 1908'de ikinci Meşrutiyetin ilan edilmesinde önemli bir rol oynadılar.

Meşrutiyet'in ilan edildiği koşullarda, Arnavut yurtseverlerin faaliyetleri, diğer faaliyetlerin yanı sıra Arnavut kulüplerinin kurulmasına odaklanmıştı. Aslında kulüplerin kapsayıcı bir ulusal platformu vardı ve Arnavut halkını eğitim ve kültür seviyelerini yükselterek birleştirmeyi amaçlıyordu. Kurulan kulüpler arasında "Başkim" kulüpleri Arnavut Ulusal hareketinin en önemli merkezleri olmuşlardır. Hürriyetin ilanıyla beraber eğitim-öğretim alanındaki faaliyetlerine hız veren Arnavutlar, hürriyetin ilanından kısa bir müddet sonra Manastır, Selanik, Üsküp, İşkodra, Görice ve İstanbul'da, Arnavut "Başkim" Kulüblerinin kuruluşunu gerçekleştirirler.

İlk dönemde, İttihat ve Terakki Cemiyeti, Arnavut kulüplerinin faaliyetlerini engellememiş ve hatta onların aracılığıyla Arnavut Ulusal Hareketini kontrol altına alacağını umarak onların oluşumunu teşvik etmiştir. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bu konumu, anayasanın ilanından sonra Arnavutluk'taki kötü durum, Arnavutların Jön Türk Hareketi'nde oynadığı büyük rol ve Jön Türk idaresinin henüz istikrara kavuşmamuş olması gibi siyasi faktörlerden etkilenmiştir. Ancak daha sonra 1909 yılında İttihat ve Terakki Cemiyeti kulüpleri siyasetle değil, eğitim ve kültür faaliyetleriyle uğraşacaklarını ilan etmeye zorladı. Osmanlı makamlarının sürekli gözetimi altında olan kulüpler, siyasi-ulusal faaliyetlerini yasal ve açık bir şekilde yürütmekte giderek daha çok zorlanır hale geldiler. Bu nedenle, yanlarında Osmanlı karşıtı propaganda ve ülkenin özerkliği için mücadelenin örgütlenmesi ile ilgilenen gizli komiteler kuruldu. İşte bu çalışmada II. Meşrutiyet Devrinde Arnavutluk'ta Kulüpler ve Cemiyetler 1908-1912 yılları arasında Osmanlı ve Arnavut kaynakları ışığında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İttihat ve Terakki, Bâbıâli, Arnavutlar, Kulüpler ve Cemiyetler

CLUBS AND SOCIETIES IN ALBANIA DURING THE SECOND CONSTITUTIONAL ERA (1908-1912)

Gentrit SMAKAJ

ABSTRACT

As it is known, after the Young Turk movement in 1908, Sultan Abdulhamid II declared the Second Constitutional Monarchy on July 23. The proclamation of the Second Constitutional Monarchy and the subsequent Union and Progress administration was a turning point that brought with it extremely important developments in terms of administrative, political, social, cultural and economic history of both Ottomans and Albanians. It is known that Ottoman dignitaries of Albanian origin also played an important role in the establishment and activities of the Young Turk movement and in the declaration of the Second Constitutional Monarchy in 1908.

In the conditions of the declaration of the Constitutional Monarchy, the activities of the Albanian patriots focused on the establishment of Albanian clubs, among other activities. In fact, the clubs had an inclusive national platform and aimed to unite the Albanian people by raising their level of education and culture. Among the established clubs, “Başkim” clubs became the most important centers of the Albanian National movement. Albanians, who accelerated their activities in the field of education with the proclamation of freedom, established Albanian "Başkim" Clubs in Manastır, Thessaloniki, Skopje, Shkodra, Korca and Istanbul shortly after the proclamation of freedom.

In the first period, the Committee of Union and Progress did not hinder the activities of Albanian clubs and even encouraged their formation, hoping that it would take control of the Albanian National Movement through them. This position of the Committee of Union and Progress was influenced by political factors such as the bad situation in Albania after the proclamation of the constitution, the great role Albanians played in the Young Turk Movement, and the fact that the Young Turk administration had not yet stabilized. However, in 1909, the Committee of Union and Progress forced the clubs to declare that they would engage in educational and cultural activities, not politics. Clubs, under the constant surveillance of the Ottoman authorities, became more and more difficult to carry out their political-national activities legally and openly. Therefore, secret committees were formed to deal with anti-Ottoman propaganda and organize the struggle for the autonomy of the country. In this study, Clubs and Societies in Albania during the Second Constitutional Period were examined in the light of Ottoman and Albanian sources between 1908-1912.

Keywords: Union and Progress, Sublime Porte, Albanians, Clubs and Societies.

DOĞU ANADOLU HIRİSTİYAN DİNİ MİMARİSİ PLASTİK BEZEMELERİNDE TÜRK–İSLAM ÖĞELERİ

Dr. Öğr. Üyesi Emel YILDIZ
Mersin Üniversitesi
Mersin, Türkiye
ORCID: 0000-0002-5840-7220
emelyldz33@mersin.edu.tr

ÖZET

Medeniyetlerin ortaya koyduğu kültür ürünlerinin, farklı kültürlerle etkileşim içinde olması ve yansıması kaçınılmaz bir durumdur. Tarihi süreç içerisinde birbirleri ile iletişim halinde olan toplumlar arasındaki etkileşim alanlarından biri olarak mimari, plastik bezemelerde kullanılan öğeler ile döneminin kültürel ve sanatsal etkileşimini yansıtmaktadır. Tarihi sürecinde birçok medeniyet ve devlete ev sahipliği yapmış olan Doğu Anadolu Bölgesi kültürel çeşitlilik sunmaktadır. Bu çalışma kültürlerarası etkileşimde, bölgedeki Hıristiyan dini mimarisi yapılarının mimari biçimler üzerindeki somut etkilerini Türk–İslam sanatında hakim olan mimari üslup motifleri/sembolleri bağlamında ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bununla birlikte, farklı kültürlerin birbirlerinin mimari gelişimine ne ölçüde katkı sağladığı olgusunun bir derecede değerlendirilmesidir.

Bölgede farklı zaman dilimlerinde inşa edilmiş olan ve çalışma kapsamında incelenen yapılarda, Türk–İslam sanatı etkisinin gelişim çizgisi taçkapı, kubbe kasnağı, cephe yüzeyi, üst örtü sistemi, niş, paye-sütun başlığı and haç işlemeli taş plastik bezemelerinde tespit edilmiştir. Elde edilen tespitler geometrik (örgü ve kırık çizgi), bitkisel (rumi ve palmet), figürlü (insan ve hayvan) bezemelerin yanı sıra kabara, mukarnas, kum saati motiflerinin kullanımı üzerinden ele alınmıştır. Bu bağlamda motif ve kompozisyon oluşumlarında devamlılık arz eden ve/veya yeni gelişimler gösteren dönem uygulamaları gerek Anadolu gerek bölge örnekleriyle karşılaştırıldıklarında, kullanılan form ve süsleme unsurlarının Türk–İslam sanatı ile etkileşim içinde oluşturuldukları ve Hıristiyan dini mimarisinde yeni bir sentezin oluşumuyla yorumlanarak kullanıldıkları anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğu Anadolu Bölgesi, Hıristiyan Dini Mimarisi, Mimari Plastik, Türk–İslam Öğeleri, Kültürel Etkileşim.

TURKISH-ISLAMIC ELEMENTS IN THE PLASTIC DECORATIONS OF EASTERN ANATOLIAN CHRISTIAN RELIGIOUS ARCHITECTURE

Assist. Prof. Dr. Emel YILDIZ

ABSTRACT

It is inevable that the cultural products produced by civilizations interact and reflect with different cultures. Architecture as one of the areas of interaction between societies that have been in contact with each other in the historical process, reflects the cultural and artistic interaction of the period with the elements used in plastic decorations. The Eastern Anatolia Region, which has hosted many civilizations and states in its history, offers cultural diversity.

This study aims to reveal the concrete effects on architectural forms of Christian religious architectural structures in the region ın the context of architectural style motifs/symbols dominating Turkish-Islamic art in intercultural interaction. However, it is an evaluation of the extent to which different cultures contribute to the architectural development of each other.

The development line of the Turkish-Islamic art influence in the structures that were built at different times periods in the region and examined within the scope of the study has been determined in the plastic decorations of the portal, the dome drum, the façade surface, the top cover system, the niche, the pier-column capitals and the cross-engraved stone/cross stone. The determinations obtained are handled over the use of geometric (knitted and broken lines), herbal (rumi and palmette), figured (human and animal) decorations as well as hobnail, muqarnas and hourglass motifs. In this context, when the period applications that present continuity and/or show new developments in the formation of motifs and compositions are compared with the examples of both Anatolia and the region, the form and ornamentation elements' it is understood that they were generated in interaction with Turkish-Islamic art and they were used by interpreting with the formation of a new synthesis in Christian religious architecture.

Keywords: Eastern Anatolia Region, Christian Religious Architecture, Architectural Plastic, Turkish–Islamic Elements, Acculturation.

TARİHİ DOKULARIN SOKAK SAĞLIKLAŞTIRMA YÖNTEMİYLE KORUNMASI: ADAPAZARI UZUN ÇARŞI

Şennur FIÇICIOĞLU
Eskişehir Teknik Üniversitesi
Eskişehir, Türkiye
ORCID: 0000-0003-0218-4344
sennurficicioglu@gmail.com
Prof. Dr. Hicran Hanım HALAÇ
Eskişehir Teknik Üniversitesi
Eskişehir, Türkiye
ORCID: 0000-0001-8046-9914
hhhalac@eskisehir.edu.tr

ÖZET

Uzun Çarşı, Sakarya ilinin merkez ilçesi Adapazarı'nda bulunan tarihi bir çarşıdır. Çarşı içinde çeşitli dükkanlar bulunmakta ve kentin ticari akslarından birini oluşturmaktadır. Kent için tarihi bir öneme sahip olan bu doku, kentli içinde önemli ve mekânsal bellekte yer edinmiş bir alandır. Zaman içerisinde çeşitli değişikliklere uğrayan ve son olarak meydana gelen bir depremle çatısı çöken ve hasar alan Uzun Çarşı, 2016 yılında Uzun Çarşı Günümüze Kazandırılma Projesinin başlamasıyla yenilenmiş ve günümüze ulaşmıştır. Proje kapsamında Uzun Çarşı ve çevresinde sokak sağlıklaştırma çalışmaları yapılmış, çarşı içinde yer alan dükkanların cephe iyileştirmeleri gerçekleştirilmiştir. Uzun Çarşı dokusu içinde 12 adet tescilli yapı bulunmaktadır. Proje kapsamında bu yapıların restorasyon projeleri de gerçekleştirilmiştir. Çalışmada sokak sağlıklaştırma projelerinin tarihçesi araştırılmış ve kavramın literatür taraması yapılmıştır. Sokak sağlıklaştırmanın nasıl olması gerektiğine değinilerek Uzun Çarşı'da bulunan 12 tescilli yapı örneği üzerinden Uzun Çarşı Günümüze Kazandırılma Proje değerlendirmesi yapılmıştır. Bu bağlamda sokak sağlıklaştırma çalışmalarındaki süreçler irdelenmiş projede gerçekleştirilen değişimler, kaldırılan eklerin tespiti, zemin at ve üst kat değişiklikleri, yeni eklerin tespiti yapılarak pencere, söve, kilit taşı, tenteler, tabela ve su boruları, güvenlik elemanları, vitrinler değerlendirilmiştir. Uzun çarşıya dair tezlerden elde edilen eski fotoğraflarla günümüz fotoğrafları kıyaslanarak farklar ortaya konulmuştur. Değişimler tablolarla aktarılmıştır. Korumanın yöntemlerinden biri olan sokak sağlıklaştırması, yalnız zemin iyileştirmesi demek değildir. Sokağın bütün olarak ele alınması, yapıların da onarılması ve korunması gerekmektedir. Proje bağlamında yapıların da ele alınması olumlu olarak değerlendirilmiştir. Benzer olarak yapılardaki sonradan eklenen eklerin ve kaçak katların kaldırıldığı görülmektedir. Çarşı dokusuna bütünlük kazandırmak adına kepenk ve tabela sistemlerinin aynı üretildiği gözlemlenmiştir. Buna rağmen yapılarda bulunan köşe taşları, süsleme ve kat silmelerinin oran ve boyut olarak değiştiği, yer yer kaldırıldığı ve özgünlüğün korunamadığı tespit edilmiştir. Genel anlamda bütünlüğün korunduğu, tarihi öneme sahip bu dokunun aynı işlevle günümüze kazandırıldığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Koruma, Sokak Sağlıklaştırma, Uzun Çarşı

CONSERVATION OF HISTORICAL TEXTURES BY STREET REHABILITATION METHOD: ADAPAZARI UZUN ÇARŞI

Sennur FICICIOGLU
Prof. Dr. Hicran Hanım HALAC

ABSTRACT

Uzun Çarşı is a historical bazaar located in Adapazarı, the central district of Sakarya province. There are various shops in the bazaar and it forms one of the commercial axes of the city. This texture, which has a historical importance for the city, is an important area within the city and has a place in spatial memory. Uzun Çarşı, which has undergone various changes over time and whose roof collapsed and damaged due to an earthquake that occurred recently, was renovated in 2016 with the start of the Uzun Çarşı Revitalization Project and reached today. Within the scope of the project, street rehabilitation works were carried out in and around Uzun Çarşı, and facade improvements of the shops in the bazaar were carried out. There are 12 registered buildings in the texture of Uzun Çarşı. Restoration projects of these structures were also carried out within the scope of the project. In the study, the history of street rehabilitation projects was investigated and a literature review of the concept was made. By addressing how street rehabilitation should be, an evaluation of the Uzun Çarşı Revitalization Project was made on 12 registered building examples in Uzun Çarşı. In this context, the processes in the street rehabilitation works were examined and the changes made in the project, the determination of the removed annexes, the changes at the ground floor and the upper floor, the determination of new additions, windows, jambs, keystones, awnings, signboards and water pipes, security elements, showcases were evaluated. The differences are revealed by comparing the old photographs obtained from the theses about the Uzun Çarşı and today's photographs. Changes are reported in tables. Street rehabilitation, which is one of the methods of protection, is not only ground improvement. The street should be handled as a whole, and the buildings should be repaired and protected. Considering the buildings in the context of the project was evaluated positively. Similarly, it is seen that later additions and illegal floors in the buildings have been removed. It has been observed that the shutter and signage systems are produced the same in order to bring integrity to the bazaar texture. Despite this, it has been determined that the cornerstones, ornaments and floor moldings in the buildings have changed in proportion and size, have been removed and their originality has not been preserved. It has been concluded that the integrity is preserved in general terms and that this historically important texture has been brought to the present day with the same function.

Keywords: Conservation, Street Rehabilitation, Uzun Çarşı

"VATANSEVERLİK" KÖK DEĞERİ ÇERÇEVESİNDE İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER VE T.C İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA MAVİ VATAN

Mücahit POYRAZ
Marmara Üniversitesi
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-6114-7175
pyrzmcht@gmail.com

ÖZET

Vatan kavramı, hemen her millet için kutsal görülen, üzerinde yaşayan her vatandaşın korumakla mükellef olduğu toprak parçasıdır. Türk Milleti, diğer milletlerden ayrılan özellikleriyle tarihten anlaşılacağı üzere vatan kavramına ayrı bir değer vermiştir. Vatan sayılan her yerde vatan kavramının ardından hemen severlik kavramı gelmiştir. Türk milleti, vatan ve vatanseverlik kavramlarının birbirini tamamladığı tarihsel bir olgu olarak günümüzde varlığını sürdürmektedir. Vatan kavramı, ülkemizdeki birçok insan tarafından bir kara parçası olarak algılanmaktadır. Denizler ise üzerindeki hakimiyetimiz olduğu kabulüne rağmen bir kara parçası kadar vatan sayılmadığı aşikardır. Günümüzde geçmişe nazaran bu algının değiştiği görülse de gelinen noktada bu hususta daha fazla çalışılması gerektiği düşünülmektedir. Vatanseverlik değeri, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tabii olarak öğrenciye kazandırılması gereken değerler arasında gösterilmiştir. Sosyal Bilgiler ve T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi, öğrencilerin değer algılarının oluştuğu önemli bir dönemde okutulan, vatan ve vatanseverlik kavramına dair öğretileri gerçekleştirmekle yükümlü dersler arasında öne çıkmaktadır. Bu doğrultuda araştırmanın amacı, vatanseverlik kök değeri çerçevesinde ilköğretim Sosyal Bilgiler ve T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programlarını mavi vatan kavramı çerçevesinde incelemek ve değerlendirmektir. Araştırmanın yöntemi olarak nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan doküman incelemesi seçilmiştir. Araştırmanın verileri, Milli Eğitim Bakanlığı'nın belirtilen derslere ait resmi programlarından elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda, belirtilen derslere ait öğretim programların denizlerimizin vatan olarak öğreilmesi açısından yeteri düzeyde olmadığı sonucuna varılmıştır. Yapılan incelemeler sonucu bu yönde bir çalışmaya rastlanılmamış olup bu çalışmanın literatürdeki önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Vatanseverlik Değeri, Eğitim, Mavi Vatan.

BLUE WORLD IN THE PRIMARY EDUCATION SOCIAL SCIENCES AND HISTORY OF REVOLUTIONARY AND ATATURKISH COURSE TEACHING PROGRAM WITHIN THE FRAMEWORK OF THE ROOT VALUE OF "PATRIOTISM"

Mucahit POYRAZ

ABSTRACT

The concept of homeland is a piece of land that is considered sacred to almost every nation and that every citizen living on it is obliged to protect it. The Turkish Nation has given a special value to the concept of homeland, as can be understood from history, with its distinctive features from other nations. Everywhere that is considered a homeland, the concept of patriotism immediately followed the concept of homeland. The Turkish nation continues to exist today as a historical phenomenon in which the concepts of homeland and patriotism complement each other. The concept of homeland is perceived by many people in our country as a piece of land. It is obvious that the seas, on the other hand, are not considered a homeland as much as a piece of land, despite the recognition that we have dominion over them. Although it is seen that this perception has changed compared to the past, it is thought that more work should be done on this issue at this point. The value of patriotism has been shown among the values that should naturally be brought to the students by the Ministry of National Education. Social Studies and Republic of Turkey Revolution History and Kemalism course stands out among the courses that are taught in an important period when students' value perceptions are formed and are responsible for realizing the teachings about the concept of homeland and patriotism. In this direction, the aim of the research is to examine and evaluate the primary education Social Studies and Turkish Republic Revolution History and Kemalism course curricula within the framework of the root value of patriotism within the framework of the concept of blue homeland. As the method of the research, document analysis, which is among the qualitative research methods, was chosen. The data of the research were obtained from the official programs of the Ministry of National Education for the specified courses. Content analysis method was used in the analysis of the data obtained in the research. As a result of the examinations, it was concluded that the curricula of the specified courses were not sufficient in terms of teaching our seas as a homeland. As a result of the examinations, no study was found in this direction and it is thought that this study will fill an important gap in the literature.

Keywords: History Education, Educatıon, Blue World, Patriotic Value.

T.C İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNDE TARİHSEL ÇİZGİ ROMAN KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Mücahit POYRAZ
Marmara Üniversitesi
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-6114-7175
pyrzmcht@gmail.com

ÖZET

T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi, içeriği ve yapısı itibarıyla diğer tarih derslerinden farklı bir derstir. Bu ders, Atatürk ilkelerini benimsemiş, bu doğrultuda vatandaşlık görevlerini bilen ve yerine getiren, yeni Türk Devleti'nin kuruluş sürecine giden zorlu süreci öğrenmiş bireyler yetiştirmeyi amaçlar. 1930'larda ilk önce yükseköğrenimde okutulmaya başlanan T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi daha sonra ortaöğretim ve ilköğretimde okutulmaya başlanmıştır. Bu ders, ilk ortaya çıktığı dönemde, doğrudan Kurtuluş Savaşı'na katılmış, döneme bizzat şahitlik etmiş kişiler tarafından özveri ile verilmiş, fakat zamanla eğitimciler ve öğrenciler tarafından sadece okutulması ve öğrenilmesi zorunlu bir ders gibi görülmeye başlanmıştır. Bu bakış açısı günümüzde biraz daha değişmiş olsa da varlığını sürdürmektedir. Yakın tarihimiz oldukça önemli fakat öğrenciler tarafından bir o kadar karmaşık algılanabilecek gelişmelere sahne olmuştur. Yaşanan savaşların, olayların, siyasi değişimlerin inkılapların öğrenilmesi birçok öğrenciye zor gelmekte, bu durum öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz yönde etkilemekte, bu da dersin öneminin öğrenciler tarafından göz ardı edilmesine sebep olmaktadır. Günümüzde farklı öğretim yöntemleri ve materyallerin kullanılması ile bu durumun tersine çevrilmesi mümkündür. Bu araştırmanın amacı, 8. sınıf T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde tarihsel çizgi roman kullanımının öğrencilerin akademik başarısına etkisini ortaya koymaktır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile desenlenmiştir. Araştırmanın verileri, toplam altı öğrenci ile yapılan görüşmelerden elde edilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi ve betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda tarihi çizgi romanların öğrencilerin akademik başarına olumlu etkiye sahip materyaller olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırma, tarihi çizgi romanların öğrencilerin akademik başarısı üzerindeki etkisini ortaya koymak bakımından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarih Eğitimi, Çizgi Roman, Akademik Başarı.

STUDENT OPINIONS ON THE USE OF HISTORICAL COMICS IN THE TURKEY REPUBLIC HISTORY OF REVOLUTIONARY AND KEMALISM COURSE

Mucahit POYRAZ

ABSTRACT

The Turkish Revolution History and Kemalism course is different from other history courses in terms of its content and structure. This course aims to raise individuals who have adopted Atatürk's principles, who know and fulfill their civic duties in this direction, and who have learned the difficult process leading to the establishment of the new Turkish State. The Turkish Revolution History and Kemalism course, which was first taught in higher education in the 1930s, later started to be taught in secondary and primary education. When this course first appeared, it was given with self-sacrifice by people who directly participated in the War of Independence and witnessed the period, but over time, it began to be seen as a compulsory course only to be taught and learned by educators and students. Although this point of view has changed a little more today, it continues to exist. Our recent history has witnessed developments that are very important but can be perceived as complex by students. Learning about the wars, events, political changes and reforms is difficult for many students, this situation affects the academic success of the students negatively, which causes the students to ignore the importance of the course. Today, it is possible to reverse this situation by using different teaching methods and materials. The aim of this research is to reveal the effect of using historical comics in the 8th grade Turkish Revolution History and Kemalism course on the academic success of students. The research was designed with a case study, one of the qualitative research methods. The data of the research were obtained from interviews with a total of six students. Content analysis and descriptive analysis were used in the analysis of the research data. As a result of the research, it was concluded that historical comics are materials that have a positive effect on students' academic success. This research is important in terms of revealing the effect of historical comics on the academic success of students.

Keywords: History Education, Comics, Academic Success

TARİH DERSİNDE MATERYAL OLARAK ÇİZGİ ROMAN: TRABLUSGARP SAVAŞI ÖRNEĞİ

Mücahit POYRAZ
Marmara Üniversitesi
İstanbul, Türkiye
ORCID: 0000-0002-6114-7175
pyrzmcht@gmail.com

ÖZET

Günümüzde birbirinden farklı birçok öğretim materyali ders sürecinin bir parçası haline gelmiştir. Bunlardan birisi de çizgi romanlardır. Başta Amerika ve Avrupa'da öğretim sürecinde sıkça kullanılmasına rağmen, ülkemizde her ne kadar hak ettiği yere henüz gelmemiş olsa da çizgi romanların eğitimde kullanılmasına ilişkin çalışmaların sayısının arttığını, çizgi romanların öğretim sürecinin bir parçası haline gelmeye başladığını görmekteyiz. Gelişen teknolojiyle beraber sadece karton kapak halinin dışına çıkarak ulaşılması kolay ve ekonomik bir ders materyali olan çizgi romanlar, sosyal bilimlere ait alanların öğretiminde, özellikle de tarih dersleri için oldukça uygun ve etkili bir materyaldir. Ülkemizde yazılmış pek çok çizgi roman bulunmaktadır ve bu çizgi romanların birçoğu tarihi çizgi romanlardır. Her ne kadar hepsi olmasa da, çoğunluk sayıda tarihi çizgi roman tarih derslerinde kullanılabilecek niteliğe sahiptir. Bu araştırmanın amacı, Trablusgarp Savaşı örneğinden yola çıkarak bir ders materyali olarak tarihi konuların anlatılması ve öğretilmesinde çizgi romanın içerik ve yapısını inceleyerek ortaya koymaktır. Araştırma kapsamı, Orhan Dündar tarafından çizilen ve yazılan Mustafa Kemal Atatürk serisinin ilk dizisinden oluşmaktadır. Bu doğrultuda araştırmanın yöntemi, bir nitel araştırma yöntemi olan doküman incelemesi olarak belirlenmiştir. Araştırmanın verileri, belirtilen çizgi romanın romanın ilgili kısımlarından elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler İçerik analizine tabii tutulmuştur. Araştırma sonucunda çizgi romanların yapı ve içerik olarak Trablusgarp Savaşı'nın anlatımında oldukça etkili bir materal olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırma, tarihi çizgi romanların tarih dersleri için ne kadar uygun ve etkili bir materal olduğunu ortaya koyması bakımından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarih Eğitimi, Çizgi Roman, Materyal.

COMIC AS A MATERIAL IN THE HISTORY COURSE: THE EXAMPLE OF THE WAR OF TRIPLUS

Mucahit POYRAZ

ABSTRACT

Today, many different teaching materials have become a part of the course process. One of them is comics. Although it is frequently used in the teaching process in America and Europe, although it has not yet reached the place it deserves in our country, we see that the number of studies on the use of comics in education has increased and comics have begun to become a part of the teaching process. With the developing technology, comics, which are easy to reach and economical course material by going beyond the cardboard cover, are a very suitable and effective material in the teaching of social sciences, especially for history lessons. There are many comics written in our country, and most of these comics are historical comics. Most, if not all, historical comics are qualified to be used in history lessons. The aim of this research is to reveal the content and structure of comics in the teaching and teaching of historical subjects as a course material based on the example of the Tripoli War. The scope of the research consists of the first series of the Mustafa Kemal Atatürk series drawn and written by Orhan Dündar. In this direction, the method of the research was determined as document analysis, which is a qualitative research method. The data of the research were obtained from the relevant parts of the mentioned comic book. The data obtained in the research were subjected to content analysis. As a result of the research, it has been concluded that comics are a very effective material in the narrative of the Tripoli War in terms of structure and content. This research is important in terms of revealing how suitable and effective the historical comics are for history lessons.

Keywords: History Education, Comics, Material.

THE INFLUENCE OF POLITICAL PROCESSES ON THE DYNAMICS OF TOURISM GROWTH IN GEORGIA

Roland SHARASHIDZE
PhD, Grigol Robakidze University
Tbilisi 0159, Georgia
Giorgi GOGITIDZE
PhD, Georgian Technical University
Tbilisi 0171, Georgia

ABSTRACT

In recent years, in many countries of the world, including Sakar-Tvelo, supporting tourism development is one of the priority issues in business activities. With its diverse resources, Georgia provides a wide opportunity for the sustainable development of regional tourism. Based on the priorities in the process of tourism management, to avoid potential challenges, in-depth research in different directions is necessary for the development of competitive tourism activities. Based on this, in addition to the in-depth, complex study and analysis of tourism resources, it is essential to study various positive and negative factors since tourism business development can be hindered due to various circumstances. One of the important issues is to analyze the pressure of positive or negative factors caused by political and social instability in the process of tourism development. The dynamics of tourism growth in Georgia during the years 2012-2022 were analyzed in this work. On the basis of the mentioned data, we revised the impact of some aspects of political processes in the research period concerning the dynamics of the increase in the number of tourists.

Keywords: Tourism, Politics, Tourism Dynamics

UNESCO ANMA VE KUTLAMA YIL DÖNÜMLERİNİN İNANÇ TURİZMİ VE KÜLTÜRLERARASI İLİŞKİLERİN GELİŞTİRİLMESİNE ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Muharrem AVCI
Kastamonu Üniversitesi, Turizm Fakültesi
Kastamonu, Türkiye
ORCID: 0000-0002-0264-1181
mavci @kastamonu.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Hakkı ÇILGINOĞLU
Kastamonu Üniversitesi, Turizm Fakültesi
Kastamonu, Türkiye
ORCID: 0000-0002-6787-3397
hcilginoglu@kastamonu.edu.tr
Yavuz Selim DENİZ
Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enst.
Kastamonu, Türkiye
ORCID: 0000-0002-1452-0408
e-posta: yavuz9500@gmail.com

ÖZET

Hacı Bektaş-ı Veli Türk-İslam Kültüründe saygıyla anılan manevi bir kişidir. 13.yy'da Anadolu'nun Moğol istilasına uğradığı bilinmektedir. Maddi ve manevi sıkıntılar içerisinde hayatını sürdürmeye çalışan Anadolu halkına en büyük destek verenlerden biri de Hacı Bektaş-ı Veli olduğu bilinmektedir. UNESCO Anma ve Kutlama Yıldönümleri kapsamında 2021 yılını Hacı Bektaş-ı Veli Yılı ilan etmiştir. Bu çalışmada Aksaray'ın Gülağaç ilçesine bağlı Saratlı Kasabası halkının, 2021 Hacı Bektaş-ı Veli Yılına dair farkındalıkları tespit edilerek, Anma ve Kutlama Programlarının inanç turizmine etkisi tartışılmıştır. Araştırmaya 10 erkek 5 kadın olmak üzere 15 kişi katılmıştır. Veriler 22-25 Aralık 2021 tarihleri arasında yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile yüz yüze toplanmıştır. Elde edilen veriler Maxquda programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre katılımcılar düzenli aralıklarla Hacı Bektaş-ı Veli Müzesini ziyaret ederek inanç turizmi faaliyetine katılmaktadır. Bu yüzden Hacı Bektaş-ı Veli ve hayatı ile ilgili yüksek düzeyde bilgi sahibidirler. Ancak Anma ve Kutlama Faaliyetleri açısından yeterli derecede tanıtımının yapılmadığı görülmüş, kimi katılımcıların Hacı Bektaş-ı Veli Yılına dair farkındalığının olmadığı tespit edilmiştir. Alevi-Bektaşi kültürüne ait ögelerin inanç ve kültür turizmi açısından çekicilik unsuru taşıdığı, farklı kültürlerin dikkatini çekerek Hacı Bektaş-ı Veli Müzesine ciddi bir ziyaretçi akınına uğradığı tespit edilmiştir. Araştırmanın sonucuna göre, Hacı Bektaş-ı Veli'nin yüzyıllar önce ortaya koyduğu "Bir olalım, diri olalım, iri olalım." felsefesi günümüzde etkisini sürdürmektedir. Fakat kalıplaşmış yanlış anlayışlar, birtakım ön yargılara sebep olmaktadır. Bu yüzden, Hacı Bektaş-ı Veli Anma Yılı kamuoyunda yeterli yer bulmamış, gerekli faaliyetler düzenlememiştir. Sonuç olarak Anma ve Kutlama Yıldönümlerinin amacına ulaşması, kültürlerarası ilişkilerin gelişmesi için, yerel halk düzeyinde tanıtımlar yapılmalıdır. Köy ve kasaba halkları bilgilendirilmeli, bu yönde teşvik edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Birlik-Beraberlik, Hacı Bektaş-ı Veli, UNESCO, Anma ve Kutlama, İnanç Turizmi.

THE IMPACT OF UNESCO COMMEMORATION AND CELEBRATION ANNIVERSARIES ON THE DEVELOPMENT OF RELIGION TOURISM AND INTERCULTURAL RELATIONS

Assist. Prof. Dr. Muharrem AVCI
Assist. Prof. Dr. Hakkı CILGINOGLU
Yavuz Selim DENIZ

ABSTRACT

Hacı Bektas Veli is a spiritual person who is revered in Turkish-Islamic Culture. It is known that Anatolia was subjected to the Mongol invasion in the 13th century. It is known that Hacı Bektaş Veli is one of the greatest supporters of the Anatolian people who are trying to continue their lives in material and spiritual difficulties. UNESCO has declared the year 2021 as the Year of Hacı Bektaş Veli within the scope of Commemoration and Celebration Anniversaries. In this study, the awareness of the people of Saratlı Town of Gülağaç district of Aksaray about the 2021 Hacı Bektaş Veli Year was determined and the effect of Commemoration and Celebration Anniversaries on religion tourism was discussed.15 people, including 10 men and 5 women, participated in the study. The data were collected face-to-face with a semi-structured interview technique between December 22-25, 2021. The obtained data were analyzed through the Maxquda program.Participants regularly visit the Hacı Bektaş Veli Museum and participate in the religion tourism activity. Therefore, they have a high level of knowledge about Hacı Bektaş Veli and his life. However, it was observed that it was not sufficiently promoted in terms of Commemoration and Celebration Anniversaries and it was found that some participants did not have awareness of the Year of Hacı Bektaş Veli. It has been determined that the elements belonging to the Alevi-Bektashi culture have an element of attractiveness in terms of religion and cultural tourism, attracting the attention of different cultures and attracting a serious influx of visitors to the Hacı Bektaş Veli Museum.According to the result of the research, Hacı Bektaş Veli put forward centuries ago, “Let's be one, let's be alive, let's be big." his philosophy continues to have an impact today. However, stereotyped misconceptions cause some prejudices. Therefore, the Memorial Year of Hacı Bektaş Veli did not find enough space in the public opinion and did not organize the necessary activities. As a result, for the Commemoration and Celebration Anniversaries to achieve their purpose and for the development of intercultural relations, promotions should be made at the level of local people. Village and townspeople should be informed and encouraged in this direction.

Keywords: Unity-Togetherness, Hacı Bektaş Veli, UNESCO, Commemoration and Celebration Anniversaries, Religion Tourism.

KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA TÜRK DESTANLARI

Doç. Dr. Engin DERMAN
Akdeniz Üniversitesi, Manavgat Turizm Fakültesi
Antalya, Türkiye
ORCID: 0000-0003-1171-6242
ederman@akdeniz.edu.tr

ÖZET

Destanlar köklü uygarlıkların ve milletlerin bağımsızlık mücadelesi verdiği dönemlerde ortaya çıkan kahramanlık hikâyelerinin toplamıdır. Tarih ve kültür açısından oluştukları toplumların bir tür anısı olduğundan, tarihsel süreçte toplumların hikayelerinin yansımalarını destanlardan takip edebiliriz. Geçmişi bilmek; bireyi ve toplumu anlamak bakımından son derece önemlidir. Geçmiş, bir yandan bugünü zenginleştirirken diğer yandan geçmişten alınan derslerle daha iyi bir gelecek imkanı sağlamaktadır. Geçmişten günümüze kültür aktarımını ve kuşaklararası iletişimi sağlayan kültürel miras, geçmişle gelecek arasında bağlantı kurup, aidiyet bilinci yaratmaktadır. Kültürel mirasın önemli bir parçası olan destanlara sahip olan halkların tarihleri de o ölçüde etkileyicidir. Bu kapsamda Türklerin tarihi pek çok destansı hikayelerle doludur. Kültürel hafızanın en zengin ürünleri olan Türk destanları, Türk ulusunun tarihe bıraktığı izlerin her yönünü göstermekte, sosyal, kültürel, ekonomik ve dini yaşam hakkında birçok veri sunmaktadır. Bu çalışmada Türk Destanları kavramsal bir çerçevede incelenmiş ve içerik analizi yöntemi ile temalara ayrılarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Destanlar, Kültürel Miras, Türk Destanları

ÖZEL İLGİ TURİZMİ KAPSAMINDA UZAY TURİZMİ

Doç. Dr. Engin DERMAN
Akdeniz Üniversitesi, Manavgat Turizm Fakültesi
Antalya, Türkiye
ORCID: 0000-0003-1171-6242
ederman@akdeniz.edu.tr

ÖZET

Turizm insanların büyük ölçüde merak duygusundan ortaya çıkan seyahatleri içerir. Günümüzde bu tarz seyahatler özel ilgi turizmi kapsamında değerlendirilmektedir. İnsanların özel ilgi alanları farklılık göstermekle beraber başta gelir olmak üzere demografik özelliklere göre değişim göstermektedir. Gelire göre değerlendirdiğimizde lüks turizm, kişilik özelliklerine göre değerlendirdiğimizde macera turizmi kapsamında ele alabileceğimiz ya da turizmin geldiği son nokta diyebileceğimiz uzay turizmi özel ilgi turizm çeşitleri arasında en dikkat çekici turizm olayıdır. Bu turizm çeşidi çok yüksek fiyatlarla turları ifade etmekte aynı zamanda beraberinde çevresel, kültürel ve jeopolitik sonuşlar ortaya koymaktadır. Uzay turizmi konusunda Türkçe literatürde çok sınırlı çalışma bulunmaktadır. Bu bakımdan çalışmanın amacı öncelikle ulusal literatüre katkıda bulunmak ve bu yeni turizm çeşidi ile ilgili literatür bilgilerini derlemektir. Bu kapsamda uzay turizmi ile ilgili sistematik bir derleme yapılarak belirli temalar halinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özel İlgi Turizmi, Uzay Turizmi, Alternatif Turizm, Lüks Turizm

GOLF SAHALARINA YÖNELİK ÇEVRİMİÇİ YORUMLARIN DUYGU ANALİZİ YÖNTEMİ İLE İNCELENMESİ: ANTALYA BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Araş. Gör. Egemen Güneş TÜKENMEZ
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Turizm Fakültesi
Antalya, Türkiye
ORCID: 0000-0003-0534-6783
egemen.tukenmez@alanya.edu.tr

ÖZET

Spor turizmi, turizm endüstrisinde giderek payını arttıran önemli unsurlardan birisi olmaktadır. Her yıl spor turizmine katılan kişi sayısı artmakta ve spor turizminin turizm ekonomisi içerisindeki yeri artış göstermektedir. Spor turizminin önemli bileşenlerinden birisi de golf turizmidir. Golf turizmi, içerisinde barındırdığı ekonomik ve sosyal unsurlarla beraber ülke ekonomilerine önemli katkılar sağlamaktadır. Golf turizminin ise en önemli unsurlarından birisi de golf sahalarıdır. Golf sahalarının durumları ve sahip olduğu imkanları, bu alanlarda golf sporu oynayacak kişilerin memnuniyetini etki edecek unsurlardır. Türkiye sahip olduğu golf sahaları ile golf turizminde önemli bir yere sahiptir. Özellikle Antalya ilinin sahip olduğu golf sahaları ve bu sahaların tüketicilere sağladığı imkanlar, bu destinasyonu golf turizmi alanında önemli bir yere getirmiştir. Dolayısıyla golf sahalarının durumunu anlamak, golf turizmi için önemli bir durumdur. Bu çalışmada Antalya'daki golf sahalarına yapılan çevrimiçi kullanıcıların yorumlar incelenmiştir. Araştırma kapsamında Tripadvisor sitesinde bulunan 10 golf sahasına yönelik yapılan yorumlar duygu analizi yöntemi ile incelenmiştir. Araştırma sonucuna göre, kullanıcıların ilgili site üzerinden değerlendirmeleri ile yapmış oldukları yorumların duygu analiz sonuçları benzer bir şekilde seyretmesine rağmen, tüketiciler olumlu duygu skoruna sahip olan yorumlara olumsuz olanlara göre daha fazla puan verme eğilimindedir.

Anahtar Kelimeler: Golf Turizmi, Golf Sahaları, Duygu Analizi, Antalya

EXAMINATION OF ONLINE COMMENTS ON GOLF COURSES BY THE EMOTION ANALYSIS METHOD: ANTALYA REGION EXAMPLE

Res. Assist. Egemen Güneş TÜKENMEZ

ABSTRACT

Sports tourism is one of the important elements that is increasing its share in the tourism industry. The number of people participating in sports tourism is increasing year by year and the position of sports tourism in the tourism economy is developing within the progress. One of the important components of sports tourism is golf tourism. Golf tourism contains substantial social and economic elements. Thus, it makes essential contribution to the country's economies. For this reason, one of the most crucial component of golf tourism is golf courses. Conditions and opportunities of golf courses are significant factors that affect the satisfaction level of people who play golf in these areas. Turkey has an important poisition in golf tourism with its golf courses in the World. Especially the golf courses in Antalya province and the opportunities and features of these courses provide to consumers have brought this destination to an important place in the field of golf tourism. Therefore, revealing the condition of golf courses is an important issue for golf tourism. For that reason, online customer generated reviews about golf courses in Antalya were examined in this study. Within the scope of the research, the online reviews of 10 golf courses on the Tripadvisor website were analyzed by sentiment analysis method. According to the results of the research, although the sentiment analysis results of the users' evaluations and their reviews are quite similar, consumers tend to give more points to comments with positive sentiment scores than negative ones.

Keywords: Golf Tourism, Golf Courses, Sentiment Analysis, Antalya

CAR SANITISING SYSTEM FOR PUBLIC TRANSPORT

Mr Muhammad Irsyad Bin Fithri AZİZ
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
muhdirsy4d@gmail.com
Mrs Nadiah Binti DİN
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
haidannid78@gmail.com
Mrs Ilya Binti ISMAİL
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
ilyaismail86@gmail.com

ABSTRACT

The importance and prime value of cleanliness and hygiene of a person's vehicle is often overlooked and frowned upon . It rarely becomes a topic of discussion especially to the general public . But in reality , this is a phenomenon that we subconsciously do not realise as it happens as day goes on . In other words , it builds up day by day and eventually the muck , debris and germs have built up so much that some people will just choose to ignore it further. This applies especially towards public vehicle transport that often carries multiple customers throughout the day , these customers have been all over the place and like it or not , they're practically exchanging germs under the fabrics of the seats of the vehicles . It is a proven fact that no single product is effective enough to kill a hundred percent of germs on a particular surface , so it is a responsible for us to keep our vehicles clean to the best of our abilities. That is when this project comes in. Big public transportation companies when given the chance , usually hires a third party company to clean their cars for them , same goes for individual E-hailing drivers as they often disregard the cleanliness of their vehicles . So with the existence of this system , it not only will clean and disinfect one's vehicle with the best efficiency but also will save tremendous amounts of cost , effort and time . With just the simple push of a button , the insides of the public transportation vehicle can be disinfected with no extra work needed to be put in . Simply push the button , step out of the vehicle for a couple seconds until the display have popped up signaling that the vehicle has been sanitised . This not only gives a narrative of cleanliness of the environment to the customers but also ensures the actual hygiene of the vehicle in the most efficient way possible. This system uses the functionalities and the flexibility of the Arduino IDE component. It is implemented in the circuit alongside many other components that I use including the LCD display, motion detector and more.

Keywords: Public Transport, Sanitize, Cleanliness, Arduino, Motion Detector, LCD Display

TOPLU TAŞIMA İÇİN ARAÇ TEMİZLEME SİSTEMİ

Mr Muhammad Irsyad Bin Fithri AZİZ
Mrs Nadiah Binti DİN
Mrs Ilya Binti ISMAİL

ÖZET

Bir kişinin aracının temizliğinin ve hijyeninin önemi ve birincil değeri genellikle göz ardı edilir ve hoş karşılanmaz. Nadiren özellikle genel halk için bir tartışma konusu haline gelir. Ama gerçekte bu, gün geçtikçe bilinçaltımızda farkına varmadığımız bir olgudur. Başka bir deyişle, gün geçtikçe birikir ve sonunda pislik, döküntü ve mikroplar o kadar çok birikmiştir ki, bazı insanlar bunu daha fazla görmezden gelmeyi seçecektir. Bu özellikle gün içinde birden fazla müşteri taşıyan toplu taşıma araçları için geçerlidir, bu müşteriler her yeri gezmiş ve beğensin ya da beğenmesin, araçların koltuklarının kumaşlarının altında adeta mikrop alışverişi yapmaktadırlar. Tek bir ürünün belirli bir yüzeydeki mikropların yüzde yüzünü öldürmeye yetecek kadar etkili olmadığı kanıtlanmış bir gerçektir, bu nedenle araçlarımızı elimizden geldiğince temiz tutmak bizim sorumluluğumuzdur. İşte o zaman bu proje devreye giriyor. Büyük toplu taşıma şirketleri fırsat verildiğinde, genellikle arabalarını onlar için temizlemesi için üçüncü taraf bir şirket tutar, aynı şey, araçlarının temizliğini genellikle göz ardı ettikleri için bireysel E-seling sürücüleri için de geçerlidir. Dolayısıyla bu sistemin varlığı ile hem aracınızı en iyi verimle temizleyip dezenfekte etmekle kalmayacak, hem de çok büyük maliyet, emek ve zamandan tasarruf sağlayacaktır. Sadece bir düğmeye basılarak toplu taşıma aracının içi, ekstra bir işlem yapılmasına gerek kalmadan dezenfekte edilebilir. Sadece düğmeye basın, aracın sterilize edildiğini belirten ekran belirene kadar birkaç saniye araçtan çıkın. Bu, müşterilere yalnızca çevrenin temizliğinin bir anlatısını vermekle kalmaz, aynı zamanda aracın gerçek hijyenini mümkün olan en verimli şekilde sağlar. Bu sistem, Arduino IDE bileşeninin işlevselliklerini ve esnekliğini kullanır. LCD ekran, hareket dedektörü ve daha fazlası dahil olmak üzere kullandığım diğer birçok bileşenin yanında devrede uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplu Taşıma. Dezenfekte, Temizlik, Arduino, Hareket Dedektörü, LCD Ekran

ULTRASONIC RAKAAH COUNTER

Mr Muhammad Ammar Bin SAİPULLAH
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
m.amarpro02@gmail.com
Mrs Nadiah Binti DİN
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
haidannid78@gmail.com
Mrs Ilya Binti ISMAİL
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
ilyaismail86@gmail.com

ABSTRACT

Every Muslim is required to study and do solah five times a day. Each family has its unique approach for teaching their children to practise and perform solah, particularly at a young age. However, parents today have challenges in teaching their children about solah since youngsters now have a variety of justifications, including being sluggish and lying about their solah practise. When performing solah, the biggest issue is that it's easy to lose track of how many raka'ah you've performed. This issue frequently occurred during doing raka'ah prayers such as Zuhr, Asr, and Isya'. When performing as well as the elders, inexperienced youngsters will be confused as to how many raka'ah they have previously performed.A display for indicating a prayer or Raka’ah count, a first proximity sensor for sensing when a Sudjood position has been assumed by the user, and a processor operably associated with the indicator and first proximity sensor for updating the indicator to the next Raka’ah are all included in an interactive electronic prayer counter that indicates a current or completed Raka’ah of a plurality of Rakat performed by a user during an Islamic ceremonial prayer. The user is kept informed of his or her progress through the Islamic ritual prayer in this way. The first proximity sensor can detect the Sudjood position without the user having to touch it. A second proximity sensor can be added to identify a certain stage of the prayer cycle and update the display accordingly. Electrical and electronic technologies, namely ultrasonic systems, are used in this research. These subsystems are connected using an Arduino Uno. The Arduino was chosen as the main microcontroller for this system because of its ease of use and ability to read and run Programming language. It's also a straightforward platform that's appropriate for a wide range of IT projects.

Keywords: Raka’ah Counter, Arduino UNO, Ultra-Sonic Sensor.

ULTRASONİK RAKAAH SAYACI

Mr Muhammad Ammar Bin SAİPULLAH
Mrs Nadiah Binti DİN
Mrs Ilya Binti ISMAİL

ÖZET

Her Müslümanın günde beş defa sûreti okuması ve namaz kılması farzdır. Her ailenin, özellikle genç yaşta, çocuklarına namaz kılmayı öğretmek için kendine özgü bir yaklaşımı vardır. Bununla birlikte, günümüzde ebeveynler, çocuklarına solah öğretirken zorluklarla karşılaşmaktadır, çünkü gençlerin artık tembel olmaları ve solah uygulamaları hakkında yalan söylemeleri de dahil olmak üzere çeşitli gerekçeleri vardır. Namaz kılarken en büyük sorun, kaç rekât kıldığınızın kaydını kolayca kaybetmenizdir. Bu sorun, öğle, ikindi ve isya' gibi rekât namazları kılarken sıklıkla meydana gelirdi. Yaşlılar kadar iyi performans gösterirken, deneyimsiz gençlerin daha önce kaç rekat kılmış oldukları konusunda kafaları karışacaktır. Bir namazı veya rekat sayısını gösteren bir ekran, bir Sudjood pozisyonunun alındığını algılamak için bir ilk yakınlık sensörü kullanıcı tarafından ve gösterge ile işlevsel olarak bağlantılı bir işlemci ve göstergeyi bir sonraki rekata güncellemek için birinci yakınlık sensörü, gerçekleştirilen çok sayıda rakatın mevcut veya tamamlanmış bir rekâtını gösteren interaktif bir elektronik dua sayacına dahil edilmiştir. İslami bir tören namazı sırasında bir kullanıcı tarafından. Kullanıcı bu şekilde İslami ritüel dua yoluyla ilerlemesinden haberdar edilir. İlk yakınlık sensörü, kullanıcının dokunmasına gerek kalmadan Sudjood konumunu algılayabilir. Dua döngüsünün belirli bir aşamasını belirlemek ve ekranı buna göre güncellemek için ikinci bir yakınlık sensörü eklenebilir. Bu araştırmada elektrik ve elektronik teknolojileri yani ultrasonik sistemler kullanılmıştır. Bu alt sistemler bir Arduino Uno kullanılarak bağlanır. Arduino, kullanım kolaylığı ve Programlama dilini okuma ve çalıştırma yeteneği nedeniyle bu sistem için ana mikrodenetleyici olarak seçilmiştir. Aynı zamanda çok çeşitli BT projeleri için uygun olan basit bir platformdur.

Anahtar Kelimeler: Raka'ah Sayacı, Arduino UNO, Ultra Sonik Sensör

RFID CAR PARKING WITH PLATE NUMBER RECOGNITION SYSTEM

Mr Zulhariz Iman Bin MAHİZUL
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
jemans2092@gmail.com
Mrs Ilya Binti ISMAİL
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
ilyaismail86@gmail.com
Mrs Nadiah Binti DİN
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
haidannid78@gmail.com

ABSTRACT

Lack of parking and the actual resident vehicles has become major problem in every car parking in residential area. Sometimes it becomes difficult to identify vehicle owner who residents or non-residents. In addition, non -resident vehicles may be able enter and exit residential areas because the system does not have plate number recognition. Therefore, there is a need to develop a more efficient parking system RFID Car Parking with Plate Number Recognition system by using Raspberry Pi. There are numerous RFID Car Parking systems available today but without the Plate Number Recognition systems. These systems are based on different methodologies but still it is really challenging task as some of the factors like non-uniform vehicle number plate, language of vehicle number and different lighting conditions can affect a lot in the overall recognition rate. In this project, the researcher uses Raspberry Pi to enhance the recognition parameter. The selection of Raspberry Pi instead of Arduino is due to Arduino is used for beginner's projects and quick electronics prototyping while Raspberry Pi is used for and some complicated projects can be easily handled by Pi. PI is best for performing multiple tasks in one time, connecting to the Internet and the camera interface is very useful for this project is used to recognize plate numbers. The system has high security features that use RFID tags and plate number recognition to ensure only resident vehicles can enter residential area. The plate number recorded by the camera will be processed and matched with the plate number that has been registered in the system. This system is built because car parking solutions are not an end itself, but rather a means of achieving larger community goals to improve parking security and make the residential area more live able and efficient.

Keywords: Car parking, RFID, Plate Number Recognition, Raspberry Pi, Camera

PLAKA NUMARASI TANIMA SİSTEMİ İLE RFID OTOPARK

Mr Zulhariz Iman Bin MAHİZUL
Mrs Ilya Binti ISMAİL
Mrs Nadiah Binti DİN

ÖZET

Otopark ve gerçek araç içi araç eksikliği, yerleşim bölgesindeki her otoparkta büyük bir sorun haline geldi. Bazen araç sahibinin kimin yerleşik veya yerleşik olmayan olduğunu belirlemesi zorlaşır. Ayrıca sistemde plaka tanıma özelliği bulunmadığından, yerleşik olmayan araçlar yerleşim bölgelerine girip çıkabilmektedir. Bu nedenle Raspberry Pi kullanılarak Plaka Numarası Tanımalı RFID Otopark Sistemi ile daha verimli bir park sistemi geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Günümüzde Plaka Tanıma sistemine sahip olmayan birçok RFID Otopark sistemi bulunmaktadır. Bu sistemler farklı metodolojilere dayanmaktadır, ancak tek tip olmayan plaka, araç numarasının dili ve farklı aydınlatma koşulları gibi bazı faktörler genel tanıma oranını çok fazla etkileyebileceğinden, bu hala gerçek bir zorluktur. Bu projede araştırmacı tanıma parametresini geliştirmek için Raspberry Pi kullanmaktadır. Raspberry Pi'yi Arduino'ya tercih etmek, Arduino'nun yeni başlayan projeler ve hızlı elektronik prototipleme için kullanılması, Raspberry Pi'nin kullanılması ve bazı karmaşık projelerin Pi tarafından kolayca ele alınabilmesidir. PI, aynı anda birden fazla görevi gerçekleştirmek için en iyisidir, internete bağlanmak ve bu proje için çok yararlı olan kamera arayüzü plaka numaralarını tanımak için kullanılır. Sistem, yerleşim alanına yalnızca araçtaki araçların girmesini sağlamak için RFID etiketleri ve plaka numarası tanıma kullanan yüksek güvenlik özelliklerine sahiptir. Kamera tarafından kaydedilen plaka numarası işlenecek ve sistemde kayıtlı plaka numarası ile eşleştirilecektir. Bu sistem, park etme çözümlerinin kendi başına bir amaç değil, park güvenliğini artırmak ve yerleşim alanını daha yaşanabilir ve verimli hale getirmek için daha büyük topluluk hedeflerine ulaşmanın bir yolu olduğu için inşa edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Otopark, RFID, Plaka Tanıma, Raspberry Pi, Kamera

DEVELOPMENT OF THE UV LIGHT FOR ENHANCED HYGIENE OF THE KITCHEN

Muhammad Ammar Bahri BINAZHAR
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
ammarbahri2020@gmail.com
Mrs Nadiah Binti DİN
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
nadiah@psa.edu.my
Mrs Ilya Binti ISMAİL
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
ilya@psa.edu.my

ABSTRACT

Acknowledging the importance of food hygiene and cleanliness of kitchen utensils and tools is a big must and most of people always overlook and didn't even notice importance of it at all. The cleanliness of the kitchen utensils always been a rare conversational topic in the community around us it is rare to happen but consequences were far too dangerous such as getting salmonella infection that could cause diarrhea, fever and stomach cramps within 8 to 72 hours after exposure to it. In facts this is a reason why we build UV Kitchen Cleanser to develop a cleansed environment for our kitchen utensils to help raises the food safety from the bacteria and harmful microorganisms. The component was in this project consist of Arduino Nano, 4-digit display module, Piezo buzzer, Magnet sensor and UV Light. To use this simply just put any kitchen utensil like spatula in it then push the button to start the sterilizing process on the tool in the process the UV light will exterminate or deactivate 99% of the microorganism and bacteria on the spatula surfaces, the wavelength of UV Light to be germicidal is 266 to 279 Nanometers. As for safety measure for the users implementing the magnet sensors and piezo buzzers together on the door it's for user not to get exposure of UV light while it is turned on. This not only brings in the cleanliness of the environment to the people in this society but also ensures the actual hygiene of the kitchen in the restaurant in the most efficient way possible. This system uses the functionalities and the flexibility of the Arduino component. It is implemented in the circuit alongside many other components that use in including the Arduino Nano, magnet sensor, 4-digit display module and UV Light and more.

Keywords: UV Light, Food Hygiene, Kitchen Utensils, Arduino, Magnet Sensor

MUTFAKTA ARTTIRILMIŞ HİJYEN İÇİN UV IŞIĞININ GELİŞTİRİLMESİ

Muhammad Ammar Bahri BINAZHAR
Mrs Nadiah Binti DİN
Mrs Ilya Binti ISMAİL

ÖZET

Gıda hijyeninin ve mutfak gereçlerinin ve aletlerinin temizliğinin önemini kabul etmek büyük bir zorunluluktur ve çoğu insan bunu her zaman gözden kaçırır ve öneminin farkına bile varmaz. Mutfak gereçlerinin temizliği çevremizdeki toplulukta her zaman ender bir konuşma konusu olmuştur, bu nadiren olur, ancak sonuçları 8 ila 72 arasında ishale, ateşe ve mide kramplarına neden olabilecek bir salmonella enfeksiyonu almak gibi çok tehlikeliydi. maruz kaldıktan saatler sonra. Bu nedenle, bakterilerden ve zararlı mikroorganizmalardan gıda güvenliğini artırmaya yardımcı olmak amacıyla mutfak gereçlerimiz için temiz bir ortam geliştirmek üzere UV Mutfak Temizleyiciyi üretiyoruz. Bu projedeki bileşen Arduino Nano, 4 haneli ekran modülü, Piezo buzzer, Mıknatıs sensörü ve UV Işığından oluşuyordu. Bunu kullanmak için içine spatula gibi herhangi bir mutfak eşyasını koymanız ve ardından alet üzerindeki sterilizasyon işlemini başlatmak için düğmeye basmanız yeterlidir. UV Işığının mikrop öldürücü olması için dalga boyu 266 ila 279 Nanometredir. Mıknatıs sensörleri ve piezo buzzerleri kapıya bir arada uygulayan kullanıcılar için güvenlik önlemleri ise, açıkken kullanıcıların UV ışığına maruz kalmamaları içindir. Bu sadece çevrenin temizliğini bu toplumdaki insanlara getirmekle kalmaz, aynı zamanda restorandaki mutfağın mümkün olan en verimli şekilde gerçek hijyenini sağlar. Bu sistem, Arduino bileşeninin işlevselliklerini ve esnekliğini kullanır. Arduino Nano, mıknatıs sensörü, 4 haneli ekran modülü, UV Işığı ve daha fazlası dahil olmak üzere kullanılan diğer birçok bileşenle birlikte devrede uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: UV Işığı, Gıda Hijyeni, Mutfak Gereçleri, Arduino, Mıknatıs Sensörü

THE DEVELOPMENT OF STRESS METER MINOR WITH THE TREATMENT VERSION

Miss Nurin Batrisyia Binti ABDUL RAHİM
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
nueinrahim02@gmail.com
Mrs Ilya Binti ISMAİL
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
ilyaismail86@gmail.com
Mrs Nadiah Binti DİN
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
nadiah@psa.edu.my

ABSTRACT

The purpose of stress meter is to assess the level stress of human being. The stress can cause hair to fall, acne to break out and many other problems. These manifestations of stress can cause even more anxiety. This stress monitor lets you assess your emotional pain. Stress is a term that refers to the sum of the physical, mental, and emotional strains or tensions on a person. Due to that, it show the important for a stress meter to be develop in order to decrease the stress level. So this stress meter is to solve all the problems caused due to stress by checking the stress of an individual and taking care before any serious problem occurs. During high stress is due to an increase in the blood supply to the skin. This increases the permeability of the skin and hence the conductivity for electric current. This property of the skin is used. If the stress is very high, it gives visual indication through a light-emitting diode LED display along with warning beep. The gadget is small enough can be taken anywhere. The LM3915 is a monolithic integrated circuit that senses analog voltage levels and drives led bar display, providing a logarithmic 3db/step analog display. Here to measure the stress level, the touch pads of the stress meter sense the voltage variations across the touch pads and convey the same to the circuit. The circuit is very sensitive and detects even a minute voltage variation across the touch pads. This project there is a use of lm3915 bar display that can show the level of pressure we are at the maximum level or minimum level. The stress meter thus detects the resistance of skin which is according the stress level and gives a visual indications on a LED display and instruction to reduce the stress. The LED's on the stress meter can be observed as stress level indicators from zero to 5 stress level on scale of FIVE. The high stress of a person is indicated through a warning beep. The LED 1 glows by default when the circuit on. When the person touches the touch pad of the stress meter with his finger, it senses the skin resistance and hence the stress. On the scale of ten, stress level from 0 to 10 can be observed, where the LED 10 when on gives a warning beep for high stress indication.

Keywords: Stress Meter, LED, LM3915, LED Bar Display.

TEDAVİ VERSİYONU İLE STRES METRE MİNOR'UN GELİŞTİRİLMESİ

Miss Nurin Batrisyia Binti ABDUL RAHİM
Mrs Ilya Binti ISMAİL
Mrs Nadiah Binti DİN

ÖZET

Stres ölçerin amacı, insanın stres seviyesini değerlendirmektir. Stres saçların dökülmesine, sivilcelerin çıkmasına ve daha birçok soruna neden olabilir. Bu stres belirtileri daha da fazla endişeye neden olabilir. Bu stres monitörü, duygusal acınızı değerlendirmenizi sağlar. Stres, bir kişi üzerindeki fiziksel, zihinsel ve duygusal baskıların veya gerilimlerin toplamını ifade eden bir terimdir. Bundan dolayı stres seviyesini azaltmak için bir stres ölçerin geliştirilmesinin önemini göstermektedir. Yani bu stres ölçer, bireyin stresini kontrol ederek ve ciddi bir problem oluşmadan önce özen göstererek stresten kaynaklanan tüm sorunları çözmektir. Yüksek stres sırasında cilde kan akışındaki artıştan kaynaklanır. Bu, cildin geçirgenliğini ve dolayısıyla elektrik akımı iletkenliğini arttırır. Derinin bu özelliğinden yararlanılır. Stres çok yüksekse, uyarı bip sesiyle birlikte ışık yayan diyot LED ekranı aracılığıyla görsel gösterge verir. Gadget yeterince küçük, her yere götürülebilir. LM3915, analog voltaj seviyelerini algılayan ve led çubuk ekranı çalıştıran, logaritmik bir 3db/adım analog ekran sağlayan monolitik bir entegre devredir. Burada stres seviyesini ölçmek için, stres ölçerin dokunmatik yüzeyleri, dokunmatik yüzeylerdeki voltaj değişimlerini algılar ve aynısını devreye iletir. Devre çok hassastır ve dokunmatik yüzeylerde çok küçük bir voltaj değişimini bile algılar. Bu projede maksimum seviyede veya minimum seviyede bulunduğumuz basınç seviyesini gösterebilen lm3915 bar ekran kullanımı bulunmaktadır. Böylece stres ölçer, stres seviyesine göre cildin direncini tespit eder ve bir LED ekranda görsel bir gösterge ve stresi azaltmak için talimat verir. Stres ölçer üzerindeki LED'ler, BEŞ ölçeğinde sıfırdan 5 stres seviyesine kadar stres seviyesi göstergeleri olarak gözlemlenebilir. Bir kişinin yüksek stresi bir uyarı sesiyle belirtilir. Devre açıkken LED 1 varsayılan olarak yanar. Kişi stres ölçerin dokunmatik yüzeyine parmağıyla dokunduğunda cilt direncini ve dolayısıyla stresi algılar. On ölçeğinde, 0 ila 10 arasındaki stres seviyesi gözlemlenebilir, burada LED 10 açıkken yüksek stres göstergesi için bir uyarı sesi verir.

Anahtar Kelimeler: Stres Ölçer, LED, LM3915, LED Çubuk Gösterge

CHARACTER DESIGN ASSETS BASED ON FOLKLORE OF REOG PONOROGO FOR SOCIAL CULTURE IN INDONESIA

Jazuli Abdin MUNIB
Indonesia
jazuliabdin@staff.uns.ac.id
Devanda Febrian MAHARDIKA

ABSTRACT

This research is based on folklore and social culture. Main problem to the develope character asset for culture and technology can be interesting for young or children to social culture, also can becomes an important point of problems in this assets designed (1) How to concept the design of character assets based on Reog Ponorogo folklore that are unique and interactive (2). One poin of subject to visualize the design of character assets adapted from Reog Ponorogo folklore figures to be attractive for the target audiences. To purpose of this research are reintroduce local culture of Reog Ponorogo Indonesian cultural, introducing and adapting folklore can provide knowledge to millennial people.

THIRD EYE FOR BLINDS

Zetty Rohaiza Binti Mohd Sahak ISHAK
Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
zettyrohaize@gmail.com
Yi Wen WONG
Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
yiwenwomg0418@gmail.com
Soo Sun WONG
Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
wongsoosun@gmail.com
Yee Hong TAN
tanyeehong79@gmail.com
Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia

ABSTRACT

Nowadays, improvements in technology regularly result in the replacement of outdated things with newer ones. A white cane has been used for years by people who are blind to mark their route. Despite its drawbacks, the white cane has been useful for blind persons who need to navigate around. One limitation of the white cane is that it can only detect barriers that are in its contact zones. Due to insufficient time to detect and warn of new obstructions in front of the blind person, this problem may occasionally put the blind person in danger. Our project work outlines the design work completed to provide an innovative spectacle for blind individuals to detect the barrier in front of their line of sight. The purpose of this innovation is to suggest a system with two ultrasonic sensors installed on 3D-printed comfort eyewear, each of which is tasked with spotting impediments up to 1 m away. The Arduino Nano Board serves as a signal and programming portal for transmission. The ultrasonic sensor will send a signal to the board when it detects obstructions, and the board will provide an output signal to the buzzer. The buzzer will make a "bip,bip" sound in response to the signal it receives.

Keywords: Third Eye For Blinds, Motion Detect, Vison Impairment

REDAIC: RESEARCH DATA ANALYSISINDICATOR CHART USING ADDIE MODEL

Imaan Nissa Binti SAHRIN
Polikteknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
imaannissa2001@gmail.com
Aishah Umairah Binti AZHAR
Polikteknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
aishahumairah5901@gmail.com
Aisyah Al-Humaira Binti Mohd FAUZI
Polikteknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
aisyahhumaira095@gmail.com
Noor Alissa Binti Ab RAZAK
Polikteknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
alissarazak25@gmail.com
Murugadas A/L Ramdas CHELAMUTHU
Polikteknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
murugadas@psa.edu.my

ABSTRACT

Data Analysis plays an important role in helping researchers and students who are conducting quantitative research studies. However, some researchers and students face problems identifying and understanding what type of data analysis to use when conducting the research. This issue has caused problems with the research they are conducting, leading to errors. Due to the situation, we came out with a product named Research Data Analysis Indicator Chart (REDAIC) in the form of sunburst or wheel chart. The purpose of this project is to assist researchers and students whom having difficulty determining which type of data analysis to be used in their quantitative research based on their objectives and sample group. The project's primary objectives are to design and develop the product along with implementation and evaluation whether the usage of the product meets the purpose. When the researchers use the REDAIC chart, we can see that the product managed to help researchers identify the type of data analysis that will be used by them for their research without any errors. We gave out product evaluation questionnaire using 5 points Likert scale to 30 respondents. The results indicate that the mean value for visual design is 4.76, tutorial approach is 4.77, applicability is 4.73, and user satisfaction is 4.70. We can conclude that REDAIC has fulfilled the needs and wants of the users as indicator of the type of data that needs to be used for quantitative research

Keywords: Data Analysis, Quantitative Research, Researchers

POSTURE SENSING SMART CHAIR WITH SITTING SENSOR

Muhammad Amir Fırdaus Bin AZMAN
Politeknik Shah Alam, Malaysia
b347k@outlook.my
Nurul Huda Mohamad SALLEH
Politeknik Shah Alam, Malaysia
msnurulhuda@psa.edu.my

ABSTRACT

The problem within this generation of office work ethics is an unwanted strain on your upper back and lower back. There are also humans facing complications of poor posture including back pain, spinal dysfunction, and a potbelly. No product in the market has both posture sensing and sitting sensors altogether. The objective of my project is To minimize health problems by alarming the person to fix his posture, to monitor the sitting behaviour of the users and can advise the users based on data collected and To design a chair that has both posture sensing and sitting sensors altogether. For posture sensing the sensor will continuously measure the distance to the back of the sitting person. Any increase in the distance indicates bending of the back. Both of these projects are hard-wired into IoT service to provide data for the users We were expecting to have both of the project work perfectly and were able to extract as much data as possible from both projects and advice the users according to the current trend. We also hope to minimize the current health risk of sitting. If there are any recommendations for this project, is to change the sensors to a worthwhile sensor that works advanced with the project such as a heat sensor.

Keywords: IoT, Arduino UNO, Lilypad, Posture Sensing, Back Pain, Spinal Dysfunction

OTURMA SENSÖRLÜ DURUŞ ALGILAMALI AKILLI SANDALYE

Muhammad Amir Fırdaus Bin AZMAN
Nurul Huda Mohamad SALLEH

ÖZET

Bu nesil ofis çalışma etiğindeki sorun, sırtınızın üst ve alt kısmında istenmeyen bir gerginliktir. Sırt ağrısı, spinal disfonksiyon ve göbek gibi kötü duruş komplikasyonlarıyla karşılaşan insanlar da var. Piyasadaki hiçbir üründe hem duruş algılama hem de oturma sensörleri bir arada bulunmaz. Projemin amacı, kişiyi duruşunu düzeltmesi için uyararak sağlık sorunlarını en aza indirmek, kullanıcıların oturma davranışlarını izlemek ve toplanan verilere dayanarak kullanıcılara tavsiyelerde bulunmak ve hem duruş algılama hem de oturma sensörlerine sahip bir sandalye tasarlamaktır. . Duruş algılama için sensör, oturan kişinin sırtına olan mesafeyi sürekli olarak ölçer. Mesafedeki herhangi bir artış, sırtın bükülmesini gösterir. Bu projelerin her ikisi de, kullanıcılara veri sağlamak için IoT hizmetine fiziksel olarak bağlanmıştır. Her iki projenin de mükemmel şekilde çalışmasını bekliyorduk ve her iki projeden de mümkün olduğunca fazla veri çıkarabildik ve mevcut trende göre kullanıcılara tavsiyelerde bulunduk. . Ayrıca oturmanın mevcut sağlık riskini en aza indirmeyi umuyoruz. Bu proje için herhangi bir tavsiye varsa, sensörleri ısı sensörü gibi proje ile gelişmiş çalışan değerli bir sensörle değiştirmektir.

Anahtar Kelimeler: IoT, Arduino UNO, Lilypad, Duruş Algılama, Sırt Ağrısı, Spinal Disfonksiyon

PROPOSAL OF ELECTRONIC HANDGRIP REHABILITATION FORCE MEASURING BY USING DYNAMOMETER FOR STROKE PATIENTS

Nur Aina Afifah Mohd DASUKI
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
Selangor, Malaysia
ainaa.rizki@gmail.com
Dr. Wan Rosemehah Wan OMAR
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
Shah Alam, Selangor, Malaysia
rosemehah@gmail.com

ABSTRACT

Handgrip strength (HGS) is the quantity of effort required to embrace an object and is required for a variety of functional activities in daily life. Furthermore, the strength of the injured hand has been estimated via prediction. Then, by having weak handgrip, daily activities become limitations and cannot resolve activities (grasp thing) by hand properly. However, this situation can be overcome by developing new handgrip models with design force circuit handgrip and measure the isometric grip force for each finger. The proposed design was constructed with average of healthy grip strength were men squeeze about 46kg meanwhile women squeeze about 29kg. It is measured by squeezing an electronic handgrip exercise tools that attached with dynamometer that powered by a 9V DC power supply. The expected result by this study, this device can assist stroke patients doing exercise will improve the strength of the handgrip. Furthermore, this device will give motivation for stroke patients to increase the handgrip strength. This device come along with dynamometer to easily monitor the handgrip force that attached with the device.

Keywords: Handgrip, Stroke, Force, Dynamometer

İNMELİ HASTALARA DİNAMOMETRE KULLANARAK ELEKTRONİK EL TUTUCU REHABİLİTASYON KUVVET ÖLÇÜMÜ ÖNERİSİ

Nur Aina Afifah Mohd DASUKI
Dr. Wan Rosemehah Wan OMAR

ÖZET

El kavrama kuvveti, bir cismi kucaklamak için gereken çaba miktarıdır ve günlük yaşamda çeşitli fonksiyonel aktiviteler için gereklidir. Ayrıca, yaralı elin kuvveti tahmin yoluyla tahmin edilmiştir. Daha sonra kavrama zayıflığı ile günlük aktiviteler kısıtlanır ve aktiviteleri elle düzgün bir şekilde çözemez (bir şeyi kavrayamaz). Ancak bu durum, tasarım kuvveti devreli grip bölümü ile yeni grip modelleri geliştirilerek ve her parmak için izometrik kavrama kuvveti ölçülerek aşılabilir. Önerilen tasarım, erkeklerin yaklaşık 46 kg, kadınların ise yaklaşık 29 kg sıktığı ortalama sağlıklı kavrama gücü ile inşa edildi. 9V DC güç kaynağı ile çalışan bir dinamometreye bağlı bir elektronik grip egzersiz aletinin sıkılmasıyla ölçülür. Bu çalışmadan beklenen sonuç, bu cihazın inme hastalarına egzersiz yapmasına yardımcı olabileceği, el kavrama gücünü artıracağıdır. Ayrıca bu cihaz inme hastalarına el kavrama kuvvetini artırma motivasyonu verecektir. Bu cihaz, cihaza bağlı kavrama kuvvetini kolayca izlemek için dinamometre ile birlikte gelir.

DEVELOPMENT OF ELECTRICAL MUSCLE STIMULATOR WITHMONITORING SYSTEM FOR KNEE OSTEOARTHRITIS

Nur Iffah Binti Mohd ASRI
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
Shah Alam, Selangor, Malaysia
nuriffah4799@gmail.com
Nurul Huda Mohamd SALEH
PoliteknikSultan Salahuddin Abdul Aziz Shah
Shah Alam, Selangor, Malaysia
msnurulhuda@psa.edu.my

ABSTRACT

Knee osteoarthritis (OA), also known as degenerative joint disease of the knee, istypically caused by wear and tear and progressive articular cartilage loss. A hunt for novel treatmentsto ease knee pain has been sparked by the need for long-term, effective therapies with few adverse effects. Although total knee arthroplasty (TKA) for knee osteoarthritis (OA) provides patients with reduced pain, quadriceps strength impairment still occurs after the procedure. However, knee OA patients who do not have TKA or operation requirepain relief at home and periodic monitoring toensure that the pain does not worsen. The purpose of the development is to develop a device that use electrical muscle stimulation (EMS) therapy using Transcutaneous Electrical Nerve Stimulation (TENS) with monitoring system for reduction of pain, stiffness, and function associated with knee OA. The proposed design constructs with 35Hz to 50Hz for muscle stimulation and 80Hz to 120Hz foracute pain. It is executed by electrodes placement followed by EMS controller and monitoring the muscle strength at knee area. The expected results of this study, this device can examine the effectiveness of muscle strength when using EMS with monitoring muscle strength at knee area for the reduction of pain, stiffness, and function associated with knee OA. This device includes an IOT interface that allows to monitor the patient's readings using the Blynk application.

Keywords: Knee Osteoarthritis (OA), Total Knee Arthroplasty (TKA), Electrical Muscle Stimulation (EMS), Monitoring System, Blynk

DİZ OSTEOARTRİTİ İÇİN İZLEME SİSTEMLİ ELEKTRİKLİ KAS STİMULATÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ

Nur Iffah Binti Mohd ASRI
Nurul Huda Mohamd SALEH

ÖZET

Diz dejeneratif eklem hastalığı olarak da bilinen diz osteoartriti (OA) tipik olarak aşınma ve yıpranma ve ilerleyici eklem kıkırdak kaybındankaynaklanır. Diz ağrısını hafifletmek için yeni tedaviler için bir av, birkaç olumsuz etkiye sahip uzun süreli, etkili tedavilere duyulan ihtiyaçtan kaynaklanmıştır. Diz osteoartriti için toplam diz artroplastisi (TKA) olmasına rağmen (OA) hastalara ağrıyı azaltır, işlemden sonra kuadriseps güç bozukluğu hala görülür. Bununla birlikte, TKA veya operasyonu olmayan diz OA hastaları, ağrının kötüleşmemesini sağlamak için evde ağrı kesici ve periyodik izleme gerektirir. Gelişimin amacı, ağrı, sertlik, ve diz OA ile ilişkili fonksiyon. Önerilen tasarım kas stimülasyonu için 35Hz ila 50Hz ve akut ağrı için 80Hz ila 120Hz ile inşa edilir. Elektrot yerleştirme ve ardından EMS kontrolörü ve izleme sistemi ile yürütülür. Bu çalışmanın beklenen sonuçları, bu cihaz, diz OA ile ilişkili ağrı, sertlik ve fonksiyonun azaltılması için izleme sistemi ile EMS kullanırken kas gücünün etkinliğini inceleyebilir. Bu cihaz, Blynk uygulamasını kullanarak hastanın okumalarını izlemenizi sağlayan bir IOT arayüzü içerir.

AN INNOVATION OF ANKLE PASSIVE MOTION DIGITAL COUNTER FOR INJURY PATIENT USING IOT: REVIEW

M. N. AISHA
Politeknik Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
aishanazri23@gmail.com
Z. MOHAMAD
Politeknik Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
zunuwanas@yahoo.co.uk

ABSTRACT

Treatment of leg injuries frequently involves a phase in which the patient attempts to overcome joint stiffness, followed by a phase in which the leg must regain its strength. Therefore, applying this method by rehabilitation robots with Continuous Passive Motion (CPM) properly applied during the first two stages of stiffness improves the accuracy of the range of motion in addition to the length of the training. The purpose of this project is to help reduce the workload of physiotherapists in assisting passive ankle stiffness increases due to the numerous number of patients. A rotary potentiometer sensor is used to detect a movement and translate its angular mechanical position to an electrical signal and it will be the parameter indicator in developing this project. In short, this device is designed to focus on injury patients with stiff ankles by adding some specifications that can help therapist monitor and collect data on patients automatically.

Keywords: Stiffness, Continuous Passive Motion (CPM), Therapist, Rehabilitation, Rotary Potentiometer.

PROPOSAL ON INTELLIGENT SPEECH RECOGNITION SYSTEM FOR ASSISTED LIVING IN MALAY DIALECT USING MACHINE LEARNING

Nur Sarah Nabilah Binti Shahrul AMIN
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
Snblh14@gmail.com
Dr. Siti Anizah MUHAMED
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
sitianizahmuhamed@gmail.com

ABSTRACT

The number of people with disabilities (OKU) as updated on 31st of May 2021 according to Malaysia's Department of Social Welfare is 579,150 registrations. Many OKU with physical disabilities faces complications in their homes which makes them hard to live by themselves on daily basis. Voice-controlled home devices are very useful in this situation. Unfortunately, most of the developed applications and devices require input in English. As English is not the first language in Malaysia, there is a need for such devices to operate in Bahasa Melayu, the national language of the country. We are proposing a functional machine learning-based home assistant that will accept requests in Malaysian dialect which is Kelantan, Perak, Penang, and standard dialect. The audio classification in the Malaysian dialect for disabled people using machine learning is specifically used to turn on lights, automated doors, and fans.

Keywords: Disabilities, Home Assistant, Malaysian Dialect, Audio Classification, Machine Learning.

MALAYCA LEHÇESİNDE MAKİNE ÖĞRENİMİ KULLANARAK YARDIMLI YAŞAM İÇİN AKILLI KONUŞMA TANIMA SİSTEMİ ÖNERİSİ

ÖZET

Malezya Sosyal Refah Bakanlığı'na göre 31 Mayıs 2021 tarihinde güncellenen engelli sayısı (OKU) 579.150 kayıttır. Fiziksel engelli pek çok OKU, evlerinde günlük olarak kendi başlarına yaşamalarını zorlaştıran zorluklarla karşılaşıyor. Ses kontrollü ev cihazları bu durumda çok faydalıdır. Ne yazık ki, geliştirilen uygulamaların ve cihazların çoğu İngilizce girdi gerektirir. Malezya'da İngilizce birinci dil olmadığı için, bu tür cihazların ülkenin ulusal dili olan Bahasa Melayu'da çalışabilmesi için ihtiyaç duyulmaktadır. Malezya lehçesi olan Kelantan, Perak, Penang ve standart lehçedeki istekleri kabul edecek işlevsel bir makine öğrenimi tabanlı ev asistanı öneriyoruz. Makine öğrenimini kullanan engelli kişiler için Malezya lehçesindeki ses sınıflandırması, özellikle ışıkları, otomatik kapıları ve vantilatörleri açmak için kullanılır

MASSAGE AND HEAT PAD BELT TREATMENT FOR MENSTRUAL CRAMPS

Ku Nurin Aqilah Binti Ku RUZAINI
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
kunurin13@gmail.com
Dr. Hajah Wan Rosemehah Binti Wan OMAR
Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
rosemehah@gmail.com

ABSTRACT

Dysmenorrhea or known as menstrual cramps is the monthly illness that almost all of woman around the world will having. In 40% of women, menstrual cramps is accompanied by premenstrual (PMS) symptoms such as lack of concentration, mood swings and tiredness. This PMS symptoms will give patient the effect from many aspect such as having menstrual cramps for few hours and could be for several days and it would effect their work due to the uncomfortable pain at their lower abdominal area. Nonetheless, the problem of this situation could be prevail over by using the electronic heat pad and massage roller as the one stop device that could release patient's cramps, at the same time will help patients to relieve their lower back pain. Both heat pad and massage roller will be connected in one long fabric that will be combine to be such like a belt. The belt then will be connected with the 36V battery charger with the connection of timer that will be set for 20 minutes to be working on. At the end of this project, the expected result from this project will be measure by the effectiveness of the belt treatment in order to release the menstrual cramps among woman and help them to do their work without any delayed.

Keywords: Massage, Heat Pad, Treatment, Menstrual cramps.

REGL KRAMPLARI İÇİN MASAJ VE ISI YASTIĞI KEMER TEDAVİSİ

Ku Nurin Aqilah Binti Ku RUZAINI
Dr. Hajah Wan Rosemehah Binti Wan OMAR

ÖZET

Dismenore ya da bilinen adıyla menstrüel kramplar, dünyadaki kadınların neredeyse tamamının aylık olarak yaşadığı bir hastalıktır. Kadınların %40'ında menstrüel kramplara konsantrasyon eksikliği, ruh hali değişimleri ve yorgunluk gibi adet öncesi (PMS) semptomlar eşlik eder. Bu PMS semptomları, hastaya birkaç saat veya birkaç gün boyunca adet krampları yaşamak gibi birçok açıdan etki edecek ve alt karın bölgesindeki rahatsız edici ağrı nedeniyle işlerini etkileyecektir. Bununla birlikte, elektronik ısı pedi ve masaj rulosu, hastanın kramplarını giderebilecek ve aynı zamanda hastaların bel ağrılarını hafifletmelerine yardımcı olacak tek durak cihaz olarak kullanılarak bu durumun üstesinden gelinebilir. Hem ısı yastığı hem de masaj silindiri, bir kemer gibi birleştirilecek uzun bir kumaşa bağlanacaktır. Kemer daha sonra 20 dakika çalışacak şekilde ayarlanacak zamanlayıcı bağlantısı ile 36V pil şarj cihazına bağlanacaktır. Bu projenin sonunda, bu projeden beklenen sonuç, kadınlardaki adet kramplarını gidermek ve işlerini herhangi bir gecikme olmadan yapmalarına yardımcı olmak için kemer tedavisinin etkinliği ile ölçülecektir.

DEVELOPMENT OF PRESSURE ULCER MONITORING SYSTEM FOR COMATOSE PATIENT: REVIEW

H. Y. TAN
Politeknik Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
hsienyungtan536@gmail.com,
Z. MOHAMAD
Politeknik Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
zunuwanas@yahoo.co.uk

ABSTRACT

Pressure ulcer is a common disease for the comatose patient, this is because the comatose patients is not able to adjust their sleep posture. Dynamic support surfaces such as rotating beds and mattresses with alternating pressurized air sacs, this dynamic support is good but the cons are too expensive and impractical on a large scale. Therefore, this pressure ulcer monitoring system are designed for the caregivers or doctor so that they able to observe patient status in an easy way, two parameters can be observed which is in pressure and temperature, caregivers only need to turn the patient body when needed. In short, this equipment is design focus for comatose patient with specific part on sacrum and spatial area which is the most common area that pressure ulcer occur. The sensor used on this pressure ulcer monitoring system is flex pressure sensor. This project is purposely designed a monitoring system for the comatose patient who were bedridden to prevent them from disease of bedsores or people.

Keywords: Bedsores, Sleep Posture, Pressure Ulcer Monitoring System, Flex Pressure Sensor.

DEVELOPMENT OF HAND GLOVE FOR MUTE USING NANO FLEX SENSOR: REVIEW

M. S. N. AFIQAH
Politeknik Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
afiqahmustapha19@gmail.com[1]
Z. MOHAMAD
Politeknik Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Malaysia
zunuwanas@yahoo.co.uk

ABSTRACT

Today's world differentiates between the social life of ordinary people and the deaf-mute. Normal people can speak to each other normally, while deaf people must use sign language. As a result, deaf-mutes face various difficulties when trying to interact with people. When they talk to ordinary people, they need technology to translate sign language. A sensor glove device is used that can recognize hand gestures used in Sign Language. Although the output is produced in text format, it will be sent by Bluetooth to the Android application. Flex sensors are used to translate hand signals or signatures into electrical signals. These electrical signals are processed to produce the appropriate text output. This is used to teach sign language words and make it easier for normal people and deaf-mutes to communicate. This paper detects hand gestures using a device.

Keywords: Gloves, Hand Gesture Recognition, Flex Sensor, Disabled People.